OSHO – Putere, politică şi schimbare

Ce pot face pentru ca lumea să devină un loc mai bun?

Power, Politics and Change

What Can l Do to Help Make the World a Better Place?

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright e 2013 OSHO International Foundation, Elveţia, www.Osho.com/copyrights

2014 Grup Media Litera

Toate drepturile rezervate

Materialul de faţă constă în răspunsurile date de Osho unei audienţe largi, selectate din diverse conferinţe ale lui Osho. Toate conferinţele lui Osho au fost publicate sub formă de cărţi şi sunt de asemenea disponibile sub formă de înregistrări audio originale. Înregistrările audio şi arhiva completă a conferinţelor sale pot fi găsite în cadrul bibliotecii online OSHO, pe www.Osho.com.

OSHO

OSHO este marcă înregistrată a OSHO International Foundation, www.Osho.com/trademarks.

Editura Litera www.litera.ro

Putere, politică şi schimbare

Ce pot face pentru ca lumea să devină un loc mai bun?

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Traducere din limba engleză: Graal Soft

Editor: Vidraşcu şi fiii

Copertă: Florentina Tudor

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României OSHO

Putere, politică şi schimbare. Ce pot face pentru ca lumea să devină un loc mai bun? /

Osho International Foundation; trad.: Graal Soft – Bucureşti: Litera, 2014

ISBN 978 – 606 – 686 – 689 – 7 I. Graal Soft (trad.)

294.5

Cuprins

Prefaţă 9

1 Varietăţile puterii 17

Există o putere personală, diferită de puterea asupra altora? 17

Sunt confuz despre ce înseamnă forţa şi puterea iubirii. Te-am auzit spunând că iubirea şi ura sunt totuna, dar văd că în lume există mai multă ură decât iubire. În acelaşi timp, zici că iluminarea nu înseamnă nici iubire, nici ură. Vorbeşti despre două calităţi diferite ale iubirii? Dacă da, care sunt acestea? 23

Poţi vorbi despre puterea ştiinţei şi responsabilitatea asociată acesteia? De exemplu, te-am auzit vorbind despre savanţi care aleg cum vor fi viitorii oameni pe baza analizei genetice a spermei. Nu am încredere în savanţi sau în medici, sau în oricine ale cărui cunoştinţe nu depăşesc limitele capului său. Simt intuitiv că genetica joacă doar un rol mic în determinarea a ceea ce va deveni o persoană. Un grădinar poate deveni foarte bine muzician, un soldat poate avea potenţial pentru a deveni om de ştiinţă. Cu siguranţă, ceea ce este un om nu dă măsura a ceea ce ar fi putut deveni în circumstanţe diferite. Cine ar fi putut prevedea un Osho în sperma şi ovulul tatălui şi mamei tale? Te rog, spune-mi mai multe despre perspectiva de fond aflată dincolo de sugestia ta – pe care n-o pot desluşi din cauza temerii pe care o am faţă de regimurile totalitare. 47

Când eram copil, am simţit mereu că aveam un spirit rebel înăuntrul meu, însă nu mi-a fost permis să-l exprim,

iar în curând a început să dispară. Acum. Încep să simt că fiecare dintre noi are o putere lăuntrică şi care ar putea produce o reală transformare a lumii. Şi aduce foarte mult cu acel spirit rebel pe care l-am avut. Poţi, te rog, să-mi spui ceva despre asta? 64

2 Acum sau niciodată 73

Când mă gândesc la toate lucrurile de care trebuie să se cureţe omul. pare să devină complicat. Cred că lucrul la care îi este cel mai greu unui om să renunţe e aşa-numita lui putere, indiferent dacă este lumească ori spirituală. Consider că astfel de oameni ar prefera mai degrabă să-şi vadă lumea sărind în aer decât să renunţe la puterea lor. Aşa este? 73

Cu riscul de a părea ridicol, în mijlocul acestei tristeţi despre viitorul lumii, sincer să fiu, nu-mi pasă dacă lumea se sfârşeşte mâine. Deci ce rost are să mai vorbim despre asta şi să alimentăm focul deja uriaş al damnaţiunii ce pare să ardă etern în mintea deprimată a omenirii? E destul. Înţeleg că e vorba de acum ori niciodată", aşa că hai s-o facem acum. Să înceapă dansul! 81

Ai vorbit despre instinct, inteligenţă şi intuiţie ca reprezentând trei niveluri ale conştiinţei. Poţi să arunci puţină lumină asupra politicii şi cum se potriveşte cu aceste trei niveluri diferite? 86

3 Puterea politicii şi a religiei 125

În zilele noastre se pare că politicienii vorbesc precum preoţii, iar preoţii se poartă precum politicienii.

Ce s-a întâmplat cu ideea separării dintre Biserică şi stat? 126

Înţeleg când spui că politicienii şi preoţii îi

exploatează şi îi înşală pe oameni. Dar, uneori, pare că vorbeşti despre ei de parcă ar aparţine unei rase diferite, venită din spaţiu, care s-a impus asupra noastră. Din câte înţeleg eu, aceşti politicieni şi preoţi au provenit mai degrabă dintre noi, aşa că suntem total responsabili de faptele lor, iar a ne plânge de ei pare ca şi cum ne-am plânge de noi. Nu există oare un politician şi un preot ascunşi în fiecare dintre noi? 144

Chiar nu este posibil ca un politician să fie un om religios sau ca un om religios să fie politician? Pentru că mie mi se pare că orice speranţă pentru o schimbare reală depinde de existenţa unei conduceri cu adevărat înţelepte. 152

4 Provocarea schimbării 179

În vremuri de nesiguranţă, ce e mai bun – şi ce este mai rău – pare să iasă la iveală din oameni. Vrei să comentezi asta? 179

Să mă aflu în lumea exterioară este uneori dificil pentru mine, pentru că îmi dau seama cât de duri sunt oamenii şi cum se calcă în picioare unul pe celălalt. Asta mă doare foarte tare. uneori chiar fizic, şi mă simt la fel de vulnerabil ca un copilaş. Te rog, spune-mi cum să fac faţă. 188

Este posibil să încerci să schimbi lumea pentru a o salva, dar fără să fii agresiv? 194

Ce pot face pentru a ajuta un cerşetor? Indiferent dacă îi dau un dolar sau nu, el oricum va rămâne un cerşetor. 199

Ai spus că trebuie să ne mutăm la polul opus. că trebuie să alegem atât ştiinţa şi religiozitatea, cât şi raţionalitatea şi iraţionalitatea. Occidentul şi Orientul,

tehnologia şi spiritualitatea. Pot alege atât politica, cât şi meditaţia? Pot alege să schimb lumea şi să mă schimb şi pe mine în acelaşi timp? Pot fi simultan un revoluţionar şi un sannyasin? 205

5. Ce pot face eu? 217

Cu ce pot ajuta eu pentru ca lumea să devină un loc mai bun? După cum stau lucrurile acum, acţiunea politică pare a fi singurul mod de luptă împotriva nedreptăţii din lume. Exclude viziunea ta despre transformare acţiunea politică? 217

Care este diferenţa dintre un rebel şi un revoluţionar? 226

Iluminarea înseamnă că omul nu mai este interesat de problemele cu care se confruntă omenirea, cum sunt foametea, sărăcia, condiţiile de trai mizere, un spaţiu restrâns ca să-ţi dezvolţi abilităţile, talentele? 234

Te-am auzit spunând că religia şi politica sunt dimensiuni diferite – că un om cu adevărat religios nu poate fi interesat de politică, iar un politician nu poate deveni niciodată religios, atâta vreme cât rămâne politician. Dacă e adevărat, nu există nicio şansă de a avea o lume mai bună? 243

Ori de câte ori te aud vorbind de viziunea pe care o ai despre noul tip de fiinţă omenească, despre omul nou, am fără să vreau senzaţia că doar puţini oameni îndrăzneţi din jurul tău vor ajunge să trăiască asta. Dar mi se pare mai degrabă că vor trece 100 de ani până când întreaga omenire va ajunge să vadă şi să trăiască genialitatea unei asemenea viziuni. Este adevărat? 263

Pentru informaţii suplimentare 266

Despre autor 267

Despre Staţiunea de Meditaţie Osho 269

Prefaţă

Osho, îmi doresc cu disperare să salvez această incredibilă, frumoasă planetă şi sunt îngrozit, fiindcă şansele să nu reuşim par foarte mari, iar eu mă simt foarte neînsemnat şi neajutorat pentru a face ceva! Se mai poate face ceva?

Îţi pot înţelege disperarea, neajutorarea.

Probabil că aşa se simte fiecare fiinţă umană conştientă de actuala criză, însă tu nu eşti conştient de o putere şi mai mare: distrugerea este o putere de categorie inferioară, creaţia reprezintă o putere de categorie superioară.

Distrugerea ia naştere din ură, creaţia ia naştere din iubire.

Ai văzut încotro poate ura să conducă umanitatea, spre sinuciderea finală, dar nu ai văzut posibilitatea ca iubirea, crescând la maximum, să împiedice pur şi simplu producerea acestei crize.

Nimeni nu este neînsemnat, pentru că fiecare are o inimă şi fiecare are iubire, şi fiecare are sensibilitate, conştiinţă şi poate atinge culmea supremă a existenţei.

Este suficient un singur individ pentru a împiedica această mare criză, ce să mai vorbim despre milioane de oameni plini de iubire şi de bucurie şi de tăcere?

Îmi aminteşte de o povestire din Vechiul Testament despre două oraşe, Sodoma şi Gomora. Oamenii din amândouă oraşele deveniseră absolut perverşi – domneau

toate soiurile de perversiuni.

Povestirea este foarte frumoasă, îţi va da curaj, îţi va alunga disperarea. Te va face să te ridici ca individ, înfăţişând viaţa şi iubirea care nu pot fi distruse nici de arme nucleare, nici de politicieni.

Nici măcar Dumnezeu nu a putut distruge Sodoma şi Gomora.

Ajunşi aici, trebuie să-ţi amintesc că, în versiunea Vechiului Testament, el a distrus acele oraşe.

Acei oameni erau imposibil de schimbat, se obişnuiseră prea mult cu perversiunile.

Dar mai există o versiune a povestirii, una care ia o turnură foarte specială, iar eu asta vreau să subliniez.

În religia iudaică există un mic curent de rebeli, revoluţionari numiţi hasizi.

Aceştia nu sunt acceptaţi de ortodoxism ca fiind autentici, deoarece se opun tuturor preceptelor ortodoxismului, într-o tradiţie care nu face apel la inima omului, la raţiune, la sensibilitate, la conştiinţă.

Ei au scris propria lor poveste. Povestea lor spune că a existat un om – un hasid, un mistic – care locuia şase luni în Gomora şi şase luni în Sodoma.

El l-a abordat pe Dumnezeu şi i-a zis:

„Ai luat în considerare posibilitatea că în aceste două oraşe mari ar putea să existe o sută de oameni absolut naturali, înţelepţi?

Îi vei distruge şi pe ei, deoarece ceilalţi sunt pervertiţi? Dacă o vei face, va fi o mare nedreptate, o pură nedreptate şi va fi o ruşine pentru tine. Aşa că reconsideră!

Dumnezeu nu se gândise la posibilitatea ca în aceste două mari oraşe, aproape cât Hiroshima şi Nagasaki, să existe cu certitudine o sută de oameni inteligenţi, naturali,

vigilenţi. Şi ei urmau să fie distruşi, iar asta nu putea să fie în acord cu divinitatea lui Dumnezeu, ci avea să fie pur şi simplu urât.

Aşa că Dumnezeu a spus: „Dacă poţi dovedi că există o sută de oameni buni, n-o să distrug cele două oraşe”.

Hasidul a zis: „Şi, dacă sunt numai 50, vei distruge oraşele?”

Dumnezeu a fost prins cu garda jos de către misticul hasid. A spus: „Chiar dacă poţi dovedi că există 50…”

Iar misticul a zis: „Dacă sunt doar 25? Ce contează? Pentru tine contează numărul sau calitatea? Te interesează cantitatea sau calitatea?”

Dumnezeu a zis: „Calitatea, fireşte”.

Iar hasidul a spus: „De calitatea este cea care contează, atunci, ca să-ţi zic adevărul, eu sunt singurul care nu a fost pervertit, care duce o viaţă naturală, binecuvântată, însă eu locuiesc şase luni în Gomora şi şase luni în Sodoma. Vei distruge acele oraşe?”

Dumnezeu nu întâlnise niciodată o persoană atât de abilă. De la o sută, acest bărbat îl adusese la unul.

Numai un evreu poate face asta! Ei ştiu cum să se tocmească, aşa că el s-a tocmit.

În versiunea ortodoxă a poveştii, Dumnezeu distruge cele două oraşe, dar nu şi în versiunea misticilor.

Oraşele au fost salvate pentru că Dumnezeu nu a putut distruge nici măcar o singură persoană de calitate, nici măcar o singură persoană înţeleaptă, doar pentru că întreg oraşul devenise pervertit.

Trebuie doar să fii alert.

Nu e nevoie să te simţi disperat şi nu e nevoie să te simţi îngrozit.

Dacă un singur om poate convinge existenţa să

protejeze două oraşe, avem mii de hasizi printre noi. Fiecare sannyasin este un hasid.

Existenţa nu le poate permite câtorva politicieni idioţi să distrugă această lume.

Dar asta nu înseamnă că trebuie să rămâi tăcut.

Trebuie să creezi o atmosferă grandioasă de iubire în jurul tău, care va fi o protecţie.

Trebuie să înveţi să dansezi şi să cânţi.

Să ştie aceşti politicieni că acest pământ este încă plin de oameni frumoşi – atât de multe cântece şi atât de multă muzică, şi atât de multă creativitate, şi atât de mulţi oameni care meditează... sigur se vor gândi mai bine. Din partea noastră, noi nu avem nevoie de arme nucleare mai mari pentru a opri războiul – asta-i problema. Avem nevoie de ceva total diferit.

Iubirea îţi va furniza energia, meditaţia îţi va furniza o tărie colosală. Şi nu te vei mai simţi atât de neînsemnat, te vei simţi demn şi însemnat, pentru că iubirea ta, meditaţia ta, fericirea ta vor salva lumea. Şi nu-ţi face griji că eşti neajutorat să faci ceva. Ideea de neajutorare s-a născut, deoarece nu ţi s-a spus niciodată ce resurse ai.

Nu ţi-ai analizat niciodată resursele – dragostea ta, tăcerea ta, pacea ta, compasiunea ta, bucuria ta. Nu ţi-ai analizat niciodată tot acest potenţial inepuizabil al fiinţei tale. Şi, dacă mii de oameni înfloresc în iubire, muzică şi dans, iar întregul pământ devine o celebrare, atunci niciun politician capricios nu va distruge această lume.

El se va simţi neajutorat, el se va simţi vinovat să distrugă oameni atât de frumoşi şi o planetă atât de frumoasă.

Mă întrebi: „Se mai poate face ceva?”

Dragostea ta, tăcerea ta, bucuria ta sunt suficiente.

Nu este nevoie de mai mult: mai mult te va face să fii îngrijorat în mod inutil. Iar grija este ca un balansoar – te ţine în mişcare, dar nu te duce nicăieri! Nu e nevoie să-ţi faci griji şi nu e nevoie să te simţi disperat, neajutorat.

Câţiva idioţi au pregătit moartea planetei; există milioane de oameni inteligenţi care pot împiedica asta doar prin dragostea lor, prin bucuria lor, prin frumuseţea lor, prin extazul lor.

Acestea sunt experienţe mult mai puternice – fiindcă energia atomică, sau energia nucleară, este parte a lumii materiale. Este explozia atomului, cea mai de jos. cea mai mică particulă a materiei.

Noi încă n-am înţeles că natura are un echilibru absolut. Dacă explozia unui mic atom poate distruge atât de mult… Te-ai gândit vreodată la un atom viu al fiinţei tale şi la explozia lui?

Cu alte cuvinte, am numit asta iluminare.

Nu este altceva decât o explozie a fiinţei tale, înspre lumină.

Iar apoi, brusc, ai o putere mult mai înaltă şi superioară. Nu este nevoie ca ea să se lupte cu cea inferioară; însăşi prezenţa sa o va face neputincioasă pe cea inferioară.

Nu s-a încercat pe o scară largă, ci doar din când în când. Însă acele situaţii rare reprezintă cu certitudine o dovadă că, dacă încearcă, fiecare om poate deveni o explozie de conştiinţă – care este o energie mult superioară – şi poate face toate aceste arme nucleare şi oamenii care le deţin să devină absolut neputincioşi şi vinovaţi.

Câteva exemple te vor ajuta.

Par non-faptice, deoarece sunt rare, deoarece nu mulţi oameni le-au încercat.

Un adept al lui Gautama Buddha, Devadutta – vărul lui – era fireşte gelos pe imensa glorie şi caracterul impresionant, şi pe impactul pe care îl avea Gautama Buddha asupra oamenilor. Oricine venea la el nu pleca niciodată acelaşi. Ceva se schimba în însăşi fiinţa lui.

Buddha sădise o sămânţă; omul avea să se întoarcă la vremea potrivită, când din primii nori avea să cadă ploaia. Dar orbul Devadutta nu vedea asta – nu era orb fizic, ci orb spiritual.

Nu putea înţelege care era problema. Era la fel de frumos ca Gautama Buddha – vărul lui –, la fel de educat, la fel de cultivat în artele acelor vremuri.

Nu exista însă nicio îndoială că Gautama Buddha era superior, iar el nu era, pentru că el nu putea vedea aerul superior care îl înconjura pe Gautama Buddha.

În cele din urmă, i-a cerut: „Aş vrea să fiu declarat succesorul tău”.

Buddha i-a spus: „Oricine este capabil să îmi succeadă îmi va succeda, eu nu-mi voi declara succesorul. Şi, oricum, încă trăiesc, sunt abia la jumătatea vieţii mele. Şi nu sunt eu în măsură să aleg! Cine sunt eu să aleg un succesor? Existenţa însăşi va alege”.

Devadutta a fost atât de ofensat, încât a părăsit comuna şi a atentat de multe ori la viaţa lui Gautama Buddha.

Acele atentate par fictive, pentru că noi nu cunoaştem puterea iubirii şi nu cunoaştem puterea conştienţei, şi nu cunoaştem frumuseţea extazului şi uriaşa sa putere protectivă.

Buddha obişnuia să mediteze pe o mică stâncă aflată la poalele unui munte uriaş. Devadutta a încercat să rostogolească o piatră mare de pe munte în direcţia lui Gautama Buddha, astfel încât aceasta să-l ucidă şi nimeni să nu poată fi învinovăţit – nimeni să nu se poată gândi că fusese ucis de cineva.

Piatra s-a rostogolit în viteză de pe munte şi toată lumea prezentă a fost surprinsă, nimănui nu i-a venit să creadă că era posibil aşa ceva – la doar jumătate de metru de Buddha, piatra s-a oprit, şi-a schimbat traiectoria şi s-a îndepărtat de el. Apoi, şi-a continuat căderea.

A fost un comportament foarte ciudat din partea unei pietre, nimeni n-ar crede că o piatră ar face aşa ceva. Până şi Devadutta a fost nedumerit. Devadutta era el însuşi regele unui mic regat şi avea un elefant nebun, primejdios. Elefantul era mereu ţinut în lanţuri, într-o cuşcă, deoarece avea obiceiul să omoare oameni. Devadutta a întrezărit o altă posibilitate.

Elefantul a fost adus în preajma lui Gautama Buddha şi i s-a dat drumul. Acesta s-a repezit spre Gautama Buddha, aşa cum s-ar fi repezit spre oricine altcineva. Dar, când a ajuns în apropierea lui, s-a oprit brusc şi, cu lacrimi în ochi, a făcut o plecăciune în faţa lui Gautama Buddha şi i-a atins picioarele cu capul.

Nimănui nu i-a venit să creadă că acel elefant dement… cum a putut el să facă distincţia? Dar oamenii orbi sunt oameni orbi!

Devadutta n-a putut vedea ce a văzut piatra, ce a văzut elefantul nebun – o aură de iubire subtilă şi invizibilă.

Dacă milioane de oameni sunt plini de iubire şi meditează, nu e nevoie să te simţi disperat ori neajutorat. Eşti înzestrat de la natură cu o putere uriaşă care poate anihila orice arme nucleare.

Şi asta încerc eu să fac – să te pregătesc să iubeşti necondiţionat, să te pregătesc să fii prietenos chiar şi cu străinii, să te pregătesc să renunţi la religiile organizate, fiindcă ele creează conflicte, să te pregătesc să renunţi chiar şi la apartenenţa vreunei naţiuni.

Oficial, va trebui să ai în buzunar paşaportul emis de ea, însă asta e doar o formalitate.

În adâncul fiinţei tale, n-ar trebui să fii hinduist şi n-ar trebui să fii indian, n-ar trebui să fii german şi n-ar trebui să fii creştin.

Dacă acest val se va răspândi – şi am toate speranţele că se va răspândi –, atunci poţi uita de al treilea război mondial, al doilea a fost ultimul. Al treilea este posibil doar dacă nu există suficientă iubire şi energie meditativă pentru a-l preveni!

VARIETĂŢILE PUTERII

Puterea în sine este neutră. În mâinile unei persoane bune, va fi o binecuvântare. În mâinile unei persoane inconştiente, va fi un blestem. De mii de ani, noi am condamnat puterea, fără să ne dăm seama că nu puterea este cea care trebuie condamnată, ci oamenii trebuie curăţaţi de toate instinctele urâte care se ascund în ei.

Există o putere personală, diferită de puterea asupra altora?

Puterea personală şi puterea asupra altora sunt două lucruri complet diferite.

Nu doar că sunt diferite, ci sunt diametral opuse.

Persoana care se cunoaşte pe sine, îşi înţelege propria fiinţă, înţelege semnificaţia vieţii sale are brusc parte de o explozie de putere.

Dar aceasta seamănă mai mult cu iubirea, cu compasiunea. Seamănă mai mult cu lumina lunii decât cu lumina soarelui – rece, calmă, frumoasă. Un astfel de om nu are niciun fel de complex de inferioritate.

Este atât de plin, de mulţumit, atât de fericit, încât nu are niciun motiv de a simţi vreo ambiţie de putere

asupra altora.

Eu numesc asta puterea misticului.

Puterea asupra altora este politică, iar oamenii interesaţi de puterea asupra altora sunt oameni care au un profund complex de inferioritate.

Aceştia se compară permanent cu alţii şi se simt inferiori. Doresc să dovedească lumii şi lor înşişi că nu este aşa – că sunt fiinţe superioare. Toţi politicienii suferă de un complex de inferioritate. Toţi politicienii au nevoie de tratament psihologic.

Sunt oameni bolnavi, şi din cauza acestor oameni bolnavi întreaga lume suferă profund. Cinci mii de războaie în 3 ooo de ani! Şi nu există limită pentru cel care caută să aibă putere asupra altora, deoarece există mereu oameni lăsaţi în afara sferei sale de influenţă. Asta încă îl face să se simtă inferior.

Altminteri, de ce ar vrea cineva să devină Alexandru cel Mare, dacă nu din prostie pură?

Omul acela a murit când avea doar treizeci şi trei de ani. N-a fost în stare să trăiască nici măcar o clipă, n-a fost în stare să iubească nici măcar o clipă.

Încă de la începutul vieţii sale care a durat treizeci şi trei de ani, s-a pregătit să devină un cuceritor al lumii, iar restul a fost luptă, ucidere, incendiere.

Singura idee din capul lui era să devină cuceritorul lumii.

Când se îndrepta spre India, trecând prin Grecia, l-a întâlnit pe unul dintre cei mai deosebiţi oameni din istorie, Diogene.

Diogene obişnuia să stea dezbrăcat – era atât de frumos, încât era perfect convenabil pentru el să stea dezbrăcat. Scopul hainelor ţine de climă, de cultură, însă scopul de bază nu e acesta.

Toate animalele pot trăi foarte bine fără haine în orice climă de pe glob, ce-i în neregulă cu omul?

Este el cel mai vulnerabil şi mai slab animal de pe lumea asta?

Nu, hainele au fost inventate în primul rând pentru că nu toţi oamenii aveau trupuri frumoase.

Pe oameni îi recunoşti după chipurile lor.

De fapt, dacă tu însuţi ai vedea o fotografie a propriului trup dezbrăcat, fără cap, n-ai fi în stare să-ţi dai seama că este trupul tău.

Diogene era un om extraordinar de frumos – nu avea nevoie de haine. Locuia pe malul unui râu. Era dimineaţă devreme şi el stătea la soare. Avea un singur însoţitor, un câine, şi o singură posesiune, un felinar vechi.

Trecând prin Grecia, Alexandru auzise că Diogene se afla în apropiere.

Aşa că a spus: „Am auzit atât de multe despre omul acesta. Pare a fi puţin ciudat, dar aş vrea să-l văd”. Şi, astfel, Alexandru s-a dus să-l vadă pe Diogene. Diogene se odihnea. Câinele îi stătea alături.

Alexandru i s-a adresat: „Diogene, Alexandru cel Mare a venit să te vadă. Iar asta este o mare onoare; e ceva unic, eu nu m-am dus niciodată să văd pe nimeni”.

Diogene nici măcar nu s-a ridicat în şezut. A rămas întins pe nisip, râzând, s-a uitat la câinele lui şi i-a zis: „Ai auzit? Un om care să se numească singur «mare». Ce părere ai de asta? Probabil că suferă de o mare inferioritate. Aceasta este o proiecţie pentru a ascunde vreo rană”.

Era adevărat.

Nici măcar Alexandru nu putea nega asta.

Alexandru a spus: „Nu am mult timp. Altfel, m-aş fi

aşezat şi aş fi ascultat câteva dintre vorbele tale înţelepte”.

Diogene a zis: „Care-i graba? Unde te duci? Să cucereşti lumea? Dar te-ai gândit vreodată ce vei face dacă, din întâmplare, reuşeşti să cucereşti lumea? Pentru că nu mai există o altă lume, ci doar una singură, în clipa asta. Luptând, invadând noi teritorii, poţi uita de inferioritatea ta. Dar, după ce vei izbândi, inferioritatea va reveni din nou, va ieşi din nou la suprafaţă”.

Alexandru a spus:

„La întoarcere, o să vin să stau câteva zile aici şi voi încerca să înţeleg. Ce zici tu doare, dar este adevărat. De fapt, chiar şi ideea că nu mai există o altă lume mă întristează. Da, ce voi face dacă voi cuceri întreaga lume? Atunci, voi deveni pur şi simplu inutil, iar tot ce e ascuns în mine va ieşi la suprafaţă”.

Însă Diogene a zis:

„Nu te vei întoarce niciodată, pentru că acest gen de ambiţie e nesfârşită. Nimeni nu se întoarce”.

Şi, în mod ciudat, Alexandru nu s-a întors niciodată. A murit pe drumul de întoarcere, înainte de a ajunge în Grecia.

Şi, de-atunci, s-a depănat o poveste frumoasă, fiindcă în aceeaşi zi a murit şi Diogene.

Este doar o poveste, însă e foarte semnificativă. Potrivit mitologiei greceşti, există un râu pe care trebuie să-l treci înainte de a intra în paradis.

Diogene se afla la câţiva paşi în faţă, iar Alexandru, imediat în urma lui. Văzându-l pe Diogene, acelaşi om frumos, gol… iar acum, şi Alexandru era dezbrăcat, însă nu la fel de frumos, Alexandru a zis: „E o coincidenţă stranie să se întâlnească un cuceritor al lumii cu un cerşetor!”

Diogene a râs şi a spus:

„Ai dreptate. Doar într-o privinţă greşeşti – nu ştii cine este cuceritorul şi cine e cerşetorul. Uită-te doar la mine şi uită-te la tine. Eu n-am Putere, nu am cucerit niciodată pe nimeni, dar, cu toate astea, sunt un cuceritor – m-am cucerit pe mine însumi. Tu ai încercat să cucereşti întreaga lume, şi cu ce te-ai ales?

Ţi-ai irosit pur şi simplu întreaga viaţă. Eşti doar un cerşetor!”

Puterea personală aparţine misticului – celui a cărui floare a conştiinţei a înflorit, care şi-a eliberat parfumul, iubirea, compasiunea, pretutindeni.

Este o putere foarte subtilă. Nimic n-o poate împiedica – pur şi simplu, îţi ajunge la inimă.

Pur şi simplu, te face să rezonezi cu misticul – într-un soi de sincronizare, de armonie.

Nu devii un sclav, devii un iubit.

O mare atitudine de prietenie, o mare gratitudine creşte în tine.

Simpla prezenţă a misticului creează o aură imensă.

În acea aură, oricine este deschis, disponibil, receptiv începe imediat să simtă ca şi cum ar începe să cânte sau să danseze.

Puterea politică este urâtă.

Puterea asupra altora e urâtă.

Este inumană, deoarece a avea putere asupra cuiva înseamnă să o reduci pe acea persoană la un obiect. Devine proprietatea ta.

În China, de exemplu, vreme de secole, soţul a avut putere deplină asupra soţiei, fiindu-i permis chiar s-o ucidă.

Legea îi îngăduia asta, deoarece soţia nu era decât o posesiune – ca şi cum ai deţine un scaun, iar dacă vrei să-l

distrugi, nu e o crimă, e scaunul tău. Iar dacă îţi ucizi soţia, e soţia ta…

Secole întregi, niciun bărbat din China nu a fost pedepsit pentru că şi-a ucis soţia – până în secolul trecut.

Puterea asupra cuiva reduce individualitatea celeilalte persoane, îi reduce spiritualitatea până când ajunge să devină un bun, un obiect.

Vreme de secole, bărbaţi şi femei au fost vânduţi în pieţe ca orice alte bunuri. Odată ce cumpărai un sclav, aveai putere deplină asupra sclavului.

Asta s-ar putea să satisfacă vreo psihologie dementă şi bolnavă, dar nu e deloc sănătos. Niciun politician nu este sănătos – spiritual, mă refer.

Când Nixon a fost prins înregistrând telefoanele altor oameni şi, în cele din urmă, a fost nevoit să demisioneze din funcţia de preşedinte, comentariul lui Mao Zedong a fost remarcabil.

Acesta a spus: „Toţi politicienii o fac. Nu-i nimic special în asta. de ce fac asemenea caz? Sărmanul Nixon a fost doar prins făcând-o”.

Şi, chiar după demisia lui Nixon din funcţia de preşedinte, Mao a trimis un avion special, propriul avion, pentru a-l aduce pe Nixon în China – ca să-l consoleze, ca să-i spună că a fost o prostie. „Indiferent ce aţi făcut, asta se face în toată lumea. Toţi politicienii o fac. Rău a fost că aţi fost prins. Aţi fost un amator”.

Ceea ce fac politicienii din toată lumea, din toată istoria este pur şi simplu inuman, urât.

Dar motivul, motivul elementar este că au un profund sentiment de inferioritate şi că vor să-şi dovedească lor înşişi că nu e aşa. „Uite, ai pe mână atât de multă putere, atât de mulţi oameni pe care îi poţi ridica sau distruge, atât de multe arme nucleare. E suficient să apeşi un buton şi poţi distruge întreaga planetă”.

Puterea asupra altora este distructivă – este întotdeauna distructivă.

Într-o lume mai bună, oricine este ambiţios – cine vrea să fie mai important decât alţii, în fruntea altora – ar trebui să se trateze psihologic.

Doar modestia, simplitatea, naturaleţea, lipsa comparaţiei cu alţii…

Fiecare este unic, comparaţia e imposibilă! Cum poţi compara un trandafir cu o gălbenea? Cum să spui care este superioară şi care e inferioară?

Ambele flori au frumuseţea lor şi amândouă înfloresc, dansează în soare, în vânt, în ploaie, îşi trăiesc vieţile pe deplin.

Fiecare fiinţă omenească este unică. Nici nu se pune problema ca una să fie superioară sau inferioară.

Da, oamenii sunt diferiţi.

Dă-mi voie să-ţi amintesc un lucru, altminteri mă vei înţelege greşit. Nu spun că toţi sunt egali, aşa cum ziceau comuniştii.

Sunt împotriva comunismului din simplul motiv că întreaga sa filosofie este împotriva psihologiei şi a tuturor cercetărilor psihologice. Nimeni nu este superior, nimeni nu este inferior, dar nici egali nu suntem.

Oamenii sunt pur şi simplu unici, incomparabili. Tu eşti tu, eu sunt eu.

Eu trebuie să contribui cu potenţialul meu în viaţă, tu trebuie să contribui cu potenţialul tău în viaţă.

Eu trebuie să-mi descopăr propria-mi fiinţă, tu trebuie să-ţi descoperi propria-ţi fiinţă.

Este foarte bine să fii puternic ca şi un mistic.

Este urât, dezgustător, împuţit să ai chiar şi cea mai mică dorinţă de a deţine putere asupra altora.

Sunt confuz despre ce înseamnă forţa şi puterea

iubirii. Te-am auzit spunând că iubirea şi ura sunt totuna, dar văd că în lume există mai multă ură decât iubire. În acelaşi timp, zici că iluminarea nu înseamnă nici iubire, nici ură. Vorbeşti despre două calităţi diferite ale iubirii? Dacă da, care sunt acestea?

Iubirea şi ura sunt cele două feţe ale aceleiaşi monede.

Dar cu iubirea s-a întâmplat ceva drastic, şi este inimaginabil cum acest pas drastic a fost făcut de către oameni care aveau cele mai bune intenţii din lume.

S-ar putea ca nici măcar să nu fi bănuit vreodată ce a distrus iubirea.

Continua învăţătură despre iubire este ceea ce a distrus-o.

Ura e încă pură, iubirea nu este.

Când urăşti, ura ta are autenticitate.

Iar când iubeşti, este doar ipocrizie.

Acesta e un lucru care trebuie înţeles.

De mii de ani, toate religiile, politicienii şi pedagogii ne învaţă un singur lucru, iar acel lucru este iubirea: iubeşte-ţi duşmanul, iubeşte-ţi aproapele, iubeşte-ţi părinţii, iubeşte-l pe Dumnezeu.

Dar, la început, de ce au pornit această serie ciudată de învăţături despre iubire?

Se temeau de iubirea ta autentică, deoarece iubirea autentică este dincolo de controlul lor. Eşti posedat de ea. Nu eşti posesorul, eşti cel posedat, iar fiecare societate vrea ca tu să fii sub control.

Societatea se teme de firea ta sălbatică, se teme de naturaleţea ta, aşa că, de la bun început, începe să-ţi taie

aripile.

Iar cel mai primejdios lucru din tine este posibilitatea iubirii, deoarece, dacă eşti posedat de iubire, te poţi întoarce chiar şi împotriva lumii întregi.

Un om modest posedat de iubire se simte capabil să facă imposibilul.

Acest fapt reieşea în mod subtil din vechile poveşti de iubire; dar nimeni nu s-a deranjat să-l remarce sau să se întrebe de ce acest factor apare automat în toate poveştile vechi de iubire.

De exemplu, în Orient, avem faimoasa poveste de iubire dintre Majnu şi Laila. Este o poveste sufistă. Nu contează dacă e istorică sau nu, nu asta ne interesează. Ne interesează structura sa, care este aproape aceeaşi structură ca a tuturor poveştilor de iubire din lumea întreagă.

A doua poveste de iubire orientală renumită este despre Siri şi Farhad – dar structura rămâne aceeaşi.

Cea de-a treia poveste renumită este despre Soni şi Mahival, însă structura rămâne aceeaşi.

Structura este că iubitului i se cere să facă un lucru imposibil; dacă nu poate face acel lucru imposibil, nu o va avea pe iubita lui.

Fireşte că părinţii şi societatea nu sunt dispuşi să accepte această idilă. Nicio societate nu e dispusă să accepte vreo idilă, dar să spui „nu” pare lipsit de politeţe.

Când cineva vine cu o propunere legată de dragoste, nu poţi zice pur şi simplu „nu”, chiar dacă ai vrea să spui „nu”.

Dar ca să zici „nu”, trebuie găsită o cale – şi aceasta este calea.

Îi ceri iubitului să facă un lucru imposibil, ceva ce ştii că nu poate face, care este o sarcină omeneşte imposibilă.

Dacă n-o poate îndeplini, tu nu ai nicio răspundere; el însuşi a dat greş. Acesta este un mod civilizat de a spune „nu”.

Lui Farhad i se zice că o poate avea pe Siri dacă reuşeşte să construiască, de unul singur, prin munţi, un canal care să ducă la palatul regelui – Siri e fiica regelui. Iar prin canal trebuie să curgă lapte, nu apă.

Asta-i absurd. În primul rând, chiar dacă avea să fie un canal prin care să curgă apă, un tânăr bărbat, de unul singur… şi din munţi, de la sute de kilometri depărtare? I-ar trebui mii de ani ca să ajungă cu acel canal la palat. Şi, chiar dacă ar fi posibil, ipotetic vorbind, cum să facă să curgă lapte prin el? De unde să curgă continuu atât de mult lapte prin canal?

Regele doreşte ca grădinile palatului său să fie udate cu lapte; abia atunci, Farhad va fi îndreptăţit să ceară mâna fiicei regelui.

Am căutat în sute de poveşti de iubire din toată lumea, dar, într-un fel sau altul, acest factor apare constant: este cerut ceva imposibil.

Înţelegerea mea e că acest factor nu apare fără motiv. Undeva, în inconştientul minţii omeneşti, se ştie că iubirea poate face imposibilul posibil.

Iubirea este foarte nebună.

Odată ce eşti posedat de iubire, nu mai gândeşti raţional, logic, ţinând cont de realitate. Trăieşti într-o lume de vis, unde totul îţi este la îndemână.

Singura mea preocupare faţă de aceste poveşti de iubire a fost să găsesc ceva despre iubire care este esenţial, şi iată ce am găsit: iubirea te face atât de nebun, încât nimic nu e imposibil.

Când lui Farhad i se cere treaba asta, să facă un canal prin munţii aflaţi la mii de kilometri depărtare, el se apucă de treabă.

Nici măcar nu spune: „Eşti nebun? Ce-mi ceri? Faci ca treaba asta să fie imposibilă chiar de la bun început. De ce nu zici pur şi simplu «nu»? De ce o iei pe ocolite?”

Nu. el nu scoate o vorbuliţă; pur şi simplu ia o lopată şi se îndreaptă spre munţi.

Oamenii de la curtea regelui îl întreabă pe acesta:

„Ce-ai făcut? Ştii foarte bine că aşa ceva nu este posibil. Tu nu poţi face asta, noi nu putem face asta – nimeni nu poate face asta. Tu, cu toată armata ta, cu toate forţele tale, nu puteţi construi acest canal până la palat. Şi să aduci lapte de unde? Laptele nu izvorăşte din munţi. Poţi să cucereşti întreaga lume – îţi cunoaştem puterea şi îţi cunoaştem armata –, însă asta-i altceva. Nu poţi schimba natura”. „În primul rând, băiatul acela sărman – i-ai zis că nu are voie să ceară ajutorul nimănui – o să sape canalul din munţi până la palatul tău de unul singur. O să-i ia milioane de ani şi, chiar dacă reuşeşte să-l facă. de unde să curgă lapte în canal?”

Regele spune:

„Ştiu toate astea – n-o să se întâmple nimic. Tocmai de asta i-am cerut-o, aşa i-am pasat lui toată responsabilitatea. Acum, dacă nu poate s-o facă, el e răspunzător. Iar eu n-a trebuit să zic «nu» nimănui”.

Însă oamenii de la curte sunt chiar mai uimiţi de tânărul bărbat, Farhad. Se grăbesc să iasă, îl prind din urmă şi îl întreabă:

„Eşti nebun sau ce? Unde te duci? Nu e posibil”.

Farhad zice:

„Totul este posibil. Doar că iubirea mea trebuie să fie

autentică, să fie adevărată”.

Existenţa nu poate nega iubirea. Existenţa îşi poate schimba natura sa, legile sale, dar nu poate nega iubirea deoarece este legea supremă a naturii.

Pentru o lege superioară, legile inferioare pot fi anulate, schimbate.

Acei sfetnici înţelepţi ai regelui sunt şocaţi de răspuns, dar răspunsul pare să fie semnificativ. Ce spune tânărul nebun are sens.

Povestea este că Farhad a izbândit.

De unul singur, a reuşit să creeze canalul şi, datorită autenticităţii sale, a sincerităţii lui, a încrederii sale în existenţă, apa s-a transformat în lapte.

Aceasta este doar o poveste. Nu cred că existenţa sau natura îşi vor schimba legile. Dar un lucru e sigur: societatea a devenit conştientă de timpuriu că iubirea e nebună.

Şi odată ce un om este posedat de iubire, atunci nu mai poate fi controlat, aşa că nu-l poţi convinge de nimic.

Atunci, niciun argument nu mai este potrivit, nicio logică nu mai are sens pentru el – iubirea lui reprezintă legea supremă.

Orice altceva trebuie să i se supună.

Nu spun că i se supune, nu spun că natura îşi va schimba căile, nu spun că iubirea face posibile miracolele.

Nu, tot ce spun este despre această teamă că iubirea poate să înnebunească în asemenea măsură un om, încât poate să înceapă a crede astfel de lucruri; iar atunci, nu-l mai poţi controla.

Pentru a controla o persoană trebuie ca, de la cea mai fragedă vârstă, să-i creezi o falsă idee despre iubire şi s-o întăreşti permanent, astfel încât acea persoană să nu poată fi niciodată posedată de o iubire autentică şi nici să

nu înnebunească vreodată, ci să rămână întotdeauna sănătoasă mintal.

„Sănătos mintal" înseamnă un sclav al regulilor societăţii, sănătos mintal înseamnă un adept al jocurilor societăţii.

Iubirea te poate face rebel.

Iubirea falsă te face obedient.

De aceea te învaţă să-l iubeşti pe Dumnezeu.

Aşadar, să-i spui unui copil mic să-l iubească pe Dumnezeu e o prostie absolută.

Copilul nu ştie cine este Dumnezeu şi, fără să cunoască obiectul iubirii, cum să te aştepţi de la cineva să-l iubească pe Dumnezeu? Dar i te rogi lui Dumnezeu cu mâinile împreunate ridicate spre cer, iar copilul începe să te imite. Dumnezeu este acolo deasupra, în cer – deşi acum ştie toată lumea că Pământul e rotund.

Ce înseamnă „deasupra" pentru noi, cei din America, nu este „deasupra" în India; pentru ei e dedesubt, noi suntem sub ei. Cerul de deasupra noastră nu este cel de deasupra lor.

Dar oamenii de pe tot globul îşi ridică privirea spre cer şi spre Dumnezeul care locuieşte acolo deasupra, în cer.

Acum, ştiind faptul că Pământul este rotund – cerul este deasupra pretutindeni. Iar diferite colţuri ale cerului sunt deasupra unor oameni diferiţi, dar nici asta nu e ceva fix, deoarece Pământul se roteşte continuu în jurul axei sale, deci ceea ce era deasupra ta cu câteva minute în urmă nu mai este şi acum.

Ceea ce era deasupra cu câteva ore în urmă nu mai este şi acum deasupra ta; s-ar putea să fie dedesubt.

Dumnezeul tău va trebui să facă o adevărată acrobaţie de circ pentru a-ţi îndeplini dorinţa de a rămâne deasupra ta. I-ai dat o asemenea sarcină, încât, deşi i-ai dat şi atotputernicie, tot nu s-ar putea descurca. Pur şi simplu, nu este posibil.

Dar un copilaş începe să imite – indiferent ce fac părinţii, copilul începe să-i imite.

Dacă ei se duc la biserică, şi copilul se duce la biserică. Dacă ei se duc la sinagogă, şi el se duce la sinagogă.

Aceasta este educaţia împotriva firii. Iar o persoană care îl poate iubi pe Dumnezeu e o persoană care nu va şti niciodată ce este iubirea.

Gândeşte-te doar: o persoană care îl poate iubi pe Dumnezeu fără măcar să ştie cine este tipul, unde se află, dacă există sau nu şi, dacă da, dacă merită să fie iubit – este oare el interesat de tine şi de iubirea ta?

Fără să cunoască vreunul dintre aceste lucruri, o persoană îl iubeşte pe Dumnezeu, îl iubeşte pe Iisus Hristos fără să ştie dacă acest om a fost vreodată o persoană istorică sau nu.

Dacă poveştile creştinilor despre Hristos sunt adevărate, atunci Hristos nu poate fi o persoană istorică. Acesta este un paradox.

Dacă poveştile lor despre Iisus sunt adevărate, atunci Iisus nu poate fi real. Iisus poate fi real doar cu o singură condiţie: dacă poveştile spuse de creştini despre el se dovedesc a nu fi adevărate.

Aceasta este o problemă dificilă, deoarece, dacă toate poveştile despre Hristos spuse de creştini se dovedesc a nu fi adevărate, creştinii nu vor fi interesaţi de un astfel de Hristos.

Ei au fost interesaţi doar datorită acelor poveşti pe care le-ai dovedit a fi neadevărate.

Iisus nu a însemnat nimic pentru ei, cu excepţia acelor poveşti: partenogeneza, mersul lui pe apă, transformarea apei în vin, transformarea pietrelor în pâine; vindecarea orbilor, a şchiopilor, a oamenilor paralizaţi: învierea din morţi.

Toate aceste poveşti reprezintă fundamentul credinţei unui creştin.

Ceea ce spun este că, dacă toate aceste poveşti sunt adevărate, atunci Iisus este un personaj mitologic.

Nu poate fi un fapt istoric, deoarece fiinţele umane reale nu păşesc pe apă.

Nu există nicio modalitate de a transforma apă în vin, nu există nicio modalitate de a transforma pietrele în pâine.

În viaţa lui Iisus în sine. vei găsi destule dovezi că aceste lucruri nu pot fi adevărate, pentru că au existat zile când el şi discipolii lui au fost flămânzi şi au trebuit să se ducă la culcare cu burţile goale, deoarece oamenii din satele prin care trecuseră erau foarte porniţi împotriva lui.

Nu au vrut să-i ofere adăpost, nu au vrut să-i ofere pâine. Dar, dacă acest om era capabil să transforme pietre în pâine, care a fost problema?

De fapt, el ar fi putut schimba întregul statut al umanităţii şi n-ar mai fi fost nevoie ca evreii să-l răstignească dacă el asigurase necesarul de hrană pentru întreaga omenire.

Şi sunt destule pietre în lume – munţi!

Ar fi putut transforma Himalaya într-un mare codru de pâine, astfel că indienii ar fi putut mânca secole de-a rândul.

Ar fi putut schimba oceanele în vin, astfel ca să nu mai existe griji în privinţa asta, chiar şi oamenii sărmani şi-

ar fi permis vinul cel mai bun, cel mai vechi, cel mai fin.

Dacă era capabil să scoale oamenii din morţi, atunci, în loc să-l învie pe Lazăr, care nu era bun de nimic… Nu consider că învierea lui Lazăr a fost de vreun folos.

Trebuia să-i fi ales pe Moise, Abraham, Ezekiel – iar atunci evreii l-ar fi adorat, în loc să-l răstignească. Dacă i-ar fi înviat din morţi pe toţi profeţii vechi, evreii l-ar fi acceptat fără îndoială drept unic fiu al lui Dumnezeu.

Ce nevoie ar fi fost de dispute?

Ar fi putut dovedi prin acţiunile sale cine este. Însă aceste poveşti sunt doar poveşti.

Pentru a fi un personaj istoric, Iisus trebuie dezgolit de toate aceste miracole.

Dar, odată ce abandonezi toate aceste miracole, creştinii nu mai sunt interesaţi de Iisus.

Ce rămâne din el? De ce să creadă în el? N-au crezut niciodată cu adevărat în el.

De aceea spun că religia mea este prima şi ultima religie de pe Pământ, deoarece tu te afli aici, cu mine, nu pentru vreun miracol pe care l-am înfăptuit. Eşti aici, cu mine, nu pentru că eu am ceva special.

Dumnezeu nu m-a investit cu nicio autoritate, nu am niciun sprijin din partea textelor sfinte. Sunt la fel de obişnuit ca tine. Până acum, asta nu s-a întâmplat niciodată.

Oamenii îl iubesc pe Iisus datorită miracolelor înfăptuite de el. Dacă îi iei aceste miracole, iubirea lor dispare.

Au fost atraşi de calităţile lui magice, nu i-a interesat deloc Iisus.

Oamenii au fost interesaţi de Krishna pentru că a fost încarnarea lui Dumnezeu şi pentru că a făcut atât de multe

miracole.

Ia-i aceste miracole şi Krishna e terminat!

Pe mine nu mă poţi termina.

Poţi să-mi iei orice, dar nu mă poţi termina, deoarece nu am încercat sub nicio formă să te influenţez, să te impresionez făcând ceva supraomenesc.

Totul îmi poate fi luat, însă relaţia ta faţă de mine va rămâne aceeaşi; nu se poate schimba fiindcă, în primul rând, e o simplă relaţie.

Acele relaţii dintre creştini şi Hristos, dintre evrei şi Moise, dintre hinduişti şi Krishna nu sunt deloc legate de indivizi.

Dacă te întâlneşti cu Iisus pe drum, iar acesta îţi spune „Eu sunt Iisus Hristos”, primul lucru pe care i-l ceri este să meargă pe apă.

Mie nu poţi să-mi ceri asta. Nu poţi nici măcar să-mi ceri să merg, pentru că eu n-am înfăptuit niciodată nici măcar acel miracol! Să merg pe apă… nu-mi poţi cere asta pentru că vei părea ridicol.

Dar lui Iisus îi poţi cere asta şi vei fi perfect îndreptăţit.

Dacă pur şi simplu se îneacă, atunci se va îneca. Este împotriva legilor fizice: se va îneca.

Atunci, care va fi relaţia ta cu un Iisus care se îneacă…? Va trebui să dai fuga şi să sari, şi să-l salvezi, şi să-i faci respiraţie artificială! Care va fi relaţia ta cu acest om? Gândeşte-te.

Nu, nu ai nicio relaţie cu Iisus, Mahāvīra, Buddha, Krishna, niciuna. Atenţia îţi este distrasă.

Ei te învaţă să-l iubeşti pe Iisus. De ce, pentru că a transformat apa în vin? Chiar dacă a transformat apa în vin, asta nu înseamnă că merită iubirea ta.

De fapt, a comis o infracţiune, aşa că ar trebui să se afle în spatele gratiilor. Să transformi apa în vin fără să ai autorizaţie… este împotriva legii, împotriva guvernului, împotriva societăţii.

Ar trebui să fie pedepsit – nu văd de ce ar merita iubirea ta. Şi asta-i o poveste veche.

Azi, ar transforma o legumă în marijuana, în haşiş.

Politicienii îl tot citează pe Iisus fără să ştie că omul, dacă s-ar afla aici şi ar fi să facă vreun miracol – şi ar trebui să facă un miracol, pentru că fără acel miracol e un nimeni –, atunci ar fi cel mai mare traficant de droguri din America.

Ăsta ar fi singurul miracol pe care America l-ar înţelege. N-ar transforma pietre în pâine – există suficientă pâine în America ar transforma pietre în LSD.

Nu, el n-a făcut niciodată niciunul dintre aceste lucruri. Dar atunci iubirea şi credinţa ta dispar.

Din fragedă copilărie, ţi s-a spus să-l iubeşti pe Dumnezeu, pe care nu-l cunoşti, nici măcar nu eşti sigur că există.

Iubirea ta a fost atrasă într-o direcţie absolut imaginară, fără nicio corespondenţă în realitate.

Iubirea ta pentru Iisus nu e pentru Iisus, ci pentru lucruri de care orice minte mediocră se simte impresionată.

Dacă ai o fărâmă de inteligenţă, îţi dai seama că toate astea sunt o aberaţie.

Dar, încă din fragedă copilărie, ei îţi canalizează iubirea spre dimensiuni ireale.

Un lucru pe care îl fac, ceea ce este o strategie foarte vicleană, e să dea iubirii tale o formă, o anumită direcţie,

care este de neîmplinit; şi, în acest fel, iubirea care poate fi împlinită nu va mai prezenta nicio atracţie pentru tine.

O persoană care a fost învăţată să-l iubească pe Dumnezeu va simţi că, dacă se îndrăgosteşte de o femeie sau un bărbat, se înjoseşte prea mult.

Dumnezeu este acolo, departe sus, în ceruri – iar acesta este un bărbat oarecare, o femeie oarecare!

Ei au dat iubirii tale un obiect atât de imposibil, încât tot ce este posibil devine ceva care este mai prejos de tine.

Chiar dacă, date fiind firea ta, biologia ta, te îndrăgosteşti, o parte din tine va spune mereu: „E ceva greşit în asta”.

Te vei simţi vinovat mereu. Ăsta este un lucru pe care l-au făcut cu iubirea ta.

Al doilea lucru pe care l-au făcut este că spun „Iubeşte-o pe mama ta” – şi de ce? – „pentru că este mama ta”. Este asta suficient pentru ca iubirea să existe?

Trebuie să iubeşti pe cineva pentru că acel cineva este mama ta, tatăl tău, fiica ta, fratele tău, sora ta?

Aceste relaţii nu pot crea iubire. Pot crea un anumit tip de respect – ea e mama ta şi poţi s-o respecţi. El este tatăl tău, îl poţi respecta fiindcă el te-a crescut.

Însă iubirea nu e ceva ce poţi stăpâni.

Respectul este la latitudinea ta, dar iubirea nu e.

Iubirea este ceva care, atunci când vine, vine ca un ciclon, te învăluie, te prinde complet în strânsoarea ei. Nici nu mai eşti acolo. Ceva mai presus decât tine, mai mare decât tine, mai profund decât tine a pus stăpânire pe tine.

Pentru a evita asta, ei te învaţă ipocrizii în numele iubirii: „Iubeşte-o pe mama ta”.

Tocmai din cauza acestor învăţături – iubeşte-ţi tatăl, iubeşte-ţi mama, iubeşte-ţi fratele, iubeşte-ţi soţia, iubeşte-ţi soţul, iubeşte-ţi copiii –, pentru că ţi s-a repetat de atâtea ori, nu te-ai întrebat niciodată:

„Oare este posibil? Este un om capabil să iubească pe cineva?”

O întrebare fundamentală a fost complet dată uitării.

Dacă ţi se spune să iubeşti pe cineva, cum o vei face? Da, poţi juca teatru, te poţi preface, poţi repeta dialoguri frumoase din filmele pe care le-ai văzut, din romanele pe care le-ai citit.

Poţi să rosteşti cuvinte frumoase, însă nimic nu e din suflet.

Nu eşti îndrăgostit, ci doar joci o piesă de teatru. Iar tragedia este că majoritatea ne petrecem toată viaţa făcând repetiţii, nici măcar jucând piesa.

Ora pentru acest spectacol nu vine niciodată, doar repetiţiile continuă la nesfârşit.

Şi chiar dacă, pentru câţiva oameni, vine ora reprezentaţiei, acea piesă este şi ea la fel de ireală, deoarece inima nu este implicată. E moartă, nu respiră.

Nu are niciun pic de căldură, de însufleţire, de dans.

O faci pentru că asta ai fost învăţat să faci. Este un fel de exerciţiu, gimnastică, etichetă, maniere, orice – dar nu iubire.

Acestea sunt modurile în care ţi-au răpit autenticitatea iubirii.

Întrebarea ta se referă la faptul că eu spun că iubirea şi ura sunt aceeaşi energie.

Atunci, de ce există atât de multă ură în lume şi nu atât de multă iubire?

(X)

Asta pentru că nimeni nu te-a învăţat despre ură, de aceea, ura a rămas pură, veritabilă.

Nimeni nu s-a deranjat în privinţa ta, nimeni nu ţi-a zis cum să urăşti, pe cine să urăşti.

Deoarece ura a rămas neatinsă de părinţii tăi, de profesori şi de preoţi, are puritate, sinceritate.

Când un om te urăşte, poţi fi sigur că te urăşte.

Dar când te iubeşte, nu poţi avea încredere în el.

Ştii foarte bine că, atunci când urăşti pe cineva, o faci cu o forţă uriaşă, dar, când iubeşti pe cineva, forţa nu e la fel de mare.

Îţi aminteşti mai des de duşmanii decât de prietenii tăi.

Îţi poţi uita prietenii, dar nu-ţi poţi uita duşmanii.

Ce se petrece?

Este aşa pentru că iubirea ta a fost distorsionată şi ceva ireal, care nu e iubire, ţi-a fost încredinţat.

Iar tu te-ai jucat cu acea jucărie numită iubire, fără să ştii că ai în tine potenţialul de a iubi. A

şa că, atunci când iubeşti, e doar aşa şi-aşa, superficial. Dacă îl zgândări puţin, dispare.

Dar atunci când urăşti, urăşti cu toată fiinţa. Nu este superficial, ci profund.

Am fost surprins de cât de multă puritate are ura, cât de multă autenticitate, naturaleţe, spontaneitate.

Şi tocmai datorită spontaneităţii sale, naturaleţei, autenticităţii, purităţii, văd în ea o anumită frumuseţe care

nu există în iubirea ta.

Iubirea ta e un hocus-pocus.

Acesta este motivul pentru care, în lume, nu vezi atât de multă iubire şi vezi atât de multă ură.

Asculţi prea multă vorbărie despre iubirea în lume. Toată lumea iubeşte pe toată lumea, vorbeşte despre iubire, însă e doar vorbărie: bla, bla, bla!

Este valabil în toată lumea. Toată lumea vorbeşte despre iubire, dialoguri frumoase, dar, de fapt, peste tot vezi ură.

Religiile se urăsc una pe cealaltă.

Naţiunile se urăsc una pe cealaltă.

Partidele politice se urăsc unele pe celelalte.

Clasele se urăsc una pe cealaltă.

Gândeşte-te puţin şi vei fi surprins cât de multe surse de ură există. Şi, la fiecare zece ani, doisprezece ani, explodează într-un război mondial. În 3.000 de ani, în lume s-au purtat cinci mii de războaie. Cine este responsabil? Făcătorii de bine care sunt permanent pe urmele tale, învăţându-te despre iubire, bunătate, compasiune.

Nimeni nu te învaţă despre ură, aşa că aceasta este încă acolo, mult mai puternică, mult mai vibrantă, mai tânără şi mai proaspătă.

Aş vrea să vină o vreme când nimeni să nu te mai înveţe nici despre iubire. Ar trebui să fii lăsat în pace. Ar trebui să ţi se spună să fii mai atent la orice ţi se întâmplă – iubire sau ură, nu contează.

Important este ca, dacă urăşti, să urăşti conştient.

Dacă iubeşti, să iubeşti conştient.

Dacă aş fi avut de gând să te învăţ, nu ţi-aş fi spus pe cine să iubeşti, cum să iubeşti. Asta-i o prostie.

Iubirea este calitatea ta intrinsecă. Eşti născut cu ea, la fel cum şi ura se află acolo.

Te voi învăţa, să fii conştient de asta.

Înainte să ţi se întâmple ceva – iubire sau ură, furie, pasiune, compasiune, orice –, fii conştient!

Lasă ca totul să izvorască din conştienţă.

Iar miracolul conştienţei este că, fără ca tu să spui nimic, fără să faci nimic, pur şi simplu dizolvă tot ce este urât în tine, transformându-L în tot ce e frumos. Conştienţa este o forţă transformatoare.

De exemplu, dacă eşti conştient de furie, va dispărea.

Dacă eşti conştient de iubire, va deveni mai puternică.

Dacă există ură şi devii conştient de ea, va dispărea, se va disipa.

În curând, vei descoperi că acel nor de ură a dispărut şi, în locul său, o calitate total opusă – un amestec de compasiune, bunătate, afecţiune – a rămas în urmă ca o mireasmă delicată.

Pentru mine, acesta este criteriul:

Tot ce devine mai profund prin conştienţă este o virtute.

Tot ce dispare prin conştienţă este un păcat.

Pentru mine, aceasta este definiţia. Eu nu cataloghez niciun act drept păcat, virtute, corect, greşit – actele nu au această calitate. Ci conştienţă ta. Încearcă doar, şi vei fi surprins să descoperi că există în tine lucruri care nu rezistă în faţa conştienţei, ci pur şi simplu dispar.

Conştienţa funcţionează aproape ca magia. Şi poţi experimenta spusele mele.

Nu îţi zic să crezi în asta, deoarece credinţa nu te va ajuta.

Va trebui să experimentezi singur.

Va trebui să constaţi care dintre lucrurile existente în tine rămân şi care dispar.

Şi doar tu poţi descoperi ce este bine pentru tine şi ce e rău pentru tine.

Apoi, ai grijă ca firul conştienţei să te călăuzească în toate acţiunile, iar în viaţa ta nu vei găsi ură, furie, gelozie.

Nu că ai renunţat la ele, nu că le-ai reprimat, nu că ai scăpat cumva de ele, nu că ai exersat să faci ceva împotriva lor. Nu, nu ai făcut nimic, nici măcar nu te-ai atins de ele.

Aceasta este frumuseţea conştienţei: nu reprimă niciodată nimic, dar există lucruri care pur şi simplu se topesc în lumina conştienţei şi se transformă.

Şi există lucruri care devin mai solide, mai bine integrate, mai profunde, mai puternice: iubire, compasiune, bunătate, prietenie, înţelegere.

Toate religiile de până acum au axat minţile oamenilor pe acţiune. Şi pe etichetare – asta-i rău, asta-i bine, asta trebuie să faci, asta nu trebuie să faci.

Eu vreau să schimb întreaga accentuare.

Acţiunile nu au nimic de-a face cu binele şi răul.

Tu, vigilenţa ta, este decisivă.

Orice acţiune întreprinsă în mod conştient poate deveni frumoasă; aceeaşi acţiune, fără conştienţă, poate fi urâtă.

Prin conştienţa ta, aceeaşi acţiune poate dispărea într-o anumită situaţie, iar în altă situaţie, poate deveni solidă, mai puternică.

Deci nu e vorba de o calitate fixă a unui act, a unei emoţii – totul depinde de o mie şi unul de lucruri. Dar

conştienţa ta ia notă de tot, nu trebuie să-ţi faci griji.

Este doar ca lumina în care totul îţi devine limpede, în care poţi vedea.

Un călugăr Zen, de-a lungul întregii sale vieţi, a fost închis în mod repetat.

Era un mare maestru, cu mii de discipoli. Chiar şi magistraţii îl iubeau, îl respectau. Şi se rugau de el:

„De ce faci asemenea lucruri ciudate? Noi nu putem pricepe, este dincolo de înţelegerea noastră".

Asta pentru că el fura mici obiecte de la propriii discipoli şi, firește, legea trebuia să-şi urmeze cursul.

Magistraţii îi ziceau:

„Ştim că e vorba de altceva. De ce să furi un pantof de la cineva? Este inutil, nu-l poţi folosi. Iar acum, trebuie să te trimitem două luni la puşcărie".

Maestrul Zen era mereu foarte fericit când auzea asta şi obişnuia să le spună magistraţilor:

„Nu puteţi să mă trimiteţi pentru ceva mai multă vreme? Fiindcă, oricum, după ce voi ieşi, o voi face din nou, iar voi va trebui să mă trimiteţi din nou la puşcărie. De ce nu mă trimiteţi pentru o perioadă mai lungă, şi să mă salvaţi de la a face toate aceste lucruri?"

Abia la sfârşit, când era pe moarte, discipolii lui l-au întrebat:

„Dă-ne voie măcar să te întrebăm, pentru că nu vom mai avea niciodată şansa să ştim care a fost motivul pentru care furai acele lucruri, lucruri care nu contau deloc pentru tine. Eram mereu gata să-ţi aducem orice doreai, dar niciodată n-ai spus nimic, niciodată n-ai cerut nimic".

El a râs. A zis:

„Adevăratul motiv era că doream să stau cât mai mult posibil în puşcărie, deoarece sunt trei mii de oameni în puşcărie, şi am descoperit aceşti trei mii de oameni,

fiinţe omeneşti mai inocente, mai naturale decât în afara puşcăriei.

Şi în afara puşcăriei există mulţi maeştri şi multe religii, şi îşi fac treaba. Nimeni nu are grijă de acei sărmani oameni din puşcărie.

Când mă aflu acolo, îi învăţ să mediteze, îi învăţ cum să fie conştienţi – puşcăria a devenit o mănăstire! Noi am schimbat-o complet. Toţi prizonierii meditează. Temnicerul nu-şi poate da seama de asta, pentru că ei fac pur şi simplu totul cu conştienţă.

Continuă să facă aceleaşi lucruri ca înainte: dacă taie lemne, atunci taie lemne; dacă sparg piatră, atunci sparg piatră; dacă fac drumuri, atunci fac drumuri. Orice făceau înainte fac şi acum, dar e o mare diferenţă".

„Iar cea mai bună mănăstire pe care o cunosc în clipa asta", a mai zis el, „este puşcăria în care am tot fost, deoarece în această puşcărie se află oameni care au condamnări pe viaţă – 20 de ani, 30 de ani. Iar asta reprezintă o mare oportunitate: vreme de 30 de ani, pot medita fără nicio perturbare din partea lumii de afară. Unde altundeva aş putea găsi asemenea oameni? Şi sunt imens de fericit pentru că las în urma mea, în acea puşcărie, un fir care va continua să se desfăşoare secole de-a rândul. Această puşcărie va rămâne o puşcărie total diferită. Oricine va ajunge acolo se va apuca de meditaţie, deoarece acolo vor fi mereu nişte veterani".

Acum, privind lucrurile din exterior, un om care fură face ceva rău, iar un om care tot intră în puşcărie, fiind condamnat iar şi iar, este cu siguranţă un infractor.

Dar, dacă ţii cont de conştiinţa omului şi de acţiunile care rezultă din acea conştiinţă, lucrurile stau cu totul altfel.

Nu judeca niciodată pe cineva după faptele lui, deoarece adevărul nu este reprezentat de acea faptă, ci de conştiinţa datorită căreia acea faptă a fost întreprinsă, însă noi toţi judecăm după fapte, fiindcă faptele sunt vizibile din

exterior, la fel ca obiectele.

Conştiinţa nu o cunoaştem.

S-a întâmplat într-o mănăstire Zen… existau două aripi, o aripă stângă şi o aripă dreaptă – aşa era construită mănăstirea.

Cinci sute de călugări locuiau într-o aripă, cinci sute în cealaltă, iar casa maestrului se afla la mijloc.

Maestrul avea o pisică, o pisică foarte frumoasă, iar toţi discipolii îndrăgeau foarte mult pisica.

Dar, uneori, se iscau certuri pentru că discipolii din aripa stângă doreau pisica – aveau vreo ocazie specială, se distrau –, iar cei din aripa dreaptă nu erau dispuşi să le permită să ia pisica tocmai atunci.

Pisica a devenit un permanent motiv de certuri, de bătăi.

Într-o zi, maestrul şi-a chemat toţi discipolii şi le-a cerut să aducă pisica.

Le-a spus:

„Voi toţi iubiţi pisica, dar pisica e una singură”.

Aşa că a tăiat pisica în două – a fost un şoc pentru toţi discipolii – şi le-a zis:

„Acum, voi puteţi avea o jumătate, iar voi, cealaltă jumătate. Şi nu mai vreau să aud certuri în această mănăstire”.

S-a lăsat tăcerea. Ei nu puteau înţelege cum o persoană nonviolentă a putut să taie pisica în două. Toţi s-au întrebat şi şi-au făcut griji, şi s-au gândit la asta. Povestea a ajuns la rege, care era şi el un discipol al maestrului. Nu şi-a putut înfrâna curiozitatea; a doua zi a venit la mănăstire.

A întrebat: „Am auzit că ţi-ai ucis pisica mult iubită”.

Maestrul a spus:

„Nu am ucis pisica, am ucis un conflict, o ceartă care cu fiecare zi devenea tot mai mare şi creştea peste măsură.

Iar aceşti proşti n-ar fi înţeles dacă nu luam o măsură drastică. N-am ucis pisica, pentru că nimeni nu moare. Pisica a fost eliberată din trupul ei datorită acestor proşti. Şi oricum avea să moară, trăise deja destul – poate că ar mai fi trăit un an, cel mult doi".

„Aşa că, înainte de a o ucide, m-am cufundat într-o tăcere deplină, conştient şi m-am întrebat: «Ce o să facă această sărmană pisică în următorii doi ani? Nimic. Dar, în doi ani, aceşti proşti o să facă multe»".

„Nu am ucis pisica din furie, nu am ucis pisica din ură.

Am iubit-o, iar acum o iubesc şi mai mult, pentru că m-a ajutat să rezolv o problemă. Şi a fost un şoc foarte bun pentru aceşti idioţi, deoarece fără şocuri inteligenţa lor nu funcţionează. Din când în când, trebuie să le dai câte o lovitură".

Şi, cu siguranţă, aşa s-a întâmplat pentru că, din acea zi, toate certurile au dispărut pur şi simplu, fiindcă acei discipoli au devenit conştienţi că acest om este primejdios, că poate ucide pe cineva; cearta era prea riscantă. Toate controversele au încetat.

Iar regele a fost perfect mulţumit. A spus:

„Asta a fost mereu învăţătura ta, că nu e vorba de faptă, ci de conştiinţă. Putem vedea doar fapta; nu ştim în ce stare de conştienţă ai făcut-o. Asta doar tu o ştii. Cine suntem noi să decidem în privinţa asta?"

Nu judeca niciodată pe cineva după faptă.

Aşteaptă. Încearcă să-i afli conştienţă – altminteri, nu-l judeca deloc.

Este mai sigur să nu judeci.

Cât despre tine, nu uita, indiferent ce faci, să ţii minte un singur lucru, că faci asta deplin conştient. Atunci, eu îţi îngădui libertatea totală.

Nicio religie nu ţi-a îngăduit libertatea. Eu îţi îngădui libertate totală.

Nicio religie nu ţi-a dat responsabilitatea asupra ta, nicio religie nu ţi-a dat dreptul de a decide ce este corect, ce este greşit.

Eu îţi dau dreptul, responsabilitatea, deoarece pentru mine totul izvorăşte dintr-o singură sursă – iar aceasta este conştienţa.

Scepticul spune că am vorbit despre iubire, că mesajul meu este despre iubire şi că am zis că omul iluminat nu are nici iubire, nici ură.

Acum, în loc să mă întrebi pe mine, eşti suficient de matur pentru a-ţi da seama de nişte lucruri simple.

E foarte simplu: când, prin conştienţă, toată energia urii se transformă în iubire este un fenomen total nou – are nevoie de un nume nou.

Dar ce să faci?

Limbile sunt atât de sărace, încât trebuie să folosim aceleaşi cuvinte dându-le înţelesuri, definiţii diferite.

Mesajul meu despre iubire nu este că iubirea se află la polul opus urii.

Mesajul meu despre iubire e despre acea iubire capabilă să absoarbă ura şi s-o transforme.

Acum, întrebarea care se pune este, dacă nu mai există ură, cum şi de ce această nouă energie ar trebui numită „iubire”?

În minţile noastre, iubirea este ceva opus urii. Dar nu există nimic opus iubirii.

Acesta este motivul pentru care, din când în când, îţi reamintesc că un om iluminat nu simte nici ură, nici iubire – asta pentru a-ţi nega ura şi iubirea.

Iubirea şi ura ca polaritate nu există pentru un om iluminat.

Asta nu înseamnă că este indiferent, cu toate că aşa îţi va părea. Acesta este motivul pentru care vorbesc despre sărăcia limbii.

Dacă un om iluminat nu simte nici iubire, nici ură, asta nu înseamnă că este indiferent, neutru – nu, nu asta înseamnă.

El are un nou fel de iubire, de o calitate nouă, care nu este opusă urii.

Ei bine, nu există niciun cuvânt pentru asta, aşa că fie trebuie să spun că nu are nici ură, nici iubire aşa cum ai tu, fie trebuie să spun că iubirea lui e un fel cu totul nou de iubire; o iubire care este mai apropiată de compasiune decât de pasiune, care e mai degrabă o relaţionare decât o relaţie, o iubire care mai curând dăruieşte fără să ceară nimic în schimb, cu excepţia aşa-zisei tale iubiri ce reprezintă o negociere în care fiecare încearcă să obţină cât mai mult şi să dea cât mai puţin.

Omul iluminat pur şi simplu dăruieşte.

Nu e vorba că vrea să obţină ceva de la tine – nu ai nimic să-i dai. Ce ai să-i dai?

El îţi dă pentru că are prea mult de dăruit, e supraîncărcat.

Îţi dă pentru că este ca un nor de ploaie, atât de încărcat de ploaie, încât trebuie să o reverse.

Nu contează unde, asupra cui – pe pietre, pe sol fertil, în grădini, în ocean… – nu contează deloc. Norul

vrea pur şi simplu să se descarce.

Omul iluminat este exact ca un nor de ploaie.

Îţi dăruieşte iubire nu pentru a căpăta ceva în schimb.

El o împărtăşeşte şi îţi este recunoscător că i-ai permis să ţi-o dea; că ai fost suficient de deschis, disponibil, vulnerabil; că nu l-ai respins atunci când el a fost gata să reverse asupra ta toate binecuvântările lui; că ţi-ai deschis inima şi ai primit cât de mult ţi-a stat în puteri.

Lumea poate fi plină de iubire, de iubirea despre care vorbesc.

Şi doar acea iubire va transforma ura din lume – nu iubirea despre care ai fost învăţat. Asta nu a făcut lumea mai iubitoare, ci a făcut-o să urască mai mult, a făcut ura ei mai adevărată şi mai autentică, iar iubirea ei aduce mai mult a ipocrizie.

Mi-aş dori o lume plină de iubire.

Dar ţine minte că iubirea nu are un opus.

Pur şi simplu pentru că tu, în sinea ta, ai fost capabil, prin conştienţă, să transformi ura ta în iubire. Nici măcar să spui că ai reuşit s-o transformi nu este corect, dar ce altceva să faci prin limbaj?

Oricum ai spune, ceva e greşit în felul cum o spui, ceva este greşit în a o spune.

În fapt, conştienţa însăşi îţi transformă ura în iubire, nu tu o transformi.

Treaba şi rostul tău sunt pur şi simplu să rămâi conştient.

Nu îngădui să se întâmple nimic în viaţa ta fără conştienţă.

Îţi ofer cea mai simplă şi cea mai firească religie posibilă.

De aceea spun că e prima şi ultima, fiindcă nu poate fi simplificată mai mult de-atât. Nu este nimic altceva sub conştienţă, am ajuns chiar la ultima rădăcină.

Nu avem cum să trecem dincolo de ea, mai departe de-atât.

Asta-i tot!

Continuă să faci toate lucrurile pe care le faci, dar fii conştient.

Adu-ţi aminte constant că nicio faptă nu intră în inconştient. Îţi va lua un pic de timp.

În fiecare zi, îţi vor scăpa multe lucruri; mai târziu, îţi vei aminti: „Dumnezeule! Iarăşi am uitat”.

Dar nu ai niciun motiv să-ţi faci griji. Nu-ţi face griji în privinţa asta; altminteri îţi va scăpa altceva.

Şi anume: ce-a trecut e bun trecut. Nu-ţi pierde nici măcar o singură clipă cu asta. E bine că ţi-ai amintit.

Foloseşte această aducere aminte pentru a fi conştient în clipa asta, indiferent ce faci.

De multe ori, vei uita, de multe ori, îţi vei aminti.

Încet, încet, vei uita mai puţin şi îţi vei aminti mai mult. Iar într-o zi se întâmplă… când în talerul balanţei aducerii aminte este mai mult decât în talerul uitării, când aducerea aminte cântăreşte mai greu decât uitarea – se produce instantaneu revoluţia, transformarea.

Brusc, eşti o persoană total diferită – omul cel nou s-a născut.

Iar acel om nou va descoperi această întreaga lume nouă, deoarece va avea ochi proaspeţi, cu o nouă calitate a

vederii, urechi proaspete, cu noi modalităţi de a auzi, mâini noi cu care să simtă şi să atingă lucrurile într-un fel nou.

Iar o singură persoană cu un asemenea grad de conştientizare începe să declanşeze procesul de conştientizare în alţii.

Nu făcând vreun efort, nu trebuie să faci ceva pentru a declanşa procesul – acea facere a fost „desfacerea" noastră –, trebuie doar să continui să trăieşti în felul tău, să fii aşa cum eşti, iar acesta va începe de la sine.

Prezenţa ta stârneşte cumva ceva în oamenii care ajung în preajma ta… o energie nouă, începutul unei noi flăcări.

Tu nu faci nimic, nici cealaltă persoană nu face, pur şi simplu se întâmplă. Nu trebuie decât puţină apropiere, prietenie.

Şi ăsta este rostul maestrului – să adune prieteni în jurul lui.

Nu există niciun ţel care trebuie atins, nicio activitate anume care să fie făcută.

Rostul maestrului este doar să rămână disponibil.

Nu ştii niciodată când cineva este la limită, pe punctul de a sări. Nimeni nu ştie clipa exactă când cineva e deschis şi e suficientă o privire a maestrului pentru ca lucrurile să nu mai fie niciodată la fel.

Dar toate acestea sunt momente imprevizibile, aşa că trebuie să aştepţi în tăcere şi conştient.

Tot ce poţi face este să nu creezi bariere, să nu creezi piedici. Nu sta crispat, la distanţă.

Fii relaxat… apropie-te. N-ai nimic de pierdut – ai doar de câştigat.

Poţi vorbi despre puterea ştiinţei şi responsabilitatea asociată acesteia? De exemplu, te-am auzit vorbind despre savanţi care aleg cum vor fi viitorii oameni pe baza analizei genetice a spermei. Nu am încredere în savanţi sau în medici, sau în oricine ale cărui cunoştinţe nu depăşesc limitele capului său. Simt intuitiv că genetica joacă doar un rol micân determinarea a ceea ce va deveni o persoană. Un grădinar poate deveni foarte bine muzician, un soldat poate avea potenţial pentru a deveni om de ştiinţă. Cu siguranţă, ceea ce este un om nu dă măsura a ceea ce ar fi putut deveni în circumstanţe diferite. Cine ar fi putut prevedea un Osho în sperma şi ovulul tatălui şi mamei tale? Te rog, spune-mi mai multe despre perspectiva de fond aflată dincolo de sugestia ta – pe care n-o pot desluşi din cauza temerii pe care o am faţă de regimurile totalitare.

Îţi înţeleg preocuparea, este şi preocuparea mea.

Dar sunt multe lucruri care trebuie înţelese. Primul este că niciodată nu trebuie să acţionezi din teamă. Dacă omul ar fi mânat de teamă, progresul n-ar fi fost posibil.

De exemplu, oamenii care au inventat bicicletele… te poţi gândi la vreo primejdie? Este pur şi simplu de neconceput că bicicletele pot fi primejdioase.

Dar, apoi, fraţii Wright au construit primul aparat de zbor din componente de bicicletă. Toată lumea s-a bucurat – pentru că nimeni n-ar fi putut să prevadă că avioanele vor fi folosite pentru a distruge oraşe, pentru a ucide milioane de oameni într-un război. Dar aceleaşi avioane transportă milioane de oameni în toată lumea. Ele au făcut ca lumea să fie mai mică, au făcut posibil ca lumea să poată fi numită un sat global. Ele au construit punţi între

popoare, au reunit oameni de rase, de religii şi de limbi diferite într-un mod în care nicio altă invenţie n-a fost capabilă să o facă.

Aşa că primul lucru care trebuie reţinut este că să acţionezi într-un anumit fel din teamă nu e bine.

Poartă-te cu prudenţă, cu conştiinţă, amintindu-ţi care sunt posibilităţile şi primejdiile şi creând condiţiile pentru a preveni acele primejdii.

Acum, ce poate fi mai primejdios decât armele nucleare în mâinile politicienilor?

Ai dat pe mâna lor lucrul cel mai primejdios. De fapt, acum nu ai de ce să te temi – chiar şi armele nucleare pot fi folosite în mod creativ. Iar eu am o încredere profundă în viaţă, că ele vor fi folosite în mod creativ.

Viaţa nu-şi poate îngădui sieşi să fie distrusă atât de uşor, va opune o rezistenţă uriaşă.

În acea rezistenţă stă ascunsă naşterea unui om nou, a unor zori noi, a unei noi ordini, a deplinătăţii vieţii şi existenţei.

Potrivit mie, armele nucleare au făcut imposibilă declanşarea unui mare război.

Gautama Buddha n-a putut să facă asta. Iisus Hristos n-a putut să facă asta. Toţi sfinţii de pe lumea asta au vorbit despre nonviolenţă, despre eradicarea războiului; n-au reuşit.

Dar armele nucleare şi-au făcut treaba. Văzând că pericolul este atât de mare, toţi politicienii tremură în sinea lor că, dacă începe un al treilea război mondial, întreaga viaţă va fi distrusă – inclusiv ei. Ei nu se pot salva. Nimic nu se poate salva.

Aceasta este o mare şansă pentru toţi cei care iubesc creaţia. Acesta e momentul când putem schimba întregul curs al ştiinţei, îndreptând-o spre creativitate. Reţine un

singur lucru: că ştiinţa este neutră. Pur şi simplu, îţi dă putere.

Cum te foloseşti de ea depinde de tine, depinde de întreaga umanitate şi de inteligenţa ei.

Ştiinţa ne dă mai multă putere pentru a crea o viaţă mai bună, pentru a crea un mod de trai mai confortabil, pentru a crea oameni mai sănătoşi – decât să împiedicăm aceste lucruri doar de teamă că vreo putere totalitară o foloseşte în mod greşit. Totul poate fi folosit în mod greşit.

Şi scepticul e doctor, el însuşi aparţine categoriei oamenilor de ştiinţă. Ar trebui să înţeleagă un lucru: că tot ce poate face rău e totodată capabil să aducă uriaşe beneficii.

Nu condamna nimic; ridică doar conştiinţa oamenilor.

Altfel, vei cădea în aceeaşi greşeală în care a căzut Mahatma Gandhi.

Odată ce începi să te laşi condus de teamă, unde te vei opri?

Mahatma Gandhi se folosea de aceeaşi logică şi s-a oprit la roata care se învârteşte. Asta trebuie să fi fost inventată cu mii de ani în urmă, iar Gandhi nu a vrut să treacă dincolo de ea. A vrut ca tot ce s-a inventat după roată să fie distrus.

Era împotriva trenurilor deoarece. În India, trenurile au fost folosite pentru a înrobi întreaga ţară. Căile ferate din India nu au fost create pentru bunăstarea oamenilor şi pentru a fi în slujba lor.

Au fost create pentru a facilitata deplasarea armatelor, astfel încât armatele să poată ajunge dintr-o parte în alta a ţării în doar câteva ore. India este o ţară vastă.

Sunt locuri unde, chiar şi pe calea ferată, nu poţi ajunge decât în şase zile.

E aproape un continent, iar pentru a controla ţara, britanicii au fost nevoiţi să construiască o mare reţea de

căi ferate. Scopul de bază a fost armata şi deplasările armatei. Dar asta nu ne poate face să hotărâm că trenurile trebuie distruse. Asta ar însemna ca deplasarea omului să fie limitată, ceea ce ne-ar readuce în Evul Mediu.

Mahatma Gandhi nu era nici în favoarea lucrurilor nevinovate măcar, precum telegramele, telegraful, oficiile poştale, deoarece, la început, toate au fost folosite în India pentru a controla ţara. Încet, încet, au intrat în serviciul public. Iniţial, fiecare invenţie a fost folosită în scop militar, de doritorii de războaie, iar în final, a ajuns să fie folosită de oameni. E necesar să nu te întorci în trecut – altfel, vei distruge întreaga umanitate.

Necesar este să mergi înainte şi să înveţi anumite lecţii ale trecutului pentru ca, pe măsură ce tehnologia ştiinţifică se dezvoltă, conştiinţa umană să se dezvolte simultan. Iar asta va fi protecţia împotriva folosirii tehnologiei pentru a face rău omenirii.

Marele meu dezacord cu Mahatma Gandhi a fost acesta: că târa umanitatea înapoi.

Mai întâi, caii au fost folosiţi de soldaţi. Vrei să spui că n-ar trebui să mai folosim caii? De fapt, fiecare vehicul a fost folosit iniţial în slujba morţii.

Există tot felul de medicamente – şi medicamentele alopate, ce reprezintă ştiinţa oficială în lume în privinţa medicamentelor, sunt în principal otrăvuri. Acestea se află în mâinile celor puternici.

A existat o mare preocupare că armata dezvoltă o anumită rază, numită raza morţii. Ea poate fi extrasă din razele soarelui; pe noi nu ne poate atinge deoarece, în jurul Pământului, există un strat de ozon care o împiedică să treacă. Ozonul reflectă razele morţii. Dar noi am aflat de ele abia când primele noastre rachete au pornit spre Lună. Acestea au făcut găuri în stratul de ozon, iar razele morţii au intrat.

Imediat, numărul cazurilor de cancer a crescut atât de mult, încât a fost incredibil – ce se întâmplase? Iar apoi

s-a descoperit că anumite raze, care nu existaseră înainte, ajungeau pe Pământ. Uniunea Sovietică a încercat să genereze acele raze ale morţii. În loc să trimită arme nucleare şi rachete şi avioane fără piloţi încărcate cu bombe, controlate doar prin telecomandă, au încercat să găsească o metodă mult mai rafinată.

Să trimită raze… Nu poţi face nimic împotriva acelor raze, nici măcar nu sunt vizibile. Şi nu vor distruge nimic, clădirile şi drumurile vor rămâne intacte. Vor distruge numai ce e viu – oameni, păsări, animale, copaci, tot ce conţine o formă de viaţă. În momentul în care este atinsă de raza morţii, viaţa dispare.

Asta va crea un coşmar cu adevărat cumplit. Casele vor fi acolo, străzile vor fi acolo, magazinele vor fi acolo, totul va fi acolo, doar viaţa nu va fi acolo.

Dar chiar şi atunci n-aş spune să nu se întreprindă cercetări în privinţa razelor morţii.

Odată ce ruşii au început să lucreze la razele morţii, americanii s-au apucat imediat să caute metode de a le opri, de a le detecta, de a le reflecta, de a crea o rază care să anihileze raza mortală. Şi există o posibilitate ca, în viitor, chiar dacă omul nu le foloseşte, dacă în stratul de ozon încep să apară găuri, iar razele morţii ajung să intre aproape de noi, să fim în stare să creăm raze care să le anihileze. Sau, mai aproape, s-ar putea să fim capabili să creăm un alt strat de ozon.

Aşa că nimeni n-ar trebui să acţioneze de teamă; ar trebui să ia în considerare întreaga perspectivă.

Dacă există teamă, asta înseamnă că teamă nu provine din puterea generată de ştiinţă, frica provine de la omul inconştient. În mâinile lui, totul devine otrăvitor, primejdios.

Schimbă fiinţa omenească, nu opri progresul ştiinţei.

De exemplu, mă refer la ultimele descoperiri ale geneticienilor. Până acum, am trăit accidental, fiind pe

mâinile unei biologii oarbe.

Nu ştii ce fel de copil vei naşte – orb, retardat, infirm, urât şi va avea astfel de suferit întreaga viaţă. Şi, în mod inconştient, eşti responsabil pentru că nu te-ai deranjat niciodată să descoperi vreo modalitate de a da naştere numai copiilor sănătoşi – nu orbi, nu surzi, nu proşti, nu retardaţi, nu demenţi.

Iar genetica este capabilă să-şi dea seama tocmai de anumite lucruri – de pildă, dacă un copil se naşte ca urmare a unei anumite combinaţii de energie masculină şi feminină, acesta va fi sănătos sau nu.

În trecut, în Tibet, oamenii foloseau o metodă foarte ciudată, foarte primitivă, dar nu poţi fi supărat pe ei, deoarece erau nevoiţi să apeleze la ea. Era o metodă foarte barbară.

Ori de câte ori se năştea un copil, acesta era imediat cufundat de şapte ori în apă rece ca gheaţa. Din zece copii, nouă mureau din cauza apei reci.

Imediat după naşterea unui copil, primul lucru pe care îl faci este să-l cufunzi în apă rece ca gheaţa! Până să-l cufunzi a şaptea oară, el va fi albastru deja, vei cufunda un cadavru.

Dar era absolut necesar, fiindcă Tibetul este regiunea aflată la cea mai mare altitudine din lume, pe culmile munţilor Himalaya. Viaţa este foarte dură acolo, frigul este ucigător, aşa că oamenii trebuie să fie foarte puternici.

Dacă un copil nu este în stare să facă faţă, e mai bine să moară. Se făcea asta din compasiune, nu din cruzime. E mai bine să moară decât să sufere o viaţă întreagă. Nu va fi în stare să funcţioneze, nu va fi capabil să muncească. Iar pământul are nevoie de oameni care pot suporta aşa un frig şi pot munci în asemenea condiţii, pot produce.

Acesta era un tip străvechi de inginerie genetică. Ei făceau o selecţie – cu toate că habar n-aveau cum s-o facă. Dar, cumva, au reuşit să-i selecteze pe cei mai sănătoşi oameni; de aceea rezultatul a fost că tibetanii trăiau cel mai mult, fiindcă toţi acei oameni care ar fi murit în floarea

vârstei mureau de când veneau pe lume. Erau returnaţi nedesfăcuţi!

Iar oamenii care rămâneau erau cu adevărat puternici, cu adevărat încăpăţânaţi. Trăiau o viaţă lungă şi o viaţă foarte sănătoasă, deoarece toate slăbiciunile erau eliminate de la bun început.

Iar asta ţine de compasiune.

De ce să laşi să trăiască o persoană care toată viaţa va suferi de tot felul de boli, maladii şi slăbiciuni? Nu va fi capabilă să se bucure deloc de viaţă.

Geneticienii nu pot spune în detaliu că acest om va deveni doctor sau inginer sau grădinar, dar pot spune categoric anumite lucruri, iar alte câteva le pot indica drept posibile.

În privinţa sănătăţii şi a anumitor tipuri de boli pe care copilul le-ar putea avea, se pot exprima categoric, astfel încât se pot lua anumite măsuri de precauţie pentru ca un copil să nu sufere de acele boli.

Pot spune cu siguranţă cât de mult este probabil ca un copil să trăiască şi ce măsuri pot fi luate pentru a-i prelungi viaţa.

În privinţa posibilităţilor, pot afirma că acesta este un copil care ar putea avea potenţialul de a deveni muzician. Asta nu înseamnă că nu poate deveni doctor, ci pur şi simplu înseamnă că, dacă are oportunităţile potrivite, va deveni mai degrabă muzician decât doctor, iar dacă nu devine muzician şi devine doctor nu se va simţi niciodată împlinit pe deplin. În adâncul sufletului său, va simţi că îi lipseşte ceva.

Aşa că, dacă geneticienii spun că acestea sunt posibilităţile, atunci societatea, părinţii, comunitatea îi pot pune copilului la dispoziţie anumite oportunităţi.

În clipa asta, nu ştim ce potenţial are.

Trebuie să decidem, părinţii sunt într-o dilemă, neştiind unde să-şi trimită copilul – la o facultate de inginerie sau la una de medicină? La un atelier de

tâmplărie sau la unul de mecanică auto? Unde să-l trimită şi cum să decidă? Decizia lor este determinată de considerente financiare.

Pentru ei, aceasta este singura modalitate de a se decide – în ce mod va avea copilul succes financiar, confort, prestigiu. Asta s-ar putea să nu reprezinte potenţialul copilului, dar părinţii habar n-au.

Geneticienii îţi pot prezenta doar posibilităţile. Nu spun că acestea sunt certitudini, că, indiferent ce vei face, copilul va deveni muzician.

Nu spun asta pentru că natura unui om poate fi schimbată prin educaţie.

Dacă îi blochezi orice posibilitate de a deveni muzician şi îl sileşti să devină doctor, va deveni doctor, dar, toată viaţa lui. va fi doctor fără voie, fără nicio bucurie.

Educaţia este importantă, dar, dacă ştim exact care sunt posibilităţile. îl putem ajuta pe copil prin educaţia potrivită.

Atunci, natura sa şi educaţia pot funcţiona armonios împreună şi pot crea o fiinţă omenească mai bună, mai mulţumită de sine, mai fericită şi creând o lume mai frumoasă în jurul său.

Ai dreptate doar într-o privinţă: genetica este capabilă să dezvăluie potenţialul a orice cu excepţia iluminării, deoarece iluminarea nu face parte din programul biologic. Este ceva dincolo de biologie.

În consecinţă, ştiinţa genetică nu are cum să spună că o persoană va fi iluminată.

În cel mai fericit caz, poate să spună că o persoană va avea înclinaţii mai mult către spiritualitate, misticism, mai mult spre necunoscut.

Dar, dacă aceste înclinaţii sunt cunoscute, putem asigura educaţia corespunzătoare a acelui copil, iar lumea va avea mai mulţi oameni iluminaţi decât a fost vreodată

posibil.

Teama pe care o simte scepticul este că, dacă genetica va cădea pe mâna guvernelor totalitare, acestea vor începe să-i selecteze pe copiii care vor fi obedienţi faţă de statu-quo, care nu vor fi revoluţionari, care nu vor deveni rebeli niciodată, care vor fi permanent gata să devină sclavi fără a opune nicio rezistenţă.

Această teamă există, dar această teamă poate fi controlată. De ce să dai puterea guvernelor totalitare?

Eu sugerez un întreg program pentru societate.

Prima mea idee este că naţiunile ar trebui să dispară. Ar trebui să existe un guvern global care să fie doar funcţional. Nu se pune problema ca acesta să se teamă de o revoluţie, deoarece va fi în serviciul oamenilor, iar funcţionarii acestui guvern global vor fi doar un club Rotary; ei se vor schimba în fiecare an.

Nimeni nu se va afla la putere mai mult de un an, iar după acel an, nimănui nu i se va permite să mai fie la putere din nou în guvern. O singură dată, un an – ce poate să facă? Iar puterea lui nu este totalitară.

Oamenii care l-au ales au dreptul să-l destituie în orice moment.

Doar 50 de procente din votanţii care l-au ales înmânează o petiţie guvernului, spunând că vor să fie demis – deoarece acţionează împotriva intereselor oamenilor – şi acea persoană îşi pierde toată puterea. Puterea nu îi este acordată pe o perioadă de cinci ani, fără nicio restricţie.

Oricum, va rămâne fără putere la sfârşitul anului şi nu va mai vedea puterea niciodată, aşa că va face tot posibilul pentru a realiza ceva prin care va fi ţinut minte. Iar dacă încearcă să facă vreun rău, avem posibilitatea să-l demitem. Este nevoie doar de 50 de procente din votanţi pentru a semna o petiţie, iar persoana va fi dată afară.

Planul meu este complet pentru întreaga societate, nu e fragmentar.

Treptat, oraşele mari ar trebui să dispară; comunităţile mici ar trebui să le ia locul.

Familiile ar trebui să dispară, astfel încât să nu existe loialitate faţă de o familie, loialitate faţă de o naţiune.

Copiii sunt crescuţi de comunitate, nu de părinţi.

Şi comunitatea trebuie să decidă de câţi copii e nevoie, deoarece, pe măsură ce oamenii vor trăi tot mai mult, vom avea nevoie de tot mai puţini copii.

Dacă oamenii în vârstă vor zăbovi mai mult, atunci nu vom avea loc pentru noi oaspeţi.

În trecut era posibil – faceţi în continuare cât de mulţi copii puteţi.

O femeie era aproape permanent însărcinată, până în ziua în care nu mai putea rămâne însărcinată.

Continua să producă precum o fabrică – pentru că durata de viaţă a oamenilor era foarte mică. Cu 5.000 de ani în urmă, nimeni nu trăia mai mult de 40 de ani.

Când un om murea, nu avea mai mult de 40 de ani, iar aceasta era limita maximă, nu media de vârstă.

Când oamenii mureau la 35 sau 40 de ani, fireşte că era suficient loc pentru oameni noi care să vină şi să-l ocupe.

Dar geneticienii mai spun că toată lumea este, de la natură, capabilă să trăiască măcar 300 de ani şi să rămână tânără. Bătrâneţea poate fi eradicată.

Şi asta va fi o mare revoluţie, deoarece, dacă un Albert Einstein poate munci 300 de ani, dacă un Gautama Buddha poate predica 300 de ani, dacă toţi marii poeţi şi mistici, şi savanţi, şi pictori pot lucra perfecţionându-şi metodele, perfecţionându-şi limbajul, poezia, perfecţionându-şi procedeele, tehnologia, lumea va fi extrem de bogată.

Acum se produce o mare risipă.

Când un om ajunge într-adevăr la maturitate, moartea începe să bată la uşă.

Este ciudat – apar oameni noi, care nu ştiu nimic. Trebuie să-i creşti, să-i educi, să-i pregăteşti, să-i disciplinezi şi, când sunt cu adevărat maturi, să-i scoţi la pensie.

Când sunt cu adevărat capabili a face ceva, soseşte vremea să iasă la pensie.

Iar după pensionare, nimeni nu trăieşte mai mult de 10-15 ani, deoarece, după pensionare, devine absolut inutil, iar persoana însăşi începe să se simtă o povară pentru copii, pentru societate. îşi pierde respectabilitatea, prestigiul, puterea.

Devine străin, un oaspete nepoftit care nu vrea să moară.

Poate că nu ştii, dar conflictul dintre generaţii nu a existat niciodată în trecut. Conflictul dintre generaţii este un fenomen nou, care a apărut abia acum, deoarece oamenii trăiesc mai mult.

Acum, un părinte de 90 de ani încă trăieşte, iar alte trei generaţii au apărut după el. Fiul lui are 70 de ani, nepotul lui are 50 de ani, iar strănepotul lui are 30 de ani. Conflictul este atât de mare acum, încât strănepotul lui nu mai are absolut nicio legătură cu el: Cine e bătrânul acesta şi ce mai caută pe aici? – un necaz inutil şi mereu iritat, mereu enervat, mereu gata s-o ia razna. Care este rostul?

În trecut, oamenii nu vedeau niciodată patru sau cinci generaţii laolaltă; de aceea, nu existau conflicte între generaţii.

Eu nici măcar nu cunosc numele străbunicului meu. L-am întrebat pe tata.

El a spus: „Nici eu nu ştiu. Numele pe care le ştii tu sunt numele pe care le ştiu eu. Mai mult de atât, nu ştiu”.

Dacă vom continua să trăim accidental, atunci situaţia se va înrăutăţi şi mai tare.

Este mai bine ca societatea să adopte o formulare nouă, un program cu totul nou. Vechile programe au dat greş.

Comunitatea este noua celulă a lumii. Nicio familie, nicio naţiune – comunităţi şi o umanitate internaţională.

Comunitatea va fi decisivă în crearea a ceea ce este necesar, deoarece în clipa asta ai nevoie de doctori, dar doctorii nu există.

Inginerii sunt şomeri pentru că sunt prea mulţi ingineri; sau ai nevoie de ingineri, dar inginerii nu există.

Nu există nicio planificare a vieţii, ci doar un curs în zigzag, ceva accidental.

Acesta este motivul pentru care există atât de mulţi oameni fără serviciu; altfel, n-ar fi cazul, n-ar exista nici măcar o singură persoană şomeră.

N-ar trebui să produci mai mulţi oameni decât dacă le poţi da de lucru. Pe măsură ce maşinile devin din ce în ce mai capabile să facă munca omului, într-un mod mai eficient decât omul, fără să ceară salarii mai mari, fără să facă greve, fără să lucreze în ture – ele vor produce nonstop; o singură maşină va putea lucra în locul a o mie de oameni – din ce în ce mai mulţi oameni vor deveni şomeri.

Este mai bine să planifici, astfel încât să ai doar atâţia oameni câţi ai nevoie. Şi de ce să nu-i ai pe cei mai buni?

De ce să nu renunţi la toată gloata asta care înconjoară Pământul?

Această gloată e cel mai primejdios lucru, deoarece este manevrată de oricare politician viclean.

Gloata n-are o minte proprie şi nicio inteligenţă

proprie.

Putem crea indivizi foarte inteligenţi, cu individualitate, iar fiecare generaţie va fi mai bună decât precedenta. Apoi, evoluţia va avea loc în salturi; altfel, ne blocăm.

Noi suntem blocaţi de mii de ani, doar lucrurile continuă să se dezvolte – maşini mai bune, avioane mai bune, bombe mai bune, dar nu şi oameni mai buni.

Dacă omul rămâne blocat, iar orice altceva se dezvoltă, situaţia este primejdioasă. Omul va fi împovărat de propriul progres, de propria tehnologie, de propria ştiinţă.

Şi omul ar trebui să se dezvolte; omul ar trebui să rămână mereu în frunte.

Înţeleg îngrijorarea scepticului, dar nu sunt de acord cu ea. Eu întotdeauna văd o rază de lumină în noaptea cea mai neagră. Şi, indiferent cât de neagră ar putea fi noaptea, mereu există posibilitatea ca zorii să fie foarte aproape.

Eu sunt în favoarea oricărui progres ştiinţific, dar progresul ar trebui să fie lăsat în seama oamenilor creativi, progresul nu ar trebui să fie pe mâinile doritorilor de război.

Acum, războiul poate fi oprit, iar doritorii de război pot să dispară.

Acest lucru este posibil pentru prima dată în istoria umanităţii. În consecinţă, nu te teme de oamenii totalitari.

Dacă nu schimbăm întregul program al bărbaţilor şi femeilor, nu vom avea o lume nouă. Trebuie să renunţăm la toate temerile.

Şi, repet, să nu acţionezi niciodată de teamă.

Orice acţiune întreprinsă de teamă ne va da înapoi.

Acţionează cu conştiinţă, cu precauţie.

Ia la toate măsurile preventive, astfel încât ceea ce faci să nu fi folosit în mod greşit, dar nu privi îndărăt.

Viaţa este înainte şi în viitor.

Din acest motiv i-am înfuriat pe toţi gandhiştii din India; dacă n-ar fi existat asta, ei ar fi fost adepţii mei.

Chiar şi preşedintele partidului de guvernământ, şi miniştrii, şi miniştrii-şefi; cu toţii obişnuiau să frecventeze taberele mele de meditaţie.

Dar, din ziua în care am început să spun lucruri împotriva lui Mahatma Gandhi, au devenit temători.

Nimeni nu a ripostat, dar a început să le fie frică:

„N-ar trebui să zici nimic împotriva lui Mahatma Gandhi”.

Eu am spus:

„Nu zic nimic împotriva lui, dar ceea ce propune el reprezintă un regres, întorcând omul în epoca primitivă, făcându-l mai barbar. Omul este deja barbar”.

Însă cei care acţionează din teamă gândesc probabil că e bine ca tot progresul ştiinţific să fie stopat şi toată tehnologia ştiinţifică să fie aruncată în ocean, iar omul să se întoarcă în vremurile când nu exista nici măcar gaz lampant, când nu existau haine – trebuia să-ţi ţeşi propriile veşminte.

Dacă îţi ţeşi propriile veşminte opt ore pe zi, într-un an vei putea să te îmbraci pe tine, patul tău, dar ce vei mânca?

Şi, dacă într-o zi te îmbolnăveşti, de unde îţi vei lua medicamentele?

Şi cu ce îţi vei hrăni copiii şi cum îţi vei hrăni părinţii

bătrâni şi pe soţia ta?

Şi cum vor căpăta educaţie copiii tăi?

Cine va plăti taxele şcolare şi celelalte cheltuieli? Un om trebuie să muncească opt ore doar pentru a-şi confecţiona hainele.

O astfel de societate va fi foarte săracă… lipsită de educaţie.

Dar Gandhi este împotriva educaţiei, deoarece educaţia este folosită în mod greşit.

Întreaga lui filosofie se bazează pe teamă: tot ce poate fi folosit în mod greşit…

Dar vorbeşti prostii – totul poate fi folosit în mod greşit. Nu există nici măcar un singur lucru pe lumea asta care să nu poată fi folosit în mod greşit.

Dacă trăieşti în paranoia, atunci trebuie renunţat la tot.

Sunt atât de mulţi infractori în puşcăriile voastre.

În America există atât de multe închisori şi atât de mulţi infractori, încât judecătorii americani au spus guvernului: „Dacă nu creaţi mai multe închisori, închideţi tribunalele, fiindcă noi nu mai putem trimite pe nimeni la puşcărie – nu e loc. De fiecare dată când trimitem pe cineva la închisoare, trebuie să eliberăm pe altcineva, cu toate că acesta ar trebui să mai rămână închis încă doi sau trei ani. Trebuie să-l eliberăm pentru a-i face loc noului infractor”.

Întreaga lume este plină de închisori, iar aceşti oameni au doar programul genetic greşit. Sunt victimele unei forţe biologice oarbe. Vrei să existe în continuare această umanitate accidentală? Nu vrei să fie bine planificată – cu inteligenţă, cu luciditate?

Îţi înţeleg teama, dar asta se poate evita. Trebuie să fie evitată. Însă nu se poate renunţa la progres. În orice

mod putem, să creăm un om care este un adevărat supraom, care nu a existat decât în visurile marilor poeţi şi marilor mistici. Acest supraom trebuie să devină realitate. Ştiinţa şi ingineria genetică ne pot ajuta enorm.

Micul Eddy îşi făcea acasă o temă la aritmetică.

„Trei plus unu, în căcat, fac patru”, spunea el.

„Trei plus doi, în căcat, fac cinci. Trei plus trei, fac şase”. Şi tot aşa

Mama lui Eddy a fost oripilată când l-a auzit.

A doua zi, s-a dus să vadă ce fel de aritmetică preda învăţătorul.

„Nu prea înţeleg de unde a căpătat Eddy acest limbaj”, a zis profesorul. „Eu pur şi simplu îi învăţ pe copii să spună: «Trei plus unu însumat fac patru; trei plus doi însumat fac cinci»”.

Dar nu numai micul Eddy, chiar şi cetăţenii în vârstă ai lumii înţeleg greşit cam totul.

În ciuda primejdiilor, trebuie să luăm măsuri pentru a schimba situaţia.

Inteligenţa umană este absolut dependentă de moştenirea genetică.

Putem avea oricât de mulţi Albert Einsteini ne trebuie, putem avea oricât de mulţi Rabindranath Tagore ne trebuie, putem avea oricât de mulţi Nijiński ne trebuie.

Lumea poate fi un loc foarte frumos. Dar, cu siguranţă, există riscuri şi există primejdii, iar eu sunt mai conştient de ele decât eşti tu.

Totuşi, vreau să-mi asum toate aceste riscuri, deoarece omul nu are nimic de pierdut – nu are nimic, aşa că de ce să se teamă atâta? Are totul de câştigat şi nimic de pierdut. Riscul poate fi asumat – da, cu conştiinţă, conştient.

De aceea, îi învăţ permanent pe alţii cum să fie mai conştienţi, cum să fie mai lucizi, deoarece trebuie multe făcute odată ce vom avea o anumită parte a umanităţii vigilentă şi conştientă.

Aceia vor fi protectorii noştri, apărătorii noştri în faţa tehnologiei folosite sub orice formă în scopuri diabolice

Ne putem lua orice măsură de protecţie, dar nu putem da înapoi.

Când eram copil, am simţit mereu că aveam un spirit rebel înăuntrul meu, însă nu mi-a fost permis să-l exprim, iar de curând a început să dispară.

Acum, încep să simt că fiecare dintre noi are o tărie lăuntrică şi care ar putea produce o reală transformare a lumii. Şi aduce foarte mult cu acel spirit rebel pe care l-am avut. Poţi, te rog, să-mi spui ceva despre asta?

Fiecare se naşte inocent, paşnic, iubitor… fără să ştie nimic despre competiţia acerbă din lume, fără să ştie nimic despre armele nucleare care sunt pregătite să-l întâmpine, fără să ştie nimic despre politicile murdare care au torturat umanitatea de milenii întregi.

Dar, înainte ca pacea lui, iubirea lui, încrederea lui să poată deveni o forţă rebelă, noi începem să distrugem tot ce este frumos în el şi să înlocuim acea frumuseţe cu tot ce e urât în noi.

Asta ne-au făcut părinţii noştri, aşa că şi noi repetăm performanţa. Generaţie după generaţie, aceeaşi boală continuă să fie transferată de la unul la altul.

Cu cele mai bune intenţii din lume, părinţii, profesorii, liderii, preoţii ne induc toţi cu forţa ideea de competiţie, de comparaţie, de ambiţie, pregătindu-l pe fiecare copil pentru lupta dură cu care va avea de-a face în viaţă – cu alte cuvinte, pentru violenţă, pentru agresivitate.

Ei ştiu că, dacă nu eşti agresiv, vei fi lăsat în urmă. Trebuie să te impui, şi s-o faci cu forţă. Trebuie să lupţi ca şi cum ar fi o chestiune de viaţă şi de moarte. Acesta este cadrul sistemului nostru educaţional.

Obişnuiam să fiu primul în clasă – nu pentru că eram studios, nu pentru că participam cu regularitate la ore.

Pur şi simplu, consideram că nu merita să-ţi pierzi nici măcar două luni la cursurile pe care ei le predau elevilor, iar noi iroseam un an întreg.

Aşa că doar le acordam întreaga mea atenţie două luni la sfârşitul trimestrului, iar în restul timpului, mă bucuram de orice altceva cu excepţia şcolii. Profesorii erau uimiţi!

Iar când veneam acasă după ce ni se dădeau rezultatele şi îi spuneam tatălui meu că eram primul, el zicea mereu:

„Asta înseamnă că acea clasă a ta e plină de proşti”.

Eu i-am zis:

„Asta-i ciudat. Când alţii termină primii, părinţii lor sunt bucuroşi. Dar ţie am impresia că îţi pare rău că studiez alături de nişte proşti. Crezi că acesta este motivul pentru care am terminat primul, altminteri n-ar fi nicio speranţă pentru mine”.

Însă el nu m-a încurajat niciodată: „Ai făcut o treabă bună, ar trebui să fii răsplătit”.

Nu m-a răsplătit niciodată. Singurul lui răspuns, cu regularitate, era: „E ciudat cum găseşti mereu o clasă de proşti, aşa că este firesc să termini primul”.

Dar aşa ceva e foarte rar.

Părinţii îşi îmboldesc mereu copiii: „Fii primul şi vei fi răsplătit. Fii primul – asta le face cinste părinţilor,

familiei”.

Toată lumea te învaţă să fii în fruntea celorlalţi, indiferent care sunt costurile.

Mai devreme sau mai târziu, copiii devin febrili şi încep să alerge mai repede, mai mult.

Chiar dacă trebuie să rănească pe cineva pentru a ajunge în frunte, o vor face.

Violenţa este menită a fi parte a unei societăţi competitive. Într-o societate competitivă, nu ai niciun prieten.

Toată lumea se pretinde a fi prietenoasă, însă toată lumea îţi este duşmană, pentru că toată lumea se luptă să urce pe aceeaşi scară. Toată lumea îţi este duşmană, pentru că poate izbândi şi te poate forţa să fii un ratat.

Şi, în curând, oamenii învaţă arta de a-i păcăli pe ceilalţi, de a se folosi de căi necinstite, pentru că acele căi necinstite reprezintă o scurtătură.

Pe vremea când eram profesor la universitate, am avut un student... în zilele de examen, se comporta într-un asemenea hal, încât niciun profesor nu dorea să se afle în aceeaşi sală cu el. Era aproape ca un criminal – în orice clipă, ar fi putut ucide pe cineva.

Acesta făcea următorul lucru: venea cu un cuţit în sala de examen şi punea cuţitul pe bancă, astfel încât toată lumea să-l poată vedea, astfel încât niciun profesor să nu se apropie. îşi aducea notiţe la examen şi, de fiecare dată, izbutea să ia cea mai mare notă.

Niciun profesor nu voia să fie supraveghetor în sala de examen în care se afla acel student.

Prorectorul mi-a cerut s-o fac eu.

Eu am spus: „Nicio problemă”.

El a zis: „Dar nimeni nu vrea...”

Eu am spus: „Ei nu înţeleg”.

L-am rugat pe unul dintre prietenii mei – era sikh.

L-am rugat: „Dă-mi kripanul tău”.

Acesta este un soi de sabie mare, specială, mult mai primejdioasă decât oricare altă sabie. Este suficientă o singură lovitură pentru a decapita pe cineva!

El a întrebat: „Ce ai de gând să faci cu sabia?”

Eu am spus: „O să-l învăţ pe acest student să fie sikh”.

El a zis: „Ăsta-i un lucru bun. Vah guruji ki fatah. Vah guruji ka khalsa”. Aceasta este o mantra sikhă: „În acest mod, maestrul obţine victoria. În acest mod, discipolii maestrului obţin victoria”.

Mi-a dat kripanul lui, iar eu am intrat în sala de examen.

Băiatul acela şedea cu micul lui pumnal pe bancă. M-am apropiat de banca lui şi, chiar lângă pumnalul lui, mi-am înfipt kripanul în lemn.

El s-a uitat la mine şi eu am spus: „Aruncă-ţi toate notiţele pe care ţi le-ai adus. Doar uită-te la kripanul meu”. Şi i-am luat pumnalul.

El a întrebat: „Ce faceţi?”

Eu am zis: „Dacă mai scoţi un singur cuvânt – dintr-o singură lovitură a kripanului, îţi vei pierde capul”.

El a spus: „Păreţi a nu fi în toate minţile. N-am făcut nimic rău, dar dumneavoastră sunteţi gata să mă ucideţi!”

Eu am zis: „Nu este vorba de bine sau de rău. Este vorba de cine are un cuţit mai mare – eu îl am pe cel mai mare! în această sală de examen, eu am puterea de a te da afară”.

Şi i-am aruncat pumnalul pe fereastră.

Eu am zis: „Dacă nu-ţi arunci toate notiţele pe care le ai la tine, capul tău va zbura pe aceeaşi fereastră”.

El mi-a dat toate hârtiile, iar eu le-am aruncat pe aceeaşi fereastră.

Prorectorul privea prin geamul biroului său. „Ce se întâmplă? Zboară lucruri pe fereastra sălii de examen, întâi, pumnalul: apoi, câteva caiete…”

A venit în fugă… „Se pare că sunt probleme aici”.

Eu am spus: „N-ai de ce să-ţi faci griji. Un singur lucru doar… dacă acest băiat nu se comportă aşa cum trebuie, o să mai vezi ceva zburând pe fereastră”.

El a zis: „Ce anume?”

Eu am spus: „Capul lui!”

El m-a scos din sală şi a zis: „Îmi pare rău că ţi-am cerut să fii tu examinator aici. Uită de asta, nu poţi face aşa ceva!”

Eu am spus: „Nu există o altă cale de a-i da acelui idiot o lecţie. Pentru că tuturor profesorilor pe care îi trimiţi aici le este atât de teamă de pumnalul lui, nimeni nu vrea să vină. Ce poate face? în cel mai rău caz, te poate ucide, aşa că mi-am adus un cuţit mai mare”.

Dar asta este ceea ce societatea învaţă pe toată lumea, mai devreme sau mai târziu: trebuie să fii mai agresiv, altfel vei fi un ratat. Trebuie să lupţi pentru a reuşi, pentru că toată lumea încearcă să obţină acelaşi lucru.

Prorectorul mi-a zis: „Eşti liber. Niciodată nu ţi se va mai cere să fii examinator”.

Eu am spus: „Asta-i cu adevărat minunat! Asta-mi doream. Nu este necesar, deoarece nu vreau să hărţuiesc pe nimeni. Viaţa îi va hărţui pe toţi – de ce să adaug şi mai multă hărţuire în vieţile lor? Dar nici nu-i pot permite cuiva să mă hărţuiască pe mine. Este foarte frumos din partea ta că m-ai scăpat pentru totdeauna de această sarcină”.

Însă întreaga societate e violentă, iar tu trebuie să fii mai violent, dacă vrei să fii ambiţios.

Avem nevoie ca oamenii care nu sunt ambiţioşi,

necompetitivi, care nu au nici cea mai mică dorinţă de putere să fie rebelii. Fiecare copil poate deveni un astfel de rebel – tot ce trebuie făcut este să nu-i fie tulburată inocenţa.

Impresia ta că există un rebel în tine este corectă.

Toată lumea are un rebel în sine – dar societatea este prea puternică.

Te face laş, te face viclean. Nu te ajută să fii sinele tău autentic.

Vrea ca nimeni să nu fie sinele său autentic, deoarece astfel ar exista rebeli pretutindeni.

Însă reţine că, înainte de a deveni un rebel autentic, trebuie să îndeplineşti câteva condiţii. Eu nu-mi doresc rebeli de modă veche. Ideea mea despre rebeli e o idee complet nouă şi actuală, o realizare nouă.

Dacă nu ai suficientă compasiune, suficientă iubire – tăcerile inimii, meditaţii profunde care îţi aduc mai multă lumină, mai multă conştienţă –, nu ai îndeplinit condiţiile mele.

Doar în aceste condiţii vreau să fii un rebel.

Atunci, nu vei putea face nimic rău. Atunci, tot ce faci este bine.

Din iubire, totul este bine.

Iubirea este magia care transformă totul în bine.

Vreau rebeli iluminaţi.

Este posibil, pentru că iluminarea a fost posibilă şi au existat rebeli.

Tot ce ne trebuie e o sinteză care să-i reunească. Rebeliune şi iluminare, un Gautama Buddha care să aibă spiritul rebel al unui Lenin – va fi cel mai frumos fenomen.

Un prieten din Japonia mi-a trimis o statuie a lui Gautama Buddha.

Era o statuie rară – n-am văzut niciodată un asemenea obiect. În una dintre mâinile statuii se afla o mică lampă de lut cu o flacără. Trebuia să pui gaz în interiorul lămpii, pentru ca flacăra să ardă.

Prietenul meu a spus: „Aceasta este o condiţie – eu am primit această statuie cu aceeaşi condiţie –, ca flacăra să ardă 24 de ore pe zi fără întrerupere”.

În cealaltă mână, statuia ţinea o sabie scoasă din teacă.

Acest lucru este posibil doar în Japonia, deoarece Japonia a transformat chiar şi scrima, şi trasul cu arcul în arte meditative. Meditaţia este de bază.

În India, noi nici nu putem concepe ca Gautama Buddha să aibă o sabie.

Dar frumuseţea statuii era că jumătate din chipul ei era foarte liniştită – unde cădea lumina micuţei flăcări era foarte calmă şi foarte tăcută, de o seninătate pură –, iar cealaltă jumătate a feţei era precum sabia, atât de tăioasă, încât nu putea aparţine decât unui mare războinic.

Artistul care a creat statuia a făcut o treabă fantastică.

Pe acelaşi chip a înfăţişat o mare sinteză – o sabie în mâinile păcii.

Aceasta este ideea mea despre rebeliune, despre ce înseamnă un rebel.

Ar trebui să apară din iubirea ta pentru umanitate; nu din furie împotriva trecutului, ci dintr-o compasiune creativă faţă de viitor. Nu trebuie doar să distrugi vechiul.

Idealul tău, scopul tău este să creezi noul. Pentru că noul nu poate fi creat fără demolarea vechiului, demolează-l, dar nu este furie în asta. Este un proces simplu.

Demolezi o clădire veche – nu se pune problema

furiei.

Cureţi terenul şi construieşti o clădire nouă în locul ei.

Trebuie să faci ambele lucruri: să aduci pacea, tăcerea, lumina, calităţile fiinţei tale lăuntrice şi să te revolţi împotriva oricărei nedreptăţi, împotriva oricărei inumanităţi.

Dar, pentru un scop creativ, pentru materializarea visului unei societăţi autentic umane, care să fie capabilă a da tuturor şanse egale, libertate tuturor, educaţie nonviolentă, o educaţie nu doar informativă, ci şi transformatoare.

O educaţie care te va face mai mult decât individual şi care va face să înflorească tot ce e mai bun în tine.

Te afli aici printre oameni care au cu toţii asemenea visuri.

Şi oamenii din lumea exterioară au avut cândva aceste visuri, când erau copii aceleaşi calităţi care au fost înăbuşite, reprimate. Inhibiţiile lor pot fi îndepărtate.

Oamenii mei trebuie să devină torţe arzânde, să umble prin toată lumea pentru a împărţi flacăra lor cu oricine este pregătit pentru asta.

Şi vei fi surprins, nu există oameni care să nu fi visat un viitor frumos şi care să nu fi fost niciodată într-o stare de inocenţă, care să nu fi gustat niciodată din pace, din dragoste, din frumuseţe, însă toate astea au fost distruse, deformate, contaminate, otrăvite de o societate urâtă. Singura sa putere constă în vechimea ei.

Dar, acum, tocmai această putere, această vechime se va dovedi a fi cea mai mare slăbiciune a sa. E nevoie doar de un mic ghiont.

Este deja o societate moartă. Şi-a pregătit mormântul cu propriile mâini şi stă pe marginea mormântului.

Trebuie doar să-i dai un ghiont şi vei vedea brusc tot ceea ce este vechi şi putred zăcând în mormântul ei.

Trebuie să începi de la zero. Din nou, Adam şi Eva, din nou. Grădina Edenului… din nou începutul începutului.

ACUM SAU NICIODATĂ

Vremurile vitrege te fac conştient de realitate aşa cum este ea. Viaţa e mereu fragilă, toată lumea este mereu în primejdie. Doar că în vremuri normale eşti profund adormit, aşa că nu vezi asta. Continui să visezi, să-ţi imaginezi lucruri frumoase pentru zilele ce vor veni, pentru viitor. Dar în momentele când primejdia e iminentă, devii brusc conştient de faptul că s-ar putea să nu mai existe viitor, ziua de mâine, că aceasta este singura clipă pe care o ai.

Aşa că vremurile vitrege sunt foarte revelatoare – ele nu aduc nimic nou în lume, ci pur şi simplu te fac conştient de lume aşa cum este ea. Te trezesc. Dacă nu înţelegi asta, poţi să înnebuneşti; dacă înţelegi, poţi deveni treaz.

Când mă gândesc la toate lucrurile de care trebuie să se cureţe omul, pare să devină complicat. Cred că lucrul la care îi este cel mai greu unui om să renunţe e aşa-numita lui putere, indiferent dacă este lumească ori spirituală. Consider că astfel de oameni ar prefera mai degrabă să-şi vadă lumea sărind în aer decât să renunţe la puterea lor. Aşa este?

Aşa este.

Oamenii sunt atât de inconştienţi, încât pot face orice pentru a-şi păstra puterea, respectabilitatea – chiar dacă asta ar însemna să arunce în aer întreaga lume. Pot risca orice pentru a-şi salva egoul.

Iar aceştia sunt oameni care, în mod firesc, ajung în poziţii de putere, deoarece ei sunt singurii care caută puterea.

Nicio persoană creativă, inteligentă nu caută puterea.

Nicio persoană inteligentă nu este interesată să-i domine pe alţii. Interesul său prioritar e să se cunoască pe sine.

Astfel încât oamenii cu cel mai înalt grad de inteligenţă se îndreaptă spre misticism, iar cei mediocri caută să obţină puterea.

Acea putere poate fi lumească, politică – poate fi vorba de bani, poate fi vorba de dominaţia spirituală asupra a milioane de oameni, dar nevoia de bază este de a domina tot mai mulţi oameni.

Această nevoie apare deoarece nu te cunoşti pe tine şi nu vrei să ştii că nu te cunoşti pe tine.

Îţi este foarte teamă să devii conştient de această ignoranţă care predomină exact în centrul fiinţei tale.

Scapi de acest întuneric prin aceste metode: dorinţa de bani, dorinţa de putere, dorinţa de respectabilitate, de onoare. I

ar un om care are întunericul înăuntrul său poate face orice e distructiv.

Creativitatea este imposibilă din partea unei astfel de persoane, deoarece creativitatea vine din faptul că eşti lucid, puţin vigilent.

Lumina şi iubirea şi creativitatea nu sunt deloc interesate să domine pe cineva. Pentru ce ar face-o?

Celălalt e celălalt – nici nu vrei să domini pe cineva, nici nu vrei să fii dominat de cineva.

Libertatea este tocmai ideea de a fi doar puţin vigilent.

Dar aceşti oameni sunt complet adormiţi.

În somnul lor, fac bombe atomice, arme nucleare, fără să ştie ce fac. Un singur lucru îi ţine în funcţiune, şi acesta este ideea de a obţine şi mai multă putere. Şi oricine le va sta în cale trebuie să fie distrus. Ei nu ştiu altceva.

Sunt barbari care nu au evoluat în fiinţe umane.

Da, pot distruge întreaga lume, sunt deja pregătiţi să facă aşa ceva.

Şi sunt surprins că, în această lume mare, nu se găseşte nimeni care să se ia de mână cu mine, pentru că oamenilor le este frică de cei puternici – pot fi distruşi de aceştia.

Omul este netemător doar dacă ştie că este indestructibil; poţi să-l omori, însă nu-i poţi distruge fiinţa.

Dar asemenea oameni au dispărut încet de pe faţa Pământului. Noi nu i-am cultivat.

I-am ucis şi apoi i-am venerat. Şi asta trebuie înţeles.

De ce toţi oamenii pe care i-am ucis – Iisus, Socrate, al-Hillaj Mansoor, Sarmad – sunt respectaţi enorm după ce au fost ucişi?

Când trăiau, erau condamnaţi de toată lumea, nu doar de către cei care erau la putere, ci şi de către cei care nu erau la putere.

Cei care nu erau la putere îi condamnau pentru a le arăta celor puternici: „Suntem de partea voastră”.

Iar cei puternici îi condamnau pentru că acei oameni aduceau o viziune – dacă reuşeau s-o impună, nu avea să mai existe dominaţie în lume.

Şi atunci aveau să fie doar fiinţe omeneşti, fiecare unică, dezvoltându-se în felul ei.

Însă toţi aceşti oameni sunt veneraţi după moartea lor. Iar aceasta apare din vină.

Întâi, oamenii îi ucid – cei puternici îi ucid. Iar cei lipsiţi de putere, cei dominaţi îi susţin pe cei puternici – fără voie, dar cu fanatism, deoarece vor să arate tuturor: „Noi suntem şi mai împotriva lor decât voi, suntem şi mai de acord cu cei puternici decât voi”.

Dar, odată ce omul e ucis, răstignit, otrăvit, aceştia sunt oamenii care încep să se simtă vinovaţi… pentru că, de la bun început, ei n-au fost cu adevărat dispuşi să-l ucidă pe acel om.

Ei n-au avut nicio problemă cu acel om, el nu le afecta niciun interes personal. Ei pur şi simplu i-au susţinut pe cei puternici fiindcă s-au temut că, dacă n-o fac, dacă rămân tăcuţi, vor fi suspectaţi că sunt de partea persoanei ucise.

Un discipol al lui Iisus se afla în mulţime când Iisus a fost răstignit şi a fost întrebat – pentru că arăta diferit faţă de ceilalţi, nu era de-al locului, era străin şi nimeni nu-l recunoştea –, a fost întrebat iar şi iar: „Cine eşti? îl cunoşti pe acest om care este răstignit?”

Iar el zicea întruna: „Nu, n-am auzit niciodată de el. Am văzut doar că atât de mulţi oameni vin încoace, aşa că am venit şi eu doar să văd ce se petrece”.

Nici măcar el n-a putut să recunoască faptul că era un discipol al lui Iisus, deoarece ştia că rezultatul ar fi fost o altă cruce.

Aşa că, în final, după ce aceşti oameni sunt răstigniţi, cei care au susţinut asta fără voia lor încep să se simtă foarte vinovaţi.

„Ce i-am făcut acelui om nevinovat, care n-a făcut rău nimănui? Şi tot ce spunea el era corect”.

Ei pot înţelege că oamenii aflaţi la putere exploatează pe toată lumea. Este o lume ciudată.

Ştii oameni care acum sunt regi şi regine, dar, dacă le urmăreşti strămoşii, vei descoperi că, la început, aceştia au fost jefuitori.

De unde şi-au căpătat regatul?

Provin dintr-un neam de mari jefuitori care au ucis mulţi oameni, au adunat bani, pământuri, declarându-se stăpâni ai pământului, iar acum au sânge regal.

Fac parte dintr-un neam de criminali – şi nu criminali obişnuiţi, ci mari criminali! Dar ei au putere, ei au bani – aşa că, fireşte, sângele lor e special.

Oamenii obişnuiţi se ştie că au fost zdrobiţi dintotdeauna, ucişi încetul cu încetul.

Aceştia muncesc din greu şi nu-şi permit nici măcar o masă pe zi. Ei produc – dar totul ajunge la oamenii aflaţi la putere.

Aşa că, atunci când îi susţin pe aceşti oameni, este fără voie.

Această reticenţă, atunci când omul moare, se transformă în vină; ei încep să simtă că au fost participanţi la o faptă criminală. N-au făcut nimic direct, dar, într-un fel, au fost participanţi; au arătat că îi susţin pe oamenii puternici.

Pentru a alunga această vină apare veneraţia.

Veneraţia este pur şi simplu eliminarea vinovăţiei, îndepărtarea vinovăţiei.

În acest mod s-au dezvoltat atât de mult religii precum creştinismul… fiindcă altfel Iisus n-avea nivelul de geniu pentru a produce o religie atât de mare.

Au existat sute de rabini care erau mult mai inteligenţi, mult mai eruditi decât el – el era doar un tânăr needucat. Dar răstignirea a schimbat întreaga situaţie.

Odată ce l-au răstignit au făcut din el un zeu – un zeu al tuturor acelor oameni care au susţinut răstignirea.

Aceştia au început să se simtă vinovaţi. Şi poţi vedea asta dacă priveşti lucrurile în profunzime. Iisus a fost ucis din ordinul împăratului roman, al viceregelui acestuia, Pilat din Pont al Iudeii, cu acceptul marelui preot al templului evreilor.

Acum, Roma a fost citadela creştinismului timp de douăzeci de secole, dar ordinul de a-l ucide pe acel bărbat a venit iniţial de la Roma. A existat o zi în care întreaga civilizaţie romană s-a transformat în civilizaţie creştină.

Acum, papa deţine doar o mică bucată de teren, 20 de kilometri pătraţi, însă este o ţară independentă.

S-a micşorat treptat – cândva, cuprindea întreaga Italie. Papa avea o autoritate mai mare decât statul.

Dar, cu secole în urmă, oamenii erau ucişi la Roma pentru că erau creştini.

Hristos a fost primul ucis, apoi oricine devenea creştin era ucis în acelaşi mod – sute de oameni au fost răstigniţi. Şi toate aceste răstigniri au creat atât de multă vină în oameni, încât a apărut o religie.

Însă o asemenea religie nu poate fi decât o acoperire psihologică, nu poate fi o religie adevărată. Pur şi simplu îţi acoperă vina.

Cu cât mai fanatică este o persoană religioasă… poţi măsura prin fanatismul ei cât de vinovată se simte, ce ascunde în spatele acestuia.

Dar creştinismul a devenit cea mai mare religie a lumii din simplul motiv că nu doar Hristos, ci mulţi alţi oameni, care au devenit creştini, au fost răstigniţi fără vreun proces.

Masele îi susţineau pe oamenii aflaţi la putere, dar în sinea lor sufereau: „Ceea ce se întâmplă este pur şi simplu inuman, n-ar trebui să se întâmple”.

Însă ei sunt săraci, n-au nicio putere, nu pot face nimic, decât să-i venereze după moarte pe cei ucişi.

O religie adevărată se bazează întotdeauna pe

meditaţie.

O religie falsă se bazează întotdeauna pe veneraţie.

Veneraţia este o metodă psihologică de a-ţi spăla mâinile de sânge. Până şi Pilat din Pont… primul lucru pe care l-a făcut după ce a ordonat răstignirea lui Iisus a fost să-şi spele mâinile, deoarece el nu dorea uciderea acelui om nevinovat.

Stătuse de vorbă cu el, îl ascultase în secret când acesta vorbea cu discipolii lui şi începuse să-i placă întrucâtva acel bărbat: „Este nevinovat. Spune unele lucruri nebuneşti, însă felul în care le spune este frumos. E needucat, dar vorbeşte poetic. Nu ştie multe, însă ceea ce ştie înfăţişează cu o autoritate copleşitoare. Şi nu face rău nimănui: dacă nu vrei să-l asculţi, nu-l asculta; dacă nu vrei să-l urmezi, nu-l urma. El nu propovăduieşte idei primejdioase pentru oameni”.

Pilat din Pont a dorit ca el să fie eliberat.

A încercat să-i convingă pe preoţi că trebuie eliberat pentru că părea nevinovat. Dar evreii nu erau dispuşi să-l elibereze – şi au comis o mare greşeală. Ei sunt răspunzători pentru crearea creştinismului!

Deci, pentru toată baia de sânge pe care a provocat-o creştinismul, evreii sunt în fond răspunzători. Iar creştinismul s-a răzbunat: i-a torturat pe evrei, i-a ucis pe evrei, i-a lăsat fără cămin.

Şi asta se tot întâmplă de secole.

Cine sunt oamenii care au devenit creştini?

Câţiva evrei care au simţit nevinovăţia persoanei, dar s-au temut de preoţime, de ierarhia religioasă aflată la putere. Dar mulţi alţi oameni au fost răstigniţi la Roma şi mulţi romani au devenit creştini.

Romanii, care acum sunt italieni, au început să se simtă vinovaţi că oamenii erau răstigniţi doar pentru că erau interesaţi de Iisus şi de învăţăturile lui.

În cele din urmă, Imperiul Roman a dispărut, iar tot teritoriul romanilor a devenit creştin. Iar de aici,

creştinismul a început să se răspândească pretutindeni în lume. Un sentiment de vină stă la baza faptului de a fi creştin, de a fi o persoană fals religioasă. Religiozitatea reală se naşte nu din vină, ci din tăcere, din iubire, din meditativitate. Este adevărat că oamenii aflaţi la putere sunt aproape pe punctul de a distruge lumea, preferând asta pierderii puterii. Le pot înţelege logica – poate că ei nu sunt conştienţi de asta.

Logica lor este următoarea:

„Noi vom muri oricum, deci ce dacă întreaga lume moare? Moartea noastră e sigură, aşa că de ce să ne frământăm dacă lumea mai trăieşte sau nu după ce noi nu vom mai fi? Ar trebui să fim la putere atât timp cât suntem aici şi nu e nevoie să ne facem griji în legătură cu ce se va întâmpla dacă în lume va izbucni un al treilea război mondial".

Logica interioară este că, din ziua în care cineva moare, întreaga lume e moartă pentru el.

Nu erai aici într-o zi; dacă lumea exista sau ba, nu avea nicio importanţă pentru tine. Tu nu vei fi aici într-o zi; dacă lumea există sau a fost aruncată în aer de arme nucleare, nu va avea nicio importanţă pentru tine.

Ce este important pentru ei e că se află la putere şi vor să dovedească întregii lumi că sunt cei mai puternici oameni.

Cu riscul de a părea ridicol, în mijlocul acestei tristeţi despre viitorul lumii, sincer să fiu, nu-mi pasă dacă lumea se sfârşeşte mâine. Deci ce rost are să mai vorbim despre asta şi să alimentăm focul deja uriaş al damnaţiunii ce pare să ardă etern în mintea deprimată a omenirii? E destul, înţeleg că e vorba de „acum ori niciodată", aşa că hai s-o facem acum. Să înceapă dansul!

E uşor să spui „Sincer, nu-mi pasă de lume", dar lasă-

ţi inima să simtă asta.

Lumea nu e ceva aflat doar în exteriorul tău; lumea este şi în tine. Tu eşti lumea.

Iar problema întunericului care se apropie din ce în ce mai mult trebuie luată în serios, pentru ca alegerea ta să fie „acum” şi să n-o mai amâni.

Este adevărat – „Acum sau niciodată” –, dar sunt atât de puţini oameni în lume care trăiesc acum. Ei trăiesc fie ziua de ieri, fie ziua de mâine.

De ce insist că, pentru prima dată, există posibilitatea să nu mai fie niciun mâine?

Există un vechi proverb care spune: „Ziua de mâine nu vine niciodată”.

Dar vechiul proverb a fost doar un proverb – şi, în ciuda acelui proverb, ziua de mâine a tot venit.

Poate că nu vine ca „mâine”, va veni întotdeauna ca „azi” – în sensul acesta, proverbul are dreptate.

Dar azi situaţia este total diferită. Ziua de mâine s-ar putea cu adevărat să nu mai vină.

Vreau să-ţi pătrundă adânc în fiinţă faptul că am ajuns la capătul drumului – şi nu ne-a mai rămas altceva de făcut decât să dansăm şi să ne veselim.

Pentru a-l transforma în acum, îţi distrug cu totul acel „mâine”. Ţi-l scot din minte – care e profund legat de zilele de mâine.

Chiar dacă spui că înţelegi că, poate, mâine lumea se va sfârşi, în adânc mintea ta conţină să zică:

„Au existat mii de războaie şi lumea a supravieţuit. Un război în plus nu va însemna o mare diferenţă”.

Mintea e foarte abilă în a găsi scuze – ceva sau

altceva va împiedica distrugerea.

Iar eu nu spun că distrugerea nu ar trebui împiedicată.

Ceea ce spun este că, în mintea ta, nu ar trebui să existe nicio scuză pentru amânare – astfel încât întreaga ta energie să se cumuleze în prezent, nu să se risipească în viitor.

Iar dacă întreaga energie este concentrată în acest punct, atunci acest moment poate deveni momentul iluminării.

Iluminarea nu e altceva decât conştiinţa de a fi concentrat asupra unui singur punct: acum şi aici.

Tu spui: „E destul!” Nu. Dacă te uiţi la mintea omenească, nimic nu e destul.

Oamenii vor continua să trăiască în vechile lor moduri inconştiente, sperând, deşi nu există nicio speranţă, că, deşi au existat mereu oameni ca Iisus şi Buddha care au prezis sfârşitul lumii, lumea e încă aici.

De data asta, situaţia este total diferită.

Eu nu prezic sfârşitul lumii – pur şi simplu, devine atât de cert, atât de logic cert, încât nu pare să existe nicio posibilitate de a-l evita. Dar interesul meu nu este evitarea lui – dacă poate fi evitat, va fi evitat –, interesul meu e să te fac să pricepi atât de clar că nu poate fi evitat şi că nu ai niciun viitor în care să-ţi investeşti energia, încât tu va trebui să-ţi concentrezi întreaga energie asupra momentului prezent.

Iar în momentul în care întreaga ta energie devine un rezervor, aici şi acum, explozia de lumină se produce, iar tu eşti, pentru prima dată, tu însuţi pe deplin – o fiinţă eternă, o fiinţă nemuritoare care nu ştie nimic despre moarte, care niciodată n-a întâlnit niciun fel de întuneric.

Tu spui: „Hai s-o facem acum. Să înceapă dansul!”

Dar dansul tău trebuie să fie total – pentru că poţi dansa şi, în acelaşi timp, să te gândeşti la viitor; poţi dansa şi, în acelaşi timp, să te gândeşti că mâine vom dansa din nou.

Dansează ca şi cum ar fi ultimul dans.

Dansează abandonându-te, fără nicio reţinere.

Asta va aduce transformarea fiinţei tale şi, de asemenea, posibilitatea transformării şi pentru alţi oameni.

Un politician ţine un discurs şi spune:

„Dragi alegători, trebuie să refacem statu-quo-ul”.

Un om ţipă din mulţime:

„Ce înseamnă «statu-quo»?”

Politicianul răspunde cu o rară onestitate:

„De fapt, sunt cuvintele latineşti pentru «mizeria în care ne aflăm»”.

La suprafaţă, totul pare să decurgă foarte bine, dar în profunzime există o mare răvăşeală în straturile inconştientului fiinţelor omeneşti.

Nici măcar nu eşti conştient de propriile coşmaruri inconştiente, dar umanitatea suferă aşa cum n-a mai suferit niciodată.

Este agitată cum n-a mai fost niciodată. A uitat limbajul relaxării, a uitat limbajul deplinătăţii, a uitat limbajul intensităţii. Şi toate acele calităţi care sunt necesare pentru a-ţi face din meditaţie o revoluţie înăuntrul fiinţei proprii.

Nu e o problemă de moralitate, nu e o problemă de

caracter, nu e o problemă de virtute – religiile s-au preocupat de toate acele lucruri, de mii de ani, şi tot n-au reuşit să-l schimbe pe om.

Este o abordare total diferită, o dimensiune diferită: dimensiunea energiei şi a concentrării energiei.

Exact aşa cum energia atomică înseamnă explozia unui mic atom în elementele sale constituente, electroni, protoni şi neutroni – nu e vizibilă cu ochiul liber, dar explozia este atât de vastă încât poate distruge un oraş mare precum Nagasaki sau Hiroshima –, în paralel, exact la fel, este explozia interioară a celulei vii.

Energia atomică este exterioară şi distructivă, obiectivă şi distructivă.

Energia interioară, celula subiectivă a fiinţei tale, are aceleaşi calităţi, aceeaşi putere enormă odată ce explodează – dar este creativă.

E o reacţie în lanţ: o celulă din tine explodează, iar apoi, o altă celulă din tine explodează în lanţ. Întreaga viaţă devine un festival de lumini.

Fiecare gest devine un dans, fiecare mişcare devine bucurie pură.

Sublinierea mea că nu există niciun viitor n-are nimic de-a face cu perspectiva sumbră – are ceva de-a face cu tine.

Dacă poţi renunţa complet la ideea de viitor, iluminarea ta va deveni imediat posibilă.

Şi e o oportunitate bună de a abandona ideea de viitor, deoarece viitorul însuşi dispare.

Dar nici măcar într-un colţ al minţii să nu păstrezi ideea că, poate, şi acesta este un instrument.

Acestea sunt strategii ale minţii pentru ca tu să rămâi acelaşi vechi zombi.

Mintea e deşteaptă. Dacă vrei să te trezeşti dimineaţă devreme, îţi pui ceasul deşteptător şi auzi soneria… mintea este atât de deşteaptă, încât s-ar putea să începi a visa că te afli într-o biserică, iar clopotele răsună.

Sărmanul ceas deşteptător nu poate face nimic mai mult decât face; mintea a creat un vis şi a făcut posibil ca tu să poţi dormi în continuare.

În esenţă, vechile religii insistau asupra unui singur lucru, iar acesta era viitorul.

Ar trebui să reţii asta – nu doar viitorul în această viaţă, ci şi după încheierea vieţii, întregul lor program consta în folosirea energiei tale ca proiect pentru asigurarea unei vieţi viitoare, după moarte, în paradis, departe, departe de tot.

Această strategie a funcţionat; a îndepărtat însăşi esenţa vieţii omeneşti.

Oamenii aşteptau pur şi simplu să trăiască în paradis; acest loc, acest Pământ a devenit ca o sală de aşteptare într-o gară în care toată lumea aşteaptă să ia trenul.

Iar trenul nu vine niciodată, iar oamenii consultă întruna orarul.

Şi oamenii nu fac îmbunătăţiri nici în sala de aşteptare, fiindcă e doar o sală de aşteptare.

Am călătorit foarte mult prin India, am trecut prin sute de săli de aşteptare şi am văzut că, în sălile de aşteptare, oamenii se comportă altfel decât într-o casă.

Mănâncă banane şi aruncă pe jos cojile, prin toată sala de aşteptare – la urma urmelor, e o sală de aşteptare, n-o să locuiască acolo. Trenul lor urmează să vină, iar ei vor pleca.

Sălile de aşteptare sunt atât de murdare, toaletele

sunt atât de imposibile şi nimeni nu are grijă să nu le murdărească şi mai tare – pentru că ochii tuturor sunt agăţaţi de viitor.

Consultă orarul pentru a vedea când ar trebui să sosească trenul lor, iar apoi vor pleca.

Toate scrierile religioase spun că această lume nu este altceva decât o sală de aşteptare; casa ta adevărată este departe, deasupra norilor.

Acolo este viaţa reală; aici este doar aşteptare.

Eu încerc să schimb întregul tipar al gândirii religioase, încerc să-ţi spun: Aceasta este casa ta; chiar acest moment e paradisul tău.

Totul depinde de tine.

Nu ai nevoie să fii un virtuos pentru a dansa total; nu ai nevoie să fii învăţat pentru a dansa total; nu ai nevoie să fii pios pentru a dansa total.

Pentru a dansa total, nu ai nevoie decât ca noi să acceptăm realitatea acestui moment doar.

Vom accepta realitatea momentului următor atunci când acesta va sosi, dar nu-l vom aştepta.

Toate religiile te-au învăţat să aştepţi.

Eu te învăţ să trăieşti, să iubeşti, să dansezi, să cânţi – şi să nu aştepţi.

Ai vorbit despre instinct, inteligenţă şi intuiţie ca reprezentând trei niveluri ale conştiinţei. Poţi să arunci puţină lumină asupra politicii şi unde se potriveşte cu aceste trei niveluri diferite?

Lumea politică ţine, în esenţă, de nivelul instinctiv.

Aparţine de legea junglei; cel puternic are dreptate. Iar oamenii interesaţi de politică sunt cei mai mediocri.

Politica nu are nevoie de alte calificări cu excepţia uneia – adică un profund sentiment de inferioritate.

Politica aproape că poate fi redusă la un precept matematic: politica înseamnă dorinţa de putere.

Friedrich Nietzsche a scris o carte. „Voinţa de putere”.

Este foarte semnificativ, deoarece voinţa de putere se exprimă în multe moduri.

Aşa că prin politică nu trebuie să înţelegi doar politica astfel cunoscută după numele său.

Oriunde cineva încearcă să-şi impună puterea, e vorba de politică. Nu contează dacă e legat de stat, de guvern şi de treburi de genul ăsta. Pentru mine, cuvântul politică e mai cuprinzător decât se înţelege în general.

De-a lungul istoriei, bărbaţii au încercat să folosească o strategie politică faţă de femeie – că ea este mai prejos decât el.

Iar bărbatul a reuşit s-o convingă de asta chiar şi pe femeie. Au existat motive, că femeia era neajutorată şi trebuia să accepte această idee urâtă, care este cu totul absurdă.

Femeia nu-i este nici inferioară, nici superioară bărbatului. Sunt două categorii diferite ale umanităţii – nu pot fi comparate. Chiar ideea de comparaţie este idioată, iar dacă te apuci să faci comparaţii, vei avea necazuri.

De ce, pretutindeni în lume, femeia a fost proclamată a-i fi inferioară bărbatului? Pentru că aceasta era singura modalitate de a o ţine legată, de a o face sclavă. A fost mai uşor aşa.

Dacă ea era egală, apăreau necazuri; trebuia să fie condiţionată de ideea că este inferioară. Iar motivele date sunt că ea are mai puţină forţă musculară, că e mai scundă, că n-a produs nicio filosofie, nicio teologie, că n-a fondat nicio religie, că n-au existat artiste, muziciene,

pictoriţe importante.

Asta arată că n-are suficientă inteligenţă, că nu este intelectuală, că nu e preocupată de problemele superioare ale vieţii; preocupările ei sunt limitate, este doar o gospodină.

Acum, dacă te decizi să faci o comparaţie în felul acesta, poţi uşor convinge femeia că este inferioară. Dar aceasta este o metodă foarte vicleană.

Mai sunt şi alte lucruri care trebuie comparate.

O femeie poate da naştere unui copil, un bărbat nu poate. Categoric, el este inferior – nu poate deveni mamă.

Natura nu i-a dat atât de multă responsabilitate ştiind că e inferior – responsabilitatea îi este acordată celui superior. Natura nu i-a dat bărbatului un uter.

De fapt, rolul lui în naşterea unui copil nu este nimic mai mult decât o injectare – o funcţie foarte temporară. Mama trebuie să poarte copilul în pântece vreme de nouă luni şi să îndure toate necazurile aferente faptului că este însărcinată. Nu este o treabă uşoară!

Iar apoi, să dai naştere unui copil… e aproape ca şi cum ai trece prin moarte.

După aceea, ani de zile se ocupă de creşterea copilului – iar în trecut, năştea continuu. Cât timp i-ai lăsat să devină o mare muziciană, o poetesă, o pictoriţă – i-ai lăsat vreun răgaz? Permanent, fie a fost însărcinată, fie a avut grijă de copiii pe care îi născuse. A avut grijă de casă pentru ca tu să poţi contempla lucruri mai înalte.

Măcar o zi, 24 de ore, schimbaţi rolurile: las-o pe ea să contemple, să creeze poezie sau muzică, iar tu ocupă-te de copii, de bucătărie, de casă timp de 24 de ore.

Şi apoi vei şti cine este superior.

Doar 24 de ore vor fi suficiente pentru a-ţi dovedi că să te ocupi de atâţia copii e ca şi cum te-ai afla într-o casă de nebuni.

Ei nu sunt atât de inocenţi cum par. Sunt atât de obraznici cum îţi poţi imagina şi fac tot felul de năzdrăvănii. Nu-ţi vor da pace nici măcar o singură clipă; doresc permanent atenţia ta – poate că este o necesitate naturală. Atenţie înseamnă hrană.

Şi, după doar o singură zi de gătit pentru întreaga familie şi pentru musafiri, vei şti că, în 24 de ore, ai trăit iadul.

Vei uita de ideea că eşti superior deoarece, în 24 de ore, nu te vei gândi nici măcar o fracţiune de secundă la teologie, filosofie, religie.

Gândeşte-te la asta altfel: femeia are mai puţină putere musculară deoarece, de milioane de ani, nu face munci care să dezvolte muşchii.

I-am vizitat pe aborigenii din India, unde femeia este musculoasă, iar bărbatul nu e. Aşa că nu este ceva natural, e ceva istoric.

Dar, vreme atât de îndelungată, femeilor nu li s-au dat munci bazate pe forţa musculară, încât trupurile lor şi-au pierdut, încetul cu încetul, dezvoltarea musculară.

Dar, în aceste triburi aborigene, bărbatul este aproape o gospodină, iar soţia e cu adevărat soţul, deoarece ea se duce la muncă. Ea taie lemne, ea vânează pentru a pune hrană pe masă, în vreme ce bărbatul zace pur şi simplu, bea alcool, taie frunză la câini, are grijă de copii şi de casă.

Şi face asta de secole; fireşte că s-a micşorat, că şi-a pierdut muşchii.

Ciudat însă, odată cu puterea musculară, şi înălţimea i-a scăzut; femeia e mai înaltă.

Când am intrat pentru prima dată într-un astfel de trib aborigen, nu mi-a venit să-mi cred ochilor.

Nu mă gândisem niciodată că asta era ceva istoric, că

nu avea nicio legătură cu natura. Şi de ce alesese bărbatul din acele triburi aborigene calea aceasta?

Şi asta e o chestie deşteaptă – pentru că acele triburi îţi permit să ai oricâte neveste îţi doreşti. Ăsta-i un lucru frumos! Un bărbat îşi ia cinci sau şase neveste, iar apoi stă relaxat, bea, iar femeile trebuie să muncească.

Femeile au făcut tot felul de treburi pe care e de presupus să le facă bărbatul. Fireşte că au devenit mai puternice. Şi vei fi surprins să afli că femeia este cea care cântă la instrumente muzicale, care dansează, care încearcă să facă artefacte frumoase, sculpturi.

Tot ce e frumos este făcut de femeie. Ea ţese şi brodează hainele cu modele frumoase.

Bărbatul n-a făcut nimic; de generaţii întregi, n-a creat nimic în acele triburi.

Doar trăieşte o viaţă de beţiv şi, pentru că adesea este foarte beat, nici măcar nu poate avea grijă de copii sau să gătească mâncare. Aşa că, atunci când femeile ajung acasă, trebuie totodată să pregătească mâncarea şi să aibă grijă de copii, să-i culeagă de pe unde se află – deoarece bărbatul zace lat pe pământ. Şi îşi permite să zacă lat pe pământ, deoarece singurul lucru măreţ pe care l-a făcut a fost că s-a însurat cu cinci sau şase neveste. Acum, ce altceva să mai aştepţi de la el? Şi-a făcut treaba. Societatea acestor triburi aborigene este matriarhală, iar şefii societăţii sunt femei. Ele au un comitet care decide în legătură cu problemele din viaţa lor. Nu bărbaţii au puterea de decizie.

Trebuie însă să te gândeşti şi din alte unghiuri. Femeia este mai rezistentă la boală decât bărbatul. Acesta e acum un fapt stabilit medical.

Femeile se îmbolnăvesc mai puţin decât bărbaţii şi trăiesc mai mult decât bărbaţii, cu cinci ani.

Este o societate foarte lipsită de inteligenţă, din moment ce am decis că soţul trebuie să fie cu patru sau

cinci ani mai în vârstă decât soţia – doar pentru a dovedi că soţul este mai experimentat, mai copt, pentru a-şi menţine superioritatea intactă. Dar nu este corect din punct de vedere medical, fiindcă femeia o să trăiască mai mult cu cinci ani. Dacă te gândeşti din punct de vedere medical, atunci soţul ar trebui să fie cu cinci ani mai tânăr decât soţia, pentru ca ei să poată muri în acelaşi timp sau aproape în acelaşi timp.

Pe de altă parte, soţul trebuie să fie cu patru sau cinci ani mai în vârstă, iar pe de altă parte, în multe societăţi, femeii nu i se permite să se mărite din nou. Este un progres recent faptul că femeilor le este îngăduit să se recăsătorească, iar asta doar în ţările mai dezvoltate.

Nu-i permiţi să se mărite din nou, aşa că ea va trăi cel puţin zece ani ca văduvă. Asta e greşit din punct de vedere medical – doar că aritmetica nu e corectă.

De ce să sileşti o sărmană femeie la zece ani de văduvie? Cea mai bună soluţie ar fi fost ca soţia să fie cu cinci ani mai în vârstă decât bărbatul. Asta ar fi rezolvat întreaga problemă. Cei doi ar muri cam în acelaşi timp. N-ar fi nevoie de văduvi şi văduve şi toate problemele iscate din asta. Acum, dacă te gândeşti că o femeie trăieşte cu cinci ani mai mult decât bărbatul, cine este superior? Dacă se îmbolnăveşte mai puţin, e mai rezistentă, cine este superior?

Numărul femeilor care se sinucid e cu 50% mai mic decât cel al bărbaţilor. Acelaşi raport este valabil în cazul nebuniei: înnebunesc 50% mai puţine femei decât bărbaţi. Aceste fapte n-au fost niciodată luate în calcul. De ce?

De ce se sinucid de două ori mai mulţi bărbaţi decât femei?

Se pare că bărbatul n-are răbdare cu viaţa. Este prea nerăbdător şi prea dornic a face ceva, are aşteptări prea mari. iar când lucrurile nu se petrec aşa cum îşi doreşte, atunci vrea să se omoare. Devine foarte uşor frustrat. Asta denotă slăbiciune: n-are curajul de a înfrunta problemele vieţii.

Sinuciderea este un gest laş. Reprezintă scăparea de probleme, nu rezolvarea lor. Femeia are mai multe probleme – propriile probleme şi problemele pe care i le creează bărbatul! Are de două ori mai multe probleme şi, cu toate astea, reuşeşte să le facă faţă cu curaj. Şi tu continui să spui că ea e mai slabă. De ce numărul bărbaţilor care înnebunesc este de două ori mai mare decât al femeilor?

Asta arată pur şi simplu că intelectul lor nu e făcut dintr-un material solid – sucombează în orice moment.

Dar de ce s-a insistat continuu că femeia este inferioară? Este vorba de politică. E un joc de putere. Dacă nu poţi deveni preşedintele unei ţări… nu este uşor, deoarece există o competiţie foarte mare. Nu poţi deveni un Mesia, fiindcă nu e atât de uşor; în clipa în care te gândeşti să fii un Mesia, răstignirea îţi apare în minte.

Chiar zilele trecute, am văzut o reclamă a unei misiuni creştine care căuta noi recruţi, cu Iisus atârnând pe cruce.

Reclama spunea: „Ai nevoie de curaj pentru a fi preot”. Grozavă reclamă!

Dar asta înseamnă că, exceptându-l pe Iisus – cum rămâne cu ceilalţi preoţi creştini?

Ei nu sunt preoţi adevăraţi, reclama o dovedeşte suficient de bine. Aşa că a existat doar un preot.

Toţi aceşti papi şi cardinali şi episcopi, ce sunt ei?

Aceştia nu sunt preoţi… deoarece, atunci când Iisus şi-a proclamat ideile, crucea a fost răspunsul.

Iar când aceşti papi umblă prin lume, sunt întâmpinaţi cu covoare roşii, cu călduroase, copleşitoare urări de bun venit din partea unor preşedinţi de ţări, prim-miniştri de ţări, regi şi regine.

E ciudat! N-ar trebui să te porţi urât cu papii şi cu episcopii – da, e un comportament urât, tu proclami că el

nu este preot. Răstigneşte-l, în schimb! Asta va fi singura garanţie că era creştin autentic.

Răstigneşte atât de mulţi preoţi cât poţi.

Nu este ideea mea, este ideea lor. Ei publică reclama că „ai nevoie de curaj” în care se află o imagine a lui Iisus pe cruce.

E foarte simplu să fii politician. Nu trebuie să fii preocupat decât de guvern, de stat şi de afacerile aferente.

Orice abuz de putere te face politician.

Soţul încearcă să-i fie superior soţiei – e politică.

Soţia încearcă să-i fie superioară soţului… pentru că soţia pur şi simplu nu poate accepta ideea.

Cu toate că, de milioane de ani, a fost condiţionată, găseşte o modalitate de sabotaj.

Acesta-i motivul pentru care soţiile sunt cicălitoare, le apucă istericalele, încep să plângă din orice fleac, fac caz din orice – lucruri despre care nici măcar nu ţi-ai imaginat că ar putea cauza discuţii.

De ce se întâmplă toate astea?

Aceasta este modalitatea lor feminină de a-ţi sabota strategia politică: „Crezi că eşti superior? continuă să crezi că eşti superior, iar eu îţi voi arăta cine-i superior”.

Şi fiecare soţ ştie cine-i superior; cu toate astea, continuă să încerce să fie superior.

Cel puţin în afara casei, îşi îndreaptă ţinuta, îşi aranjează cravata, zâmbeşte şi se poartă de parcă totul e în regulă.

Într-o şcoală mică, profesorul şi-a întrebat elevii: „Puteţi să-mi spuneţi ce intră ca un leu şi iese ca un mieluşel?”

Un copilaş ridică mâna.

Profesorul zice: „Da, care este răspunsul tău?”

El spune: „Tata”.

Copiii sunt foarte buni observatori. Ei urmăresc

continuu ce se întâmplă.

La sfârşitul zilei, tatăl intră în casă aproape ca un leu, dar, de când vine acasă şi până pleacă iarăşi, este doar un mieluşel. Fiecare soţ e ţinut sub papuc. Nu există nicio altă categorie de soţi.

Dar de ce? De ce a apărut această situaţie urâtă?

Există o formă de politică masculină şi o formă de politică feminină – dar fiecare încearcă să fie deasupra celeilalte.

Şi în toate celelalte domenii se întâmplă aşa, de exemplu în universităţi.

Lectorul vrea să fie profesor-asistent, profesorul-asistent vrea să fie profesor, profesorul vrea să fie decan, decanul vrea să fie prorector – există o permanentă luptă pentru putere.

Măcar unul ar trebui să se gândească la faptul că nu aşa trebuie să fie în educaţie.

Dar nimeni nu este interesat de educaţie, toţi sunt interesaţi de putere.

În religie e la fel: episcopul vrea să fie cardinal, cardinalul vrea să fie papă.

Fiecare se află pe o scară şi încearcă să se caţere mai sus, iar alţii îl trag de picioare şi îl aduc jos, în vreme ce aceia care se află mai sus îl împing în jos, pentru a nu putea urca la nivelul lor.

Asta i se întâmplă oricui, pe orice treaptă a scării: unii îl trag de picioare, alţii îl lovesc cu picioarele şi îl pocnesc pentru a-l ţine cât mai jos posibil.

Toată scara – dacă o priveşti ca un observator – este un circ! Şi asta se întâmplă înjur, pretutindeni.

Aşa că, pentru mine, politica înseamnă un efort de a te dovedi superior.

Dar de ce?

Pentru că, adânc în sinea ta, te simţi inferior.

Şi un om al instinctului este menit să se simtă

inferior – este inferior.

Nu e un „complex de inferioritate”, este un fapt, o realitate – e inferior.

Să trăieşti o viaţă bazată pe instincte înseamnă să trăieşti viaţa la cel mai inferior nivel posibil.

Dacă înţelegi zbaterea, lupta de a fi superior şi renunţi la luptă – pur şi simplu, spui:

„Sunt eu însumi, nici superior, nici inferior…”

Dacă doar te dai de-o parte şi urmăreşti întregul spectacol, ai intrat într-o a doua lume, lumea inteligenţei şi a conştiinţei.

Este doar o chestiune de înţelegere a putreziciunii întregii situaţii în care toţi sunt prinşi.

Trebuie numai să observi cu puţină răbdare întreaga situaţie:

„Ce se întâmplă? Şi, chiar dacă ajung pe cea mai înaltă treaptă a scării, ce rost are? Eşti doar atârnat sus în cer ca un prost. Nu mai ai încotro să te duci”.

Desigur, nu poţi să cobori, deoarece oamenii vor începe să facă glume pe seama ta:

„Unde te duci? Ce s-a întâmplat? Eşti înfrânt?”

Nu poţi să cobori şi nu poţi să te duci nicăieri în altă parte, fiindcă nu există nicio treaptă mai înaltă, aşa că atârni în cer pretinzând că ai ajuns, că ţi-ai aflat scopul vieţii.

Şi ştii că n-ai aflat nimic! Ai fost pur şi simplu un prost şi ţi-ai irosit toată viaţa.

Acum, nu mai ai unde să urci, iar dacă vei coborî, toată lumea va râde.

Aşa că oricine devine preşedintele unei ţări sau prim-ministrul unei ţări – singura lui rugăciune este să moară în funcţie. Pentru că nu poţi coborî – e insultător, umilitor.

Iar ca să urci mai sus, nu se poate. Eşti prins în capcană şi doar moartea te poate scăpa de dilemă.

Unul dintre miniştrii-şefi din Madhya Pradesh era foarte prietenos cu mine.

Eu eram foarte tânăr, dar el mă îndrăgea şi îi plăcea să discute cu mine despre diverse lucruri.

I-am spus de multe ori: „Ar trebui să staţi de vorbă cu oameni care sunt capabili să înţeleagă politica. Eu nu cunosc politica”.

El a zis: „Tocmai de asta discut cu tine – pentru că nu pot spune nimănui altcuiva aceste lucruri. Pot să ţi le zic doar ţie, pentru că tu nu le vei spune nimănui – de fapt, nu-ţi vei putea da seama care este problema. Dar să vorbesc cu tine mă face să mă simt uşurat”.

Eu am zis: „Bine, dacă vă simţiţi uşurat, sunt gata să ascult”.

Şi aceasta a fost problema fundamentală care revenea iar şi iar: „Singurul lucru pe care îl sper este să mor ca ministru-şef. Nu vreau să mor după retragere”.

Eu l-am întrebat: „Dar de unde dorinţa de a muri cât timp vă aflaţi în funcţie? Vă puteţi relaxa, vă puteţi pensiona – sunteţi suficientde în vârstă”.

El a spus: „Niciodată să nu sugerezi asta, deoarece, dacă rămân fără putere, va fi umilitor. În momentul în care îţi pierzi puterea, toată lumea te uită. Vreau să mor cu toate onorurile de ministru-şef, cu onoruri din partea armatei, a guvernului, a poliţiei – cu toate onorurile potrivite funcţiei”.

A fost primul ministru-şef al statului Madhya Pradesh şi s-a agăţat de funcţie până în ultima clipă. A murit ca ministru-şef şi a fost foarte fericit.

Cu doar o zi înainte să moară, m-am dus să-l văd şi l-am întrebat: „Cum vă simţiţi?”

El a spus: „Mă simt foarte bine, deoarece se pare că mi-a sosit ceasul, iar eu încă sunt în funcţie”.

Pare trist. Acest om s-a luptat întreaga viaţă să devină ministru-şef. Era doar un director de şcoală.

A fost cale lungă, de la a fi profesor de liceu, să treci de toţi politicienii – şi toţi erau mari politicieni, abili, deştepţi, încercând prin toate mijloacele să-l împiedice.

Dar el a fost hotărât şi, în cele din urmă, a izbândit. Dar şi-a irosit întreaga viaţă doar pentru a avea parte de o ceremonie măreaţă, cu paradă militară şi douăzeci şi una de salve, şi o sărbătoare de şapte zile în tot statul. În onoarea lui, toate steagurile au fost coborâte în bernă, vreme de şapte zile.

Dar care-i rostul? Omul era mort!

Fie că-l arunci într-un camion de gunoi sau faci toate astea, nu e nicio diferenţă. El a trăit şi a murit doar pentru aceste onoruri militare.

Dacă stai să priveşti, vei fi pur şi simplu surprins; trebuie să existe o doză de nebunie în mintea omului care este mânat permanent de dorinţa de a urca tot mai sus.

Ştiu cu certitudine că primul om care a ajuns pe vârful Everestului nu a fost omul cunoscut de toată lumea.

Adevăratul om care a ajuns primul abia dacă e cunoscut, deoarece era doar un servitor.

Numele lui a fost Tensing – era un nepalez, un om sărac. El a ajuns primul… pentru că era un loc foarte nesigur. De-a lungul anilor, sute de oameni au murit încercând să ajungă pe vârful Everest.

Fireşte că omul care aranja lucrurile şi investea bani în asta nu a riscat să fie primul, fiindcă Everestul e doar o

culme.

O singură persoană poate sta acolo în picioare, şi asta nu pentru mult timp, deoarece vântul este foarte puternic şi înălţimea, foarte mare.

Dar sărmanul servitor a încercat primul, iar după ce a văzut că e sigur, s-a întors.

Abia atunci, marele explorator şi „primul" om care a ajuns pe vârful Everest, Edmund Hillary, s-a cocoţat acolo, gata să pozeze pentru o fotografie. Şi a pus steagurile Marii Britanii. Indiei şi Nepalului pentru că acele trei ţări erau implicate. Aşa că a lăsat acolo trei steaguri, dar el însuşi n-a stat mai mult de zece minute; era prea primejdios să stai acolo.

Dar pe săracul om care ajunsese cu adevărat primul acolo, istoria abia dacă îl va menţiona.

Şi, firește, Hillary i-a dat destui bani ca să-şi ţină gura. El şi-a deschis un mare institut şi l-a făcut pe Tensing directorul institutului de pregătire a oamenilor pentru ascensiuni montane, arta alpinismului.

Dar asemenea lucruri nu pot fi ascunse – pentru că n-a fost doar Tensing, au fost cel puţin alţi 50 de servitori care au cărat tot felul de echipamente, corturi, mâncare, haine. Ei toţi au văzut cine a ajuns primul. Ei toţi au fost mituiţi, dar, când 50 de oameni văd aşa ceva, e puţin probabil ca zvonul să nu se răspândească.

Am întâlnit una dintre persoanele care au făcut parte din echipă, iar aceasta mi-a spus: „Acesta este adevărul – dar noi suntem oameni săraci şi suntem doar servitori".

A zis: „E ca atunci când două armate se luptă, iar soldaţii se ucid unul pe altul: o tabără câştigă, una este înfrântă, dar numele învingătorului este întotdeauna al comandantului care nu luptă niciodată cu adevărat, care rămâne mult în spatele soldaţilor, păstrând o distanţă suficient de mare pentru a fi primul care se îndepărtează de locul primejdios. Când victoria e obţinută, el capătă

medalii şi toate celelalte. Dar aşa funcţionează lumea”.

A spus: „Noi suntem oameni săraci şi nu avem de ce ne plânge, fiindcă el ne-a dat suficienţi bani”.

Omul încearcă permanent, pe orice cale, să fie cineva mai sus, să fie mai special, superior – dar toate astea înseamnă politică.

Şi, după mine, doar oamenii mediocri sunt interesaţi.

Oamenii inteligenţi au ceva mai important de făcut.

Inteligenţa nu se poate irosi luptându-se cu clasa a treia, cu politici urâte, cu politici murdare.

Numai oamenii de clasa a treia devin preşedinţi, prim-miniştri.

O persoană inteligentă nu se va lăsa distrasă de un astfel de deşert care nu duce nicăieri, nici măcar la o oază. Aşa că, la nivel instinctiv, politica este doar „cel puternic are dreptate” – legea junglei.

Adolf Hitler, Iosif Stalin, Mussolini, Bonaparte, Alexandru, Timur Lenk – toţi aceşti oameni sunt mai mult nişte lupi sălbatici decât fiinţe omeneşti.

Dacă ne dorim o umanitate reală în lume. ar trebui să tăiem complet numele acestor oameni. Ar trebui să uităm că aceşti oameni au existat, au fost doar nişte coşmaruri. Dar, ciudat, întreaga istorie este plină de asemenea oameni.

La colegiu, m-am dus la ora de istorie o singură zi.

Când am fost să completez formularul pentru cursurile mele, directorul m-a întrebat: „Ce materii doreşti să studiezi? Poţi alege patru materii”.

Eu am spus: „Voi completa formularul, îl voi semna şi voi plăti taxa, dar aş dori să-mi fac o idee despre toţi profesorii care predau aici – deoarece, pentru mine,

profesorul este mai important decât ceea ce predă. Şi, pe deasupra, trebuie să ştiu câte ceva despre subiectele predate de aceşti oameni”.

El a zis: „Aşa ceva este fără precedent. Întâi, trebuie să completezi acest formular, abia apoi poţi intra în colegiu”.

Eu am spus: „Va trebui să faceţi o excepţie, altfel voi dori să apar în faţa comitetului care conduce acest colegiu, pentru a-l convinge. Cum pot să aleg materii pe care nu le cunosc. Nu vreau mult – doar câte o mică mostră ici şi colo din subiectele disponibile. Vreau doar un răgaz de două săptămâni: o să trec prin tot colegiul şi toate cursurile disponibile – să mă lămuresc puţin în privinţa materiilor, a studenţilor, a profesorilor, iar apoi voi completa formularele”.

El a zis: „Bine, dar te rog să păstrezi tăcerea în privinţa asta. Să nu spui nimic nimănui, deoarece cred că vei convinge comitetul, iar apoi această idee va fi preluată şi de ceilalţi studenţi”.

Eu am spus: „Fireşte, deoarece, chiar dacă o persoană se duce la piaţă doar pentru a cumpăra un banal vas de lut, tot trece pe la câteva tarabe, îl ciocăneşte şi îl pipăie”.

La vremea aceea, în India, un vas de lut frumos costa numai unul sau doi penny, dar tot îl verificai să nu aibă o gaură în el. Dacă avea o gaură, scotea un anumit sunet; dacă avea vreo fisură, scotea alt sunet. Dacă este cu adevărat perfect, scoate un sunet muzical.

„Chiar şi pentru doi paisa (3), cât costă un vas de lut, oamenii umblă prin toată piaţa – iar eu am să mă decid în legătură cu patru ani din viaţa mea! Vreţi să completez formularele fără să ştiu ce fac?”

Directorul a zis: „Bine, o să le păstrez în dosarul meu. Vreme de două săptămâni, vezi despre ce-i vorba aici, dar să nu creezi probleme pentru că, dacă sunt prins cu aceste formulare necompletate, eu voi avea probleme”.

Eu am spus: „Nu vă faceţi griji”.

Primul curs la care m-am dus a fost de istorie, deoarece, întâmplător, a fost prima sală peste care am dat când am intrat în clădire. Aşa că am zis: „Bine, e-n regulă, o să încep cu istoria”.

Lectorul făcea o introducere generală, iar singurii oameni despre care vorbea erau aceşti idioţi: Nadir Shah, Timur Lenk, Ginghis Han, Babur, Humayun, Aurangzeb, toţi invadatori ai Indiei.

L-am întrebat: „Ne învăţaţi ceva sau doar ne amintiţi că ne-am născut să fim sclavi? Ne învăţaţi istorie sau doar ne amintiţi că am fost sclavi mii de ani şi că vom fi întotdeauna sclavi – fireşte, pentru că până şi o ţară atât de mare a fost cucerită de mici armate barbare şi necivilizate”.

I-am zis: „Dacă aveţi vreun simţ al demnităţii, vă rog, încetaţi cu această prostie. Nu puteţi găsi ceva care să-i dea demnitate omului, care să-l facă să simtă că trecutul n-a fost doar idiot şi stupid? Că există ceva în trecut care să-l facă să simtă că a moştenit o parte din frumuseţe, din grandoare şi care să-i dea speranţe pentru viitor?

(3) Monedă divizionară în India, Pakistan, Nepal ş.a., care valorează a suta parte dintr-o rupie. (n. red.)

El a spus: „Ai venit aici pentru a schimba întreaga programă la istorie?

Eu am zis: „Categoric, deoarece numai atunci pot studia aici. Am venit doar pentru a verifica dacă merită să-mi pierd timpul, fiindcă toate aceste coşmaruri… Ce treabă am eu cu Nadir Shah? Şi de ce ar trebui să vreau să ştiu despre el? Există ceva mult mai frumos. Nu puteţi vorbi despre Buddha, Bodhidharma (4), Nagarjuna (5), Shankara (6), Parshwanath (7), Mahāvīra (8), Vasubandhu (9)? Nu puteţi vorbi despre aceşti oameni?”

El a spus: „Dumnezeule! N-am auzit niciodată aceste nume! Vasubandhu? Am doctoratul în istorie, dar Vasubandhu? N-am auzit niciodată acest nume”. Eu am zis: „Atunci, veniţi şi luaţi loc aici, iar eu vă voi învăţa ceva despre Vasubandhu. Iar acesta nu este singurul nume pe care nu-l cunoaşteţi. Ştiţi de Dharmakirti (10)? Ştiţi de Chandrakirti (11)?”

El a spus: „Nu. Inventezi aceste nume?”

4 Bodhidharma (sec. V-VI), călugăr budist, fondatorul şcolii budiste Zen, considerat cel de-al douăzeci şi optulea patriarh al budismului indian. Potrivit legendei, s-ar afla la originea stilului de luptă al călugărilor shaolin. De asemenea, i se atribuie răspândirea ceaiului în China, (n.tr.)

5 Călugăr, filosof budist indian important (sec. II-III d.Hr.) (n.tr.)

6 Adi Shankara (788 – 820) a fost un filosof hinduist, cunoscut ca unul dintre cei mai mari sfinţi, filosofi şi reformatori ai hinduismului, (n.tr.)

7 Mare gânditor şi profesor de religie (n. 706 î.Hr.) (n.tr.)

8 Mahāvīra, sau „marele erou”, este considerat fondatorul jainismului, cea de-a treia mare religie a Indiei, (n.tr.)

9 Filosof budist (n.tr.) 10 Filosof budist (n.tr.) 11 învăţat indian (n.tr.)

Eu am zis: „Nu le inventez – aceştia sunt oameni

reali. Dar ei nu se găsesc nici măcar în notele dumneavoastră de subsol, deoarece nu au ucis niciodată pe nimeni, n-au invadat niciodată nicio ţară, n-au construit niciodată niciun imperiu. N-au masacrat niciodată oameni, n-au măcelărit niciodată oameni, n-au violat niciodată femei, n-au ars niciodată oameni de vii.

Ce este istoria? Doar tăieturi din ziare aparţinând timpurilor străvechi. Dacă ajuţi pe cineva, niciun ziar nu va publica povestea; dacă ucizi pe cineva, toate ziarele sunt pline de asta.

Ce este istoria dumneavoastră, cu excepţia acestor oameni care au fost o năpastă, care au lăsat răni în conştiinţa omenirii?

Numiţi asta istorie?”

Am spus: „Dacă aceasta este istorie, atunci nu e pentru mine, fiindcă eu am o altă dimensiune a istoriei.

Ceea ce predaţi dumneavoastră este, de fapt, istoria politicii. Ar trebui să schimbaţi numele cursului. Aceasta nu este istorie, e istorie politică.

Iar eu vă vorbesc despre istoria inteligenţei omeneşti şi, în fond, despre istoria iluminării omeneşti”.

El a fost pur şi simplu şocat.

A zis doar clasei: „Ei bine, nu mă aflu în poziţia de a spune ceva. Întâi, trebuie să discut cu directorul despre acest băiat”.

Eu am zis: „Nu e nevoie să vorbiţi cu directorul – am făcut-o eu deja. El ştie ce fac. Şi n-o să mai vin iarăşi, aşa că nu trebuie să vă faceţi griji, n-aveţi decât să predaţi mai departe despre toţi aceşti idioţi.

Aveţi doar aceste gunoaie în cap. Este foarte ciudat că adevăratele flori ale inteligenţei nu sunt nici măcar pomenite”.

Mi-a fost foarte greu să aflu despre aceşti oameni.

Am căutat în foarte multe biblioteci, încercând să găsesc mai multe despre aceşti oameni care sunt cu adevărat creatorii; ei au construit temelia.

Dar noi nu cunoaştem decât un singur fel de lume, lumea în care cel puternic are dreptate.

Pe al doilea nivel, ce e corect este puternic. Inteligenţa crede în descoperirea a ceea ce este corect.

Nu e nevoie de lupte cu săbii sau bombe şi ca unul să-l ucidă pe celălalt, pentru că puterea nu dovedeşte nimic bun.

Crezi că Muhammad Ali boxând cu Gautama Buddha… fireşte că el va fi învingător în prima rundă; nu va exista o a doua rundă. Prima lovitură va fi suficientă, sărmanul Buddha va fi lăsat lat!

Şi, văzând situaţia, el însuşi ar începe să numere: unu, doi, trei, patru, cinci, şase. şapte, opt, nouă, zece. Nu va aştepta ca arbitrul să numere. Nu se va mişca de jos; zăcând lat pe pământ, va număra până la zece şi va spune: „S-a terminat – tu eşti învingătorul”.

Dar puterea nu dovedeşte că ai dreptate.

Este perfect în regulă în lumea animalelor şi în lumea instinctului.

Inteligenţa schimbă întreaga relaţie.

Dreptatea e puternică – şi dreptatea trebuie decisă de inteligenţă, de logică, de raţiune, de argument.

Asta făcea Socrate în Atena, când a fost adus la tribunal. A fost gata să răspundă oricărei întrebări puse de juraţi şi de judecători.

El i-a întrebat: „Care sunt infracţiunile mele? Spuneţi-mi care sunt, una câte una – sunt gata să răspund acuzaţiilor”.

Ei ştiau că era imposibil să te contrazici cu acest om. Dar, acuzându-l de fapte vagi... s-au gândit că, poate, Socrate nu va fi în stare să răspundă. Şi, chiar dacă o făcea, juraţii nu aveau să fie convinşi, deoarece ar fi fost împotriva întregii lor condiţionări.

Primul lucru pe care i l-au spus lui Socrate a fost: „Cea mai mare infracţiune pe care ai comis-o este că tu corupi minţile tineretului".

Socrate a zis: „Asta-i adevărat, dar nu este o infracţiune. Iar ceea ce voi numiţi corupţie eu numesc creaţie. Voi aţi corupt minţile acestor oameni, acum eu trebuie să distrug acea corupţie.

Şi, dacă voi aveţi dreptate, atunci de ce nu deschideţi o şcoală, o academie, aşa cum am deschis eu o şcoală, o academie?

Atunci, oamenii ar putea alege şi ar veni la cel care are dreptate".

De când Socrate îşi deschisese şcoala, aproape toate şcolile din Atena erau goale fiindcă, atunci când un om ca Socrate predă, cine e în stare să concureze?

De fapt, toţi profesorii care avuseseră şcoli deveniseră elevii lui Socrate. El era maestrul adevărat.

Socrate a spus: „Aduceţi-mi un singur tânăr corupt de mine... Şi explicaţi – ce înţelegeţi prin corupţie?"

Ei au zis: „Tu îi înveţi că nu există Dumnezeu sau zei".

El a spus: „Da, pentru că nu există Dumnezeu sau zei. Ce pot să fac eu? Nu este responsabilitatea mea.

Dacă Dumnezeu nu există, voi corupeţi mintea tineretului sau eu corup mintea tineretului? Eu pur şi simplu spun adevărul.

Credeţi că adevărul poate corupe mintea tineretului?”

Dezbaterea a continuat zile în şir.

În cele din urmă, judecătorii au decis: „Cât priveşte inteligenţa, el v-a redus pe toţi la tăcere” – un singur om împotriva întregii societăţi mediocre din Atena – „aşa că nu ar trebui să mai discutăm în contradictoriu. Pur şi simplu, se va vota”.

Socrate a zis: „Votarea nu poate dovedi ce este corect şi ce e greşit. De fapt, există o posibilitate mai mare ca oamenii să voteze ce este greşit, deoarece majoritatea constă din oameni mediocri”.

Socrate încerca să stabilească faptul că dreptatea trebuie decisă de inteligenţă.

Asta este ceea ce, în cele din urmă, a creat întreaga evoluţie a ştiinţei.

Socrate ar trebui să fie cunoscut drept părintele tuturor ştiinţelor pentru că, în ştiinţă, nu se pune problema să fii puternic şi tocmai de asta ai dreptate.

Oricine poate dovedi că are dreptate: cât de puternic eşti nu contează.

Problema trebuie rezolvată de logică, de raţiune – în laborator, prin experimente şi cu experienţă.

Aşa că, pe al doilea nivel al conştiinţei, politica e o problemă total diferită.

India a fost vreme de 2 ooo de ani în sclavie – din multe motive, dar unul dintre motive şi cel mai important motiv este că toţi oamenii inteligenţi ai Indiei au întors spatele politicii la nivelul cel mai instinctiv, inferior.

Toţi oamenii inteligenţi pur şi simplu n-au fost

interesaţi de politică sau de putere.

Întregul lor interes a fost să afle ce este adevărat, care e rostul vieţii. De ce ne aflăm aici?

Pe timpul lui Gautama Buddha, probabil că în întreaga lume, al doilea nivel al conştiinţei a atins punctul culminant. În China erau Confucius, Lao Zi, Mencius, Zhuangzi, Lie Zi – aceştia erau oameni de aceeaşi calitate, contemporani. În India erau Gautama Buddha, Mahāvīra, Makkhali Gosala12, Ajita Kesakambali13, Sanjay Vilethiputta14 – aceştia au fost giganţi incontestabili.

*12 învăţat ascet din India (sec. al V-lea), liderul mişcării Ajivika (n. red.)

13 Filosof indian (sec. al VI-lea), considerat primul susţinător al materialismului indian (n. red.)

14 învăţat indian contemporan cu Mahāvīra (n. red.)

În Grecia erau Socrate, Platon, Aristotel, Plotin, Heraclit, Pitagora – aceştia au atins culmile inteligenţei.

Pretutindeni în lume apăruse, brusc, un val de inteligenţă.

Doar idioţii continuau să se lupte; toţi oamenii inteligenţi erau cufundaţi în găsirea de modalităţi de a decide ce este rău şi ce e bine.

În India exista o tradiţie ca fiecare filosof să călătorească prin toată India şi să-i provoace pe ceilalţi. Provocarea nu era ostilă – trebuie să înţelegi asta.

La al doilea nivel nu există duşmănie; ambii competitori sunt căutători.

Este un fenomen prietenos, nu e o luptă; amândoi doresc ca adevărul să triumfe. Niciunul dintre ei nu încearcă să-l înfrângă pe celălalt. Nu despre asta e vorba. Când Shankara şi-a început discuţia cu Mandan Mishra, i-a

atins picioarele şi i-a cerut binecuvântarea, ca adevărul să câştige.

Ei bine, să atingi picioarele duşmanului tău – ce arată asta? Nu se pune problema de a cuceri persoana – este un om bătrân şi respectat în toată ţara.

Shankara este doar un tânăr, are 30 de ani. Mandan Mishra e de vârsta bunicului său.

Shankara atinge picioarele lui Mandan Mishra pentru că nu se pune problema să-l înfrângă; şi îi cere binecuvântarea nu fiindcă el ar trebui să fie învingătorul, ci pentru ca adevărul să triumfe.

Iar adevărul nu este proprietatea nimănui.

Asta se întâmpla în toată ţara.

Şi s-au născut intelectuali atât de măreţi, încât nici astăzi nu putem găsi acea calitate, acea ascuţime – din simplul motiv că astăzi toţi intelectualii s-au îndreptat spre ştiinţă. Filosofia e pustie.

Pe vremea aceea, toţi acei oameni se aflau în lumea filosofiei.

Dar trebuie să reţii că este o luptă, însă nu mai e o ceartă personală – nu există dorinţa ca unul să se dovedească superior, ci o cercetare pentru aflarea adevărului.

Accentul întreg se mută: este vorba despre victoria adevărului.

Un renumit dicton din istoria filosofiei indiene e *Satyameva jayate* – „Adevărul trebuie să învingă indiferent cine este înfrânt”.

Nu provine dintr-un complex de inferioritate, ci dintr-o inteligenţă cu adevărat superioară. Tradiţia a ajuns în China, în Japonia şi s-a răspândit şi în alte domenii.

Acesta este motivul pentru care, dacă vei vedea doi boxeri japonezi sau doi luptători de aikido, ori jujitsu ori judo, vei fi surprins – întâi, se înclină cu mare respect unul în faţa celuilalt.

Nu se pune problema dușmăniei.

Aceasta este una dintre învăţăturile judoului şi ale tuturor artelor marţiale din Japonia, că, atunci când te lupţi cu cineva, nu e vorba de dușmănie personală.

Dacă este personal, deja eşti pe cale să fii înfrânt, deoarece acea atitudine se bazează pe ego – te cobori la nivelul inferior, instinctual. În arta judoului, oricine dovedeşte arta judoului mai bună este învingător.

Nu persoana, ci arta e cea care învinge.

La fel ca în filosofie, unde adevărul este cel care învinge, acum arta e cea care învinge. Nici măcar un singur moment nu trebuie să te gândeşti la tine şi la victoria ta, fiindcă acela va fi momentul în care vei fi înfrânt.

Şi aşa s-a întâmplat de multe ori – şi nimeni nu înţelege de ce, cu excepţia celor care au priceput întreaga tradiţie a gândirii orientale.

Câteodată, există doi combatanţi la fel de lipsiţi de egoism – atunci, nimeni nu învinge.

Lupta continuă zile în şir, sfârşitul ajunge să fie amânat, dar nimeni nu învinge. În fiecare zi, vin şi se înclină unul în faţa celuilalt – cu mare bucurie, cu mare respect.

De fapt, fiecare este onorat de cealaltă persoană, pentru că nu e o persoană oarecare; numai şi să lupte cu el reprezintă o onoare suficientă.

Şi lupta continuă. În cele din urmă, arbitrii trebuie să spună: „Nimeni nu poate câştiga, pentru că amândoi sunt la fel de lipsiţi de ego – niciunul nu poate găsi modalitatea de a-l învinge pe celălalt”.

Egoul este fisura.

Egoul e un fel de somn în care poţi fi înfrânt. Doar pentru o clipă, îţi poate veni un gând şi acela este sfârşitul

tău.

Arta judoului, jujitsu-ului, aikidoului – toate sunt similare, cu numai mici diferenţe, subtilităţi, dar fundamentul e acelaşi. Iar fundamentul este că, atunci când lupţi, nu ar trebui să fii acolo, ci total absent; atunci, nicio sabie nu te poate tăia. Şi, dacă te uiţi la doi spadasini care se luptă, vei fi pur şi simplu uimit…

Unul dintre prietenii mei – mi-a devenit prieten după ce a venit din Japonia – a fost prins în al Doilea Război Mondial.

Era în armata britanică, colonel. Era sikh, sardar (Căpetenie în armată (n.tr.)); Chanchal Singh era numele lui.

A fost prins de japonezi, care l-au luat prizonier de război.

Iar apoi, unul dintre revoluţionarii indieni, Subhash Chandra, a ajuns prin Adolf Hitler în Germania, iar apoi în Japonia şi, la recomandarea lui Adolf Hitler, japonezii au îngăduit ca toţi prizonierii de război indieni să fie antrenaţi de Subhash pentru a lupta împotriva armatei britanice.

Japonezii s-au gândit că era o idee bună; altminteri, aceşti prizonieri indieni reprezentau o povară inutilă.

Subhash lupta pentru libertatea ţării lor, aşa că-i putea convinge cu uşurinţă pe prizonierii indieni. Şi pentru ei era bine.

În primul rând, cui nu i-ar plăcea să lupte pentru ţara sa?

În al doilea rând, era mai bine decât să fie prizonier. Plus că mai exista şi şansa de a scăpa!

Subhash i-a învăţat pe toţi arte marţiale.

După război, când prizonierii au fost eliberaţi, Chanchal Singh s-a întors.

Eu stăteam într-un hotel şi discutam pur şi simplu cu un prieten despre libertatea ţării şi îi spuneam prietenului:

„Faptul că i-am alungat pe britanici nu înseamnă automat libertatea. Libertatea este un concept pozitiv.

Poţi să-i alungi pe britanici, dar, dacă mintea ta rămâne mintea unui sclav, atunci oricine te conduce – poate fi indian –, nu vei fi liber.

Da, conducătorii se vor schimba: odată albii plecaţi, pieile negre le vor lua locul. Dar crezi că, prin schimbarea culorii pielii, sclavia poate deveni libertate?

Libertatea are nevoie de o schimbare pozitivă şi de o transformare a minţii.

Dacă ai mintea unui sclav, vei fi sclav, indiferent cine e pe tron, nu mai are nicio importanţă”.

Şi încă îmi menţin această convingere, deoarece au trecut decenii, iar India este încă sclavă, mai mult decât niciodată.

Măcar atunci când era sub dominaţie britanică exista posibilitatea de a arunca răspunderea pe britanici şi să spui că ei sunt răspunzători. Acum, nu mai există această scuză.

Chiar zilele trecute, mi-a parvenit o informaţie despre ceva care se poate petrece doar într-o ţară al cărei cuget a devenit atât de obişnuit cu sclavia, încât, orice ai face, nu poate accepta că e liberă.

Informaţia era că un camion plin cu documente secrete ale guvernului indian a fost prins în timp ce trecea graniţa în altă ţară – toate dosare secrete!

Şoferul era indian, escorta era indiană, iar camionul aparţinea unui mare industriaş.

Când camionul a fost prins, acest industriaş a fost prins, iar apoi au fost prinşi şi alţii, aproape o duzină de oameni au fost prinşi şi s-a descoperit că era probabil ca acesta să fi fost ultimul dintr-un lung şir care au trecut graniţa înaintea lui.

Este îndoielnic că Indiei i-a mai rămas vreun secret. Aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată în istorie. Toate

secretele erau vândute de indieni!

Nu existau agenţi din alte ţări în spate, care să fi iniţiat asta. Ei au fost contactaţi de indieni – sclavia şi mintea ei! – şi întrebaţi: „Vreţi dosarul secret despre uzina nucleară pe care India o construieşte?”

Şi informaţiile despre o uzină care valorează 50 de milioane au fost vândute pentru 50 de dolari – întregul dosar secret, întregul plan, diagramele locului, totul.

Un detectiv particular francez cumpăra toate informaţiile. El nu punea nimic la cale împotriva Indiei, dar, dacă asemenea secrete sunt vândute atât de ieftin, merită să fie cumpărate – în orice moment, poţi găsi o oportunitate de a câştiga milioane.

Dacă India intră în război cu China, atunci China va fi dispusă să dea oricât pentru aceste secrete.

Dacă Pakistanul intră în război cu India, Pakistanul va fi dispus să dea oricât: oricât ceri, vei căpăta.

Rusia încearcă să trimită spioni în America, iar America trimite spioni în India…

Nici atunci nu este o treabă uşoară să găseşti secrete.

Dar acest agent francez a anunţat presa că: „În această după-amiază, ceva a fost decis de Indira Gandhi, iar până seara, a ajuns în mâinile mele – doar în trei, cel mult patru ore. Orice secret care a fost discutat în cabinetul Indirei s-a aflat în mâinile mele în trei ore”.

Aşa că nu sunt doar vreun industriaş şi alţi câţiva oameni, ci chiar miniştrii cabinetului, oameni aflaţi la nivelurile cele mai înalte ale guvernului… deoarece câteva secrete au fost discutate numai de către cei trei miniştri de frunte şi de către preşedinte.

Doar patru persoane le cunoşteau, dar, cu toate astea, erau vândute pe piaţa liberă de pretutindeni. Deci, cine trădează pe cine? Şi ce fel de oameni sunt aceştia?

Sclavia a ajuns să facă parte din sângele lor. Au nevoie de o schimbare totală şi de transfuzie de sânge nou. Au nevoie de o minte nouă.

Discutam despre această sclavie cu un prieten, iar acel sardar asculta şi el; în vreme ce bea ceai, asculta.

În cele din urmă, n-a mai putut rezista tentaţiei, s-a apropiat şi a întrebat:

„Pot să iau loc aici? Pentru că discuţia e cu adevărat interesantă. Dacă îmi permiteţi să mă aşez şi să mă prezint, fiindcă am fost un luptător pentru libertate.

Am fost în temniţele japoneze şi în temniţele britanice – întâi, am fost maior în armata britanică. Şi am fost eliberat, deoarece guvernul britanic a părăsit ţara; toţi prizonierii au fost eliberaţi.

Şi îmi caut o slujbă, ceva de lucru, pentru că nu ştiu să fac altceva decât să mă lupt.

Dar cunosc artele marţiale japoneze. Poate că m-aţi putea ajuta; aş putea deschide o clasă pentru elevi care să studieze artele marţiale”.

Ne-a devenit prieten. Am reuşit să deschidem o şcoală pentru el, iar el s-a implicat cu adevărat profund. Şi, din când în când, ca distracţie, obişnuia să ne arate mici lucruri.

El a spus: „În Japonia, există o anumită pregătire a vocii. Dacă eşti atacat cu o sabie, iar tu nu ai nicio armă, scoţi un anumit sunet, şi sabia îi va cădea din mână”.

Eu am zis: „Pare ceva cu adevărat deosebit! Aş vrea să văd asta. Am un prieten care practică luptele corp la corp şi pot lua legătura cu el pentru a încerca acest experiment.

El nu ştie nimic despre săbii, dar poate lupta cu un băţ. Şi asta e bine, deoarece, dacă nu reuşeşti sau se întâmplă ceva, ţi-ar tăia capul, iar eu aş intra inutil în bucluc. Tu ai fi mort. dar eu aş intra inutil în bucluc, aşa că

e mai bine să încercăm cu un băţ mare”.

Chanchal Singh a acceptat, aşa că eu l-am găsit pe luptător şi i-am spus despre treaba asta.

El a zis: „Nu-i nicio problemă. O să despic în două capul acelui sardar; o singură lovitură e suficientă”.

Era un bărbat puternic şi, când a dat să-l lovească pe Chanchal Singh – exact când a ridicat mâna ca să-l lovească, Chanchal Singh a scos un ţipăt şi băţul a căzut din mâna luptătorului de parcă inima ar fi încetat să-i mai bată!

Indiferent ce s-o fi întâmplat, mâna lui şi-a pierdut toată puterea – doar acel sunet!

L-am întrebat: „Cum scoţi acel sunet? Pentru că nu mi se pare a avea nimic special; ar putea fi învăţat foarte uşor”.

Chanchal Singh a spus:

„Sunetul poate fi învăţat foarte uşor; cheia din spatele său este că tu nu trebuie să fii aici. Acesta-i lucrul dificil. Am fost în Japonia în toţi aceşti ani şi nimic din artele lor marţiale nu e simplu.

Doar ăsta este necazul – că nu trebuie să fii acolo. Iar când cineva vrea să-ţi crape capul în două, în asemenea moment e absolut necesar să nu fii acolo!”

Nici chiar într-un asemenea moment nu trebuie să fii acolo – doar sunetul, fără niciun ego în spatele lui.

Brusc, omul care te atacă va uita ce face, va fi complet pierdut.

Chiar şi memoria îi dispare pentru o clipă. El nu este conştient de ceea ce se întâmplă, de ceea ce face, de ceea ce făcea. îi va lua puţin timp să-şi revină.

Doar egoul tău trebuie să fie absent.

Această absenţă creează o anumită încărcătură în mintea persoanei, un anumit tip de pauză, o pauză bruscă.

Însă dacă ambele persoane sunt lipsite de ego e foarte dificil. Atunci, se ştie că un lucru ciudat se petrece în Japonia, este ceva aproape banal acolo: înainte ca tu să-ţi ridici sabia pentru a-l lovi pe celălalt om, sabia celuilalt om este deja în poziţie de apărare.

Nu e ridicată după ce tu ai mişcat mâna, ci înainte chiar ca tu să te fi gândit s-o ridici.

Este ca şi cum, în acea fracţiune de secundă în care te gândeşti s-o ridici, înainte ca mâna ta să facă mişcarea, gândul a ajuns la el, iar omul este gata de apărare. Şi acest lucru se petrece doar dacă eşti absent.

Atunci, sabia nu e despărţită de tine. Tu nu faci nimic, eşti pur şi simplu acolo, absent, îngăduind lucrurilor să se întâmple.

Dar, dacă amândoi sunt lipsiţi de ego, poate dura zile întregi. Nimeni n-o poate lovi, nici măcar zgâria pe cealaltă persoană.

Asta nu-i ceva obişnuit, nivelul instinctiv de putere. Ai trecut la un nivel mai înalt, chiar mai înalt decât al doilea; ai ajuns la al treilea nivel, cel intuitiv.

La fel cum se poate întâmpla cu săbiile sau cu boxul, ori cu luptele orientale, acelaşi lucru se poate întâmpla cu inteligenţa pe al treilea plan.

Unul dintre profesorii mei despre care v-am spus…

Am îndrăgit doar doi profesori în întreaga mea carieră. Le-am făcut necazuri multora şi nu i-am lăsat nici pe aceştia doi în pace, dar i-am iubit. Despre unul, doctorul S.K. Saxena, v-am zis deja câte ceva.

Celălalt a fost profesorul S.S. Roy.

Şi-a scris teza de doctorat despre Shankara şi Bradley16 – un studiu comparativ. Mi-a prezentat primul exemplar mie.

16 Francis Herbert Bradley (1846-1924, filosof

idealist britanic (n.tr.)

Eu am spus: „Asta nu arată bine. Eu sunt doar studentul dumneavoastră, iar dumneavoastră îmi arătaţi mie primul exemplar al tezei imediat ce a venit de la tipografie”.

El a zis: „După părerea mea, meriţi asta”.

Eu am spus:

„Dar, după părerea mea, întreaga dumneavoastră teză este… până şi titlul e greşit, deoarece comparaţi oameni aflaţi pe două niveluri diferite. Bradley este un intelectual, un mare intelectual… La începutul acestui secol, el a dominat întreaga lume filosofică. A fost intelectualul de vârf. Shankara nu e deloc intelectual”.

„Fireşte că amândoi au ajuns la concluzii similare, acesta este motivul pentru care i-aţi comparat; vedeţi că acele concluzii sunt similare. Dar nu vedeţi că au ajuns la concluzii similare pe căi diferite. Şi. de aceea, obiectez – pentru că Bradley ajunge la acele concluzii prin logică, în vreme ce Shankara ajunge la acele concluzii prin experienţă”.

„Shankara nu le argumentează doar ca filosof. Le argumentează şi ca filosof, dar asta-i secundar.

El a avut experienţa unui adevăr.

Acum, pentru a exprima acel adevăr, se foloseşte de logică, raţiune, intelect.

Bradley nu are nicio experienţă şi recunoaşte că nu are nicio experienţă, dar, din punct de vedere intelectual, consideră aceste concluzii a fi cele mai justificabile, cele mai valide”.

Aşa că i-am spus profesorului Roy: „Dacă mă întrebaţi pe mine, aţi comparat două persoane care nu sunt comparabile”.

El a zis: „Acesta este motivul pentru care ţi-am dat primul meu exemplar. Ştiu că dacă măcar se va gândi cineva la asta, dacă va analiza profund, tu eşti acela. Voi prezenta această carte prorectorului, şefului de departament şi tuturor prietenilor mei, dar nici măcar nu sper că altcineva o să obiecteze doar văzând titlul”.

Eu am spus: „Ar trebui s-o mai revedeţi o dată, pentru că eu o voi citi şi vor fi o sută şi una de întrebări. Aşa că revedeţi-o din nou. S-ar putea să fi uitat complet anumite aspecte, deoarece lucraţi la această teză de cinci sau şase ani”.

Şi au fost alte puncte, dar punctul esenţial era reluat continuu, iar şi iar.

Este posibil să ajungi la o concluzie doar pe cale logică, şi poate fi corectă sau să nu fie corectă; nu poţi fi sigur de corectitudinea ei.

Dar, pentru Shankara, nu se pune problema că s-ar putea sau nu să aibă dreptate: are dreptate.

Chiar dacă dovedeşti logic că greşeşte, el nu se va clinti de pe poziţia sa.

Bradley o va face: dacă poţi să-i dovedeşti că greşeşte, se va clinti.

I-am dat pur şi simplu profesorului Roy un exemplu pe care mi l-am amintit.

Bradley spune că universul, existenţa, este „absolutul”.

Shankara numeşte asta „Brahma”, însă definiţia este aceeaşi, absolutul.

Am desenat un cerc şi l-am întrebat pe S.S. Roy:

„Dacă acest cerc este perfect, atunci nu există nicio

posibilitate de dezvoltare, de evoluţie, de progres.

Perfecţiunea nu îngăduie nicio schimbare.

Dacă existenţa este absolută, perfectă, atunci e moartă. Dacă vreţi să fie vie, trebuie să-l păstraţi deschis.

Nu închideţi cercul, lăsaţi-l să crească, să se mişte, să evolueze”.

„Nu sunt de acord cu Bradley, deoarece el nu va fi capabil nici măcar să răspundă unui argument simplu, cum ar fi: «Este universul tău mort sau viu?» Fireşte că el nu poate accepta că-i mort.

Dacă este mort, atunci eu sunt mort, Bradley e mort, totul este mort. Atunci, cine se contrazice şi de ce? Ar trebui să fie o linişte deplină totul fiind mort. El nu poate accepta asta.

Dar, dacă acceptă că trăieşte, atunci, cu siguranţă, va trebui să accepte că nu este absolut încă, şi că nu va fi niciodată absolut”.

„Concluzia mea este că se apropie întruna de absolut, dar nu va deveni niciodată absolut. Mereu, se va apropia, se va apropia, se va apropia, însă niciodată nu va atinge absolutul: va rămâne viu”.

„Bradley va trebui să-şi schimbe ideea. Iar dumneavoastră, fiind un discipol al lui Bradley – şi, din punct de vedere filosofic, profesorul Roy era un discipol al lui Bradley va trebui să acceptaţi asta în numele lui Bradley fiindcă altfel eu sunt gata să… Spuneţi-mi, cum puteţi susţine ideea unui univers viu simultan cu ideea perfectului, absolutului?”

El a zis: „E adevărat, nu m-am gândit niciodată la asta. Lui Bradley nu i se poate lua apărarea”.

„Dar, am spus eu, Shankara mai zice şi că Dumnezeu, Brahma, adevărul, e absolut. Nici el nu-şi poate apăra argumentul, deoarece argumentul este acelaşi.

Dar diferenţa e că Bradley va trebui să-şi schimbe punctul de vedere, pe când Shankara pur şi simplu va râde şi va spune:

«Ai dreptate. Exprimarea mea a fost greşită, iar eu am ştiut că un om care are cunoştinţe va descoperi că exprimarea este greşită. Ai perfectă dreptate, exprimarea mea e greşită».

Dar Shankara nu va accepta că el a greşit. Poziţia adoptată de el este ca urmare a experienţei, e intuitivă”.

Nu există nicio luptă la nivel intuitiv.

Politicianul de la nivelul instinctiv este doar un animal sălbatic. El nu crede în nimic cu excepţia faptului de a fi victorios. Se va folosi de orice mijloc necesar pentru a fi învingător. Scopul scuză toate mijloacele sale, indiferent cât de urâte sunt.

Adolf Hitler spune în autobiografia sa:

„Mijloacele nu contează, ceea ce contează e scopul. Dacă izbândeşti, orice ai fi făcut e corect; dacă pierzi, orice ai fi făcut este greşit. Minţi, dar, dacă izbândeşti, asta va deveni adevăr.

Fă orice, dar ţine minte că trebuie să câştigi în final; atunci, succesul va face retroactiv ca totul să fie corect. Iar înfrângerea… poţi face totul corect, însă înfrângerea va dovedi că totul a fost greşit”.

La al doilea nivel există o luptă, dar acum lupta este umană, e a intelectului.

Da, există o anumită luptă pentru a dovedi că lucrul pe care îl susţii este adevărat, însă adevărul e mai important decât tine.

Dacă eşti înfrânt în favoarea unui adevăr mai mare, vei fi fericit, nu nefericit.

Când Shankara l-a învins pe Mandan Mishra, Mandan Mishra s-a ridicat imediat, a atins picioarele lui Shankara şi l-a rugat să-l iniţieze.

Nici nu se pune problema luptei – este o lume a inteligenţei umană şi mult superioară.

Cu toate acestea, undeva în numele adevărului pândeşte puţină politică. Altfel, ce rost are să-l provoci pe acest om?

Dacă tu cunoşti adevărul, bucură-te de el!

Ce rost are să umbli prin toată ţara, învingând oameni?

Dacă tu cunoşti adevărul, oamenii vor veni la tine. Există o politică subtilă în asta.

Poţi s-o numeşti politică filosofică/religioasă, dar tot politică este – foarte rafinată.

Abia ia al treilea nivel, când intuiţia începe să funcţioneze, nu mai există deloc luptă.

Buddha nu s-a dus niciodată la nimeni pentru a-l cuceri, Mahāvīra nu s-a dus niciodată la nimeni pentru a-l cuceri, Lao Zi nu s-a dus niciodată la nimeni pentru a-l cuceri.

Oamenii au venit – oricine era însetat a venit la ei.

Ei nici măcar nu erau interesaţi de cei veniţi pentru a-i provoca la o discuţie intelectuală.

Mulţi au venit – Sariputta a venit, Moggalayan a venit, Mahakashyap a venit.

Toţi aceşti oameni au fost mari filosofi, cu mii de discipoli, şi au venit să-l provoace pe Buddha.

Simpla lui trecere prin întreaga sa viaţă era:

„Dacă ştii. sunt bucuros. Poţi crede că eşti victorios! Dar ştii? Eu ştiu şi nu cred că trebuie să provoc pe cineva… deoarece există doar două tipuri de oameni: cei care ştiu şi cei care nu ştiu. Cei care nu ştiu – cum pot să-i provoc pe acei sărmani oameni? Nici nu se pune problema. Cei care ştiu – cum să-i provoc pe acei oameni bogaţi? Nici

nu se pune problema”.

L-a întrebat pe Sariputta:

„Dacă ştii, sunt bucuros, dar ştii? Şi nu te provoc, pur şi simplu întreb. Cine eşti?

Dacă nu ştii, atunci renunţă la ideea de a mă provoca. Stai aici cu mine doar. Într-o bună zi, la momentul potrivit, s-ar putea întâmpla – nu prin provocare, nu prin discuţie, nici măcar prin exprimare”.

Iar oamenii au fost cu adevărat cinstiţi. Sariputta s-a înclinat şi a spus:

„Te rog, iartă-mă că te-am provocat. Nu ştiu. Sunt un participant la dezbateri priceput şi i-am învins pe mulţi filosofi, dar îmi dau seama că nu eşti un filosof. Acum, a venit vremea să mă predau şi să privesc lucrurile din acest unghi nou. Ce trebuie să fac?”

Buddha a zis: „Trebuie doar să păstrezi tăcerea timp de doi ani”.

Acesta a fost un proces simplu prin care a trecut fiecare provocator care a venit – şi au venit mulţi.

Buddha le spunea:

„Doi ani de tăcere completă, iar apoi, puteţi pune orice întrebare”.

Iar doi ani înseamnă destul, mai mult decât destul. După doi ani, îşi uitau până şi numele, uitau de toată provocarea, de ideea de victorie. Cunoscuseră puţin omul. Cunoscuseră puţin adevărul lui.

Aşa că, la nivel intuitiv, nu există deloc politică. Într-o lume mai bună oamenii intuitivi vor fi lumini călăuzitoare pentru cei care măcar pot să-i înţeleagă din punct de vedere intelectual.

Iar politicienii intelectuali – profesorii de politică, inteligheņţia, teoreticienii – vor fi călăuze pentru politicienii instinctivi.

Doar în acest mod, lumea poate fi nestingherită, poate trăi în largul ei.

Lumina ar trebui să vină de la cel mai înalt nivel.

Va trebui să treacă prin a doua categorie, deoarece numai atunci a treia categorie va fi în stare să sesizeze ceva din ea; a doua categorie va funcţiona ca o punte.

Aşa era în India antică. S-a întâmplat pe vremuri… Oamenii cu adevărat intuitivi trăiau în păduri sau în munţi, iar intelectualii, profesorii, învăţaţii, erudiţii, prim-miniştrii obişnuiau să vină la ei cu problemele lor, deoarece spuneau ei: „Noi suntem orbi – voi aveţi ochi”.

I s-a întâmplat lui Buddha. îşi avea tabăra pe malul unui râu, iar pe ambele maluri se aflau armate.

Existau două regate şi râul era graniţa, iar ei se luptau de generaţii pentru posesiunea râului, fiindcă apa era valoroasă.

Şi nu fuseseră în stare să se decidă – de nenumărate ori, înroşiseră cu sânge apele râului, iar lupta continuase. Buddha îşi avea tabăra acolo, iar generalii ambelor armate au venit la el.

Din întâmplare, au intrat amândoi în tabăra lui în acelaşi timp şi s-au văzut unul pe altul.

Au fost şocaţi de această stranie coincidenţă, dar nu mai era nicio cale să dea înapoi.

Buddha a spus:

„Nu vă faceţi griji, este bine că aţi venit împreună. Amândoi sunteţi orbi, predecesorii voştri au fost orbi. Râul continuă să curgă, iar voi continuaţi să ucideţi oameni. Nu puteţi vedea un fapt simplu? Amândoi doriţi apă. iar râul este suficient de mare. Aşa că nu e nevoie să ai râul în posesie. Şi cine poate fi posesorul? Toată apa curge în

ocean! De ce n-o puteţi folosi amândoi? Un mal aparţine unui regat, iar celălalt mal aparţine celuilalt regat – nu-i nicio problemă. Şi nici măcar nu este nevoie să trasaţi o linie în mijlocul râului, pentru că nu pot fi trasate linii pe apă. Folosiţi-vă de apă, în loc să vă bateţi pentru ea”.

Era atât de simplu. Şi ei au priceput că ogoarele şi recoltele lor mureau din cauză că nu aveau pe nimeni care să le îngrijească. Pe primul loc era lupta pentru posesia râului. Întâi, trebuia să posezi apa; abia apoi puteai să-ţi uzi câmpurile.

Minţile proaste se gândesc doar în termeni de posesiune.

Omul cu discernământ se gândeşte la utilitate.

Buddha a spus simplu:
„Folosiţi-o! Şi veniţi iarăşi la mine după ce aţi folosit toată apa. Atunci va fi o problemă, atunci vom vedea. Dar veniţi înapoi la mine numai după ce aţi folosit toată apa”.

Apa încă mai curge, după douăzeci şi cinci de secole. Cum să poţi folosi toată apa? Este un râu mare, are mii de kilometri lungime. Aduce apă din zăpezile veşnice de pe Himalaya şi o varsă în Marea Bengalului. Cum s-o epuizezi? Iar acele regate erau doar regate mici.
Chiar dacă voiau s-o epuizeze, n-aveau cum.

Percepţia ar trebui să vină de la o persoană intuitivă.

Dar percepţia poate fi înţeleasă doar de un om inteligent, iar apoi, omul inteligent îl poate ajuta pe politicianul instinctiv, a cărui singură dorinţă este puterea.

Eu numesc asta **MERITOCRAŢIE**, deoarece meritul final domină şi influenţează treptele inferioare şi le ajută să se ridice deasupra nivelului lor. Nu există niciun interes

legitim, iar pentru că nu există niciun interes legitim, este liberă, iar percepţia sa e curată. Va fi dificil pentru o persoană intuitivă să explice totul unei persoane instinctive, deoarece între ele există o distanţă mare, aparţinând unor dimensiuni diferite între care nu se află nicio punte. La mijloc, intelectualul poate fi de un imens ajutor.

Universităţile, facultăţile, şcolile n-ar trebui să predea doar ştiinţă politică – este o idee foarte proastă să predai doar ştiinţă politică!

Ar trebui să predea ştiinţă politică, dar să predea şi artă politică, fiindcă ştiinţa nu e de niciun folos; trebuie să predai practicile politice.

Iar acei profesori de la universităţi ar trebui să pregătească politicieni, să-i înzestreze cu anumite calităţi. Dacă asta se poate întâmpla, atunci oamenii care acum conduc pretutindeni în lume nu ar mai fi pe nicăieri.

Atunci, vei găsi conducători bine pregătiţi, culţi, cunoscători ai artei şi ştiinţei politice şi mereu gata să apeleze la profesori, la erudiţi.

Şi, încet, s-ar putea ca ei să se apropie de cel mai înalt nivel al meritocraţiei – oamenii intuitivi.

Dacă acest lucru este posibil, atunci vom avea, pentru prima dată, ceva cu adevărat uman – care să dea demnitate umanităţii, integritate indivizilor. Pentru prima dată, vei avea ceva democraţie adevărată în lume.

Ce există acum ca democraţie nu e democraţie – e gloatocraţie.

3. PUTEREA POLITICII ŞI A RELIGIEI

— Religiile au dat greş, politica a dat greş, ideologiile au dat greş – şi au fost foarte bine definite, au reprezentat planuri detaliate pentru viitorul omului.

Cu toatele au dat greş.

Era inevitabil, deoarece toate erau orientate spre structură şi fiecare fel de structură devine o povară în inima omului, mai devreme sau mai târziu. Fiecare structură devine o închisoare, iar într-o zi sau alta, va trebui să te revolţi împotriva ei.

N-ai observat asta de-a lungul istoriei? Fiecare revoluţie devine la rândul ei represivă.

Dar asta nu este o revoluţie, asta e rebeliune.

Revoluţia este socială, colectivă; rebeliunea e individuală.

Noi nu suntem interesaţi să dăm vreo structură societăţii. Destul cu structurile! Să renunţăm la structuri.

Vrem individualităţi în lume – mişcându-se liber, mişcându-se conştient, desigur. Iar responsabilitatea lor provine din propria lor conştiinţă.

Se comportă aşa cum se cuvine nu pentru că încearcă să respecte anumite reguli; se comportă aşa cum se cuvine, se comportă corect pentru că le pasă.

Î: În zilele noastre se pare că politicienii vorbesc precum preoţii, iar preoţii se poartă precum politicienii. Ce s-a întâmplat cu ideea separării dintre Biserică şi stat?

R: Politicienii şi preoţii nu sunt oameni diferiţi.

Sunt acelaşi soi de oameni, cu aceeaşi dorinţă, cu aceeaşi poftă a puterii. Dar au ales domenii diferite.

Politicianul a ales lumea laică.

A existat un contract nerostit că nu va pătrunde pe tărâmul religios şi speră că nici religia nu se va amesteca în lumea lui.

Contractul a fost bun şi amândoi încearcă să domine

omenirea.

Unul este preocupat de lumea exterioară, celălalt, de lumea interioară. Lumile lor nu se suprapun, aşa că nu există niciun conflict.

De fapt, de-a lungul istoriei, s-au susţinut unul pe celălalt. Preotul i-a binecuvântat pe politicieni, politicienii i-au apreciat pe preoţi, iar uneori, situaţia devine extrem de ridicolă, incredibilă.

În al Doilea Război Mondial, arhiepiscopul creştin german îl binecuvânta pe Adolf Hitler şi se ruga la Dumnezeu ca Germania să învingă.

Iar aceeaşi religie din Anglia, cu acelaşi soi de arhiepiscop, se ruga pentru victoria Angliei şi înfrângerea Germaniei.

Dumnezeul lor este acelaşi, religia lor e aceeaşi, dar problema este că preotul german avea un contract cu politicianul german, iar preotul englez avea un contract cu politicienii englezi.

Deci, cui îi pasă de Dumnezeu?!... De fapt, preoţii sunt cei mai atei oameni din lume. Ei ştiu cât se poate de bine că nu există Dumnezeu.

Ei ştiu mai bine decât oricine, pentru că asta-i afacerea lor.

Dar trebuie să pretindă că există un Dumnezeu. Fără Dumnezeu, îşi pierd autoritatea. În numele lui Dumnezeu, ei sunt episcopi, papi şi shankarachary. (* Maestru spiritual indian. Nume dat stareţilor celor patru mănăstiri numite mathas în tradiţia Advaita Vedante. Numele derivă de la Adi Shankara, un reformator al hinduismului din sec. al VIII-lea. (n.tr.))

Dacă nu există Dumnezeu, atunci ei cine sunt? Oameni de rând, reduşi brusc la nimic. Aşa că minciuna trebuie întreţinută.

În situaţii de genul celui de-al Doilea Război Mondial, poţi vedea că ambii arhiepiscopi ştiau foarte bine că nu Dumnezeu era problema.

Nimeni nu-şi bătea capul cu Dumnezeu, problema era politica. Altminteri, ar fi trebuit să refuze.

Amândoi ar fi trebuit să spună:

„Cum putem să ne rugăm pentru victoria Germaniei sau Angliei? Dumnezeul nostru este unul singur. Rugăciunile noastre vor fi atât de contradictorii! Religia noastră e una, fundamentul nostru e unul. Bisericile noastre sunt una, stăpânul nostru Iisus Hristos e unul. Cum putem îndeplini ce ne cereţi?”

Dar nimeni nu a ridicat această problemă. N-au făcut-o deoarece nici Dumnezeu, nici Iisus Hristos nu înseamnă nimic. Ceea ce înseamnă ceva este interesul nostru legitim.

Interesul legitim al arhiepiscopului german era Germania, nu Anglia. El trebuia să-l susţină pe Hitler.

Arhiepiscopul englez trebuia să susţină Anglia şi pe politicienii ei.

Iar aceşti oameni continuă să le plătească în schimb tributul lor acelor preoţi.

Arhiepiscopul Angliei îl va încorona pe rege. Este o formalitate, dar, cel puţin în ochii mulţimilor mediocre, el e mai puternic, deoarece îl încoronează pe rege – el este un făuritor de regi.

El ştie perfect că regele îl poate da afară în orice moment; are nevoie de susţinerea regelui.

Iar susţinerea e acordată, deoarece regele are nevoie de susţinerea preotului.

Masele cred în Dumnezeu, masele cred în arhiepiscop, masele se duc la biserică.

Dacă regele vrea să rămână rege, atunci trebuie să existe un contract tacit între preot şi rege. Aşa au stat lucrurile dintotdeauna.

Ideologiile politice s-au schimbat – regii şi reginele au dispărut, preşedinţi şi prim-miniştri au apărut –, dar contractul de bază este încă în vigoare.

Înainte de a depune jurământul de investire, preşedintele american se duce la propriul preot sau pastor pentru a fi binecuvântat. După acea binecuvântare, va depune un jurământ în numele lui Dumnezeu şi va deveni preşedintele ţării.

În felul acesta, el e puternic politic şi are sprijinul maselor religioase.

Dar sărmanii oameni habar n-au ce fel de contract se derulează de secole, că acest contract este posibil deoarece atât preotul, cât şi politicianul sunt dornici de putere.

Pofta de putere e terenul lor comun.

Şi este mai uşor să împarţi teritoriul astfel încât ei să nu fie în conflict, din moment ce conflictul ar putea distruge posibilitatea amândurora de a se afla la putere.

În India, lucrurile au fost foarte clare.

De 5 ooo de ani, politicianul şi preotul au fost implicaţi în aceeaşi afacere. Hinduismul a divizat societatea în patru clase.

Prima clasă este cea a *brahmanilor*, a preoţilor. Ei sunt clasa cea mai de sus.

Ei nu deţin nimic, brahmanii sunt săraci, dar egoul este enorm de împlinit – ei sunt oamenii „cei mai de sus”.

Până şi regele e mai prejos, pentru că regii aparţin celei de-a doua categorii de oameni, luptătorii, *kṣatriya*.

Ei au toată puterea, toţi banii, dar acceptă că preoţii brahmani sunt mai presus decât ei înşişi.

Se duc şi ating picioarele preoţilor fiindcă, în felul acesta, masele religioase, care îi urmează pe preoţi, sunt de partea regelui.

„Ce umilinţă, ce smerenie!” – iar asta-i politică pură.

Clasa a treia este a *oamenilor de afaceri*.

Brahmanul este sărac, deoarece ceea ce face el nu poate crea bogăţie.

El se roagă pentru oameni, aranjează căsătorii. De la naştere până la moarte, el execută toate felurile de ritualuri – aceea este profesia lui.

Dar, din aşa ceva, nu se poate îmbogăţi. Oameni săraci sunt pretutindeni. Cât de mult poţi să-i exploatezi? Lor le-a fost supt sângele de secole, iar brahmanul este doar un parazit.

Însă masele sărace nu mai au niciun pic de sânge care să le fie luat.

Aşa că a treia poziţie în societate este dată omului de afaceri, care e cel mai bogat – mai bogat decât luptătorii, mai bogat decât brahmanii.

Datorită bogăţiei sale, i s-a dat un statut imediat sub al regilor.

În India, regii împrumutau bani de la oamenii de afaceri. În trecut, nu existau bănci, oamenii de afaceri aveau toţi banii. Ei le furnizau regatelor toţi banii de care acestea aveau nevoie – ca împrumut, cu dobândă.

Regele are nevoie de bani pentru armată, pentru noi invazii; regele are nevoie de bani pentru toată gloria şi spectacolul lui, palate de marmură, tronuri de aur.

De unde îi va lua? Săracul brahman nu-i poate da; săracul brahman este folosit ca sprijin pentru mase. Oamenii de afaceri nu pot fi folosiţi în acest scop fiindcă masele sunt sărace şi sunt mereu împotriva celor bogaţi.

Chiar şi cu 10.000 de ani înainte de Karl Marx, omul sărac a fost mereu comunist.

Poate că nu cunoaşte cuvântul, dar îşi dă seama că este exploatat. Munceşte din greu de dimineaţă până

seară.

Munceşte tot anul şi, în ciuda faptului că munceşte atât de mult, e flămând.

El produce totul, dar totul îi este luat de omul de afaceri care i-a dat seminţele.

Omul de afaceri i-a dat bani pentru nunta fiicei lui. Aşa că toţi oamenii săraci îi sunt îndatoraţi omului de afaceri.

Nu se pot revolta, dar nici nu-l pot iubi pe omul bogat. Ei văd ce se întâmplă. Nu sunt orbi.

Aşa că, în India, *oamenii săraci* reprezintă a patra clasă, cea mai de jos. Şi este un aranjament bun: nu e posibilă nicio mişcare dintr-o clasă în alta.

Celor mai de jos, din a patra clasă – sudra, intangibilii –, le este interzisă educaţia deoarece, odată cu educaţia, ar putea începe să aibă ambiţii.

De ce ar curăţa o persoană toaletele altor oameni dacă poate deveni profesor la o şcoală?

Dacă este atât de calificat pentru a fi profesor la universitate, de ce să continue să facă pantofi pentru oameni?

Este mai bine să-i interzici de la bun început, aşa că li se interzice educaţia celor din casta sudra.

Această a patra clasă este cea mai mare clasă, cuprinzând aproape jumătate din întreaga populaţie.

Nu se pot căsători cu persoane din caste superioare, nu pot sta pe acelaşi peron cu oameni din clasa superioară. Până şi umbrele lor sunt murdare.

Dacă un intangibil trece pe lângă tine, iar umbra lui te atinge – doar dacă umbra lui te atinge, nu trupul lui –, trebuie să faci baie.

El este redus aproape la o fiinţă inumană.

El îţi furnizează totul, el produce totul; el ţese haine, el face pantofi, el îţi curăţă străzile. El face toată munca de care este nevoie pentru celelalte trei clase…

Omul de afaceri este mediatorul.

El exploatează, el acumulează bani. El este fericit cu toate că se află pe poziţia a treia.

El îl poate cumpăra pe rege, el îl poate cumpăra pe brahman; cui îi pasă că e doar pe locul al treilea?

El ştie foarte bine că banii reprezintă cea mai mare putere.

Regele îi este îndatorat, iar preotul e nevoit să depindă de el, aşa că, în adâncul sufletului, este pe deplin mulţumit. El se află cu adevărat în frunte, dar îi lasă pe alţii să se bucure cu gândul că ei se află în frunte. Ce contează asta?

Ce contează e realitatea.

Sărmanul brahman este mulţumit cu toate că e sărac. Este mulţumit deoarece se află în clasa cea mai de sus. Egoul lui e împlinit.

Regelui nu-i pasă de preot, fiindcă sabia este în mâna lui. El îl poate determina pe preot să facă tot ce vrea el.

E o simplă politeţe faptul că-i atinge picioarele preotului; altminteri, i-ar putea tăia capul.

Şi brahmanul ştie asta.

Aşa că pe rege nu-l îngrijorează faptul că se află în a doua clasă, chiar dacă el este regele. El ştie că nu contează în ce clasă îl pui; el e stăpânul.

El îl poate ucide pe preot, el poate lua toţi banii de la oamenii de afaceri.

Este doar o politeţe faptul că îi ia sub formă de împrumut cu dobândă. Şi niciodată nu-i dă înapoi. Niciun rege n-a dat niciodată banii înapoi – nu e nevoie.

Nu poţi să-i ceri – el are toată puterea în sabia lui. Vreme de secole, a luat bani şi niciodată nu i-a dat înapoi, aşa că, orice dobândă doreşti, el e dispus să accepte.

N-o să-ţi dea niciodată înapoi nici suma originală, nici dobânda. Nimeni n-a făcut niciodată asta; pur şi simplu, nu

se face.

Dar omul de afaceri se poate bucura de gândul că regele îi este îndatorat.

Fără omul de afaceri, el nu poate conduce imperiul. Sunt banii lui şi puterea lui şi, firește, el profită de asta.

I se vor da autorizaţii, va avea prima şansă la orice oportunitate ivită, deoarece regele depinde de el în privinţa banilor.

Este un aranjament frumos şi foarte psihologic ca toată lumea să se simtă importantă, ca toţi să se simtă mai presus decât ceilalţi.

Sudra, care este pe locul al patrulea, simte şi el în sinea lui că fără el societatea va muri.

El e producătorul hranei, al hainelor, a tot. Aşa că lasă-i pe aceşti idioţi să creadă că ei sunt la vârf, dar toţi depind de el.

Ei mănâncă hrana cultivată de el, ei trăiesc în case construite de el, ei poartă hainele pe care le ţese el.

Fără el, toţi ceilalţi – omul de afaceri, regele, preotul – vor trebui să se sinucidă.

Aşa că o fi el sărac, o fi el dezumanizat în orice privinţă, dar el înţelege că asta nu-i decât o formalitate.

Nu are nicio importanţă. El este adevărata putere.

Aşa că, în sinea lor, toţi sunt satisfăcuţi şi de aceea nu a avut loc nicio revoluţie în India – şi nici nu poate avea loc.

În fiecare ţară unde are loc o revoluţie, inteligheţia ţării este cea care o provoacă.

Ei nu fac revoluţia, dar furnizează ideologia.

Dar, în India, brahmanul reprezintă inteligheţia.

Orice revoluţie ar fi împotriva lui, aşa că, firește, nu poate oferi o ideologie a revoluţiei.

Va oferi ideologii care să prevină orice vis de

revoluţie, de schimbare.

Desigur, regii, casta războinicilor, nu pot fi în favoarea revoluţiei, deoarece ar fi îndreptată împotriva lor. Vor fi alungaţi de pe tronurile lor.

Oamenii de afaceri nu pot fi pentru revoluţie, fiindcă toate revoluţiile sunt împotriva celor bogaţi.

Iar omul sărac nici măcar nu-şi poate imagina o revoluţie, pentru că nu i-a fost permisă niciun fel de educaţie.

I-a fost interzis orice contact cu societatea celor trei clase superioare. El locuieşte în afara oraşului, nu poate locui în oraş.

Fântânile oamenilor săraci nu sunt adânci, nu au bani pentru a-i băga în fântâni adânci.

Oamenii de afaceri au fântâni mari, adânci, iar regele are una proprie, dar nici măcar atunci când e secetă, iar fântânile seacă, acestui sudra nu i se permite să ia apă din altă fântână.

Se poate duce cale de 15 kilometri pentru a-şi aduce apă dintr-un râu.

Sudra este atât de înfometat, încât îi este dificil să se descurce chiar şi cu o masă pe zi, care nu conţine nutrienţi – cum să se poată gândi la revoluţie?

El ştie că aceasta este soarta lui.

I s-a spus şi a fost condiţionat de preoţi să accepte că aceasta e soarta lui:

„Dumnezeu ţi-a dat şansa să-ţi arăţi încrederea. Sărăcia nu înseamnă nimic, e vorba doar de câţiva ani. Dacă poţi rămâne credincios, mare îţi va fi răsplata”.

Aşa că, pe de o parte, preoţii continuă să le propovăduiască împotriva schimbării, iar pe de altă parte,

ei nu pot concepe schimbarea, deoarece sunt subnutriţi.

Şi trebuie să înţelegi un lucru: că o persoană subnutrită îşi pierde inteligenţa.

Inteligenţa înfloreşte doar atunci când ai tot ce îi este necesar trupului tău, şi ceva în plus.

Acel „plus” devine inteligenţa ta, fiindcă inteligenţa e un lux.

O persoană care mănâncă doar o dată pe zi nu are nimic, nu-i rămâne energie pentru ca inteligenţa să se dezvolte.

Inteligenţia este cea care creează ideile, noi filosofii, noi moduri de viaţă, noi visuri pentru viitor.

Dar, în India, inteligenţia se află deja la vârf.

De fapt, India a făcut ceva de o importanţă colosală: nicio altă ţară nu a fost capabilă să menţină statu-quo-ul într-un mod atât de ştiinţific.

Şi vei fi surprins, omul care a făcut asta a fost Manu. Învăţăturile lui încă sunt urmate, după 5 ooo de ani. (Manu este numele purtat în mitologia vedică de cei 14 strămoşi ai omenirii. Primul dintre aceştia, Manu Swayam-Bhuva, este autorul tradiţional al vestitului codice Mănuşamhita. Se consideră că acest prim Manu era fiul lui Brahma, născut de zeul însuşi (n.tr.)).

În timpurile noastre, doar doi oameni din afara Indiei l-au apreciat pe Manu.

Unul este Friedrich Nietzsche, iar celălalt e Adolf Hitler.

Adolf Hitler a fost un discipol al lui Friedrich Nietzsche, iar Friedrich Nietzsche a fost filosoful nazismului.

Adolf Hitler pur şi simplu punea în practică tot ce propovăduia Nietzsche.

Relaţia dintre ei este exact ca aceea dintre Marx şi Lenin. Marx a fost filosoful care a produs întreaga ideologie a comunismului, iar Lenin a transpus-o în realitate.

La fel a fost şi relaţia dintre Friedrich Nietzsche şi Adolf Hitler.

Nu este o coincidenţă faptul că amândoi trebuiau să aprecieze o carte scrisă cu 5 ooo de ani în urmă, în India.

Amândoi au apreciat-o pentru că amândoi şi-au dat seama ce planificator de geniu trebuie să fi fost Manu, de a creat un sistem încă viabil. El a împiedicat revoluţia vreme de 5 ooo de ani şi poate că a prevenit-o pentru totdeauna.

S-ar putea să nu fie niciodată o revoluţie în India.

Partidul comunist este unul dintre cele mai vechi partide din India, dar nu are nicio putere, deoarece pentru mintea indiană nu prezintă nicio atracţie.

Brahmanul n-o să-i dea ascultare, deoarece comuniştii nu cred în Dumnezeu; ei sunt oameni nereligioşi, imorali din punctul de vedere al brahmanului.

Războinicii n-o să-i dea ascultare, fiindcă ei au o putere proprie; nimeni care deţine puterea n-o să-i asculte pe comunişti pentru că ei vor să distribuie puterea şi orice altceva în mod egal.

Ei bine, dacă ai putere, n-ai vrea să fie distribuită în mod egal.

Singura bucurie în a avea putere este că te afli în vârf, iar toţi ceilalţi sunt sub tine; că ai reuşit să ajungi pe Everest, iar toţi ceilalţi se află departe jos pe munte. Nu poţi accepta ideea de distribuire a puterii.

Omul de afaceri nu poate fi în favoarea comuniştilor, deoarece banii lui vor fi distribuiţi în mod egal.

Iar omul care ar putea fi interesat de comunism, cel din clasa cea mai săracă, este atât de lipsit de inteligenţă, este în mâinile preotului atât de mult, încât nici măcar nu-l poţi convinge că e sărac, din cauză că este exploatat. Eu am încercat – e imposibil.

El va spune întruna:

„Nu. Este soarta mea, karma mea, şi te rog să nu spui nimic care să mă perturbe, deoarece apoi voi suferi din cauza asta. E doar o problemă de câţiva ani.

Dacă îmi menţin credinţa în Dumnezeu şi în preot, şi în textele sfinte, voi fi eliberat, iar atunci voi avea parte de toate recompensele şi bucuriile”.

El nu poate face o revoluţie, pentru că revoluţia i-ar putea distruge paradisul.

Revoluţia nu este atractivă pentru omul sărac din India, deoarece acestuia îi lipseşte o anumită doză de inteligenţă.

Vreme de secole, el şi strămoşii lui au făcut doar pantofi, n-au făcut niciodată altceva. Nu li se permite să facă altceva; sistemul este atât de strict, încât nicio mişcare nu e posibilă.

Fiul unui pantofar, indiferent ce-ar vrea, nu poate alege o altă profesie. Nu va fi acceptat nicăieri.

Aceşti politicieni şi preoţi sunt ambiţioşi după putere.

Şi mai există o ambiţie – ambiţia de a avea bani, deoarece banii reprezintă şi ei o formă a puterii.

Aşa că există trei linii ale puterii.

Una este a preotului – el are o relaţie directă cu Dumnezeu; el ştie, iar tu nu ştii; el e deştept, iar tu eşti

ignorant; el e virtuos, şi de aceea s-a născut brahman. Tu ai comis păcate în trecut, de aceea nu te afli în prima clasă. Fiecăruia i se dă după fapte.

A doua linie a puterii este puterea politică, care în trecut, în India – şi pretutindeni altundeva –, era puterea sabiei.

Iar a treia e puterea banilor.

Acestea sunt cele doar trei puteri; iar aceste trei tipuri de oameni, în loc să se lupte între ei, şi-au împărţit domeniile, ceea ce e pur şi simplu inteligent.

Şi-au împărţit domeniile şi nu intervin pe teritoriul altuia.

Marea masă, care este exploatată de toate cele trei în diferite moduri, rămâne înrobită, continuă să muncească pentru ceilalţi, trăieşte în sărăcie, moare în sărăcie, necunoscând niciodată nimic din ce înseamnă frumuseţea, muzica, poezia.

Aceste lucruri nu sunt pentru masele sărace.

Efortul meu este de a-i lămuri complet pe oamenii inteligenţi ai lumii că aceste trei grupuri de putere sunt alcătuite din criminali.

Oricine îşi doreşte puterea este un criminal. Acesta e definiţia mea pentru un criminal – oricine îşi doreşte puterea. Şi de ce spun că dorinţa de putere este criminală?

Pentru că dorinţa de putere înseamnă pur şi simplu putere asupra celorlalţi. Ceilalţi trebuie să fie înrobiţi şi exploataţi. Ceilalţi trebuie să fie reduşi la specii subumane. Ceilalţi au acelaşi potenţial, dar nu li s-a permis să-şi actualizeze potenţialul. Dorinţa de putere înseamnă că vrei să devii stăpân şi să-i reduci pe ceilalţi la a fi sclavi.

Acest lucru poate fi făcut pe câteva căi. Una este prin cunoaştere, pe care preotul o are. După ce britanicii au

ajuns la putere în India, s-a dat o mare luptă, deoarece brahmanii nu erau pregătiţi ca textele lor sacre să fie traduse în orice altă limbă.

Trebuiau să rămână în străvechea sanscrită, care n-a fost niciodată limba poporului, ci doar limba preoţilor. Dar ţara era sub dominaţie britanică, aşa că preoţii n-au avut de ales – cu toate că au încercat din greu, spunând că textele lor sacre nu pot fi traduse, că vor fi distruse prin traducere.

Dar Marea Britanie era hotărâtă s-o facă – aceasta era cea mai veche civilizaţie, puteau exista secrete în uriaşul lor număr de manuscrise. Aşa că au început să le traducă.

Acele traduceri ale literaturii sanscrite au distrus toată „înţelepciunea" brahmanilor deoarece, înainte, nimeni nu înţelesese ce spuneau acestea.

Sanscrita este o limbă frumoasă, aproape poetică. Are o calitate magică. O poţi cânta şi chiar şi proza sună a poezie. Aşa că, atunci când brahmanii o cântă, o psalmodiază, nimeni nu ştie ce înseamnă. Oricare ar vrea preoţii să fie semnificaţia, aceea este. Sanscrita este limba lui Dumnezeu şi doar preoţii o înţeleg.

Aşa că orice se petrece între Dumnezeu şi om trebuie să vină prin intermediul preotului, al brahmanului.

La fel au stat lucrurile şi în alte locuri, cu alte religii.

Rabinii n-au dorit niciodată ca scrierile lor să fie traduse din ebraică în limba obişnuită a oamenilor.

Şi acelaşi lucru e valabil pentru toate religiile.

Motivul este că acele texte sacre sunt pur şi simplu nişte absurdităţi – nu conţin nimic! Sapi tot muntele şi nu găseşti nici măcar un şobolan.

Cunoaşterea preoţilor a fost falsă, pretinsă, iar prefăcătoria a putut continua vreme de secole doar prin

împiedicarea maselor de a afla ce spuneau.

Vei fi surprins să afli că unul dintre zeii hinduişti, Rama, o încarnare a lui Dumnezeu, a turnat plumb topit în urechile unui sărac pentru că acesta a fost prins ascultând incantaţii vedice în vreme ce se ascundea în spatele unor copaci, unde se ţinea un ritual al brahmanilor.

Nici nu se pune problema de educaţie – nici măcar să auzi incantaţiile nu era permis, aceasta fiind pedeapsa.

Iar Rama este venerat ca fiind o încarnare a lui Dumnezeu?

Gandhi se ruga întruna la Rama.

Sunt pur şi simplu uimit cum un om precum Gandhi, care vorbea permanent despre nonviolenţă, îl venera pe Rama – care are mereu la el un arc şi săgeţi, acelea sunt simbolurile lui. Omul care era atât de crud…

Nu cred că acel om sărac făcea ceva rău. S-a ascuns în spatele acelor copaci şi a ascultat doar din curiozitate faţă de ce se întâmplă la ceremoniile religioase. Şi, desigur, nu era nimic rău în asta, nu putea înţelege ce se spunea.

Dar, pentru că a făcut ceva împotriva structurii sociale, Rama l-a surzit pe acel om pentru tot restul vieţii sale.

Însă, cu toate acestea, Gandhi psalmodia numele lui Rama în fiecare dimineaţă şi seară.

Acela a fost ultimul lui cuvânt când a fost asasinat: „Rama! O, Rama!”

Ultimul cuvânt este adresat acelui om – care nu era nonviolent, care nici măcar nu era uman. Nici nu se pune problema să fie divin.

Asta e ceva ce mişcarea căutătorilor trebuie să facă –

să dea în vileag că aceste trei grupuri avide de putere au conspirat împotriva întregii umanităţi.

A venit vremea să înţelegem şi să distrugem contractul lor.

Iar asta se poate face cu uşurinţă – trebuie doar să creezi tot mai multe comunităţi în care nu există poftă de putere, unde nu eşti împotriva banilor, nu eşti împotriva hainelor, nu eşti împotriva a nimic; unde oamenii pot trăi în lux, confortabil – nimeni nu exploatează munca nimănui şi nimeni nu domină pe nimeni – şi unde instalatorul este la fel de respectat ca profesorul, nu există diferenţe de niciun fel.

Sunt surprins că oamenii care au venit să viziteze comuna noastră nu pot să vadă simplul fapt că un instalator e la fel de respectat ca un profesor.

De fapt, nimeni nu ştie care este instalator şi care e profesor, deoarece, într-o zi, profesorul este profesor, iar în alta, e instalator.

Iar nici instalatorii noştri nu sunt lipsiţi de educaţie. Ei pot fi oricând profesori.

Aceasta este prima oară când atât de mulţi oameni trăiesc cu demnitate umană şi fără niciun efort de a-i face egali – deoarece acel efort înseamnă agresiune.

Prin asta sunt diferit de comunism.

Diferenţa mea e total diferită de diferenţele altor oameni faţă de comunism.

Alţii sunt împotriva comunismului, deoarece interesele lor legitime vor fi distruse de acesta.

Eu sunt împotriva comunismului, deoarece nu este suficient de comunist!

Nu e nici pe departe ce ar trebui să fie. Acest lucru poate fi uşor dovedit.

În exemplul Rusiei, se poate vedea că individualitatea oamenilor a fost complet distrusă.

În loc să aibă parte de libertate, oamenii au fost înrobiţi complet, iar clasele n-au dispărut, doar numele lor au fost schimbate.

În Rusia comunistă au existat oameni aflaţi la putere, elita puterii, şi oameni care nu aveau nicio putere.

Rusia avea două clase, iar mişcarea între cele două clase era la fel de dificilă cum a fost mereu în India.

Vreme de 60 sau 70 de ani de la revoluţie, a rămas la putere cam acelaşi grup.

Oamenii mureau, oameni noi le luau locul, dar acei oameni noi nu proveneau din rândul maselor.

De exemplu, când Stalin a murit, Hruşciov aşteptase în spatele lui toţi acei 40 de ani, ştiind că, în momentul în care Stalin murea, el va deveni cel mai puternic om din lume.

Fireşte că l-a urât pe Stalin, dar să scoată măcar un singur cuvânt împotriva lui… Toată lumea ştia că Stalin îşi ucidea toţi rivalii, pur şi simplu îi omora.

În revoluţie au existat mulţi lideri. Cel mai important a fost Lenin.

Stalin l-a otrăvit, dar otrăvirea s-a făcut atât de lent, încât a durat doi ani până când a murit.

A fost bolnav în acei doi ani, iar Stalin a acţionat în numele lui. reuşind să-şi plaseze oamenii în toate poziţiile strategice, pentru ca, la moartea lui Lenin, Troţki, mâna dreaptă a acestuia, să nu preia puterea.

De aceea, Lenin a fost ţinut în viaţă; altminteri, n-ar fi fost necesar să i se dea doze mici, o singură doză ar fi fost suficientă.

A fost ţinut în viaţă pentru ca Troţki să nu ajungă la putere.

Iar Stalin era doar un secretar, el acţiona în numele lui Lenin. El şi-a dat seama când a venit vremea.

A înlocuit toate persoanele strategice, iar Lenin a fost terminat.

Troţki nu avea nicio speranţă să rămână în viaţă; văzând care e situaţia, a fugit din Rusia. Şi a făcut bine că a fugit din Rusia, pentru că Stalin i-a ucis până şi câinele, atât de răzbunător era.

Şi, în cele din urmă, l-a ucis şi pe Troţki, în Mexic. Acesta a fugit cât de departe a fost posibil, dar a fost trimis un asasin profesionist, iar el a fost ucis.

Următorii pe scară ierarhică erau Kamenev şi Zinoviev.

Toată lumea a fost ucisă, încarcerată, trimisă în Siberia şi nimeni n-a mai auzit vreodată ce s-a întâmplat cu acei oameni.

Troţki era cea mai importantă persoană, însă a fost atât de sigur de importanţa sa, încât nu s-a deranjat niciodată să vadă ce se întâmpla în spatele lui.

Pentru că a făcut toate acele lucruri, Stalin era perfect conştient că şi lui i se putea face acelaşi lucru pe care îl făcuse lui Lenin, lui Troţki, lui Kamenev, lui Zinoviev, tuturor oamenilor care erau mai importanţi decât el.

Stalin şi-a pus propriii oameni în funcţii, iar distanţa dintre el şi acei oameni era mare.

Mereu a menţinut acea distanţă. Nimeni nu se putea gândi la el ca la un prieten.

Prietenii sunt primejdioşi în politica de putere, fiindcă sunt prea intimi, prea apropiaţi, prea primejdioşi.

Hruşciov era doar unul dintre cei care îl venerau pe Stalin.

În ziua în care Stalin a murit şi Hruşciov a devenit prim-ministru, în cabinetul său, a dezvăluit pentru prima dată ce gândea.

El a spus:

„De 40 de ani, clocotesc. L-am văzut pe Stalin făcând lucruri pe care nimeni nu le-a făcut vreodată în toată istoria”.

Acesta (Stalin) ucisese aproape zece milioane oameni după revoluţie.

Cineva din spate a întrebat:

„Dacă aşa au stat lucrurile, iar omul acela a fost un criminal, dumneata ce făceai? De ce n-ai zis asta mai devreme?”

Hruşciov a râs şi a spus:

„Tovarăşe, ridică-te ca să-ţi pot vedea faţa şi, te rog, zi-ne care este numele dumitale”. Nimeni nu s-a ridicat.

A întrebat a doua oară, iar apoi a spus:

„Acum înţelegeţi de ce am păstrat tăcerea? Mi-aţi auzit răspunsul? Dacă te-ai fi ridicat, ai fi aflat ce mi s-ar fi întâmplat dacă aş fi rostit o singură vorbă împotriva lui Stalin”.

Dar acelaşi lucru i s-a întâmplat şi lui. A existat o asociaţie de elite politice care conduceau tot spectacolul în Uniunea Sovietică, şi ele aveau toată puterea.

Acei oameni aveau puterea preotului, deoarece au distrus religia cu totul, nici nu se punea problema să fie cineva preot. Ei au preluat şi acel rol.

Fiecare carte era publicată doar de guvern. Fiecare ziar. fiecare revistă, fiecare informaţie publicată era publicată de guvern.

Guvernul făcea ceea ce preoţii făcuseră înainte.

Politicianul a preluat complet domeniul preotului –

acum, era de două ori mai puternic.

El decidea ce e bine şi ce este rău.

Şi a preluat şi a treia putere, fiindcă totul e naţionalizat. Ce înseamnă asta, de fapt?

Când bunurile sunt naţionalizate, totul ajunge în mâinile politicienilor: toate fabricile, toate ogoarele, toţi banii, totul – inclusiv oamenii, pentru că oamenii nu mai sunt oameni, sunt mărfuri.

Aşa că, în Rusia, s-a întâmplat ceva foarte special.

Pentru prima dată, cele trei centre de putere au devenit unul singur.

Acesta e motivul pentru care Rusia – întreaga ţară – a devenit o mare închisoare, un mare lagăr de concentrare.

Trebuie să creăm comunităţi în toată lumea, ca modele, unde oamenii să poată veni să vadă că puterea nu este deloc necesară, că te poţi bucura fără să fii puternic, că nu ai nevoie să înrobeşti pe nimeni.

Ceea ce încerci să faci prin înrobirea cuiva se poate realiza mult mai uşor doar fiind prietenos, doar fiind mai iubitor.

Nu este nevoie să categoriseşti pe cineva ca fiind mai sus şi pe altcineva ca fiind mai jos.

Oricine are orice fel de contribuţie – curăţă toalete – în acea comunitate e la fel de important ca a fi prorector al unei universităţi, deoarece amândoi fac ceva esenţial.

De fapt, prorectorul poate să plece, şi nu va fi nicio problemă, dar cel care curăţă toalete nu poate pleca – e mai indispensabil, mai radical nevoie de el.

De asemenea, ar fi cazul să i se acorde mai mult respect. Dar nimeni nu simte nicio inferioritate, nicio superioritate. Nimănui nu-i pasă de asta. Ziua de muncă s-

a terminat şi toată lumea se bucură de dans, de cântec.

Profesorii sunt acolo, terapeuţii sunt acolo, curăţătorii sunt acolo. Nu există nicio clasă.

Pentru mine, acesta este adevăratul comunism.

În comunităţile noastre, n-am impus nicio egalitate. Fiecare e unic, nimeni nu este egal cu altul; cu toate astea, există un subtil curent de egalitate care nu te face similar. Te lasă să fii unic şi totuşi toată inegalitatea dispare.

Nimeni nu este preot sau fiecare e preot.

Nimeni nu caută puterea sau fiecare are puterea, nu-i nicio problemă. Dacă vrea cineva să-şi atârne un panou la gât: „Eu sunt preşedintele acestui univers”, nimeni nu va obiecta.

Oamenii se vor bucura cu adevărat!

Nimeni n-o să-i spună: „Asta nu-i posibil, nu poţi fi. Pretinzi că eşti stăpânul întregului univers, dar tu doar cureţi toalete”.

Nimeni n-o să zică asta. El poate intra în toalete, el poate curăţa în vreme ce îşi ţine pancarta atârnată la gât – cu toate astea, nu există nicio contradicţie. Oamenii o vor lua drept glumă.

Oricine pretinde că este puternic va fi luat în glumă, va fi considerat amuzant; acest om a luat-o razna puţin.

Înţeleg când spui că politicienii şi preoţii îi exploatează şi îi înşală pe oameni. Dar, uneori, pare că vorbeşti despre ei de parcă ar aparţine unei rase diferite, venită din spaţiu, care s-a impus asupra noastră. Din câte înţeleg eu, aceşti politicieni şi preoţi au provenit mai degrabă dintre noi, aşa că suntem total responsabili de faptele lor, iar a ne plânge de ei pare ca şi cum ne-am plânge de noi. Nu există oare un politician şi un preot ascunşi în fiecare dintre noi?

Cu certitudine, politicienii şi preoţii nu vin din spaţiu, aceştia cresc printre noi.

Şi noi avem aceeaşi poftă de putere, aceeaşi ambiţie de a fi mai sfinţi decât alţii. Ei sunt doar oameni care au cel mai mare succes în ceea ce priveşte ambiţiile şi dorinţele.

Cu siguranţă, suntem răspunzători, dar este un cerc vicios – nu suntem singurii care sunt răspunzători.

Politicienii şi preoţii de succes continuă să condiţioneze noile generaţii pentru aceleaşi ambiţii; ei alcătuiesc societatea, ei le cultivă mintea şi o condiţionează.

Tot ei sunt răspunzători – şi sunt mai răspunzători decât oamenii de rând, deoarece oamenii de rând sunt victimele a tot soiul de programe care le sunt impuse.

Copilul vine pe lume fără nicio ambiţie, fără nicio poftă de putere, fără niciun gând că el este mai presus, mai sfânt, superior. Cu certitudine, el nu poate fi răspunzător.

Aceia care îl cresc – părinţii, societatea, sistemul educaţional, politicienii, preoţii –, aceeaşi bandă îl tot strică pe fiecare copil.

Fireşte că, la rândul lui, şi el va strica… dar este un cerc vicios.

De unde să-l întrerupi?

Insist asupra condamnării preoţilor şi politicienilor, pentru că acela este locul unde poate fi întrerupt.

Condamnarea copilaşilor care vin pe lume n-o să fie de niciun ajutor.

Nici condamnarea maselor de rând n-o să fie de vreun ajutor, deoarece acestea au fost deja condiţionate – sunt exploatate.

Suferă, sunt nefericite. Dar nimic nu le trezeşte – dorm profund.

Singurul punct asupra căruia ar trebui să se concentreze condamnările noastre este asupra celor care au puterea, deoarece ei au puterea de a contamina generaţiile viitoare.

Dacă ei pot fi opriţi, putem avea un om nou.

Ştiu că toată lumea este răspunzătoare. Indiferent ce se întâmplă, într-un fel sau altul, toată lumea e părtaşă.

Dar, pentru mine, important este pe cine să loveşti astfel ca, pentru noua generaţie de copii, cercul vicios să poată fi evitat.

Umanitatea se învârteşte în el de secole.

Acesta este motivul pentru care nu condamn masele de rând, nu te condamn pe tine.

Îi condamn pe aceia care se află acum într-o poziţie în care, dacă s-ar relaxa doar puţin în privinţa intereselor lor legitime şi ar privi spre masa nefericită a omenirii, ar fi posibilă o transformare – cercul poate fi întrerupt.

Îi aleg intenţionat pe politicieni şi pe preoţi. Există multe alte lucruri care trebuie amintite.

Preotul ştie foarte bine că nu există Dumnezeu.

În această lume, preotul este singura persoană care ştie că nu există Dumnezeu, dar întreaga lui profesie depinde de acest Dumnezeu nonexistenţial.

El nu poate spune adevărul, deoarece toate interesele sale legitime vor fi pierdute – nu numai ale lui, dar va strica tot jocul pentru generaţiile care vor veni.

El ştie că ritualurile sunt doar un hocus-pocus, că mantrele n-au nicio putere, că teologia lui e doar o acoperire.

Nimeni altcineva nu ştie asta mai bine; el a studiat textele sacre şi ştie că nicăieri nu există vreo dovadă a existenţei lui Dumnezeu. El interpretează textele sacre în aşa fel încât să-i fie de ajutor în profesia lui.

El continuă să comenteze pe marginea textelor sacre străvechi, adăugând tot mai multe elemente utile profesiei lui.

Pe măsură ce vremurile se schimbă, el face noi adăugiri.

Spre exemplu, Manu, un gânditor de acum 5 ooo de ani, preot, părintele preoţimii, în Manusmriti – Memoriile lui Manu, pe care hinduistul le urmează cuvânt cu cuvânt –, a creat sistemul de castă, unul dintre cele mai urâte lucruri existente.

Din cauza lui, o pătrime din hinduişti au avut de îndurat o îndelungată sclavie, exploatare şi umilinţă.

Aproape că au fost transformaţi în fiinţe subumane – acestea sunt numite *achhoot, intangibilii*.

Au decăzut atât de mult, încât nu-i poţi atinge; altminteri, trebuie să faci baie imediat. Până şi umbra lor te poate face impur dacă te atinge.

Se pare că Manu a condamnat o pătrime din hinduişti la sclavie eternă.

A obţinut cea mai înaltă poziţie din societate pentru preoţime, dar a fost cu adevărat viclean şi deştept: a dat toată superioritatea brahmanilor, dar nu le-a dat bogăţii, nici putere materială, nici în probleme laice. El a împărţit castele astfel încât să nu existe niciun conflict.

A dat puterea în probleme laice celei de-a doua caste ca superioritate: războinicii, kșatriya.

Aceştia o să fie regii, o să fie generalii, soldaţii, luptătorii şi vor alcătui cea de-a doua castă ca superioritate.

Şi a dat banii celei de-a treia caste: oamenii de afaceri, vaishya.

Iar celei de-a patra nu i-a dat nimic – cu excepţia

sclaviei.

Se poate vedea viclenia… el împarte.

El nu le dă bani brahmanilor, sau putere în probleme laice, deoarece atunci trei sferturi din societate ar fi împotriva lor şi nu va fi posibil controlul acelor oameni.

Iar dacă ar avea şi putere spirituală, şi putere materială, şi bani, atunci ar fi resentimente, furie, violenţe – ar fi revolte.

Aşa că le dă brahmanilor puterea divină – ei sunt cei mai de sus, cei mai sfinţi –, dar nu le dă nimic laic.

Le dă puterea în probleme laice războinicilor.

Este satisfăcător, deoarece ei vor fi regi; brahmanii nu pot fi regi. Şi cui îi pasă de puterea spirituală?

Aşa că lasă-i să aibă puterea spirituală; e aproape ca şi cum n-ar avea nimic, doar o calitate convenţională de a fi superior, aşa că războinicii nu sunt supăraţi din pricina asta.

Dimpotrivă, sunt fericiţi că o pătrime din societate nu va fi niciodată în conflict cu ei – ei sunt deja superiori, nu mai au nimic de câştigat. Şi războinicii sunt cei mai puternici oameni.

Celei de-a treia clase îi dă bani şi alte lucruri lumeşti.

Aceştia sunt oamenii care nu pot lupta, care nu sunt războinici – dar ei pot câştiga bani, pot produce bogăţie.

Vei fi surprins să afli că, în India, toţi regii, înainte ca India să devină o ţară subjugată, erau îndatoraţi oamenilor bogaţi. De unde să obţină aceştia bani? Doar din împrumuturi. Ei pot plăti când invadează o altă ţară; altminteri, trebuie să împrumute de la oamenii de afaceri.

Iar oamenii de afaceri sunt fericiţi – au toate bunurile materiale, bani…

Nu doar asta, regii împrumută de la ei, brahmanii trebuie să depindă de ei pentru tot – aşa că n-au decât să creadă că sunt superiori… în esenţă, oamenii de afaceri deţin puterea, ei au banii.

Şi săraca a patra clasă n-are putere să lupte împotriva acestor trei.

Sunt lipsiţi de educaţie, lipsiţi chiar şi de traiul în oraş – sunt nevoiţi să locuiască în afara oraşului. Nu pot lua apă din fântânile oraşului – trebuie să-şi sape propriile fântâni sau să care apă de la râu.

Sunt complet rupţi de societate. Ei trebuie doar să vină şi să slujească, şi să facă toate lucrurile urâte pe care nimeni altcineva nu vrea să le facă.

Şi trei puternice grupuri se află acolo pentru a-i oprima; ei au bani, ei au putere, ei au superioritatea spirituală – ei sunt reprezentanţii lui Dumnezeu.

Vreme de 5 ooo de ani, ei au menţinut această stare – şi au făcut a patra castă, pe sclavi, să creadă că s-au născut sclavi din cauza faptelor diabolice comise într-o viaţă trecută aceasta este pedeapsa.

Brahmanul se bucură de poziţia lui datorită faptelor bune pe care le-a făcut în viaţa lui anterioară.

Şi nu există nicio mobilitate – un om nu poate trece dintr-o castă în alta.

De la Manu încoace, preoţii din India au rămas cel mai antirevoluţionar element – firește, pentru că, altfel, şi-ar pierde superioritatea.

Regii vin să le atingă picioarele, cei superbogaţi vin să le atingă picioarele – egoul lor este satisfăcut.

Şi povestea este aceeaşi în toată lumea, pretutindeni preoţimea şi-a menţinut superioritatea. Nu atât de pronunţat ca în India, dar există o subtilă divizare.

Preotul e peste tot superior, războinicul este peste tot numărul doi, iar bogătaşul e peste tot numărul trei.

Al patrulea, sclavul, servitorul, este pretutindeni la fel.

Aceşti preoţi continuă să-i predice fiecărui copil despre un anumit soi de minte care menţine funcţionarea sau blocarea societăţii.

Politicienii conspiră din plin cu preoţii.

Politicienii sunt plini de poftă de putere, iar dacă vor putere, vor şi binecuvântarea preoţilor, deoarece preoţii au o autoritate spirituală asupra umanităţii.

Iar dacă un politician se duce şi atinge picioarele unui preot, susţinătorii acelui preot îl vor vota pe politician.

Există o conspiraţie: politicianul continuă să-l preamărească pe preot, ideologia lui, iar preotul continuă să-l binecuvânteze pe politician şi ideologia lui. Iar între aceste două grupuri puternice, întreaga societate e zdrobită, sleită.

Ştiu că toată lumea este răspunzătoare, însă nu toată lumea e suficient de puternică pentru a întrerupe acest cerc, motiv pentru care eu îi atac constant pe preoţi şi pe politicieni.

Iar acum au ajuns să se teamă de mine – probabil că niciodată înainte nu s-au temut de un singur om.

Pretutindeni în lume, aceştia nu vor ca eu să intru în ţările lor.

Preoţii se află în spatele politicienilor care fac reguli şi legi prin care eu ar trebui să fiu interzis.

Comunitatea noastră din America a fost distrusă de politicieni, dar în spatele politicienilor s-au aflat creştinii fundamentalişti, cel mai ortodox grup de preoţi creştini.

Ronald Reagan însuşi a fost un creştin fundamentalist. Iar să fii creştin fundamentalist înseamnă să fii absolut ortodox.

El crede că fiecare cuvânt din Biblie e sfânt, că provine direct din gura lui Dumnezeu.

Aceste două grupuri au conspirat împreună pentru a distruge comunitatea.

Chiar zilele trecute, am primit vestea că, acum, ei construiesc un monument comemorativ în Oregon; episcopi şi politicieni, şi tot felul de cetăţeni de vază aflaţi la conducere contribuie cu bani – un monument mare, un monument în cinstea faptului că au fost victorioşi, că au alungat forţele diabolice care creaseră comunitatea.

Ei m-au alungat pe mine, mi-au distrus munca, dar nu sunt mulţumiţi doar cu asta – vor să ridice un monument pentru ca generaţiile viitoare să ştie ce s-a petrecut.

Şi atât preoţii, cât şi politicienii sunt foarte vulnerabili, nu au pământ solid sub picioare.

E nevoie doar de un singur atac bine ţintit şi vor fi terminaţi.

Iar odată ce vor fi terminaţi, societatea va simţi gustul libertăţii.

Ne putem creşte copiii într-un mod mai uman, necondiţionat, inteligent, privind întreg Pământul ca pe o unitate – nu creştini, nu hinduişti, nu mahomedani, nu indieni, nu chinezi, nu americani.

Naţiunile şi religiile sunt creaţii ale preoţilor şi politicienilor.

Odată ce aceştia sunt terminaţi, religiile şi naţiunile sunt şi ele terminate.

Iar o lume fără religii, fără naţiuni va fi o lume umană – fără războaie, fără lupte inutile pentru lucruri pe care nimeni nu le-a văzut…

E atât de stupid că, de mii de ani, oamenii s-au ucis între ei în numele lui Dumnezeu.

Nimeni n-a văzut, nimeni nu are vreo dovadă, nimeni dintre ei nu are vreo probă că Dumnezeu există.

Şi nici măcar nu se simt jenaţi, pentru că nimeni nu le-a pus întrebarea privindu-i direct în ochi…

Şi ei continuă cu cruciadele, cu jihadurile, cu războaiele religioase, distrugându-i pe toţi cei care nu cred în dogma lor, deoarece dogma lor e divină şi oricare altă dogmă este creaţia diavolului.

Ei încearcă să servească umanitatea ucigând oameni. Intenţia lor e de a-i elibera pe acei oameni din ghearele diavolului.

Dar lucrul cel mai ciudat este că fiecare religie crede că religia cealaltă e creaţia diavolului. Aşa că lupta continuă.

Politicienii poartă război după război – pentru ce? Eu nu văd rostul. Pământul nu are linii, atunci de ce să facem aceste hărţi şi să trasăm linii?

Unul dintre profesorii mei era un om foarte inteligent. Într-o zi, el a adus câteva bucăţi de carton – tăiase toată harta Pământului în bucăţele pe care le-a pus pe birou şi a întrebat:

„Poate să le aranjeze cineva în ordinea corectă?”

Mulţi au încercat, dar n-au reuşit.

Un singur băiat, văzând că toţi dădeau greş şi nu reuşeau să alcătuiască harta lumii punând laolaltă bucăţile de carton, a privit una dintre bucăţi pe partea cealaltă.

Apoi. a întors toate bucăţile şi a descoperit poza unui om. A aranjat imaginea omului, ceea ce a fost foarte uşor. şi aceasta a fost cheia.

Pe o parte a fost aranjată cu imaginea omului, iar pe cealaltă parte, a fost aranjată harta lumii.

Poate că acelaşi lucru este valabil şi în cazul lumii reale… dacă pot rândui omul, întreaga lume va fi rânduită.

Dacă putem face ca omul să fie liniştit, paşnic, iubitor, naţiunile vor dispărea, războaiele vor dispărea,

toate politicile murdare vor dispărea.

Şi ţine minte că toate politicile sunt murdare – nu există vreuna altfel.

Dar trebuie să-i atacăm pe cei care au puterea. Atacarea sărmanului om obişnuit nu va fi de niciun ajutor, deoarece el nu are nicio putere, el e victima.

Chiar dacă îl putem schimba, nu va fi o mare schimbare.

Dar, dacă putem să distrugem conspiraţia dintre religie şi politică, dintre preoţi şi politicieni, va fi cu adevărat o mare schimbare, o revoluţie – singura revoluţie necesară şi care nu s-a petrecut încă.

Chiar nu este posibil ca un politician să fie un om religios sau ca un om religios să fie politician? Pentru că mie mi se pare că orice speranţă pentru o schimbare reală depinde de existenţa unei conduceri cu adevărat înţelepte.

Este absolut imposibil pentru un om politic să fie religios, deoarece căile politicii şi religiei sunt diametral opuse. Trebuie să înţelegi că nu se pune problema să adaugi ceva personalităţii tale.

Religiozitatea, cunoaşterea, meditativitatea nu sunt o adăugire.

Dacă eşti om politic, poţi fi pictor, poţi fi poet, poţi fi muzician – acestea sunt adăugiri.

Politica şi muzica nu sunt diametral opuse; din contră, muzica te poate ajuta să fii un politician mai bun. Va fi relaxantă, te va ajuta să te despovărezi de întreaga zi, de anxietăţile pe care trebuie să le îndure un politician.

Dar religia nu este o adăugire, e o dimensiune diametral opusă.

Deci, mai întâi, trebuie să-l înţelegi pe omul politic, ce înseamnă mai exact.

Omul politic este un om bolnav, psihologic bolnav şi spiritual bolnav.

Din punct de vedere fizic, poate fi perfect în regulă. De obicei, politicienii sunt fizic în regulă, întreaga lor povară apăsând asupra psihicului.

Poţi vedea asta. Odată ce un politician îşi pierde puterea, începe să-şi piardă sănătatea fizică. Ciudat... când era la putere, atât de împovărat cu nenumărate anxietăţi şi tensiuni, era perfect sănătos fizic.

În clipa în care puterea a dispărut, toate anxietăţile au dispărut şi ele – acum, vor fi grijile altcuiva.

Psihicul lui este despovărat, dar, cu această despovărare, toate metehnele au fost preluate de trup.

Din punct de vedere fiziologic, politicianul suferă doar atunci când pierde puterea; altminteri, politicienii au tendinţa de a trăi o viaţă lungă, sunt sănătoşi fizic.

Motivul este că toată boala lor e preluată de psihic, iar când psihicul preia toată boala, trupul poate trăi despovărat.

Dar, dacă psihicul eliberează întreaga sa boală, unde se va duce aceasta?

Mai jos decât psihicul este existenţa ta fizică – toată boala cade asupra trupului.

Politicienii care şi-au pierdut puterea au tendinţa de a muri foarte curând.

Politicienii aflaţi la putere trăiesc mult. Este un fapt cunoscut, dar cauza nu e bine cunoscută.

Aşa că primul lucru care trebuie înţeles este că omul politic e psihologic bolnav, iar boala psihologică tinde să devină boală spirituală când devine prea mult, când psihicul nu mai poate suporta.

Acum. fii atent: dacă politicianul se află la putere, atunci boala lui psihică e menită să cuprindă fiinţa lui spirituală.

Pentru că se ţine de boala psihică, acesta nu se prăbuşeşte. Este puterea lui, crede că e comoara lui, nu-i va permite să se prăbuşească. Eu numesc asta boală.

Pentru el, reprezintă preamărire de sine. Trăieşte pentru asta; pentru el nu există niciun alt scop.

Aşa că, atunci când se află la putere, se ţine cu tărie de boala lui, dar nu ştie nimic despre tărâmul spiritual, aşa că acele uşi sunt deschise. El nu poate închide acele uşi, habar n-are că există ceva mai mult decât mintea lui.

Când se află la putere, boala lui psihologică, dacă e prea mult, dincolo de un anumit punct, se revarsă din psihic şi ajunge la spiritualitatea lui.

Dacă a rămas fără putere, atunci are tendinţa de a nu se ţine de toată prostia aia.

Acum, ştie ce a fost, acum este conştient că nu era nimic de care să merite să se ţină. Şi, oricum, nu e nimic de care să se ţină – puterea a dispărut, el este un nimeni.

Din disperare, se relaxează – poate că ar trebui să spun că relaxarea vine automat. Poate dormi acum, poate face o plimbare matinală. Poate bârfi, poate juca şah, poate face orice. Psihic, simte că se destinde.

Uşile pe care le-a ţinut închise între psihic şi trup încep să se deschidă, iar trupul lui este obligat să sufere acum.

S-ar putea să aibă un atac de inimă, ar putea căpăta orice fel de boală – totul este posibil. Boala lui psihică se va revărsa în cea mai slabă parte a corpului. Dar, când se află la putere, aceasta urcă spre fiinţa lui, de care nu este conştient.

Şi care e boala? Boala este complexul de inferioritate. Oricine e interesat de putere suferă de un complex de inferioritate.

Adânc în sinea lui. simte că nu valorează nimic, că este inferior altora. Şi, fireşte, în multe feluri, oricine e inferior.

Tu nu eşti un Yehudi Menuhin, dar nu ai de ce să te simţi inferior, deoarece nici n-ai încercat vreodată să fii şi

nici nu este domeniul tău. Nici Yehudi Menuhin nu e tu.

Atunci, care e problema, unde este conflictul? Nu există niciunul.

Dar mintea politică suferă din cauza unei răni a inferiorităţii, iar politicianul continuă să zgândăre rana.

Din punct de vedere intelectual, nu este un Albert Einstein – se compară cu giganţii –, din punct de vedere psihologic nu e un Sigmund Freud…

Dacă te compari cu giganţii umanităţii, te vei simţi foarte mic, fără valoare.

Acest simţământ al lipsei de valoare poate fi înlăturat în două moduri: unul este religia, iar celălalt e politica.

Politica nu-l înlătură cu adevărat, doar îl acoperă.

Cel care stă acum pe scaunul de preşedinte este acelaşi om bolnav, acelaşi om care se simţea inferior.

Însă faptul că stai pe scaunul de preşedinte cu ce schimbă situaţia lăuntrică?

Primul meu conflict cu fostul prim-ministru al Indiei, Morarji Desai, s-a petrecut exact într-o astfel de situaţie.

Unul dintre marii călugări jainişti a fost Acharya Tulsi. Mare pentru jainişti, nu pentru mine; pentru mine este cea mai prefăcută persoană din câte există.

De fapt, e foarte dificil pentru mine să-l compar cu oricare altă persoană prefăcută – le întrece pe toate.

A organizat o conferinţă religioasă; era aniversarea lor anuală, ziua de naştere a fondatorului lor.

Morarji Desai a fost invitat şi am fost şi eu invitat. Au fost cel puţin 20 de oaspeţi din toată India, de toate religiile, de toate gândirile şi ideologiile, şi cel puţin 50.000 de adepţi ai lui Acharya Tulsi.

Înainte de întâlnire, Acharya Tulsi i-a întâmpinat pe oaspeţi, pe aceşti 20 de invitaţi speciali.

Trebuie să fi fost prin 1960, într-un loc mic şi frumos din Rajasthan (Cunoscut drept „pământul regilor”, este cel mai mare stat din India. (n.tr.)), Rajsamund.

Acolo se află un lac deosebit de frumos, foarte mare, vast, de unde şi numele de Rajsamund. În rajasthani, samund înseamnă ocean, iar raj însemnă „regal”. Este atât de frumos, încât numele i se potriveşte perfect. Este un ocean regal, probabil chiar imperial.

Valurile sale sunt aproape la fel de mari ca ale oceanului. E doar un lac, însă nu poţi vedea malul opus.

El ne-a chemat să ne întâlnim – înainte de asta, ne-am dus cu toţii şi le-am vorbit celor 5.000 de oameni adunaţi acolo – doar pentru a-i fi prezentaţi şi pentru că el era gazda care ne invitase acolo.

Dar necazul a apărut chiar de la bun început.

Necazul a fost că el şedea pe un piedestal înalt, iar toţi oaspeţii şedeau pe pământ. Nu a fost nicio problemă pentru nimeni, cu excepţia lui Morarji Desai, politicianul.

El era singurul politician printre cei 20 de oameni. Unul era savant, D.S. Kothari, preşedintele Comisiei pentru energie atomică din India, altul era prorectorul unei universităţi.

Acei oameni veniseră din direcţii diferite, dar nu a fost nicio problemă pentru nimeni altcineva.

Morarji a spus: „Aş vrea să încep eu conversaţia”. Se afla chiar lângă mine. Nici el, nici eu nu ştiam că începea o prietenie de-o viaţă.

El a zis:

„Prima mea întrebare se referă la faptul că dumneavoastră sunteţi gazda, iar noi suntem oaspeţii. Oaspeţii şed pe duşumea, iar gazda se află pe un piedestal înalt. Ce fel de politeţe e asta? Dacă v-aţi adresa unei mulţimi, ar fi de înţeles să staţi mai sus, pentru ca oamenii să vă poată vedea şi auzi. Dar aici sunt numai 20 de persoane – şi nu vă adresaţi unei adunări, ci doar flecărim,

ne prezentăm unul altuia înainte de începerea conferinţei”.

Acharya Tulsi a fost descumpănit.

Ar fi fost atât de uşor pentru o persoană cu adevărat religioasă să coboare şi să-şi ceară scuze: „Este o greşeală prostească din partea mea”.

Dar nu s-a clintit de la locul lui. În schimb, i-a cerut unuia dintre discipolii-şefi, celui care mai târziu a devenit succesorul lui, Muni Nathmal: „Răspunde tu la întrebare”.

Muni Nathmal era şi mai debusolat, nervos – ce să spună?

La vremea aceea, Morarji Desai era ministru de Finanţe al Indiei şi de aceea fusese invitat. Ei făceau eforturi pentru a întemeia o universitate jainistă, iar el era omul de care aveau nevoie. Dacă era dispus, atunci banii nu aveau să fie o problemă.

Muni Nathmal a zis:

„Nu este o lipsă de politeţe faţă de oaspeţi, e doar tradiţia noastră ca şeful sectei să stea cel mai sus. Este doar respectarea unei convenţii, nu înseamnă nimic altceva. Nimeni nu e insultat prin asta”.

Morarji nu era omul care să fie redus la tăcere cu astfel de răspunsuri.

El a spus:

„Noi nu suntem discipolii dumneavoastră, iar dumneavoastră nu sunteţi liderul nostru. Niciunul dintre aceşti 20 de oameni nu vă recunoaşte drept maestrul sau liderul lui. Puteţi sta pe orice piedestal doriţi printre discipolii dumneavoastră, printre membrii sectei, printre oamenii dumneavoastră – dar noi suntem musafiri.

În al doilea rând, vă proclamaţi un sfânt revoluţionar, atunci de ce vă agăţaţi de o convenţie, de o tradiţie atât de necivilizată, atât de incultă?”

Acesta era unul dintre lucrurile susţinute de Acharya Tulsi, cum că ar fi fost un sfânt revoluţionar.

Ei bine, Nathmal a rămas tăcut, Acharya Tulsi a rămas tăcut şi toţi ceilalţi oaspeţi au început să se simtă oarecum stânjeniţi – nu era un început bun.

L-am întrebat pe Morarji Desai:

„Cu toate că nu este treaba mea şi nu mă interesează deloc, văzând situaţia creată… aţi vrea să vă răspund eu? Doar pentru a începe conversaţia, ca acest grup să nu sfârşească într-o situaţie ciudată”.

El a spus:

„Mă interesează răspunsul. Da, puteţi răspunde”.

Eu i-am zis:

„Sunt câteva lucruri: primul, mai sunt alte 19 persoane aici, nu sunteţi singur. Nimeni altcineva n-a pus această întrebare – de ce numai dumneavoastră aţi pus-o? Mie nu mi-a trecut prin minte”.

Şi i-am întrebat pe ceilalţi: „V-a trecut această întrebare prin minte? Dacă nu, ridicaţi, vă rog, mâna”.

Toate cele 18 mâini s-au ridicat pentru a spune că nimănui nu i-a trecut prin cap.

Apoi, i-am zis lui Morarji:

„Sunteţi singura persoană care s-a simţit jignită. Probabil că aveţi o rană, probabil că suferiţi de vreo inferioritate – sunteţi un caz psihologic. Uitaţi, îl cunoaşteţi foarte bine pe doctorul D.S. Kothari, deoarece este preşedintele Comisiei pentru energie atomică din India, îi cunoaşteţi pe ceilalţi oameni proeminenţi – nimeni nu e deranjat de asta”.

L-am întrebat: „Ce contează? Vedeţi păianjenul care merge pe tavan? Este mai sus decât Acharya Tulsi. Fiind doar mai sus, deveniţi mai mare? Dar, cumva, asta vă

răneşte. Este o rană care n-a fost astupată nici măcar de faptul că sunteţi ministrul de Finanţe al Indiei. Aţi dori ca, într-o zi, să fiţi prim-ministrul Indiei”.

El a fost foarte furios: „Mă faceţi bolnav psihic?”

Eu am spus: „Fireşte. Pentru ce s-au ridicat aceste 18 mâini? Ele mă susţin, ele zic: «Acest om pare a fi foarte vulnerabil în privinţa egoului său, instabil» – vă deranjează simplul fapt că un călugăr stă puţin mai sus”.

Eu am zis: „Hai să presupunem, de exemplu, că Acharya Tulsi vă invită să staţi alături de el pe piedestalul înalt şi lăsaţi-mă să vă reamintesc, nici măcar atunci Acharya Tulsi nu l-a invitat.

Am continuat: „De pildă, dacă vă invită şi dacă vă aflaţi pe piedestal, veţi pune din nou aceeaşi întrebare, pentru aceste 18 sărmane suflete care stau pe duşumea? V-ar veni măcar în minte întrebarea?”

El a zis: „La asta nu m-am gândit. Poate că întrebarea nu mi-ar veni în minte, pentru că, la sutele de adunări şi conferinţe, am stat pe piedestal, dar întrebarea nu mi-a venit niciodată în minte”.

Eu am spus: „Atunci, e clar că problema nu-i de ce Acharya Tulsi stă mai sus decât dumneavoastră. Problema este de ce dumneavoastră staţi mai jos decât Acharya Tulsi. Schimbaţi întrebarea în de ce staţi dumneavoastră mai jos decât Acharya Tulsi – asta e ceea ce ar fi trebuit să întrebaţi. Ar fi fost mai corect.

Vă proiectaţi boala asupra altcuiva. Dar poate că şi altcineva este la fel de bolnav ca şi dumneavoastră, pentru că, dacă eu aş fi fost în locul lui… în primul rând, n-aş fi stat acolo dacă eu aş fi fost gazda, iar dumneavoastră, oaspeţii.

În al doilea rând, dacă din întâmplare, printr-o

coincidenţă, aş fi stat acolo, în clipa în care aţi fi pus întrebarea aş fi coborât.

Acela ar fi fost un răspuns suficient: «Nu-i nicio problemă, e doar o convenţie a noastră şi am uitat că îmi sunteţi oaspeţi, fiindcă doar o dată pe an primesc oaspeţi, dar în fiecare zi îmi întâlnesc discipolii. Aşa că vă rog să mă scuzaţi şi haideţi să încep discuţia pentru care ne-am adunat».

Dar el n-a coborât. N-are niciun pic de curaj. Şade acolo de parcă ar fi aproape mort, nici măcar nu poate să respire – atât îi e de teamă. N-are niciun răspuns – şi-a rugat secretarul să vă răspundă.

Iar problema pe care aţi ridicat-o, asupra căreia este de asemenea tăcut, e că s-a autoproclamat sfânt revoluţionar. El nu-i nici revoluţionar, nici sfânt, deci ce răspuns să vă dea?

Însă grija mea cea mai mare nu este el, grija mea cea mai mare sunteţi dumneavoastră.

Mintea politică e cea care gândeşte mereu în termeni de „mai jos” sau „mai sus”, în termeni de putere”.

Fireşte că Morarji Desai s-a supărat şi a rămas supărat ani la rând. Egoul este atât de subtil şi atât de alunecos. Iar politicianul e bolnav din cauza egoului său.

Ei bine, există două căi: fie îşi poate acoperi rana devenind preşedinte, prim-ministru… îşi poate acoperi rana, dar rana este acolo.

Poţi amăgi întreaga lume, dar cum să te amăgeşti pe tine? O ştii doar. E acolo, tu ai acoperit-o.

Îmi aduc aminte de o poveste ciudată.

S-a întâmplat în Prayag, chiar în locul sfânt al hinduiştilor, la confluenţa a trei râuri.

Ştii că, în India, toată ţara e tratată ca o toaletă; nu există niciun loc de demarcaţie unde se află sau nu se află o toaletă. Oriunde poţi găsi un loc, acela e toaleta.

Într-o dimineaţă devreme, un brahman a trebuit să se ducă să-şi facă baia – iar înainte de baie s-a dus să îşi facă

nevoile. Poate că se grăbea, poate că avea probleme cu stomacul sau ceva, dar s-a dus pe ghat.

„Ghat" este locul pavat unde oamenii îşi pun hainele înainte de a se duce să se îmbăieze. Nu este permis, nimeni nu te împiedică, dar convenţional nu este permis să îţi faci nevoile pe acel loc pavat unde oamenii îşi vor pune hainele.

Dar omul trebuie să fi fost într-o stare dificilă. Pot înţelege, nu mă îndoiesc că n-a făcut-o intenţionat – nu mă îndoiesc niciodată de intenţia cuiva. Şi-a făcut nevoile acolo şi, în timp ce termina, a văzut oameni apropiindu-se. Aşa că pur şi simplu şi-a acoperit rahatul cu florile pe care le adusese pentru ritualul de venerare. Ce altceva era să facă?

Oamenii au ajuns acolo şi l-au întrebat: „Ce-i asta?"

Iar el a spus: „O shivalinga – un ritual de venerare".

Şi a început ritualul şi, pentru că venera un brahman, ceilalţi au început să-şi verse florile peste ale lui – apăruse o shivalinga!

Se crede că acesta e un mare miracol în India – ori de câte ori apare o statuie sau ori de câte ori vrei să faci un miracol, aceasta este cea mai simplă cale. Ceilalţi oameni au început să psalmodieze mantre şi ce să spun despre acel om… se simţea atât de cumplit. Nu doar că murdărise locul, dar mai şi minţise.

O minciună atrage altă minciună, iar acum ce să mai facă?

I se închina, iar ceilalţi i se închinau şi ei! Dar cum să uiţi? Există vreo cale ca acest om să uite ce se află sub flori?

La fel stau lucrurile şi în cazul politicianului – doar puroi, răni, inferioritate, sentimentul că nu valorează nimic. Da, a ajuns din ce în ce mai sus, iar pe fiecare

treaptă a scării, speranţa a fost că pe următoarea treaptă rana avea să fie vindecată.

Inferioritatea creează ambiţie pentru că ambiţia înseamnă pur şi simplu un efort de a-ţi dovedi superioritatea.

Nu există nicio altă semnificaţie a ambiţiei, ci e doar un efort de a-ţi dovedi superioritatea.

Dar de ce să faci un efort pentru a-ţi dovedi superioritatea, dacă nu suferi de un complex de inferioritate?

N-am votat niciodată în viaţa mea.

Am doi unchi care amândoi au fost implicaţi în lupta pentru libertatea Indiei şi amândoi au fost în închisoare. Niciunul dintre ei nu şi-a putut definitiva educaţia deoarece amândoi au fost prinşi şi băgaţi în puşcărie.

Un unchi se afla în ultimul an când a fost prins, pentru că a fost implicat într-o conspiraţie care urmărea distrugerea unui tren, aruncarea în aer a unui pod. Ei făceau o bombă – iar el era student la Chimie, aşa că avea obiceiul să ia din laboratorul de chimie lucruri necesare pentru a face bomba.

A fost prins tocmai când mai avea puţin până la examenul final, cu doar zece zile înainte.

Şi cu asta s-a terminat educaţia lui, deoarece, după trei ani, când s-a întors, era prea târziu ca s-o ia de la capăt. Aşa că s-a apucat de afaceri.

Unchiul mai în vârstă tocmai urma să-şi ia licenţa când a fost prins pentru că şi el făcea parte dintr-un grup conspirativ împotriva guvernului.

Întreaga mea familie a fost preocupată de politică, cu excepţia tatii.

Aşa că mă întrebau cu toţii: „De ce nu te înscrii, de ce nu votezi? Şi de ce îţi iroseşti energia? Dacă te apuci de politică, ai putea deveni preşedintele ţării, ai putea deveni premierul ţării”.

Eu am spus:

„Aţi uitat complet cu cine staţi de vorbă. Eu nu sufăr de vreun complex de inferioritate, aşa că de ce ar trebui să fiu interesat să devin preşedintele ţării? De ce mi-aş irosi viaţa devenind preşedintele ţării?

E aproape ca şi cum, deşi nu am cancer, voi vreţi să mă operez de cancer – este ciudat. De ce să mă operez, dacă nu e necesar?

Voi suferiţi de un complex de inferioritate şi vă proiectaţi asupra mea complexul vostru de inferioritate.

Eu sunt perfect în regulă aşa cum sunt. Sunt absolut recunoscător pentru existenţă, oriunde mă aflu. Astăzi, orice se întâmplă e bine. Mai mult de atât n-am cerut niciodată, aşa că nu există nicio cale de a fi dezamăgit”.

Ei au zis: „Spui lucruri ciudate. Ce este acest complex de inferioritate şi ce legătură are acest complex de inferioritate cu politica?”

Eu am zis: „Nu înţelegeţi psihologia simplă şi nici marii voştri politicieni n-o înţeleg”.

Toţi aceşti politicieni aflaţi în fruntea lumii sunt oameni bolnavi, aşa că o modalitate este de a continua să le acoperim rănile. Da, ei îi pot amăgi pe alţii.

Când Jimmy Carter zâmbeşte, voi sunteţi amăgiţi, dar cum poate Jimmy Carter să se amăgească singur?

El ştie că este doar un exerciţiu al buzelor. Nu există nimic altceva în interior, niciun zâmbet.

Oamenii ajung pe cea mai înaltă treaptă a scării, apoi devin conştienţi că şi-au irosit întreaga viaţă.

Au ajuns, dar unde?

Au ajuns în locul unde au luptat să ajungă – şi nu a fost o luptă uşoară, a fost cu unghiile şi cu dinţii şi a distrus foarte mulţi oameni, s-au folosit de foarte mulţi oameni, călcând pe capetele lor.

Ai ajuns pe ultima treaptă a scării, dar ce-ai câştigat?

Pur şi simplu, ţi-ai irosit întreaga viaţă. Ei bine, chiar şi numai pentru a accepta asta, e nevoie de un curaj enorm. E mai bine să continui să zâmbeşti şi să continui să te agăţi de iluzie: cel puţin, alţii cred că eşti măreţ.

Tu ştii cine eşti.

Eşti exact aşa cum erai şi înainte – poate, mai rău, deoarece toată această luptă, toată această violenţă te-a degradat mai mult. Ţi-ai pierdut toată umanitatea. Nu mai eşti o fiinţă.

E atât de departe de tine ce spunea Gurdjieff – că nu toată lumea are un suflet pentru simplul motiv că… nu că ar fi efectiv adevărat, dar zicea:

„Nu toată lumea are un suflet, ci doar foarte puţini oameni, care îşi descoperă fiinţa – ei îl au. Ceilalţi trăiesc pur şi simplu o iluzie, deoarece textele sfinte spun, şi toate religiile propovăduiesc, că te-ai născut cu un suflet”.

Gurdjieff a fost foarte drastic.

El a zis: „E o prostie. Nu te naşti cu suflet. Trebuie să-l câştigi, trebuie să-l meriţi”.

Iar eu pot înţelege ce vrea să spună, cu toate că nu voi zice că nu te-ai născut cu un suflet.

Te-ai născut cu un suflet, însă acel suflet e doar un potenţial, iar orice ar spune Gurdjieff este exact acelaşi lucru. Trebuie să aduci acel potenţial în actualitate. Trebuie să-l câştigi. Trebuie să-l meriţi.

Politicianul recunoaşte când toată viaţa i se duce pe

apa sâmbetei.

Acum, fie trebuie să mărturisească… lucru ce pare o mare prostie, deoarece mărturiseşte că toată viaţa lui a fost viaţa unui idiot.

Rănile nu se vindecă prin acoperire. Religiozitate, meditaţia reprezintă un leac.

Cuvântul „meditaţie” şi cuvântul „medicament” au aceeaşi rădăcină.

Medicamentul este pentru trup; ceea ce medicamentul e pentru trup, meditaţia este pentru suflet. Are rol de medicament, e un leac.

Mă întrebi, politicianul poate fi religios?

Dacă rămâne politician, e imposibil.

Da, dacă renunţă la politică, atunci nu mai este politician – poate deveni un om religios. Aşa că nu-l împiedic pe politician să devină religios.

Ceea ce spun este că, politician fiind, nu poate fi religios, deoarece acestea sunt două dimensiuni diferite.

Fie îţi acoperi rana, fie o vindeci. Nu poţi să faci ambele lucruri.

Iar pentru a o vindeca, trebuie s-o descoperi – nu s-o acoperi.

Descoper-o, vezi ce-i cu ea, studiaz-o în profunzime, las-o să te doară.

Pentru mine, acesta e sensul austerităţii, nu să stai în picioare la soare sau să te înfometezi, sau să stai în frig, în râu, zile în şir; nu acesta e modul de a te vindeca.

Oamenii care nu ştiu nimic o să-ţi dea tot felul de sfaturi: „Fă asta şi te vei vindeca”, dar nu e vorba de a face ceva.

Este necesară o explorare a întregii tale fiinţe – fără idei preconcepute, fără condamnare, pentru că vei descoperi multe lucruri despre care ţi s-a zis că sunt rele,

diabolice.

Aşa că nu te crispa, lasă-le în pace. Pur şi simplu, nu trebuie să le condamni. Ai pornit într-o explorare.

Notează doar că e ceva acolo, notează şi treci mai departe. Nu condamna acel ceva, nu-l numi.

Să nu ai nicio idee preconceptă în privinţa sa, deoarece asta te împiedică să explorezi.

Lumea ta lăuntrică se închide imediat, devii tensionat.

Ceva diabolic?

Intră şi vei vedea ceva, şi te vei înspăimânta că este diabolic – lăcomie, râvnă, furie, gelozie…

Şi îţi spui: „Dumnezeule! Toate astea sunt în mine! mai bine nu intru”.

Acesta-i motivul pentru care milioane de oameni nu intră.

Ei pur şi simplu stau pe scara din faţa casei lor. Locuiesc pe verandă întreaga lor viaţă. Este o viaţă pe verandă!

Ei nu deschid niciodată uşa propriei case. Şi casa are multe camere, e un palat.

Dacă intri, vei da peste multe lucruri despre care alţii ţi-au zis că sunt rele.

Tu nu ştii, aşa că pur şi simplu spui: „Sunt un om ignorant. Nu ştiu cine eşti tu, cel de dinăuntru. Eu doar am venit să explorez, să cercetez”.

Iar un cercetător nu trebuie să fie deranjat cu ce e bun şi ce e rău, el pur şi simplu priveşte, studiază, observă.

Şi vei fi surprins de cea mai ciudată experienţă: că în spatele lucrului pe care l-ai numit până acum iubire se ascunde ura.

Ţine cont doar… în spatele lucrului pe care l-ai numit până acum umilinţă se ascunde egoul.

Ţine cont doar…

Dacă mă întreabă cineva „Eşti un om umil?”, nu pot să spun că sunt, deoarece ştiu că umilinţa este doar egoul ce stă pe capul său.
Nu sunt un egoist, dar cum pot să fiu umil?

Mă înţelegi? E imposibil să fii umil fără să ai un ego.

Şi, odată ce ai văzut că sunt combinate, se întâmplă cel mai ciudat lucru, după cum îţi spuneam.

În clipa în care descoperi că iubirea şi ura, că umilinţa şi egoul sunt una, acestea dispar.

Nu trebuie să faci absolut nimic. Le-ai descoperit secretul. Acel secret le ajuta să rămână în tine.
Ai descoperit secretul, aşa că acum nu mai au niciun loc unde să se ascundă.

Pătrunde în interior iar şi iar şi vei descoperi tot mai puţine lucruri acolo.
Adunările dinlăuntrul tău sunt tot mai rare, mulţimile se împuţinează.

Iar ziua în care vei fi lăsat în pace nu e departe şi nu mai este nimeni acolo: pustietatea e în mâinile tale.
Şi, brusc, eşti vindecat. Să nu faci nicio comparaţie – pentru că tu eşti tu, iar altcineva e altcineva.
De ce m-aş compara cu Yehudi Menuhin sau cu Pablo Picasso? Nu văd niciun rost. Ei îşi fac treaba lor.
Eu îmi fac treaba mea. Ei se bucură că îşi fac treaba lor… poate – pentru că în privinţa lor nu pot fi sigur.

Dar sunt sigur în privinţa mea, că mă bucur de ceea ce fac sau nu fac.

Am spus că nu pot fi sigur în privinţa lor pentru că

Pablo Picasso nu a fost un om fericit – de fapt, a fost foarte nefericit.

Tablourile lui vădesc în multe moduri suferinţa lăuntrică, iar acea suferinţă a fost transpusă pe pânză.

Şi de ce a devenit Picasso cel mai mare pictor al vremurilor sale?

Motivul este că aceste vremuri cunosc cel mai bine suferinţa lăuntrică.

Cu 500 de ani în urmă, nimeni nu l-ar fi considerat pictor. Ar fi râs şi l-ar fi băgat într-un spital de nebuni.

Iar cu 500 de ani în urmă, spitalele de nebuni nu erau nişte locuri tocmai comode în care să te afli. Le făceau oamenilor tot felul de lucruri, îi băteau chiar, deoarece credeau că, prin bătaie, nebunia poate fi scoasă din oameni. Nebunia era considerată a fi ceva gen posedarea de către un spirit malefic.

O bătaie bună în fiecare zi şi credeau că nebunia va fi alungată.

Cu doar 300 de ani în urmă, obişnuiau să-i ia sânge nebunului, pentru a-l slăbi de puteri. Credeau că energiile lui erau posedate de un spirit malefic şi că, dacă îi luai energiile, spiritul malefic pleca, pentru că nu mai avea cu ce să se hrănească – se hrănea cu sângele persoanei.

Li se părea logic, şi chiar asta făceau. Nimeni n-ar fi crezut că picturile lui Picasso înseamnă artă. Numai secolul XX a putut crede că Picasso este un mare pictor, pentru că oamenii suferă, sunt puţin atenţi la suferinţă, la durerea lăuntrică – iar acest om a transpus-o în culori, pe pânză.

Ce tu nu poţi exprima nici măcar în cuvinte, Picasso a fost în stare să exprime prin culoare. Nu înţelegi ce este, dar, cumva, simţi o profundă armonie. (în original, at-onement, „unire”, „aducerea tuturor lucrurilor într-o armonie divină perfectă” (n. red.))

Are un anumit farmec, ceva se declanşează în tine. Nu e ceva intelectual, deoarece nu-ţi poţi da seama ce este, dar rămâi ţintuit observându-l, privindu-l ca şi cum ar

fi o oglindă, iar ceva din tine, din interiorul tău se vede în ea.

Tablourile lui Picasso au devenit cele mai măreţe din acea perioadă fiindcă aproape că acţionau ca un aparat cu raze X. îţi scoteau la iveală suferinţa. De aceea am spus „poate”.

Şi despre oricine altcineva pot să zic doar probabil.

Numai în legătură cu mine pot să fiu sigur.

Ştiu că, dacă vei continua să-ţi explorezi lumea lăuntrică fără să condamni, fără să faci aprecieri, fără să te gândeşti deloc, doar observând faptele – acestea vor începe să dispară.

Vine o zi în care rămâi singur, toată mulţimea a dispărut, iar din acel moment, pentru prima dată simţi ce înseamnă vindecarea psihică.

Iar din vindecarea psihică se deschide uşa spre vindecarea spirituală. Nu e nevoie s-o deschizi tu, se deschide singură.

Tu doar ajungi la centrul psihic, iar uşa se deschide. Te-a aşteptat poate vreme de multe vieţi.

Când vii, uşa se deschide imediat, iar de la acea uşă, nu doar că te vezi pe tine, vezi întreaga existenţă, toate stelele, tot cosmosul.

Aşadar, pot să afirm categoric: niciun politician nu poate deveni religios dacă nu renunţă la politică.

Dar atunci nu mai e politician, iar ceea ce spun nu se mai referă la el.

Ai mai întrebat dacă un om religios poate fi politician.

Asta-i chiar şi mai imposibil, deoarece nu are absolut niciun motiv să devină unul. Dacă sentimentul inferiorităţii reprezintă cauza apariţiei ambiţiei, atunci cum poate un om religios să devină politician?

Nu există nicio forţă care să-l mâne spre asta.

Dar, câteodată, aşa ceva s-a întâmplat în trecut şi s-ar putea întâmpla şi în viitor, aşa că dă-mi voie să-ţi spun.

În trecut, a fost posibil pentru că lumea era dominată de monarhie.

Din când în când, fiul regelui se putea dovedi a fi poet. Este foarte dificil pentru un poet să ajungă preşedintele Americii – cine să îi dea ascultare? Oamenii cred că e nebun, iar el va arăta ca un hipiot.

Nu se poate îmbunătăţi pe sine şi vrea să îmbunătăţească întreaga lume? Dar, în trecut, acest lucru era posibil din cauza monarhiei.

Ultimul împărat al Indiei, de la care britanicii au preluat conducerea, era un poet – de aceea britanicii au reuşit să cucerească India –, Bahadur Shah Zafar, unul dintre marii poeţi urdu.

Ei bine, nu este posibil ca un poet să devină împărat – a fost doar o întâmplare că el s-a născut fiu al unui împărat. Forţele vrăjmaşe intrau în capitala ţării, iar el scria poezii.

Când prim-ministrul lui a bătut la uşă şi a spus: „E absolut urgent… pentru că duşmanii au intrat în capitală”, Bahadur Shah a zis: „Nu mă deranja. Tocmai scriu ultimele patru versuri. Cred că voi reuşi să termin aceste ultime patru versuri înainte de sosirea lor. Nu mă deranja”.

A continuat să scrie, şi-a terminat poemul. Asta era mai important pentru el. Şi el era un om foarte simplu şi cumsecade.

A ieşit şi a spus: „Ce-i prostia asta cu uciderea oamenilor? Dacă vreţi ţara, luaţi-o, ce-i atâta agitaţie? Am fost împovărat cu toate grijile, acum purtaţi voi această povară. Lăsaţi-mă în pace”.

Dar n-au vrut să-l lase în pace, pentru că aceştia erau politicieni şi generali. Să-l lase pe acest om în New Delhi

era primejdios… îşi putea aduna forţele, putea avea resurse – nu se ştia.

L-au scos din India şi l-au dus în Birmania; a murit în Rangoon.

În ultimul poem, pe care l-a scris pe patul de moarte, a zis: „Cât de sărac sunt. Nu pot să capăt nici măcar doi metri în strada mea iubită”.

Vorbeşte despre al lui New Delhi, pe care l-a iubit, pe care îl crease; şi era poet, aşa că făcuse acel oraş cât de frumos posibil.

El a spus: „Nu pot să capăt nici măcar doi metri pentru a fi îngropat în strada mea iubită. Cât de nefericit, Zafar” – Zafar era numele lui de poet „cât de nefericit eşti, Zafar”.

A fost înmormântat la Rangoon; nici măcar n-au vrut să-i aducă trupul la New Delhi.

El a insistat: „Măcar după ce voi muri duceţi-mi trupul în oraşul meu, în ţara mea. Un cadavru nu poate fi primejdios”.

Dar politicienii şi generalii gândesc altfel. Bahadur Shah a fost împăratul iubit de popor.

Să-l vadă mort… putea să se stârnească o revoltă, puteau să apară necazuri, de ce să aibă probleme? Era mai bine să-l îngroape acolo, la Rangoon.

Ani de zile, nici măcar nu va afla cineva că a murit.

În vechile zile ale monarhiei, în emisfera vestică era posibil să apară un om precum Marc Aureliu. El era un om religios, dar asta a fost doar din întâmplare.

În zilele noastre, Marc Aureliu nu poate deveni preşedinte sau prim-ministru pentru că nu s-ar apuca să ceară a fi votat; n-ar implora – pentru ce s-o facă?

În India, s-a întâmplat de câteva ori.

Aşoka, unul dintre marii împăraţi ai Indiei, a fost un om religios. Era atât de religios încât, atunci când fiul lui i-

a spus că vrea să se călugărească – unicul lui fiu, cel care urma să-i fie succesor –, el a dansat!

A zis: „Asta mi-am dorit, ca, într-o zi, să înţelegi”.

Apoi, fiica lui, singura lui fiică – a avut numai doi copii, un fiu şi o fiică…

Când fiica lui, Sanghamitra, l-a întrebat – şi ea a vrut să intre în lumea meditaţiei el a spus: „Du-te. Asta e singura mea bucurie”.

Dar, astăzi, aşa ceva e imposibil.

În India a fost un mare rege, Poras; acesta a luptat împotriva lui Alexandru cel Mare.

Şi vei fi surprins cât de nedrepte au fost cărţile apusene cu acest om, Poras, fiindcă, în realitate, Alexandru cel Mare devine un pigmeu în faţa lui.

Când a ajuns în India, Alexandru a apelat la o stratagemă – era politician. Alexandru şi-a trimis soţia să se întâlnească, într-o anumită zi, cu Poras.

În India există o zi, „ziua surorilor”, când sora îţi leagă o aţă la încheietura mâinii. Poţi să fii fratele ei adevărat, poţi să nu fii fratele ei adevărat, dar, din clipa în care îţi leagă acel fir la încheietură, devii fratele ei.

Şi se face un jurământ dublu: fratele spune: „Te voi proteja”, iar sora zice: „Mă voi ruga pentru protecţia ta”.

În acea zi anume. Alexandru şi-a trimis soţia la Poras. El se afla în afara regatului lui Poras. Exista un râu ce reprezenta graniţa regatului lui Poras; el era pe malul celălalt, iar Alexandru şi-a trimis soţia.

Când la curtea lui Poras s-a anunţat: „Soţia lui Alexandru cel Mare doreşte să vă vadă”, el a ieşit s-o întâmpine, deoarece asta era o tradiţie în India. Chiar dacă duşmanul vine la tine acasă, îţi este oaspete, iar oaspetele e un zeu.

El a dus-o la curtea lui, i-a oferit un tron pe care să se

aşeze şi a spus: „M-aţi fi putut chema. Nu era nevoie să străbateţi o cale atât de lungă”.

Ea a zis: „Am venit să vă fac fratele meu. Eu n-am niciun frate şi am auzit că astăzi e ziua surorilor, aşa că n-am putut rezista”.

Acesta era doar un joc politic! Iar Poras a înţeles ce ştiau Alexandru şi soţia lui despre ziua surorilor şi de ce Alexandru a aşteptat această zi pentru a-şi trimite soţia… dar a spus: „E perfect în regulă. Dacă n-ai niciun frate, eu sunt fratele tău”.

Ea adusese o aţă, pe care a legat-o în jurul încheieturii lui Poras, iar el i-a atins picioarele.

Fratele trebuie să atingă picioarele surorii, nu contează dacă este mai tânără sau mai în vârstă. Un uriaş respect pentru feminitate a fost acolo, alături de o uriaşă amărăciune faţă de femei.

Poate că amărăciunea a fost creată de călugări şi de preoţi, iar respectul a fost creat de oamenii religioşi.

De îndată, soţia lui Alexandru a zis: „Acum eşti fratele meu şi sper că mă vei salva, dar singura cale de a mă salva este să nu-l ucizi pe Alexandru. Ai vrea ca sora ta să rămână văduvă toată viaţa ei?”

Poras a spus: „Nici nu se pune problema. Nici nu trebuie să vorbeşti despre asta – e stabilit. Alexandru nici măcar nu va fi atins. Acum, suntem rude”.

Şi asta s-a întâmplat… A doua zi.

Alexandru a atacat, într-un moment al bătăliei, Poras a ucis calul lui Alexandru.

Alexandru a căzut de pe cal, iar Poras se afla pe elefantul lui – pentru că, în India, elefantul era adevăratul animal de luptă, nu calul. Elefantul tocmai era pe cale să-l calce pe Alexandru – şi Alexandru ar fi fost terminat. Din obişnuinţă, Poras şi-a scos suliţa şi urma să-l ucidă, dar a

văzut aţa de la încheietură. A pus suliţa la loc şi i-a spus mahoutului, omul care struneşte elefantul: „Îndepărtează-te… şi informează-l pe Alexandru că nu-l voi ucide”.

Acela a fost momentul când Alexandru ar fi fost ucis, iar întreaga sa dorinţă de a cuceri lumea ar fi fost curmată; întreaga istorie ar fi fost alta.

Însă Poras era un om religios, cu un alt soi de caracter. Era gata să se lase înfrânt, dar nu să fie compromis.

Şi a fost înfrânt – şi-a ratat şansa.

Poras a fost adus dinaintea lui Alexandru, la curtea acestuia, o curte temporară, cu lanţuri la mâini şi la picioare.

Dar felul în care mergea… până şi Alexandru i-a zis: „Încă mergi ca un împărat, cu toate că ai lanţuri la picioare şi ai lanţuri la mâini”.

Poras a spus: „Aşa merg eu. N-are nicio legătură cu faptul că sunt împărat sau prizonier – aşa merg eu. Aşa sunt eu”.

Alexandru l-a întrebat: „Cum ai vrea să fii tratat?”

Poras a zis: „Ce întrebare! Un împărat ar trebui să fie tratat ca un împărat. Ce întrebare stupidă”.

Alexandru spune în notele sale: „Niciodată n-am întâlnit un om precum Poras. Era în lanţuri, era prizonier – l-aş fi putut ucide imediat, atunci şi acolo –, dar felul în care mergea, felul în care vorbea…”

Alexandru a fost cu adevărat impresionat.

El a spus: „Scoateţi-i lanţurile; va rămâne împărat oriunde. Daţi-i regatul înapoi. Dar, i-a zis el lui Poras, înainte să plecăm, aş vrea să-ţi pun o întrebare. Când ai avut şansa să mă ucizi, de ce ţi-ai retras lancea? O singură

secundă în plus şi aş fi fost terminat, sau elefantul tău m-ar fi putut zdrobi, însă tu l-ai împiedicat. De ce?”

Poras a spus: „Nu întreba asta. Ştii de ce; tu eşti politician, eu nu sunt. Această aţă – o recunoşti? Ai trimis această aţă cu soţia ta; acum, ea e sora mea, iar eu nu pot să-mi ucid cumnatul. Nu este posibil s-o fac văduvă. Prefer să fiu înfrânt decât să te ucid. Dar nu e nevoie ca tu să te simţi obligat faţă de mine; aşa ar trebui să se poarte un om cu adevărat echilibrat”.

Aşa că, în trecut, era posibil din cauza monarhiei.

Dar, în cazul monarhiei, şi idioţii devin regi, şi nebunii devin regi, totul este posibil.

Aşa că nu susţin monarhia, ci pur şi simplu spun că, în cazul monarhiei, era posibil ca un om religios să devină întâmplător împărat.

În viitor, democraţia nu va dura mult, deoarece politicianul e deja ignorant în faţa omului de ştiinţă; el deja este în mâinile omului de ştiinţă.

Viitorul aparţine omului de ştiinţă, nu politicianului.
Asta înseamnă că va trebui să schimbăm cuvântul „democraţie”.

Am un cuvânt pentru asta: „meritocraţie”.
Meritul va fi factorul decisiv.
Nu dacă poţi aduna voturi făcând tot felul de promisiuni electorale şi stârnind speranţe, ci meritul tău, puterea ta reală în lumea ştiinţei va decide.

Şi, odată ce guvernele vor ajunge pe mâinile omului de ştiinţă, totul va fi posibil.

Eu numesc ştiinţa „religie obiectivă”, iar religia,

„ştiinţă subiectivă”.

Odată ce va ajunge pe mâinile oamenilor de ştiinţă, harta lumii va fi diferită – deoarece ce este lupta între omul de ştiinţă al unei ţări şi omul de ştiinţă al altei ţări?

Amândoi lucrează la aceleaşi proiecte; va fi mult mai rapid dacă sunt împreună.

E o prostie pură faptul că, pretutindeni în lume, aceleaşi experimente sunt repetate în fiecare ţară – este incredibil! Toţi aceşti oameni pot face miracole colaborând. Separaţi, devine mult mai costisitor.

De exemplu, dacă Albert Einstein n-ar fi scăpat din Germania, cine ar fi câştigat al Doilea Război Mondial? Crezi că America şi Marea Britanie şi Rusia ar fi câştigat al Doilea Război Mondial? Nu.

Evadarea unui singur om, Albert Einstein, din Germania a schimbat istoria.

Toate aceste nume prefăcute – Roosevelt, Churchill, Stalin, Hitler – nu înseamnă nimic. Acel om a făcut toată treaba, deoarece a creat bomba atomică.

El i-a scris o scrisoare lui Roosevelt: „Bomba e gata din partea mea şi, dacă n-o folosiţi, n-aveţi nicio şansă să opriţi războiul”.

A regretat asta întreaga viaţă, dar asta-i o altă poveste.

Bomba atomică a fost folosită – preşedintele Truman a dat aprobarea – şi, din momentul în care a fost folosită, nici nu s-a mai pus problema ca Japonia să continue lupta.

Războiul a fost câştigat: Hiroshima şi Nagasaki în flăcări au pus capăt celui de-al Doilea Război Mondial.

Albert Einstein lucra la acelaşi proiect în Germania. Ar fi putut doar să scrie la o altă adresă – în loc de Roosevelt, ar fi putut să-i scrie lui Adolf Hitler – şi întreaga

istorie ar fi fost altfel, cu totul altfel.

Viitorul se va afla în mâinile omului de ştiinţă. Nu este departe. Acum există arme nucleare şi niciun politician nu poate izbuti să ajungă deasupra.

Ei nu ştiu nimic despre ele, nici măcar ABC-ul.

Pe vremea când Einstein era în viaţă, se spunea că, în toată lumea, doar douăsprezece persoane îi înţelegeau teoria relativităţii.

Unul dintre aceşti doisprezece oameni era Bertrand Russell, care a scris o cărticică pentru aceia care n-o înţelegeau – ABC-ul relativităţii.

S-a gândit să-i facă să înţeleagă măcar ABC-ul, dar nici asta n-a fost posibil deoarece, dacă poţi înţelege ABC-ul, atunci tot alfabetul devine simplu.

Nu e o problemă doar de înţelegere a ABC-ului – după aceea, XYZ nu e prea departe.

Adevărata problemă este să înţelegi ABC-ul.

Ei bine, toţi aceşti politicieni nu înţeleg absolut nimic. Mai devreme sau mai târziu, lumea va ajunge pe mâinile acelor oameni care au merite.

Şi, în primul rând, va ajunge pe mâinile oamenilor de ştiinţă. Poţi considera asta aproape o predicţie – că lumea va ajunge pe mâinile oamenilor de ştiinţă.

Iar atunci se va deschide o nouă dimensiune.

Mai devreme sau mai târziu, omul de ştiinţă îi va invita pe înţelept, pe sfânt, fiindcă nu se poate descurca singur.

Omul de ştiinţă nu poate să se descurce cu el însuşi. Se poate descurca cu orice altceva, dar nu cu el însuşi.

Albert Einstein poate că ştie totul despre stelele din Univers, dar nu ştie nimic despre el însuşi.

Acesta va fi viitorul: de la politicieni la oameni de ştiinţă, de la oameni de ştiinţă la oameni religioşi – dar

ăsta va fi un cu totul alt soi de lume.

Oamenii religioşi nu se pot apuca să îţi ceară voturi; tu va trebui să le ceri lor.

Tu va trebui să le ceri să îndeplinească o funcţie.

Iar dacă ei vor simţi că solicitarea ta e sinceră şi că este nevoie de ei acolo, s-ar putea să accepte să aibă un rol în lume.

Dar ţine minte că nu va exista politică deloc.

Aşa că dă-mi voie să repet: politicianul poate deveni religios dacă renunţă la politică, altfel e imposibil.

Omul religios se poate implica în politică dacă politica îşi schimbă total caracterul, altminteri este imposibil ca un om religios să intre în politică. Nu poate fi politician.

Dar, după cum se mişcă lucrurile, e absolut sigur că, întâi, lumea va ajunge în mâinile omului de ştiinţă, iar apoi, de la omul de ştiinţă, va ajunge la mistic.

Şi abia când va fi pe mâinile misticului vei fi în siguranţă. Lumea poate fi un adevărat paradis. De fapt, nu există un alt paradis decât dacă ne facem unul aici.

4. PROVOCAREA SCHIMBĂRII

Omul cu adevărat inteligent nu se va agăţa de nicio ideologie – pentru ce s-o facă? Nu va purta povara unor răspunsuri gata făcute. El ştie că are suficientă inteligenţă pentru a găsi răspunsuri la orice situaţie ar apărea. De ce să cari cu tine o încărcătură inutilă din trecut? Ce rost are s-o cari?

Şi, de fapt, cu cât cari mai multe lucruri din trecut, cu atât vei fi mai puţin capabil să răspunzi prezentului, deoarece prezentul nu este o repetiţie a trecutului, e mereu nou, absolut mereu nou. Nu este niciodată vechiul;

câteodată, s-ar putea să semene cu vechiul, dar nu e vechiul, există diferenţe fundamentale.

Viaţa nu se repetă niciodată. Este mereu proaspătă, mereu nouă, mereu în creştere, mereu explorând, mereu pornind în noi aventuri.

Vechile tale răspunsuri gata pregătite nu te vor ajuta.

De fapt, îţi vor pune piedică, nu-ţi vor permite să vezi noua situaţie.

În vremuri de nesiguranţă, ce e mai bun – şi ce este mai rău – pare să iasă la iveală din oameni. Vrei să comentezi asta?

Nu există „vremuri de nesiguranţă" pentru că timpul e întotdeauna nesigur.

Este problema minţii – fiindcă mintea vrea certitudine, iar timpul este întotdeauna o incertitudine.

Aşa că atunci când, din întâmplare, mintea găseşte un mic spaţiu de certitudine, se simte stabilă. Un fel de permanenţă iluzorie o înconjoară.

Are tendinţa de a uita adevăratul caracter al existenţei şi al vieţii, începe să trăiască într-un fel de lume de vis, începe să confunde aparenţa cu realitatea.

Asta e bine pentru minte, pentru că mintea se teme întotdeauna de schimbare dintr-un motiv simplu: cine ştie ce va aduce schimbarea, bine sau rău?

Un lucru e sigur: că schimbarea îţi va destabiliza lumea plină de iluzii, de aşteptări, de visuri.

Mintea este exact ca un copil care se joacă. pe ţărmul mării, făcând castele din nisip.

Vreme de o clipă, castelul pare terminat – dar e făcut din nisipuri mişcătoare.

În orice moment, este suficientă o briză slabă pentru a fi sfărâmat în bucăţi.

Dar noi începem să locuim în acel castel de vis. Începem să simţim că am găsit ceva care o să rămână cu noi întotdeauna.

Dar timpul ne perturbă permanent mintea.

Pare dur, este într-adevăr un act de mare compasiune din partea existenţei să rămână întotdeauna cu tine.

Nu-ţi îngăduie să iei aparenţele drept realitate. Nu-ţi dă ocazia să accepţi măşti în locul chipului tău real, al chipului tău original.

Aşa că, ori de câte ori timpul îţi spulberă una dintre iluziile dragi, pare că scoate la iveală ce e mai rău şi ce este mai bun în vieţile oamenilor.

Pur şi simplu, scoate la iveală ce este ascuns în spatele falsei permanenţe, în spatele visului pe care l-ai considerat adevărat. Pur şi simplu, îţi îndepărtează masca.

N-are nimic de-a face cu binele sau răul, cu mai bine sau mai rău – pur şi simplu, îţi îndepărtează masca.

Pur şi simplu, te expune, te pune faţă în faţă cu tine însuţi, astfel încât orice ai reprimat începe să iasă la iveală.

Poate fi ce-i mai rău, poate fi ce-i mai bun. Timpul nu are nimic de-a face cu aceste categorisiri. Pur şi simplu, îngăduie celor reprimate să iasă la suprafaţă, te aduce faţă în faţă cu tine însuţi.

Majoritatea oamenilor ascund ce e mai rău. Foarte rar găseşti o persoană care să ascundă ce are mai bun – de ce să ascunzi ce e mai bun?

Oamenii pretind chiar că se înfăţişează pe ei înşişi în cele mai bune culori – de ce ar trebui să ascundă ce au mai bun?

Oamenii pur şi simplu ascund ce e mai rău gândind că este urât.

Se întâmplă o schimbare şi masca îţi alunecă de pe chip. O schimbare şi, brusc, te pomeneşti gol. Ai rămas fără haine şi toată realitatea devine o oglindă: nuditatea,

goliciunea ta e reflectată de pretutindeni.

Da, foarte rar, în cazuri extrem de excepţionale, se întâmplă să iasă la iveală ce e mai bun.

Însă ce este mai bun iese la iveală doar în cazul acelor oameni care nu poartă o mască, care sunt deja goi şi şi-au acceptat deja nuditatea ca fiind frumoasă şi naturală.

Aşa că schimbarea vremurilor nu poate distruge nimic în ei – dimpotrivă, îi îmbunătăţeşte.

Scoate la lumină ceva ce ei poate că au uitat, alţii poate că au uitat.

Avem tendinţa de a considera lucrurile drept sigure.

Aşadar, numai în puţine cazuri excepţionale ce e mai bun iese la iveală, atunci când o persoană a trăit în mod inocent, fără urmă de ipocrizie, atunci când o persoană trăieşte ştiind perfect că nimic nu este sigur aici şi nimic nu e permanent.

Astfel de oameni ştiu că a se aştepta la aşa ceva însemnă să creezi temelii pentru propriile frustrări viitoare – să semeni seminţele disperării, ale suferinţei, ale anxietăţii.

Dacă accepţi că schimbarea este în firea realităţii şi că totul se va schimba;

Dacă ştii clipă de clipă că următoarea clipă ţi-ar putea aduce ceva complet nou şi că tot ce pare atât de real în acest moment se poate risipi ca un nor – care a fost aici cu o clipă în urmă, dar acum nu mai este

Dacă există această conştienţă, atunci schimbarea nu-ţi va crea probleme, atunci fiecare schimbare e acceptabilă.

Nu i te opui, nu vrei să fie altfel.

Chiar dacă te afectează pe tine şi visurile tale frumoase, dorinţele tale dragi, castelele tale pe jumătate

terminate, nu există nicio frustrare, pentru că ai acceptat de la bun început că aşa ceva se poate întâmpla în orice moment.

Aşa că, în realitate, nu există niciun conflict, nicio frustrare. Eşti în largul tău.

Iată de ce spun că nu există vremuri grele, vremuri de nesiguranţă.

Timpul înseamnă schimbare, înseamnă întotdeauna schimbare.

Doar că noi continuăm să permanentizăm lucrurile.

În lupta împotriva timpului, vom fi înfrânţi – şi e vina noastră.

Iar când suntem înfrânţi, fireşte că suntem supăraţi, suntem frustraţi din cauza existenţei înseşi. Ne pierdem încrederea. Pare că totul este împotriva noastră şi începem să trăim cuprinşi de paranoia, de teamă – un anumit tremur spiritual pune stăpânire pe fiinţa noastră.

Dar asta se întâmplă pentru că ne-am aşteptat la ceva care nu ţine de realitate.

Existenţa nu are nicio obligaţie de a ne îndeplini aşteptările.

Atunci, ce e mai rău iese la iveală, pentru că asta ascunseserăm în spatele unei anumite idei de permanenţă.

Trăiam cu ideea că asta avea să ţină pentru totdeauna, că nu este nevoie de nicio schimbare.

Şi, brusc, tot pământul ne dispare de sub picioare – fireşte că tot ce e mai rău iese la iveală din oameni.

Este posibil [să iasă] şi ce e mai bun, dar asta e posibil doar dacă ai trăit în armonie cu viaţa, cu existenţa, fără să ceri favoruri. Iar noi cerem întotdeauna favoruri.

Dacă nu cerem favoruri, nu există nicio frustrare, nicio supărare.

De exemplu, mulţi dintre cei care mi-au fost alături

au simţit o mare frustrare faţă de viaţa însăşi, deoarece au muncit din greu, şi-au pus întreaga energie în crearea unui vis frumos şi, aproape când erau pe cale să isprăvească – doar detaliile finale mai trebuiau puse la punct –, brusc, totul dispare.

S-au simţit furioşi, dezgustaţi, împotriva întregii existenţe – dar asta ne-o facem singuri.

Eu nu sunt frustrat – nu m-am uitat în urmă nici măcar o singură clipă. Aceia au fost ani frumoşi, am trăit frumos şi asta e natura existenţei: lucrurile se schimbă. Ce putem face?

Aşa că încercăm să facem altceva – care, la rândul său, se va schimba. Nimic nu este permanent aici.

Cu excepţia schimbării, totul se schimbă.

Aşa că nu mă plâng de nimic. Nici măcar un singur moment n-am simţit că a fost ceva în neregulă… Pentru că, deşi totul a fost în neregulă, pentru mine nimic n-a fost în neregulă.

Doar că noi am încercat să facem din cărţi de joc nişte castele frumoase. Tocmai erai pe cale să termini şi vine o adiere care nu ştie că tu făceai castele din cărţi de joc, iar acele castele sunt spulberate.

Poate, cu excepţia mea, toată lumea este frustrată. Şi toţi sunt supăraţi şi pe mine, pentru că eu nu mă simt frustrat, nu sunt alături de ei. Asta îi înfurie şi mai tare.

Dacă şi eu aş fi fost furios, dacă şi eu m-aş fi văitat, dacă şi eu aş fi fost cumplit de supărat, ei ar fi avut o consolare. Dar eu nu sunt.

Ne-am bucurat de ceea ce făceam şi ne vom bucura de indiferent ce vom face – iar lucrurile vor continua să se schimbe mereu.

Dacă această amintire e mereu acolo, ca un far, atunci nu vei mai simţi niciodată că nişte vremuri grele,

nişte vremuri nesigure ţi-au adus ce era mai rău.

În primul rând, noi n-am plantat acele seminţe niciodată. De aceea sunt printre voi, dar, cu toate astea, ceva din mine rămâne înstrăinat, deoparte.

Pentru simplul motiv că eu privesc lucrurile într-un mod total diferit; pentru mine, totul e acceptabil. Acum va fi dificil să transformăm un alt vis în realitate, fiindcă mulţi dintre cei care au muncit să transforme un vis în realitate vor fi într-o stare de defetism. Sunt înfrânţi.

Vor simţi că realităţii sau existenţei nu îi pasă de oamenii nevinovaţi care nu făceau rău nimănui, care pur şi simplu încercau a face ceva frumos.

Chiar şi în cazul lor, existenţa respectă aceeaşi regulă – nu face nicio excepţie. Atât de mulţi sannyasini vor fi într-o stare de defetism, încât le va fi foarte greu să mai facă iarăşi vreun efort.

Ei vor simţi: „Ce rost are? Ne investim energia, speranţele, aşteptările şi cine ştie? Mâine, totul este distrus de orice fleac”.

Ei vor simţi că e mai bine să nu spere, că este mai bine să nu viseze.

E mai bine să te pierzi într-o viaţă banală, în care oamenii nu visează, în care oamenii nu speră, în care oamenii nu creează, în care oamenii continuă să trăiască viaţa de zi cu zi.

În acea viaţă, nu dai peste asemenea frustrări.

Asemenea frustrări apar doar când încerci să ajungi la Lună.

Iar când aproape ai ajuns, Luna dispare brusc şi te afli mult mai departe de ea decât înainte de a-ţi începe călătoria.

Îmi dau seama că este dureros, dar suntem răspunzători pentru această durere.

Simţi că viaţa nu e justă, nu e corectă pentru că ţi-a luat o jucărie din mâini. Nimeni n-ar trebui să se

grăbească foarte tare să tragă o concluzie atât de importantă. Mai aşteaptă puţin.

Poate că întotdeauna sunt spre bine – toate schimbările. Ar trebui doar să fii suficient de răbdător. Ar trebui să dai vieţii ceva mai multă libertate de acţiune.

Şi ţine minte mereu, fericirea nu este finalizarea a ceva, fericirea este ceva ce ţi-ai dorit, ce ţi-ai dorit cu toată intensitatea, ceva ce, în timp ce-l realizai, te-a făcut să uiţi de orice altceva, de întreaga lume – acesta era singurul lucru asupra căruia ţi-ai concentrat întreaga fiinţă.

Şi acolo sunt fericirea şi răsplata ta – nu în finalizarea, nu în permanenţa a ceva.

În acest flux schimbător al existenţei, trebuie să găsim în fiecare moment propria răsplată a acestuia.

Indiferent ce făceam, am făcut tot ce ne-a stat în puteri, n-am fost cu inima îndoită, n-am ascuns nimic.

Ne-am implicat cu toată fiinţa noastră în acţiune.

În asta constă fericirea noastră.

Atunci, ce se întâmplă cu acele visuri… Ele sunt cu adevărat visuri şi este o mare provocare să transformi visurile în realităţi.

Dar n-ar trebui să uiţi niciodată că La urma urmelor, e un vis. Este o bucurie să-l transformi în realitate.

Însă nu uita că rămâne un vis – iar mai devreme sau mai târziu, dispare.

Dacă eşti conştient de asta, atunci, după fiecare schimbare din viaţa ta, vei vedea că vei fi mai isteţ, mai inteligent, mai matur; vei deveni mai atent la nuanţele delicate ale existenţei – şi vei fi extrem de dispus să accepţi orice s-ar întâmpla.

În toată viaţa mea, am văzut multe lucruri dispărând.

Mi-am făcut mai mulţi prieteni decât şi-a făcut probabil vreodată oricine altcineva.

Dar cineva îţi este prieten astăzi – mâine, se termină.
Găseşte vreo cale la o răscruce şi se desparte de tine.

Dar eu am luat mereu de bun faptul că suntem doar nişte călători – nimeni nu ştie niciodată cât timp se va afla cineva lângă el.

Cât timp e cineva cu tine, oferă-i câtă iubire poţi, împarte cu el cât de mult poţi.
Mâine, poate că va trebui să îţi iei rămas-bun de la acea persoană.

Întreaga mea viaţă, m-am dus dintr-un loc în altul pentru că a dat greş ceva.
Dar eu nu am dat greş.
Mii de visuri pot să nu se îndeplinească – asta nu mă face un ratat.

Dimpotrivă, fiecare vis care dispare mă face mai victorios pentru că nu mă deranjează, nici măcar nu mă atinge.
Dispariţia sa este un avantaj, este o oportunitate de a învăţa să fiu matur. Atunci, ce-i mai bun în tine va ieşi la iveală.
Şi orice s-ar întâmpla nu va conta – ce-i mai bun în tine se va dezvolta spre culmi tot mai înalte.

Însă niciodată să nu încerci să câştigi în faţa timpului, în faţa vieţii, în faţa existenţei.
Mereu să laşi să treacă de la tine.
Atunci, nimeni nu e înfrânt niciodată, nimeni nu este într-o stare de ratare.

Şi nu este nimic de ascuns deoarece nu te agăţi de nimic pentru a-l permanentiza – de nicio relaţie, de nicio prietenie, de nicio activitate, de nimic nu există nicio dorinţă de a te agăţa de ceva, atâta vreme cât se întâmplă lucruri care te bucură.

Te deschizi, permiţi puterii acelor momente să-ţi umple fiinţa, iar după ce acele momente trec, eşti mereu recunoscător, nu te vaiţi niciodată.

Dacă visurile care dispar te fac recunoscător, atunci ce-i mai bun în tine se va dezvolta.

În acea neînfrângere – pentru că, de fiecare dată când faci ceva, timpul îl schimbă –, viaţa începe să curgă într-o direcţie diferită, încep să se întâmple lucruri la care nu te aşteptai…

Necunoscutul intră permanent în lumea ta cunoscută şi o perturbă.

Dar o perturbă numai pentru că nu-l întâmpini cu plăcere.

Dacă poţi întâmpina cu plăcere necunoscutul şi poţi părăsi cunoscutul… Întotdeauna, cunoscutul este perturbat de timp – nu necunoscutul.

Necunoscutul nu poate fi perturbat de timp şi nici de altceva.

Dacă eşti gata să întâmpini cu plăcere necunoscutul, cunoşti secretul de a rămâne victorios în ciuda tuturor înfrângerilor şi a tuturor eşecurilor.

Acele visuri nu contează.

Ce contează este cum rămâi după acele visuri spulberate, după ce s-a ales în aşa măsură praful de acele mari aşteptări, încât nu mai poţi găsi nici măcar o umbră de-a lor.

Cum rămâi în urma lor? Dacă eşti neafectat, înseamnă că ai ştiut un mare secret, că ai găsit cheia universală.

Atunci, nimic nu te mai poate înfrânge, nimic nu te mai poate perturba, nimic nu te mai poate înfuria şi nimic nu te mai poate trage înapoi.

Mărşăluieşti întruna în necunoscut, căutând noi provocări.

Şi toate aceste provocări vor perfecţiona ce e mai bun în tine.

Să mă aflu în lumea exterioară este uneori dificil pentru mine, pentru că îmi dau seama cât de duri sunt oamenii şi cum se calcă în picioare unul pe celălalt. Asta mă doare foarte tare, uneori chiar fizic, şi mă simt la fel de vulnerabil ca un copilaş. Te rog, spune-mi cum să fac faţă.

Există mereu probleme în lume, iar lumea a existat mereu şi va exista mereu.

Dacă te apuci să încerci a îmbunătăţi circumstanţele schimbării, schimbarea oamenilor, să te gândeşti la o lume utopică, la schimbarea guvernului, a structurii, a economiei, a politicii, a educaţiei, vei fi pierdut.

Aceasta este capcana cunoscută drept politică.

În acest mod, mulţi oameni îşi irosesc vieţile.

Să-ţi fie foarte clar: singura persoană pe care o poţi ajuta în clipa asta eşti tu însuţi.

În clipa asta, nu poţi ajuta pe nimeni.

Aceasta s-ar putea să fie doar o distragere, doar o festă a minţii.

Vezi-ţi de propriile probleme, vezi-ţi de propriile anxietăţi, vezi-ţi de propria minte şi încearcă să le schimbi întâi pe astea.

Li se întâmplă multor oameni: în clipa în care devin interesaţi de vreun soi de meditaţie, de spiritualitate, imediat mintea le spune: „Ce faci şezând aici în tăcere? Lumea are nevoie de tine, sunt atât de mulţi oameni săraci. Există atât de mult conflict, violenţă, agresiune. Ce stai să te rogi în templu? Du-te şi ajută-i pe oameni”.

Cum poţi să-i ajuţi pe acei oameni? Eşti exact ca ei. S-ar putea să le creezi şi mai multe probleme, dar nu-i poţi ajuta.

De aceea, toate revoluţiile au dat greş.

Nicio revoluţie nu a avut succes deoarece revoluţionarii se află cu toţii în aceeaşi barcă.

Persoana religioasă este cea care înţelege că:

„Sunt minuscul, sunt foarte limitat. Dacă, având această energie limitată, pot să mă schimb măcar pe mine, va fi un miracol”.

Şi, dacă te poţi schimba pe tine. Dacă eşti o fiinţă total diferită, cu o nouă viaţă strălucindu-ţi în ochi şi un nou cântec în inimă, atunci poate că vei putea să le fii de ajutor şi altora, deoarece atunci vei avea ceva de împărtăşit.

Chiar zilele trecute, cineva mi-a trimis o poveste foarte frumoasă despre un incident din viaţa lui Basho, cel mai mare poet haiku din Japonia, maestrul poeţilor haiku. Dar el nu era doar poet.

Înainte de a deveni poet, fusese un mistic; înainte de a revărsa poezii atât de frumoase, a revărsat mult în propriul sine. A fost un om care meditează.

Se spune că Basho a pornit într-o călătorie atunci când era tânăr. Călătoria era o străduanie de a se găsi pe sine.

Nu mult după ce a pornit la drum, a auzit un copil plângând singur în pădure – poate că şedea sub un copac, meditând sau încercând să mediteze, şi l-a auzit pe copilaş plângând în pădure.

A meditat vreme îndelungată, întrebându-se ce să facă. Apoi şi-a luat traista şi şi-a văzut de drum, lăsându-l pe copil cu soarta lui.

Şi-a notat în jurnal:

„Primul lucru pe care cineva trebuie să-l facă este să facă ce-i necesar pentru sine înainte de a face ceva pentru altul”.

Pare dur… Un copil singur în pădure, plângând, iar acest om meditează dacă să facă sau nu ceva, dacă îl poate ajuta pe copil, dacă va fi sau nu bine să-l ajute.

Un copil, un copil neajutorat plânge în sălbăticie, singur, pierdut – iar Basho meditează asupra faptului şi, în final, decide.

Cum poate să ajute pe cineva, când încă nu s-a ajutat nici pe sine?

El însuşi e rătăcit în sălbăticie, el însuşi este singur, el însuşi e copilăros. Cum poate el ajuta pe cineva?

Incidentul pare foarte dur, dar e semnificativ. Nu spun să nu ajuţi un copil pe care îl găseşti plângând în pădure.

Dar încearcă să înţelegi: propria lumină nu arde, iar tu începi să-i ajuţi pe alţii.

Fiinţa ta lăuntrică se află într-o beznă totală, dar tu începi să-i ajuţi pe alţii.

Tu însuţi suferi, şi devii un servitor al oamenilor. Tu n-ai trecut prin rebeliunea lăuntrică, dar devii un revoluţionar. Asta e pur şi simplu absurd, dar această idee se naşte în mintea tuturor.

Pare foarte simplu să-i ajuţi pe alţii.

De fapt, oamenii care au cu adevărat nevoie să se schimbe pe ei înşişi sunt mereu interesaţi de schimbarea altora.

Asta devine o ocupaţie, iar ei pot uita astfel de sine. Asta am observat.

Am văzut atât de mulţi lucrători sociali, dar n-am văzut niciodată o singură persoană care să aibă vreo lumină interioară pentru a ajuta pe cineva.

Dar ei încearcă din greu să ajute pe toată lumea.

Sunt înnebuniţi să transforme societatea şi pe oameni, şi minţile oamenilor, uitând complet că n-au făcut acelaşi lucru şi în privinţa lor înşişi. Dar au fost ocupaţi.

Cândva, un bătrân revoluţionar şi lucrător social stătea cu mine.

L-am întrebat:

„Eşti complet absorbit de munca ta. Te-ai gândit vreodată, dacă tot ceea ce vrei cu adevărat să se întâmple se va întâmpla, dacă, printr-un miracol, peste noapte, tot ce îţi doreşti se va realiza, ce vei face în dimineaţa următoare? Te-ai gândit vreodată la asta?”

El a râs – un râs foarte sec –, dar apoi s-a întristat puţin.

A spus: „Dacă ar fi posibil, n-aş şti ce să fac atunci. Dacă lumea ar fi exact cum îmi doresc, atunci n-aş şti ce să fac. S-ar putea chiar să mă sinucid”.

Aceşti oameni sunt ocupaţi – aceasta este obsesia lor.

Şi ei şi-au ales o obsesie care nu poate fi împlinită niciodată. Aşa că poţi continua să-i schimbi pe alţii, viaţă după viaţă.

Cine eşti tu?

Şi acesta este un soi de ego: că alţii sunt duri unul cu altul, că se calcă în picioare unul pe altul.

Însăşi ideea că alţii sunt duri îţi dă sentimentul că tu eşti foarte moale. Nu, nu eşti.

Acesta s-ar putea să fie genul tău particular de ambiţie – să-i ajuţi pe oameni, să-i ajuţi să devină mai paşnici, să-i ajuţi să devină mai cumsecade, mai plini de compasiune.

Khalil Gibran a scris o povestioară:

Era odată un câine, un mare revoluţionar, s-ar putea spune, care îi învăţa mereu pe ceilalţi câini din oraş că: „Doar din cauza prostescului vostru lătrat, noi nu creştem. Vă irosiţi energia lătrând inutil”.

Un poştaş trece pe-acolo şi, brusc, toţi câinii latră… Trece un poliţist, un gardian.

Câinii au ceva împotriva uniformelor, a oricărui fel de uniformă, aşa că sunt revoluţionari. Încep imediat să latre.

Liderul obişnuia să le spună:

„Încetaţi! Nu vă irosiţi energia, deoarece această energie poate fi folosită pentru ceva util, creativ. Câinii pot conduce întreaga lume, dar voi vă irosiţi energia absolut inutil. Trebuie să se renunţe la acest obicei. Acesta este singurul păcat, păcatul originar”.

Câinii simţeau mereu că el avea perfectă dreptate: logic, avea dreptate:

„De ce tot lătraţi? Se iroseşte multă energie; ajungi să oboseşti. În dimineaţa următoare, începi să latri din nou şi până noaptea eşti obosit. Ce rost are?”

Pricepeau ce voia liderul lor să zică, dar mai ştiau şi că ei erau doar câini, nişte sărmani câini.

Idealul era măreţ, iar liderul lor era un exemplu cu adevărat deosebit – pentru că, indiferent ce propovăduia, aia făcea.

El nu lătra niciodată. Se vedea ce caracter are, astfel că, indiferent ce propovăduia, şi făcea.

Dar, încet. Încet, ei s-au săturat de predica lui constantă, într-o zi, au decis – era ziua de naştere a liderului – şi au decis, drept cadou, ca măcar în acea noapte să reziste tentaţiei de a lătra.

Măcar pentru o singură noapte, aveau să-şi respecte liderul şi să-i ofere un dar. El n-ar fi putut fi mai fericit dacă ei reuşeau să facă asta.

Toţi câinii au tăcut în acea noapte. A fost foarte

dificil, chinuitor.

A fost ca atunci când meditezi şi îţi este greu să încetezi a mai gândi. Era aceeaşi problemă. Ei au încetat să latre, cu toate că lătraseră mereu. Şi nu erau mari sfinţi, ci câini obişnuiţi, dar au încercat din greu.

A fost foarte, foarte dificil.

Se ascundeau în cotloanele lor, cu ochii închişi, cu dinţii încleştaţi, astfel încât să nu vadă nimic, să nu audă nimic. A fost o mare putere de stăpânire.

Liderul s-a plimbat prin oraş. A fost extrem de uimit.

Cui să-i predice? Pe cine să înveţe acum? Ce se întâmplase? Era o tăcere deplină.

Apoi, brusc, după ce miezul nopţii trecuse, a devenit atât de enervat… Pentru că nu se gândise niciodată cu adevărat că îl vor asculta câinii.

Ştiuse foarte bine că nu-l vor asculta niciodată, că era cât se poate de firesc pentru câini să latre.

Pretenţia lui era nefirească, dar câinii tăcuseră! Întreaga lui autoritate era în joc. Ce va face de mâine?

Pentru că tot ce ştia să facă era să predice. Întreaga lui funcţie era în joc.

Pentru prima dată a realizat că, din cauza faptului că predicase constant de dimineaţă până noapte, nu simţise niciodată nevoia să latre.

Energia lui era foarte canalizată în predici, iar predicatul era un fel de lătrat.

Dar, în acea noapte, nu se afla nimeni pe nicăieri pentru a fi găsit vinovat.

Câinele predicator a început să simtă o teribilă nevoie de a lătra. La urma urmelor, un câine e un câine. În cele din urmă, s-a dus pe o alee întunecată şi a început să latre.

Când ceilalţi câini au auzit că unul a încălcat

înţelegerea, au spus: „Noi de ce am suferi?” Câinii din tot oraşul au început să latre.

Liderul a venit la ei şi le-a zis: „Proştilor! Când veţi înceta să lătraţi? Din cauza lătratului vostru, noi am rămas doar câini. Altminteri, am fi dominat întreaga lume”.

Să ţii bine minte că un lucrător social, un revoluţionar cere imposibilul – dar asta îl ţine ocupat.

Iar când eşti ocupat cu problemele altora, ai tendinţa să uiţi de problemele proprii.

Întâi rezolvă acele probleme, deoarece asta este prima ta responsabilitate, fundamentală.

Un faimos psiholog a cumpărat o fermă doar ca să se amuze. De fiecare dată când arunca grâu în brazdele proaspăt arate, o armată de ciori negre coborau şi-i ciuguleau grâul.

În cele din urmă, înghiţindu-şi mândria, psihologul a apelat la bătrânul lui vecin Nastratin Hogea.

Nastratin s-a dus pe câmp şi a trecut printre toate brazdele fără să arunce nicio sămânţă. Ciorile au coborât, au protestat puţin şi şi-au luat zborul. Nastratin a făcut acelaşi lucru şi a doua zi, şi în următoarea, păsările luându-şi de fiecare dată zborul confuze şi înfometate.

În cele din urmă, în a patra zi, a plantat grâu; nicio cioară nu s-a mai deranjat să vină.

Când psihologul a încercat să-i mulţumească lui Nastratin, acesta a mormăit. „E doar psihologie banală”, a spus el. „Ai auzit vreodată de ea?”

Ţine minte, aceasta este psihologie foarte obişnuită, banală: nu-ţi băga nasul în treaba altora.

Dacă ei fac ceva greşit, ei trebuie să-şi dea seama. Nimeni altcineva nu-i poate face să-şi dea deama de asta.

Ei trebuie să decidă a-şi da seama că nu există altă cale, iar tu îţi vei irosi timp şi energie preţioase.

Prima ta responsabilitate este să-ţi transformi propria fiinţă.

Iar când fiinţa ta este transformată, lucrurile încep să se petreacă firesc.

Devii o lumină şi oamenii încep a-şi găsi calea cu ajutorul luminii tale. Nu că tu insişti, nu că tu îi sileşti să vadă.

Lumina ta, arzând strălucitoare, reprezintă o invitaţie suficientă – oamenii încep să sosească.

Oricine are nevoie de lumină va veni la tine. Nu e nevoie să te duci după nimeni, pentru că tocmai acel mers în sine este o prostie.

Nimeni n-a schimbat pe nimeni împotriva voinţei sale. Nu aşa se întâmplă lucrurile.

Aceasta este psihologie obişnuită, banală – ai auzit vreodată de ea? Ţine asta pentru tine.

Este posibil să încerci să schimbi lumea pentru a o salva, dar fără să fii agresiv? Este agresiv.

Chiar şi efortul de a schimba un singur individ este agresiv.

Cine eşti tu să hotărăşti ce e bine pentru o anumită persoană?

Cine eşti tu să hotărăşti că lumea, dacă va fi schimbată după placul tău, va fi un loc mai bun?

Înseamnă să-ţi asumi rolul de mântuitor, iar acesta este un mod inconştient de a-i domina pe oameni.

Este pentru binele lor, desigur, astfel încât ei nici

măcar nu se pot răscula împotriva ta.

Fiecare părinte face asta pentru copiii lui.

„Pentru binele lor" îi disciplinează.

Îi silesc să facă lucruri pe care aceştia nu vor să le facă.

Le impun o anumită religie fără consimţământul lor.

În orice mod posibil, libertatea acestora este îngrădită.

Mai puţină libertate, mai puţină individualitate… Iar în momentul în care copilul devine sută la sută ascultător, a murit!

În neascultarea lui consta viaţa copilului; în rebeliunea lui consta fiinţa lui.

Şi nu poţi să spui că intenţiile părinţilor sunt greşite.

Eu n-am suspectat niciodată intenţiile cuiva, dar nu asta e problema.

Problema este: care-i rezultatul?

Intenţia este ceva din tine – poţi avea numai intenţii bune sau numai intenţii rele, însă ţine-le doar pentru tine.

Din clipa în care începi să acţionezi asupra lor, intenţiile bune devin mult mai primejdioase decât intenţiile rele.

O intenţie rea poate fi imediat curmată, condamnată, nu numai de către persoana asupra căreia o impui, dar chiar şi de către cei care îi sunt martori.

Dar o intenţie bună este primejdioasă.

Ambele fac acelaşi lucru – distrug libertatea individului de a fi el însuşi –, aşa că natura lor nu e nicidecum diferită de ceea ce vrei tu.

Rebeliunea este posibilă faţă de intenţia rea şi va fi susţinută de toată lumea, dar împotriva intenţiilor bune

rebeliunea devine imposibilă.

Toată lumea îi va susţine pe oamenii cu intenţii bune, care distrug individul.

Nimeni nu va veni în sprijinul individului.

Nu este treaba noastră să salvăm lumea.

În primul rând, nu noi am creat-o.
Nu e treaba noastră încotro se îndreaptă şi ce se întâmplă cu ea.

Singura noastră responsabilitate este ca, atâta vreme cât ne aflăm aici, să trăim o viaţă plină de bucurie, de iubire, de beatitudine.
Atâta vreme cât ne aflăm aici, responsabilitatea noastră e să ştim cine suntem şi ce-i cu viaţa asta.

Iar miracolul obţinut făcând asta este că deja schimbăm lumea fără să fim agresivi.

În mintea ta nu există nicio idee de a schimba lumea, aşa că nu se ridică problema agresiunii.
N-ai nici măcar un gând vag de a schimba lumea şi de a o face în concordanţă cu tine.
Pur şi simplu îţi trăieşti viaţa al cărei stăpân eşti.
Încerci s-o trăieşti cât mai intens şi total posibil, pentru că viaţa e scurtă, iar următorul moment este atât de nesigur, încât trebuie să considerăm fiecare moment ca şi cum ar fi ultimul.

Chiar şi numai ideea – că acesta ar putea fi ultimul moment – te va transforma.

Apoi, nu mai ai de ce să fii gelos, de ce să fii furios.
În ultimul moment al vieţii, cine vrea să fie furios şi gelos, trist şi nefericit?

În ultimul moment al vieţii, fireşte că toate ranchiunele şi toate nemulţumirile legate de viaţă dispar.

Dacă fiecare moment este considerat a fi ultimul – aşa cum şi ar trebui să fie considerat, pentru că tot ce urmează este nesigur –, te schimbi, iar schimbarea ta va fi molipsitoare.

Ar putea schimba întreaga lume, cu toate că tu n-ai intenţionat asta.

Acesta e modul meu de a schimba lumea fără a fi agresiv.

Altminteri, până acum, toţi reformatorii, revoluţionarii, mântuitorii au fost violenţi, agresivi. Erau hotărâţi să te salveze.

Nu te-au întrebat niciodată dacă vrei sau nu să fii salvat; erai doar un lucru în legătură cu care ei trebuiau să ia o decizie.

Cine le-a dat autoritatea? Nici măcar nu ţi-au cerut permisiunea.

Iar dacă nu te schimbi aşa cum vor ei, sunt dispuşi să te arunce pentru totdeauna într-un iad întunecat, cumplit!

Şi, desigur, dacă eşti doritor – dacă eşti dispus să te sinucizi spiritual şi să devii o umbră a acestor oameni –, ei îţi oferă toate recompensele pe care ţi le poţi imagina în paradis.

Hinduiştii au încercat să schimbe lumea, creştinii au încercat să schimbe lumea – toate religiile au făcut asta.

Comunismul, socialismul, fascismul, toate au făcut asta.

Oamenii mei trebuie să fie total diferiţi, să reprezinte un nou fenomen în lume.

Să nu se amestece în viaţa nimănui, dar, cu toate

acestea, să transforme întreaga lume. Asta este adevărata magie.

Nu ai intenţionat niciodată, nu ai impus niciodată, nu te-ai amestecat niciodată, nu ai încălcat niciodată teritoriul cuiva.

Nu ai judecat niciodată pe nimeni: „Greşeşti, iar eu am să te corectez”.

Nu te interesează niciodată – e treaba lor, e viaţa lor.

Dacă vrea cineva să şi-o distrugă, are dreptul să o distrugă. Dacă vrea cineva să trăiască prosteşte, are tot dreptul s-o facă. Este viaţa lui. Cum şi-o duce, dacă o trăieşte ori dacă rămâne aproape mort, adormit din fragedă pruncie până la moarte, şi asta-i viaţa lui, iar el este stăpânul ei.

Aşa că oamenii mei nu trebuie să se amestece în viaţa nimănui.

Eu am o abordare total diferită pentru a schimba lumea: schimbă-te doar pe tine.

Iar când te bucuri şi dansezi, vei descoperi că şi altcineva de lângă tine a început să danseze pentru că avem cu toţii aceeaşi conştiinţă umană, cu acelaşi potenţial.

Nimeni nu e străin. Vorbim noi limbi diferite, dar înţelegem un limbaj.

Aşa că, atunci când eşti fericit, zâmbitor, ceilalţi care poate nu zâmbesc vor simţi brusc un zâmbet ivindu-li-se pe chip.

Poate că eşti un străin, dar i-ai zâmbit acelei persoane, i-ai făcut cu mâna persoanei. Ai schimbat persoana fără să ştie, fără să intenţionezi asta.

Marii maeştri – precum Lao Zi, Zhuangzu, Lie Zi – au numit asta „acţiune în lipsa acţiunii”.

Tu nu faci nimic, totuşi ceva se întâmplă.

Iar când lucrurile se întâmplă de la sine, sunt frumoase, pentru că în profunzimea lor există libertate.

Dacă persoana căreia i-ai făcut cu mâna, dacă persoana căreia i-ai zâmbit… Tu nu i-ai cerut să facă asta, a avut toată libertatea de a nu se uita la tine.

Însă a existat o sincronizare între o inimă şi o altă inimă.

Cunoscând secretul sincronizării, propun un soi total nou de revoluţie.

Schimbă-te pe tine şi, prin acea schimbare, ai schimbat o parte din lume. Eşti parte din lume.

Dacă schimbarea ta este ceva care te face bogat, care te face vesel, care te face fericit, care te face să cânţi, atunci celorlalţi le va fi greu să reziste să nu cânte cu tine, să nu danseze cu tine, să nu înflorească împreună cu tine.

Un singur individ poate schimba întreaga lume fără măcar să pomenească cuvântul „transformare”.

Am început călătoria singur.

N-am bătut la uşa nimănui pentru a veni cu mine, dar, ciudat, oamenii au început să vină, iar caravana a început să devină din ce în ce mai mare.

Au venit din proprie iniţiativă.

Dacă au trăit alături de mine, a fost decizia lor; dacă au vrut să plece, n-a fost nicio problemă. Sunt liberi ca întotdeauna.

Noi am început deja procesul prin care lumea intră într-o nouă fază a istoriei omeneşti.

Nu suntem agresivi, nu încercăm să schimbăm

lumea.

Nici măcar nu suntem interesaţi de lume, doar ne trăim viaţa, ne bucurăm de viaţă – suntem total egoişti! Cu toate acestea, ceea ce nu s-a întâmplat în mii de ani e posibil prin noi.

Dar va fi acţiune în lipsa acţiunii, o transformare care n-a fost intenţionată, care nu a fost impusă.

O transformare care s-a întins de una singură, iar oamenii au înţeles ce este, pentru că, în adâncul său, fiecare inimă vorbeşte acelaşi limbaj.

Ce pot face pentru a ajuta un cerşetor? Indiferent dacă îi dau un dolar sau nu, el oricum va rămâne un cerşetor.

Nu cerşetorul e problema.

Dacă acel cerşetor ar fi problema, atunci toată lumea care trece pe lângă el ar simţi acelaşi lucru.

Dacă acel cerşetor ar fi problema, atunci cerşetorii ar fi dispărut cu mult timp în urmă.

Problema este în tine: inima ta simte. Încearcă să înţelegi asta.

Mintea intervine imediat, ori de câte ori inima simte iubire.

Mintea intervine imediat şi spune: „Indiferent dacă îi dai sau nu ceva, el va rămâne oricum un cerşetor”.

Dacă rămâne ori nu un cerşetor, asta nu-i responsabilitatea ta.

Dacă inima ta simte că trebuie să faci ceva, fă-o! Nu încerca să eviţi. Mintea încearcă să evite situaţia.

Mintea zice: „Ce se va întâmpla? El va rămâne un cerşetor, aşa că nu e nevoie să fac nimic”.

Ai ratat o ocazie prin care iubirea ta putea să curgă. Dacă acel cerşetor a decis să fie cerşetor, tu nu poţi face nimic. Poţi să-i dai bani, iar el poate să-i arunce. El decide asta. Mintea este foarte deşteaptă.

Apoi, scepticul întreabă: „Oricum, de ce există cerşetori?”

Pentru că în inima omenească nu există iubire.

Dar mintea scepticului intervine iarăşi: „N-a luat bogatul de la sărac? N-ar trebui ca săracul să ia înapoi ce i-a furat bogatul?”

Ei bine, uiţi de cerşetor şi de strângerea de inimă pe care ai simţit-o.

Acum, toată treaba devine politică, economică. Acum, problema nu mai ţine de inimă, ci de minte.

Iar mintea l-a creat pe cerşetor! Viclenia, „calculaţivitatea” minţii l-a creat pe cerşetor.

Există oameni vicleni, foarte calculaţi – ei au devenit bogaţii.

Există oameni naivi, nu atât de calculaţi – ei au devenit săracii.

Poţi schimba societatea – în Rusia sovietică, au schimbat-o şi n-a fost nicio diferenţă.

Vechile categorii au dispărut – săracii şi bogaţii –, însă au apărut conducătorii şi supuşii, o nouă categorie.

Vicleanul a devenit conducătorul, iar naivul a devenit supusul.

Înainte, naivul era sărac, iar vicleanul era bogat. Ce poţi face?

Dacă nu dispare separarea dintre minte şi inimă, dacă umanitatea nu începe să trăiască ghidându-se după inimă, şi nu după minte, clasele vor rămâne.

Numele se vor schimba, iar nefericirea va exista în

continuare.

Întrebarea este foarte relevantă, foarte plină de înţeles, semnificativă: „Ce pot face cu un cerşetor?”

Nu cerşetorul e problema. Problema sunteţi tu şi inima ta.

Fă ceva, orice poţi, şi nu încerca să arunci responsabilitatea asupra bogatului.

Nu încerca să arunci responsabilitatea asupra istoriei.

Nu încerca să arunci responsabilitatea asupra structurii economice, deoarece aceasta este secundară.

Dacă omenirea rămâne vicleană şi calculată, aceste lucruri se vor repeta la nesfârşit.

Ce poţi face tu în privinţa asta?

Tu eşti o mică parte din întreg. Indiferent ce faci, nu va schimba situaţia – dar te va schimba pe tine.

Se poate să nu-l schimbe pe cerşetor dacă îi dai ceva, dar gestul în sine, că ai împărţit cu el orice ai putut, te va schimba pe tine. Asta este important.

Iar dacă lucrurile continuă în felul acesta – revoluţia inimii, oamenii care simt, oamenii care privesc altă fiinţă umană ca pe o finalitate în sine –, dacă lucrurile de genul acesta continuă să se amplifice, într-o zi, oamenii săraci vor dispărea, sărăcia va dispărea şi nu va fi înlocuită de o nouă categorie de exploatare.

Până acum, toate revoluţiile au dat greş pentru că revoluţionarii nu au fost capabili să vadă cauza fundamentală a sărăciei.

Ei observă doar cauzele superficiale.

Ei spun imediat: „Nişte oameni l-au exploatat, de

aceea există sărăcie”.

Însă de ce au existat nişte oameni capabili să-l exploateze?

De ce nu pricep asta?

De ce nu pricep că ei nu câştigă nimic, iar acest om pierde totul?

Se poate ca ei să acumuleze bogăţie, dar ucid viaţa pretutindeni înjur. Bogăţia lor nu este altceva decât sânge. De ce nu pricep asta?

Mintea vicleană a creat o explicaţie şi în acest caz.

Mintea vicleană spune: „Oamenii sunt săraci din cauza karmei lor. În vieţile trecute, au făcut ceva rău, acesta-i motivul pentru care suferă. Eu sunt bogat pentru că am făcut fapte bune, aşa că acum mă bucur de roade”. Şi aceasta este tot minte.

Şi Marx, şezând în biblioteca Muzeului Britanic, e tot o minte.

Mintea lui se gândeşte la cauza fundamentală a sărăciei şi el ajunge să simtă că există exploatatori.

Dar astfel de oameni vor exista mereu. Dacă viclenia nu va dispărea complet, problema nu este schimbarea structurii societăţii.

Problema e schimbarea întregii structuri a personalităţii omeneşti.

Ce poţi face tu?

Poţi schimba, îi poţi alunga pe oamenii bogaţi – ei se vor întoarce pe uşa din spate. Ei au fost vicleni.

De fapt, aceia care îi alungă pe bogătaşi sunt şi ei foarte vicleni – altminteri, n-ar fi putut alunga pe cineva.

Oamenii bogaţi n-or putea intra pe uşa din spate, dar oamenii care se autointitulează revoluţionari, comunişti, socialişti se vor aşeza pe tron, iar apoi se vor apuca să-i

exploateze pe ceilalţi.

Iar exploatarea lor va fi mai primejdioasă, deoarece ei s-au dovedit a fi mai vicleni decât bogătaşii.

Alungându-i pe bogătaşi, au dovedit categoric un lucru: că sunt mai vicleni decât bogătaşii.

Societatea se va afla în mâinile unor oameni chiar mai vicleni. Şi ţine minte, dacă într-o zi se vor naşte alţi revoluţionari – ceea ce este inevitabil să se întâmple, pentru că oamenii vor începe din nou să simtă că exploatarea există, acum a luat o nouă formă –, va fi din nou o revoluţie.

Dar cine îi va alunga pe foştii revoluţionari?

Acum va fi nevoie de oameni şi mai vicleni.

Ori de câte ori vei înfrânge un anumit sistem şi te vei folosi de aceleaşi mijloace pe care acel sistem le-a folosit pentru sine – doar numele se vor schimba, steagurile se vor schimba, societatea va rămâne aceeaşi.

Destul cu această prosteală.

Nu cerşetorul e problema, problema eşti tu. Nu fi viclean, nu fi deştept.

Nu încerca să spui că asta-i karma lui – nu ştii nimic despre karma. E doar o ipoteză pentru a explica anumite lucruri care nu pot fi explicate, pentru a explica anumite lucruri care provoacă strângeri de inimă.

Odată ce ai acceptat ipoteza, ai scăpat de povară. Atunci, tu poţi rămâne bogat, iar săracul poate rămâne sărac şi nu-i nicio problemă. Ipoteza funcţionează ca tampon.

De aceea, sărăcia a rămas atât de adânc înrădăcinată în India, iar oamenii au devenit insensibili la ea.

Ei au o anumită teorie care îi ajută.

Aşa cum mergi cu o maşină, iar maşina are amortizoare care te ajută să nu simţi denivelările

drumului, amortizoarele preiau această ipoteză a karmei. Este un foarte bun amortizor. Dai mereu peste sărăcie, dar există un amortizor, teoria karmei.

Ce poţi face? N-are nimic de-a face cu tine. Tu te bucuri de bogăţiile tale datorită virtuţilor tale şi faptelor bune făcute în trecut, iar acest om suferă de pe urma faptelor rele.

În India există o anumită sectă jainistă, Terapanth.

Membrii ei sunt credincioşi extremişti ai acestei teorii.

Ei spun: „Nu interveni, deoarece el suferă din cauza karmelor trecute. Nu interveni. Nu-i da nimic, deoarece asta ar fi o interferenţă; ar suferi el mai puţin timp, dar tu vei întârzia procesul. El trebuie să sufere”.

De exemplu, îi poţi da unui sărac suficient pentru a trăi lejer vreme de câţiva ani, dar, după acei câţiva ani. Va începe din nou să sufere.

Îi poţi da suficient pentru a trăi lejer toată această viaţă, dar, în viaţa viitoare, suferinţa va începe din nou.

Aşa că aceia care cred în Terapanth continuă să zică; „Nu interveni. Şi dacă moare cineva la marginea drumului, mergi mai departe, indiferent, pe drumul tău”.

Ei spun că asta e compasiune – intervenind întârzii procesul karmei persoanei. Ce amortizor bun!

În India, oamenii au devenit absolut insensibili. Asemenea teorii viclene îi protejează.

În Occident, au descoperit o ipoteză nouă: anume că, deoarece bogătaşii i-au exploatat pe oameni, să-i distrugem pe bogătaşi. Uită-te la asta! Dacă te uiţi la un om sărac, iubirea începe să-ţi înflorească în inimă.

Zici imediat că acest om sărac e sărac din cauza bogatului. Ai transformat iubirea în ură!

Acum, ura se îndreaptă către bogătaş. Ce fel de joc e ăsta?

Acum spui: „Distrugeţi-i pe bogătaşi! Luaţi-le totul, sunt nişte criminali”.

Acum, cerşetorul e dat uitării, inima nu-ţi mai este plină de iubire.

Dimpotrivă, e plină de ură… Iar ura a creat societatea în care există cerşetori!

Din nou, ura se manifestă în tine.

Vei crea o societate în care categoriile se pot schimba, numele se pot schimba, dar vor exista supuşi şi conducători, exploataţi şi exploatatori, opresori şi oprimaţi. Nu va fi mare diferenţă, va fi acelaşi lucru.

Vor fi stăpâni şi vor fi sclavi.

Singura revoluţie posibilă este revoluţia inimii. Când vezi un cerşetor, rămâi sensibil. Nu-i permite nici unui amortizor să intervină între tine şi cerşetor. Rămâi sensibil. Este dificil, pentru că vei începe să plângi.

Este dificil pentru că va fi foarte, foarte neplăcut.

Împarte cu el tot ce poţi împărţi. Şi nu-ţi face griji dacă el va rămâne sau nu cerşetor – tu ai făcut tot ce ai putut.

Iar asta te va schimba. Asta îţi va da o nouă fiinţă, mai aproape de inimă şi mai departe de minte.

Aceasta este transformarea ta lăuntrică, şi aceasta e singura cale.

Dacă indivizii continuă să se schimbe în acest mod, s-ar putea să apară cândva o societate în care oamenii să fie atât de sensibili, încât să nu poată exploata, în care oamenii au devenit atât de atenţi şi de conştienţi, încât nu pot oprima, în care oameni au devenit atât de iubitori, încât doar să te gândeşti la sărăcie, la sclavie este imposibil.

Fă ceva din inimă şi nu cădea victimă teoriilor.

Ai spus că trebuie să ne mutăm la polul opus, că trebuie să alegem atât ştiinţa şi religiozitatea, cât şi raţionalitatea şi ¡raţionalitatea, Occidentul şi Orientul, tehnologia şi spiritualitatea. Pot alege atât

politica, cât şi meditaţia? Pot alege să schimb lumea şi să mă schimb şi pe mine în acelaşi timp? Pot fi simultan un revoluţionar şi un sannyasin?

Da, am spus iar şi iar că un om trebuie să accepte polarităţile.

Dar meditaţia nu este un pol. Meditaţia e acceptarea polarităţilor, iar prin acea acceptare, omul ajunge dincolo de polarităţi. Aşa că nu există un opus al meditaţiei.

Încearcă să înţelegi, în camera ta întunecată.

Este întunericul opus luminii sau reprezintă doar absenţa luminii?

Dacă e opusul luminii, atunci are o existenţă proprie. Are întunericul propria lui existenţă? Este real în felul lui, ori e doar absenţa luminii? Dacă are o realitate proprie, înseamnă că, atunci când aprinzi o lumânare, el va rezista. Va încerca să stingă lumânarea. Se va lupta pentru existenţa proprie, va rezista.

Dar el nu opune nicio rezistenţă. Nu se luptă niciodată, nu stinge niciodată o lumânare mică. Întunericul este vast, iar lumânarea e mică, dar lumânarea nu poate fi înfrântă de întunericul vast.

Întunericul poate să fi domnit de secole în acea casă, dar adu o mică lumânare şi întunericul nu poate spune: „Eu am secole în spate, aşa că voi lupta cu străşnicie”.

Pur şi simplu, dispare. Întunericul nu are nicio realitate pozitivă – pur şi simplu este absenţa luminii, aşa că atunci când aduci lumină, el dispare.

Când stingi lumina, apare. De fapt, nu este alungat niciodată şi nu vine niciodată, pentru că nu poate.

Întunericul nu este nimic altceva decât absenţa luminii. Când lumina e prezentă, nu-i acolo; când lumina este absentă, e acolo. Este absenţă.

Meditaţia este lumina lăuntrică. Nu are niciun opus,

doar absenţă. Întreaga viaţă e o absenţă a meditaţiei, aşa cum o trăieşti – viaţa lumească, viaţa politică, prestigiul, egoul, ambiţia, lăcomia.

Şi asta este ceea ce înseamnă politica.

„Politica" e un cuvânt foarte mare. Nu-i include doar pe aşa-zişii politicieni, îi include şi pe oamenii de lume, deoarece oricine este ambiţios e politician şi oricine se luptă să ajungă undeva este politician.

Oriunde există competiţie există şi politică.

30 de elevi studiază în aceeaşi clasă şi se cheamă colegi de clasă – ei sunt inamici de clasă pentru că se întrec cu toţii, nu sunt colegi. Toţi încearcă să-i întreacă pe ceilalţi. Toţi încearcă să obţină medalia de aur, să fie în frunte.

Există ambiţie; ei sunt deja politicieni.

Oriunde există competiţie şi luptă, acolo există şi politică. Aşa că toată viaţa obişnuită este orientată către politică.

Meditaţia este precum lumina – când meditaţia apare, politica dispare. Aşa că nu poţi fi şi meditativ, şi politic – asta e imposibil. Ceri imposibilul.

Meditaţia nu este un capăt cu polaritate, e absenţa tuturor conflictelor, a tuturor ambiţiilor, a tuturor manifestărilor egoului.

Dă-mi voie să-ţi spun o renumită poveste sufistă. Iată cum a fost:

Un sufist a zis:

„Nimeni nu-l poate înţelege pe om până nu pricepe legătura dintre lăcomie, favoare şi imposibilitate".

„Aceasta", a spus discipolul lui, „este o cimilitură pe care n-o pricep".

Sufistul a zis:

„Nu căuta niciodată înţelesul cimiliturilor, atunci

când îl poţi obţine printr-o experienţă concretă”.

El şi-a dus discipolul la un magazin aflat într-o piaţă din apropiere, unde se vindeau veşminte.

„Arată-mi cel mai grozav strai pe care îl ai”, i-a spus sufistul proprietarului magazinului, „pentru că am chef să cheltuiesc mult”.

Omul a adus cel mai frumos veşmânt şi a cerut un preţ extrem de mare pentru el.

„Seamănă foarte mult cu ceea ce-mi doresc”, a zis sufistul, „dar aş vrea nişte paiete în jurul gulerului şi un mic tiv de blană”.

„Nimic mai uşor”, a spus vânzătorul hainelor, „chiar am un astfel de veşmânt în atelierul magazinului”.

A dispărut câteva momente, iar apoi s-a întors după ce a adăugat blană şi paiete aceluiaşi veşmânt.

„Şi cât costă acesta?”, a întrebat sufistul.

„De 20 de ori preţul primului”, a răspuns negustorul.

„Excelent”, a zis sufistul. „Le iau pe amândouă”.

Ei bine, asta era imposibil, deoarece era acelaşi veşmânt!

Sufistul arăta că lăcomia are o doză de imposibil în ea – imposibilitatea este intrinsecă lăcomiei.

Nu fi prea lacom – pentru că aceasta este cea mai mare lăcomie existentă, să ceri să fii politician şi meditator simultan. Asta e cea mai mare lăcomie posibilă.

Ceri să fii ambiţios şi netensionat; ceri să lupţi, să fii violent, să fii lacom, dar să fii totuşi şi paşnic, şi relaxat.

Dacă ar fi fost posibil n-ar mai fi fost nevoie de sannyasini, n-ar mai fi fost nevoie de meditaţie. Nu le poţi

avea pe amândouă.

Odată ce începi să meditezi, politica începe să dispară. Odată cu dispariţia politicii dispar şi toate efectele sale. Tensiunea, îngrijorarea, anxietatea, chinul, violenţa, lăcomia – toate dispar. Acestea sunt derivate ale minţii politice.

Va trebui să te decizi: poţi fi politician sau poţi fi meditator.

Nu poţi fi ambele deoarece, atunci când apare meditaţia, întunericul dispare.

Această lume, lumea ta, este absenţa meditaţiei. Iar când meditaţia apare, această lume pur şi simplu dispare, precum întunericul. Acesta este motivul pentru care cei care ştiu, spun că această lume e iluzorie, nu este reală.

E iluzorie ca întunericul: pare a fi reală atunci când e acolo, dar odată ce aduci lumină devii brusc conştient că nu a fost reală, că era ireală.

Uită-te doar în întuneric, cât de real este, cât de real pare. E acolo, înconjurându-te din toate părţile.

Şi nu numai asta – te simţi înspăimântat. Irealul creează teamă. Te poate ucide, şi nici măcar nu-i acolo! Fă lumină. Pune pe cineva la uşă – să vadă dacă întunericul iese sau nu.

Nimeni nu vede vreodată întunericul ieşind şi nimeni nu vede vreodată întunericul intrând. Pare să existe şi nu există. Aşa-numita lume a dorinţei şi ambiţiei, politica, doar pare să existe şi nu există.

Odată ce începi să meditezi, vei începe să râzi de toată absurditatea asta, de tot coşmarul care a dispărut. Dar, te rog, nu încerca să faci acest imposibil lucru.

Dacă încerci, te vei trezi într-un mare conflict – vei avea o personalitate scindată.

„Pot alege şi politica, şi meditaţia? Pot alege să

schimb lumea şi să mă schimb şi pe mine în acelaşi timp?”

Nu e posibil. De fapt, tu eşti lumea. Când te schimbi pe tine însuţi, ai început să schimbi lumea – şi nu se poate altfel.

Dacă începi să-i schimbi pe alţii, nu vei putea să te schimbi pe tine. Iar acela care nu este capabil să se schimbe pe sine nu poate schimba pe nimeni. Poate doar să creadă că face o treabă măreaţă, aşa cum cred politicienii tăi.

Aşa-zişii tăi revoluţionari sunt oameni bolnavi, oameni încordaţi, oameni nebuni – dementi –, dar dementa lor e în aşa fel încât, dacă sunt lăsaţi singuri, înnebunesc de-a binelea, aşa că îşi canalizează dementa spre o ocupaţie.

Fie încep să schimbe societatea, să reformeze societatea făcând una, alta… Să schimbe întreaga lume.

Iar nebunia lor este în aşa fel, încât nu pot vedea prostia a ceea ce fac.

Nu te-ai schimbat tu însuţi – cum poţi schimba pe altcineva? Începe mai îndeaproape, de acasă. Schimbă-te întâi pe tine, fă întâi lumină în tine, apoi vei fi capabil…

De fapt, nu e corect să spui că apoi va exista capacitatea de a-i schimba pe alţii.

De fapt, odată ce te-ai schimbat pe tine, devii o sursă de infinită energie, iar acea energie îi schimbă pe alţii din voinţa lor. Nu e că te duci şi munceşti din greu, şi devii un martir al schimbării oamenilor – nu, nu este nimic de genul acesta.

Pur şi simplu rămâi tu însuţi, dar acea energie, puritatea ei, inocenţa ei, parfumul ei, se răspândeşte în valuri. Ajunge pe toate ţărmurile lumii. Fără niciun efort din partea ta, o revoluţie fără efort începe.

Iar revoluţia e frumoasă când se face fără efort.

Când se face cu efort, este violentă, îţi impui cu forţa ideile asupra altcuiva.

Stalin a ucis milioane de oameni pentru că era revoluţionar.

El a dorit să schimbe societatea, iar cine i se opunea în vreun fel trebuia să fie ucis şi îndepărtat din drum.

Uneori, asta li se întâmplă celor care încearcă să te ajute, care încep să te ajute chiar împotriva dorinţei tale. Pentru ei nu contează dacă tu vrei să fii schimbat sau nu.

Ei au în cap că trebuie să te schimbe şi te vor schimba chiar dacă nu vrei. Nu te vor asculta.

Acest tip de revoluţie va fi violentă, sângeroasă. Iar o revoluţie nu poate fi violentă, nu poate fi sângeroasă, deoarece o revoluţie trebuie să fie o revoluţie a iubirii şi a inimii.

Un adevărat revoluţionar nu se duce niciodată nicăieri să schimbe pe cineva.

El rămâne înrădăcinat în sine; cei care vor să fie schimbaţi, vor veni la el. Vin de departe. Vin la el. Parfumul ajunge la ei pe căi subtile, pe căi necunoscute, pentru ca oricine vrea să se schimbe să vină şi să caute un revoluţionar.

Revoluţionarul adevărat rămâne în sinea lui, disponibil.

Ca un heleşteu cu apă rece – oricine e însetat îl va căuta; n-o să te caute heleşteul pe tine. Heleşteul n-o să alerge după tine.

Şi heleşteul n-o să te înece, fiindcă nu eşti însetat – în aşa fel încât, dacă nu asculţi şi bei, heleşteul te va îneca.

Stalin a ucis foarte mulţi oameni. Revoluţionarii au fost la fel de violenţi ca reacţionarii şi, uneori, chiar mai rău. Te rog, nu încerca să faci imposibilul. Schimbă-te doar pe tine.

De fapt, şi asta este atât de imposibil, încât, dacă reuşeşti să te schimbi în această viaţă, poţi fi recunoscător.

Poţi spune: „Destul, ce s-a întâmplat e mai mult decât destul”. Nu-ţi face griji în privinţa altora. Şi ei sunt fiinţe, au conştiinţă, au suflete. Dacă vor să se schimbe, nimeni

nu le împiedică drumul.

Rămâi un heleşteu cu apă rece. Dacă sunt însetaţi, vor veni. Tocmai răceala ta va reprezenta invitaţia, puritatea apei tale va fi atracţia.

„Pot fi simultan un revoluţionar şi un sannyasin?”

Nu. Dacă eşti un sannyasin eşti o revoluţie, nu un revoluţionar. N-ai nevoie să fii un revoluţionar – dacă eşti sannyasin, eşti o revoluţie.

Încearcă să înţelegi ce spun. Atunci, nu te duci să-i schimbi pe oameni, nu te duci nicăieri să porneşti o revoluţie. Nu o plănuieşti – o trăieşti. Însuşi stilul tău de viaţă este o revoluţie.

Oriîncotro te-ai uita, orice vei atinge, va fi o revoluţie. Revoluţia va deveni întocmai ca respiratul, ceva spontan.

O altă poveste sufistă pe care aş vrea să v-o spun.

Un bine-cunoscut sufist a fost întrebat: „Ce este invizibilitatea?”

El a zis: „O să răspund la asta atunci când se va ivi ocazia unei demonstraţii”.

Sufiştii nu vorbesc mult. Ei creează situaţii. Ei nu spun multe. Ei îţi arată prin situaţii. Aşa că sufistul a zis: „Când se va ivi o ocazie, îţi voi face o demonstraţie”.

Ceva mai târziu, sufistul şi cel care îi pusese întrebarea au fost opriţi de o trupă de soldaţi, iar soldaţii au spus:

„Avem ordine să-i arestăm pe toţi dervişii, pentru că regele acestei ţări zice că ei nu vor să asculte de poruncile lui şi că vorbesc lucruri care afectează liniştea gândirii populaţiei. Aşa că îi vom băga în închisoare pe toţi sufiştii”.

Ori de câte ori există o persoană cu adevărat religioasă, o revoluţie, politicienii ajung să se teamă foarte

tare, deoarece însăşi prezenţa ei îi înnebuneşte.

Însăşi prezenţa ei este suficientă pentru a crea haos. Însăşi prezenţa ei este suficientă pentru a crea dezordine, moartea vechii societăţi. Însăşi prezenţa ei este suficientă pentru a crea o nouă lume.

Aceasta devine un vehicul. Absentă, complet absentă în privinţa egoului ei, devine un vehicul al divinităţii.

Conducătorii, oamenii vicleni s-au temut mereu de oamenii religioşi pentru că nu există primejdie mai mare decât o persoană religioasă. Nu se tem de revoluţionari, fiindcă strategiile lor sunt aceleaşi. Nu se tem de revoluţionari fiindcă folosesc acelaşi limbaj, terminologia lor e aceeaşi.

Sunt aceiaşi oameni, nu sunt oameni diferiţi. Duceţi-vă la orice capitoliu şi urmăriţi-i pe politicieni. Toţi politicienii aflaţi la putere şi toţi politicienii care nu se află la putere – toţi sunt aceiaşi oameni.

Cei care sunt la putere par să fie reacţionari, deoarece au obţinut puterea, iar acum vor s-o protejeze. Vor să o păstreze în mâinile lor, astfel încât ei par să fie orânduirea politică.

Cei ce nu se află la putere vorbesc despre revoluţie fiindcă vor să-i alunge pe cei aflaţi la putere.

Odată ajunşi la putere, vor deveni reacţionari, iar oamenii aflaţi la putere înainte, dar care au fost alungaţi de la putere vor deveni revoluţionari.

Un revoluţionar de succes e un revoluţionar mort, iar un conducător alungat de la putere devine revoluţionar. Şi cu toţii continuă să-i amăgească pe oameni.

Chiar dacă-i alegi pe cei aflaţi la putere, chiar dacă-i alegi pe cei care nu se află la putere, nu alegi oameni diferiţi. Au etichete diferite, dar nu există nicio diferenţă.

O persoană religioasă este un adevărat pericol. Însăşi fiinţa sa e primejdioasă, deoarece aduce lumi noi.

Soldaţii i-au înconjurat pe sufist şi pe discipolul lui şi au spus că îi cautau pe sufişti şi că toţi sufiştii aveau să fie bagaţi la închisoare, pentru ca regele a poruncit astfel. Regele a zis că sufiştii, dervişii spun lucruri care nu sunt bine-venite şi creează tipare de gândire care „nu sunt bune pentru liniştea populaţiei”.

Sufistul le-a zis soldaţilor: „Şi asta ar trebui să faceţi, pentru că trebuie să vă faceţi datoria”.

„Dar voi nu sunteţi sufişti?”, au întrebat soldaţii.

„Puneţi-ne la încercare”, a spus sufistul. Ofiţerul a scos o carte sufista.

„Ce-i asta?”, a întrebat el.

Sufistul s-a uitat la titlu şi a zis: „Ceva ce voi arde în faţa voastră din moment ce voi n-aţi făcut-o încă”.

El a dat foc cărţii, iar soldaţii, satisfăcuţi, au plecat călare.

Însoţitorul sufistului a întrebat: „Care a fost rostul acestui gest?”

„Să ne facă invizibili, a răspuns sufistul. Deoarece, pentru omul cu experienţă, vizibilitatea înseamnă să arăţi ca un lucru sau o persoană cu care el se aşteaptă să semeni. Dacă arăţi altfel, adevăratul tău caracter devine invizibil pentru el”.

Un om religios duce o viaţă revoluţionară, dar invizibilă – pentru că a deveni vizibil înseamnă să devii grosolan, să devii vizibil înseamnă să cobori pe cea mai de jos treaptă a scării.

O persoană religioasă, un sannyasin, creează o revoluţie în sinea sa şi rămâne invizibilă. Şi acea sursă

invizibilă de energie continuă să facă miracole.

Te rog, dacă eşti un sannyasin, nu e nevoie să devii un revoluţionar. Tu eşti deja o revoluţie. Şi spun o revoluţie pentru că un revoluţionar e deja mort, un revoluţionar are deja idei fixe – un revoluţionar are deja o minte. Spun revoluţie – e un proces.

Un sannyasin nu are idei fixe, el trăieşte clipă de clipă. El răspunde realităţii de moment, nu ca urmare a unor idei fixe. Urmăreşte doar.

Vorbeşte cu un comunist şi vei vedea că nu ascultă. S-ar putea să dea din cap, dar nu ascultă.

Vorbeşte cu un catolic, nici el nu ascultă. Vorbeşte cu un hinduist, nici el nu ascultă. În vreme ce tu vorbeşti, el pregăteşte răspunsul – răspuns provenit din ideile lui vechi, fixe.

Poţi chiar vedea pe chipul lui că nu există niciun răspuns, ci obtuzitate şi apatie.

Vorbeşte cu un copil: el ascultă, ascultă cu atenţie. Dacă ascultă, ascultă cu atenţie. Dacă nu ascultă, atunci e cu totul absent, dar e categoric. Vorbeşte cu un copil şi vei vedea răspunsul pur şi proaspăt.

Un sannyasin este ca un copil, nevinovat.

El nu trăieşte din ideile sale, el nu e sclavul vreunei ideologii. El trăieşte din conştiinţă, trăieşte din conştienţă. El acţionează aici şi acum! El nu are ziua de ieri şi nu are ziua de mâine, ci doar pe cea de azi.

Când Iisus a fost răstignit, un hoţ, care se afla alături de el, i-a spus: „Noi suntem infractori. Suntem răstigniţi, e-n regulă – putem înţelege. Tu pari nevinovat. Dar sunt fericit să fiu răstignit împreună cu tine. Sunt extrem de bucuros. N-am făcut niciodată nimic bun”.

El uitase complet ceva. Când Iisus s-a născut, părinţii lui Iisus fugeau din ţară pentru că regele ordonase uciderea în masă a tuturor copiilor născuţi într-o anumită

perioadă. Regele aflase de la înţelepţii lui că se va naşte o revoluţie şi că va fi o primejdie. E mai bine să previi din vreme, să-ţi iei măsuri de precauţie. Aşa că a ordonat o ucidere în masă. Părinţii lui Iisus fugeau.

Într-o noapte, au fost înconjuraţi de câţiva hoţi şi tâlhari – acel hoţ era unul dintre ei –, care aveau de gând să-i jefuiască şi să-i ucidă. Dar acest hoţ s-a uitat la pruncul Iisus, iar acesta era atât de frumos şi era atât de nevinovat, de pur, de parcă puritatea însăşi… Şi era înconjurat de o anumită strălucire. Iar acest om i-a oprit pe ceilalţi hoţi şi a spus: „Lăsaţi-i să plece. Uitaţi-vă doar la acest copil”. S-au uitat cu toţii la copil şi toţi au fost cumva hipnotizaţi. Nu puteau să facă lucrul pe care doriseră să-l facă… Şi i-au lăsat în pace.

Acesta era hoţul care îl salvase pe Iisus, dar nu ştia că acesta era acelaşi om.

I-a zis lui Iisus: „Nu ştiu ce am făcut, pentru că niciodată n-am făcut o faptă bună. Nu poţi găsi un criminal mai mare decât mine. Întreaga viaţă am trăit în păcat – furturi, crime şi tot ce-ţi poţi imagina. Dar sunt fericit. Îi sunt recunoscător lui Dumnezeu că mor alături de un om atât de nevinovat”.

Iisus a spus: „Tocmai datorită acestei recunoştinţe, azi, te vei afla împreună cu mine în împărăţia lui Dumnezeu”.

Ei bine, după această declaraţie, teologii creştini au discutat întruna ce a vrut el să spună cu acel „azi”. A vrut pur şi simplu să zică „acum”.

Un om religios nu are ziua de ieri, nu are ziua de mâine, ci doar pe cea de azi. Acest moment este totul. Când i-a spus hoţului: „Azi, vei fi împreună cu mine în împărăţia lui Dumnezeu” spunea de fapt: „Uite! Eşti deja. Chiar în acest moment, datorită recunoştinţei tale, datorită faptului că ai recunoscut puritatea şi inocenţa – datorită căinţei tale –, trecutul a dispărut. Te afli în împărăţia lui Dumnezeu”.

Un om religios nu trăieşte din ideologii, idei, concepte fixe, filosofii trecute. El se poartă conform conştiinţei lui. E mereu proaspăt ca un izvor proaspăt, mereu proaspăt, nealterat de trecut. Aşa că, dacă eşti un sannyasin, eşti o revoluţie.

O revoluţie este mai măreaţă decât toţi revoluţionarii. Revoluţionarii sunt aceia care s-au oprit undeva. Râul a îngheţat, nu mai curge. Un sannyasin curge mereu. Râul lui nu se opreşte niciodată – curge la nesfârşit, curge şi tot curge. Un sannyasin este o curgere.

5 CE POT FACE EU?

Dacă umanitatea rămâne adormită, dacă umanitatea rămâne inconştientă şi hipnotizată, atunci politicianul poate rămâne la putere, iar preotul poate continua să te exploateze.

Dacă umanitatea se trezeşte, atunci nu va mai fi nevoie de aceşti preoţi şi politicieni.

Nu va mai fi nevoie de vreo ţară, de vreun stat şi nu va mai fi nevoie de nicio Biserică, de niciun Vatican, de niciun papă. Nevoia va dispărea.

Va exista o calitate total diferită a conştiinţei umane. Calitatea trebuie să se nască.

Am ajuns la acel punct al evoluţiei în care această conştiinţă nouă este imperios necesară, disperat necesară – această conştiinţă nouă care îl eliberează pe om de politică şi de religie.

Cu ce pot ajuta eu pentru ca lumea să devină un loc mai bun? După cum stau lucrurile acum, acţiunea politică pare a fi singurul mod de luptă împotriva nedreptăţii din lume. Exclude viziunea ta despre transformare acţiunea politică?

Eu sunt îndrăgostit de viaţă în totalitatea ei.

Dragostea mea nu exclude nimic, include totul. Da, şi acţiunea politică e inclusă.

Acesta este cel mai rău lucru pe care îl include, dar n-am încotro! Dar tot ce e inclus în viziunea mea despre viaţă este inclus cu o diferenţă.

În trecut, omul trăia fără să fie conştient de toate aspectele vieţii.

A iubit fără conştienţă şi a dat greş, iar iubirea i-a adus numai nefericire şi nimic altceva. A făcut tot felul de lucruri în trecut, dar totul s-a dovedit a fi un iad.

La fel a fost cazul şi cu acţiunea politică. Fiecare revoluţie se transformă într-o antirevoluţie.

E vremea să înţelegem cum se întâmplă, de ce se întâmplă – că fiecare revoluţie, fiecare luptă împotriva nedreptăţii se transformă ea însăşi în cele din urmă într-o nedreptate, devine antirevoluţionară.

În secolul XX s-a întâmplat iar şi iar – nu vorbesc despre un trecut prea îndepărtat. S-a întâmplat în Rusia, s-a întâmplat în China.

Se va tot întâmpla dacă vom continua să funcţionăm în acelaşi vechi mod. Ignoranţa nu poate aduce mai mult de atât.

Când eşti lipsit de putere, e uşor să lupţi împotriva nedreptăţii.

În clipa în care ai devenit puternic, uiţi cu totul de nedreptate. Atunci, dorinţele reprimate se manifestă dominant. Atunci, subconştientul preia controlul şi începi să faci aceleaşi lucruri care înainte erau făcute de duşmanii împotriva cărora ai luptat. Ţi-ai pus viaţa chezăşie pentru asta!

Lordul Acton spune că puterea corupe. (John Emerich Edward Dalberg-Acton (1834-1902), istoric englez catolic, politician şi scriitor, renumit pentru remarca: „Puterea tinde să corupă, iar puterea absolută corupe absolut”, (n.tr.))

Este adevărat doar într-un singur sens. Iar în orice alt sens e complet neadevărat.

Este adevărat dacă priveşti lucrurile doar la suprafaţă: puterea corupe cu certitudine, oricine devine puternic devine corupt. Faptic, e adevărat, dar dacă priveşti fenomenul în profunzime, nu este adevărat.

Puterea nu corupe: oamenii corupţi sunt cei atraşi de putere.

Oamenii doresc să facă lucruri, pe care nu le pot face atâta vreme cât nu se află la putere. Din clipa în care ajung la putere, mintea pe care şi-au reprimat-o începe să se manifeste. Ei bine, nu există nimic care să stea în calea lor, nimic care să-i împiedice – acum, ei au puterea.

Puterea nu-i corupe, aduce corupţia lor la suprafaţă doar.

Corupţia a existat acolo ca sămânţă; acum a încolţit. Puterea doar s-a dovedit anotimpul propice pentru ca ea să încolţească; puterea este primăvară pentru florile otrăvite ale corupţiei şi nedreptăţii din fiinţa lor.

Puterea nu este cauza corupţiei, ci doar ocazia pentru exprimarea sa. De aceea afirm că în esenţă, fundamental, lordul Acton greşeşte.

Cine devine interesat de politică? Da, atraşi de sloganuri frumoase, oamenii intră în ea, dar ce se întâmplă cu acei oameni?

Iosif Stalin lupta împotriva nedreptăţii ţarului. Ce s-a întâmplat? A devenit el însuşi cel mai mare ţar pe care lumea l-a cunoscut vreodată, mai rău decât Ivan cel Groaznic!

Hitler obişnuia să vorbească despre socialism. Şi-a numit partidul Partid Naţional-Socialist. Ce s-a întâmplat cu socialismul când el a ajuns la putere? Toate astea au dispărut.

Acelaşi lucru s-a petrecut în India. Mahatma Gandhi şi adepţii lui vorbeau despre nonviolenţă, iubire, pace. Toate marile valori preţuite de-a lungul veacurilor.

Când să ajungă la putere, Mahatma Gandhi a refuzat, deoarece era conştient că, dacă preia puterea, nu va mai fi mahatma, înţeleptul.

Iar adepţii lui care au ajuns la putere s-au dovedit a fi cu toţii la fel de corupţi ca peste tot – şi erau cu toţii oameni buni înainte să ajungă la putere, mari servitori ai oamenilor. Sacrificaseră multe.

Nu erau nicidecum oameni răi; în toate modurile posibile, erau oameni buni. Dar chiar şi oamenii buni devin oameni răi – asta e ceva fundamental care trebuie înţeles.

Aş vrea ca oamenii să-şi trăiască viaţa în deplinătatea ei, dar cu o condiţie absolută, o condiţie categorică, iar acea condiţie este conştientizarea, meditaţia.

Mai întâi pătrunde adânc în meditaţie pentru a putea îndepărta toate seminţele otrăvitoare din subconştientul tău, pentru ca în tine să nu mai fie nimic care să poată fi corupt şi să nu mai fie nimic rău înăuntrul tău, ca puterea să-l scoată la iveală.

Apoi, fă ceea ce simţi că trebuie făcut.

Dacă vrei să devii pictor, devino pictor. Va exista o diferenţă la pictura ta – nu va fi precum a lui Picasso. Tablourile lui Picasso sunt demente – el e dement! De fapt, dacă ar fi fost împiedicat să picteze, ar fi ajuns într-un ospiciu.

Prin tablourile sale, el se purifică aruncându-şi nebunia pe pânză, scăpând de ea. Da, se simte mai bine. Este un fel de vomă; după ce vomiţi, te simţi mai bine, dar cum rămâne cu ceilalţi, care se uită la voma ta? Dar lumea e atât de proastă încât, dacă Picasso vomită, oamenii spun: „Ce tablou nemaipomenit – ceva ce nu s-a mai văzut, ceva unic!”

Vincent van Gogh a înnebunit de-adevăratelea, a

trebuit să fie spitalizat, iar apoi s-a sinucis. Şi nu avea mai mult de 37 de ani. Ei bine, ce fel de tablouri făcea acest om?

Cu certitudine, avea arta, avea talentul, dar arta şi talentul se aflau în mâinile unui nebun, ale unui sinucigaş. Privindu-i tablourile, te simţi neliniştit, stingherit.

Pune-ţi un tablou al lui Picasso în dormitor şi vei avea coşmaruri!

Un meditator poate deveni pictor, însă din el va ieşi ceva total diferit – ceva de dincolo, deoarece el va fi capabil să primească acel ceva.

Poate deveni dansator – dansul lui va avea o calitate nouă, va permite exprimarea divinului.

Poate deveni muzician… Sau poate intra în acţiunea politică, dar acţiunea lui politică îşi va avea rădăcinile în meditaţie.

De aceea nu va exista nicio teamă că din el va ieşi un Iosif Stalin sau un Adolf Hitler, sau un Mao Zedong – ar fi imposibil.

Nu-i spun nimănui să o ia într-o anumită direcţie – îmi las oamenii să fie total liberi.

Pur şi simplu, îi învăţ să mediteze. Îi învăţ să fie mai vigilenţi, mai conştienţi, iar apoi, depinde de ei. Oricare le-ar fi potenţialul înnăscut, îl vor descoperi – dar o vor face în mod conştient. Atunci, nu este nicio primejdie.

Nu sunt împotriva acţiunii politice – nu sunt împotriva a nimic. Nu sunt un negativist al vieţii, susţin viaţa, sunt absolut îndrăgostit de viaţă.

Şi, desigur, când pe Pământ există milioane de oameni, va exista un fel sau altul de politică.

Politica nu poate dispărea pur şi simplu. Ar fi ca şi cum ai desfiinţa poliţia, poşta, calea ferată – s-ar crea haos. Nu sunt un anarhist şi nu sunt în favoarea haosului.

Eu vreau ca lumea să fie mai frumoasă, mai armonioasă, mai mult cosmos decât haos.

Uneori, apreciez haosul doar pentru a distruge ce e putred.

Apreciez şi distrugerea doar pentru a crea.

Da, uneori sunt foarte negativist – sunt împotriva convenţiilor, conformismului, tradiţiilor – doar pentru a te elibera, astfel încât să poţi crea noi viziuni, noi lumi, pentru ca să nu fii nevoit să rămâi prizonier al trecutului, pentru a putea avea un viitor şi un prezent.

Dar nu sunt distructiv.

Întregul meu efort este menit a te ajuta să fii creativ.

Câţiva dintre oamenii mei vor intra inevitabil în acţiunea politică, dar eu voi sprijini asta numai când vor îndeplini condiţia de bază: când vor fi mai vigilenţi, mai conştienţi, când fiinţa lor interioară e plină de lumină.

Atunci, n-ai decât să faci ce vrei – nu poţi aduce nimic rău în lume. Vei aduce ceva bun, ceva frumos; vei fi o binecuvântare pentru lume.

Fără acea conştientizare, chiar dacă faci ceva bun, se va transforma în ceva dăunător.

Maica Tereza din Calcutta a primit Premiul Nobel. Ei bine, asta e o prostie enormă!

Comitetul de atribuire a Premiului Nobel n-a mai făcut niciodată o prostie atât de mare – dar, aparent, pare frumos. A fost apreciat în toată lumea că ei au făcut ceva măreţ.

J. Krishnamurti n-a primit Premiul Nobel – iar el este una dintre acele rare fiinţe umane, unul dintre cei câţiva buddha care chiar creează fundamentul pentru pacea mondială. Şi Maica Tereza a primit Premiul Nobel pentru pace.

Georges Gurdjieff nu a primit un Premiu Nobel, iar el

lucra din greu pentru a schimba miezul fiinţelor umane.

Ramana Maharshi nu a primit Premiul Nobel. (Ramana Maharshi (1879-1950) este cunoscut drept unul dintre cei mai remarcabili guru indieni ai vremurilor moderne, (n.tr.))

Asta pentru că munca lor este invizibilă; munca lor urmăreşte să îi conştientizeze mai mult pe oameni.

Când le aduci pâine oamenilor e vizibil, când le aduci medicamente oamenilor e vizibil. Când le aduci dumnezeire oamenilor e complet invizibil.

Maica Tereza făcea doar la suprafaţă ceva bun – îi ajuta pe săracii din Calcutta, pe bolnavi, pe bătrâni, pe orfani, pe văduve, pe leproşi, pe infirmi, pe orbi. Era atât de evident că făcea ceva bun!

Dar, în fond, ceea ce făcea ea era să-i consoleze pe aceşti oameni.

Şi să le oferi consolare săracilor, orbilor, leproşilor, orfanilor este un act antirevoluţionar. Să-i consolezi înseamnă să-i ajuţi să rămână împăcaţi cu societatea care există acum, să rămână de acord cu statu-quo-ul. Ceea ce face ea este antirevoluţionar.

Dar guvernele sunt fericite, oamenii bogaţi sunt fericiţi, oamenii puternici sunt fericiţi pentru că ea de fapt nu-i serveşte pe orbi şi pe săraci.

Ea serveşte interesele lor personale; îi serveşte pe preoţi şi pe politicieni şi puterile – îi ajută pe ei să rămână la putere. Ea creează o atmosferă în care vechiul poate continua să existe.

În India, nu a fost vreodată vreo revoluţie împotriva celui puternic, a celui bogat, a celui înstărit, pentru simplul motiv că este o aşa-numită ţară religioasă şi sunt atât de mulţi consolatori.

Sute de mii de călugări hinduişti îi consolează pe

oameni, le dau explicaţii pentru sărăcia lor, pentru faptul că sunt orbi, că sunt infirmi: asta se întâmplă din cauza karmelor trecute! Au făcut ceva rău în vieţile anterioare, motiv pentru care suferă acum.

„Suferă în tăcere, nu reacţiona”, îi învaţă aceşti călugări pe aceşti oameni, „pentru că, dacă reacţionezi, dacă faci iar ceva, iar vei suferi în viaţa viitoare. Nu rata această ocazie, lasă conturile să se închidă. De data aceasta, poartă-te bine!” Şi, desigur, a fi revoluţionar nu e ceva bun. Fii supus – asta-i bine –, nu fi nesupus. Nesupunerea este diavolească, e un păcat. Catolicii îl numesc „păcatul originar”.

Care a fost păcatul lui Adam şi al Evei? Doar faptul că nu i-au dat ascultare lui Dumnezeu.

Asta nu pare a fi cine ştie ce păcat. Să mănânci fructul din copacul cunoaşterii nu e un păcat. De ce trebuie să fie numit „păcatul originar”?

Este numit „păcatul originar” pentru că ei nu s-au supus. Să nu te supui e cel mai mare păcat în ochii preoţilor.

În India, vreme de 10.000 de ani, aceşti preoţi şi călugări i-au învăţat pe oameni: „Fiţi supuşi sistemului aflat la putere. Nu fiţi nesupuşi, altminteri veţi avea de suferit în viitor”. Prin urmare, nu a avut loc nicio revoluţie, iar aceşti călugări şi preoţi sunt apreciaţi foarte mult.

Acum, misionarii creştini fac acelaşi lucru pretutindeni în lume: îi slujesc pe săraci, pe infirmi. Le spun acestor oameni săraci: „Suferiţi în tăcere – s-ar putea să fie o încercare pe care v-a trimis-o Dumnezeu. Trebuie să treceţi prin acest foc, doar atunci veţi deveni aur curat”.

Misionarii creştini sunt antirevoluţionari. De ce îi servesc pe aceşti oameni săraci? Din lăcomie. Vor să ajungă în paradis, iar singurul mod de a ajunge în paradis este să-i servească pe alţii.

Ei bine, câteodată mă întreb ce s-ar întâmpla dacă n-ar mai exista infirmi, orbi, săraci – ce s-ar întâmpla cu misionarii creştini? Cum vor ajunge în paradis? Scara însăşi va dispărea! Vor pierde barca şi nu va exista nicio altă posibilitate de a ajunge pe ţărmul celălalt.

Aceşti misionari creştini ar dori ca sărăcia să existe în continuare, ar dori ca aceşti oameni sărmani să rămână pe Pământ. Cu cât mai mulţi săraci, cu atât mai multe ocazii de a-i servi şi, desigur, mai mulţi oameni vor putea ajunge în rai.

Să-i dai Premiul Nobel Maicii Tereza înseamnă să dai Premiul Nobel actelor antirevoluţionare. Dar aşa s-a întâmplat dintotdeauna: îi apreciezi pe acei oameni care confirmă cumva ce e vechi, ce e mort, care ajută societatea să rămână aşa cum este.

Munca mea e invizibilă. De fapt, într-un mod indirect, te învăţ cea mai măreaţă revoluţie posibilă.

Te învăţ rebeliunea, iar această rebeliune este multidimensională. Oriîncotro te vei duce, această rebeliune va avea impact. Dacă te apuci de poezie, vei scrie poezii rebele. Dacă te apuci de muzică, vei crea un nou gen de muzică. Dacă dansezi, dansul tău va avea o savoare diferită.

Iar dacă intri în politică, vei schimba întreaga faţă a acţiunii politice în sine.

Nu sunt împotriva acţiunii politice, dar felul în care a existat până acum este complet fără sens.

Iată de ce, la suprafaţă, nimeni nu poate vedea că sunt implicat în vreo activitate politică, nimeni nu poate vedea că sunt implicat în vreun soi de activitate lumească.

Eu îi învăţ pe oameni să stea în tăcere, să-şi urmărească gândurile, să iasă din minţile lor.

Revoluţionarul prost va crede că sunt împotriva acţiunii politice, că sunt reacţionar. Este exact pe dos. Din prostie – cu toate că s-ar putea să vorbească despre revoluţie ceea ce va face va avea caracter reacţionar. Va trage societatea îndărăt.

Eu nu fac nimic care să poată fi numit politic, social: nu sunt pentru reforma socială sau acţiunea politică.

Cel puţin la suprafaţă, arăt ca un escapist şi ajut oamenii să evadeze. Da, îi ajut pe oameni să scape de ei înşişi.

Să scape de tot felul de activităţi lipsite de inteligenţă, întâi, ascute-ţi inteligenţa. Lasă să răsară în tine o mare bucurie.

Devino mai atent, atât de mult, încât niciun colţişor al fiinţei tale să nu mai fie întunecat. Lasă-ţi subconştientul să fie transformat în conştient. Apoi, fă orice vrei să faci.

Atunci, dacă vrei să te duci în iad, du-te cu binecuvântarea mea, pentru că vei fi capabil să transformi iadul însuşi.

Nu cei care meditează se duc în rai, nu: oriunde se duc, ei sunt în rai şi orice fac este divin.

Dar aceasta e o abordare atât de nouă, încât va dura ceva vreme până să fie înţeleasă.

Care este diferenţa dintre un rebel şi un revoluţionar?

Între un rebel şi un revoluţionar nu există doar o diferenţă cantitativă, ci şi una calitativă.

Revoluţionarul face parte din lumea politică. Abordarea lui este prin politică. Ce înţelege el este că schimbarea structurii sociale e suficientă pentru a schimba omul.

Rebelul este un fenomen spiritual. Abordarea lui e absolut individuală. Viziunea lui este că, dacă vrem să

schimbăm societatea, trebuie să schimbăm individul.

Societatea în sine nu există – e doar un cuvânt, precum „mulţime”, dar, dacă te duci s-o cauţi, n-o vei găsi nicăieri. Ori de câte ori vei întâlni pe cineva, vei întâlni un individ.

Societatea este doar un nume colectiv, doar un nume, nu o realitate – nu are nicio substanţă. Individul are un suflet, are posibilitatea de a evolua, de a se schimba, de a se transforma.

Prin urmare, diferenţa este enormă. Rebelul este tocmai esenţa religiei. El aduce în lume o schimbare a conştiinţei – iar dacă se schimbă conştiinţa, atunci structura societăţii este obligată să-i calce pe urme.

Dar viceversa nu e bine – iar acest lucru a fost dovedit de toate revoluţiile, pentru că toate au dat greş.

Nicio revoluţie nu a reuşit încă să-l schimbe pe om, dar se pare că omul nu e conştient de acest lucru. El încă mai gândeşte în termeni de revoluţie, schimbarea societăţii, schimbarea guvernului, schimbarea birocraţiei, schimbarea legilor, a sistemelor politice.

Feudalism, capitalism, comunism, socialism, fascism – toate sunt revoluţionare în felul lor. Toate au eşuat, şi au eşuat cu totul, pentru că omul a rămas acelaşi.

Un Gautama Buddha, un Zarathustra, un Iisus – aceşti oameni sunt rebeli. Nădejdea lor este în individ. Nici ei n-au izbândit, însă eşecul lor e total diferit de eşecul revoluţionarului. Revoluţionarii şi-au încercat metodologia în multe ţări, în multe moduri, dar au eşuat.

Dar un Gautama Buddha nu a reuşit pentru că el nu a fost încercat. Un Iisus nu a reuşit pentru că evreii l-au răstignit, iar creştinii l-au îngropat. El nu a fost încercat – nu i s-a dat nicio şansă. Rebelul încă este o dimensiune neexperimentată. Oamenii mei trebuie să fie rebeli, nu revoluţionari.

Revoluţionarul aparţine unei sfere foarte lumeşti. Rebelul şi rebeliunea lui sunt sacre.

Revoluţionarul nu poate lua atitudine singur, are nevoie de o mulţime, de un partid politic, de un guvern. Are nevoie de putere, iar puterea corupe – iar puterea absolută corupe în mod absolut.

Toţi revoluţionarii care au reuşit să pună mâna pe putere au fost corupţi de putere. Ei n-au putut schimba puterea şi instituţiile ei; puterea i-a schimbat pe ei şi minţile lor şi i-a corupt. Numai numele au fost schimbate, societatea a continuat să rămână aceeaşi.

Conştiinţa omului nu s-a dezvoltat de secole. Doar din când în când înfloreşte câte un om, dar, din milioane de oameni, înflorirea unui singur om nu este o regulă, ci excepţia.

Şi, pentru că e singur, mulţimea nu-l poate tolera. Devine un soi de umilire, însăşi prezenţa lui devine insultătoare pentru că îţi deschide ochii, te face să fii conştient de potenţialul tău şi de viitorul tău.

Şi îţi răneşte egoul să ştii că n-ai făcut nimic ca să te dezvolţi, ca să fii mai moral, ca să fii mai iubitor, ca să fii mai extatic, ca să fii mai creativ, ca să fii mai tăcut – ca să faci o lume frumoasă în jurul tău.

Nu ţi-ai adus nicio contribuţie pe această lume, existenţa ta n-a fost o binecuvântare aici, ci un blestem, îţi aduci furia, violenţa, gelozia, competitivitatea, pofta de putere. Faci din această lume un câmp de luptă; eşti însetat de sânge şi îi faci şi pe alţii să fie însetaţi de sânge. Văduveşti omenirea de umanitatea ei. îl faci pe om să decadă mai prejos de umanitate, uneori chiar mai prejos de animale.

Acesta este motivul pentru care un Gautama Buddha ori un Kabir, ori un Zhuangzi te răinesc, fiindcă el a înflorit, iar tu doar zaci acolo. Primăverile vin şi trec, dar nimic nu înfloreşte în tine; nicio pasăre nu vine pentru a-şi face

cuibul pe tine şi a-şi cânta trilurile în jurul tău.

E mai bine să-l răstigneşti pe Iisus şi să-l otrăveşti pe Socrate – doar pentru a scăpa de ei ca să nu te simţi în vreun fel inferior din punct de vedere spiritual. Lumea a cunoscut doar foarte puţini rebeli.

Dar acum e vremea: dacă omenirea se dovedeşte incapabilă să producă un număr mare de rebeli – un spirit rebel –, atunci zilele noastre pe Pământ sunt numărate.

Atunci, acest secol s-ar putea să devină cimitirul nostru. Ne apropiem foarte mult de acest punct.

Trebuie să ne modificăm conştiinţa, să creăm mai multă energie meditativă în lume, să creăm mai multă iubire.

Trebuie să-l distrugem pe vechiul om şi urâţenia lui, ideologiile lui putrede, discriminările lui prosteşti, superstiţiile idioate şi să creăm un om nou, cu ochi proaspeţi, cu valori noi; o discontinuitate faţă de trecut – acesta este rostul rebeliunii.

Aceste trei cuvinte te vor ajuta să înţelegi… (Reforma, Revoluţia, Rebeliunea)

— Reforma înseamnă modificare. Vechiul rămâne, îi dai o nouă formă – un fel de renovare a unei clădiri vechi. Structura sa originală rămâne – o cureţi, o spoieşti, îi faci câteva ferestre, câteva uşi noi.

— Revoluţia merge mai în profunzime decât reforma.

Vechiul rămâne, dar se fac mai multe schimbări – chiar şi în structura fundamentală –, nu doar o schimbare de culoare şi câteva deschideri pentru ferestre şi uşi, ci poate că se adaugă câteva etaje, înălţând-o mai sus spre cer. Dar vechiul nu este distrus, rămâne ascuns în spatele noului; de fapt, rămâne chiar fundaţia noului. Revoluţia e o continuitate a vechiului.

— Rebeliunea este o discontinuitate.

Nu e reformă, nu este revoluţie, e pur şi simplu desprinderea ta de tot ce-i vechi. Vechi religii, vechi ideologii politice, vechiul om – te desprinzi de tot ce-i vechi. Începi o nouă viaţă, de la zero.

Şi, dacă nu pregătim omenirea să înceapă o nouă viaţă – o reînviere, o moarte a vechiului şi o naştere a noului…

Este foarte semnificativ să ţinem minte că, în ziua în care s-a născut Gautama Buddha, mama lui a murit; în vreme ce el ieşea din pântecul ei, mama lui părăsea existenţa. Poate că a fost un fapt istoric, pentru că el a fost crescut de sora mamei lui – nu şi-a văzut niciodată mama în viaţă.

Iar acum a devenit o idee tradiţională în budism că, de fiecare dată când se naşte un buddha, mama lui moare imediat, mama nu poate supravieţui.

Eu consider asta o indicaţie simbolică şi extrem de semnificativă. Înseamnă că naşterea unui rebel reprezintă moartea vechiului.

Revoluţionarul încearcă să schimbe vechiul; rebelul pur şi simplu se desprinde de vechi, aşa cum un şarpe alunecă în afara pielii vechi şi nu priveşte niciodată în urmă.

Dacă nu creăm, pretutindeni pe Pământ, asemenea oameni rebeli, omul n-are niciun viitor. Omul vechi l-a adus pe om la moartea supremă.

Mintea învechită, ideologiile vechi, religiile vechi – toate s-au combinat pentru a crea o situaţie de sinucidere globală.

Numai un om nou poate salva omenirea şi această planetă, şi viaţa frumoasă de pe această planetă. Eu îi învăţ pe oameni rebeliunea, nu revoluţia.

Pentru mine, a fi rebel este calitatea esenţială a unui om religios.

Este spiritualitate în puritatea ei absolută. Zilele revoluţiei s-au sfârşit.

Revoluţia franceză a fost un eşec, revoluţia rusă a fost un eşec, revoluţia chineză a fost un eşec.

În India, am văzut revoluţia gandhiană eşuând, şi a eşuat chiar sub ochii lui Gandhi. Toată viaţa lui, Gandhi a susţinut nonviolenţa, dar ţara a ajuns să fie divizată sub ochii lui; milioane de oameni au fost ucişi, arşi de vii; milioane de femei au fost violate. (Diviziunea subcontinentului indian în două state. India şi Pakistan, care consfinţeşte separarea între hinduişti şi musulmani şi care culminează, la sfârşitul anului 1947, cu un război civil ce a costat viaţa a peste un milion de oameni şi care a pus pe drumuri şase milioane de refugiaţi, (n.tr.))

Gandhi însuşi a fost împuşcat mortal. (Atitudinea moderată a lui Gandhi în problema scindării ţării a provocat ura unui fanatic hinduist, care l-a asasinat la 30 ianuarie 1948. În timpul unei ceremonii religioase, (n.tr.))

A fost un sfârşit ciudat pentru un sfânt nonviolent. Şi chiar el şi-a uitat propriile învăţăminte.

Înainte ca revoluţia să fie sigură, Gandhi a fost întrebat de un gânditor american, Louis Fischer:

„Ce veţi face cu soldaţii, cu armatele şi cu toate diversele arme după ce India va deveni o ţară independentă?”

Gandhi a spus:

„O să arunc toate armele în ocean şi voi trimite toate armatele să lucreze ogoarele şi grădinile”.

Iar Louis Fischer a întrebat: „Dar aţi uitat? Cineva vă poate invada ţara”.

Gandhi a zis: „Îl vom întâmpina cu drag. Dacă ne

invadează cineva. îl vom primi ca oaspete şi îi vom spune: «Poţi să trăieşti şi tu aici, aşa cum trăim noi. Nu e nevoie să ne luptăm»”.

Dar şi-a uitat complet toată filosofia – aşa dau greş revoluţiile. Este foarte frumos să vorbeşti despre aceste lucruri, însă când puterea ajunge în mâinile tale…

În primul rând, Mahatma Gandhi n-a acceptat niciun post în guvern.

N-a făcut-o de teamă, deoarece cum era să răspundă lumii întregi? Şi cum a rămas cu aruncarea armelor în ocean? Cum a rămas cu trimiterea armatelor să lucreze ogoarele?

Văzând că îi va crea o problemă uriaşă, a fugit de responsabilitatea pentru care luptase întreaga viaţă – altfel, ar fi trebuit să-şi contrazică propria filosofie.

Dar guvernul a fost alcătuit din discipolii lui, aleşi de el. Nu le-a cerut să desfiinţeze armatele, dimpotrivă. Când Pakistanul a atacat India, nu a spus guvernului indian: „Duceţi-vă la graniţe şi întâmpinaţi-i pe invadatori ca pe nişte oaspeţi”.

În loc de asta, a binecuvântat primele trei avioane care se duceau să bombardeze Pakistanul.

Cele trei avioane au zburat pe deasupra vilei din New Delhi în care locuia, iar el a ieşit în grădină pentru a le binecuvânta.

Şi, având binecuvântările lui, acestea s-au dus să-i distrugă pe proprii-i locuitori ai Indiei, care, cu doar câteva zile în urmă, ne fuseseră fraţi şi surori. Fără nicio ruşine, fără să vadă contradicţia…

Revoluţia rusă a eşuat chiar sub ochii lui Lenin.

Luându-se după Karl Marx, el propovăduia că: „Atunci când va veni revoluţia, vom desfiinţa căsătoria, deoarece căsătoria face parte din proprietatea privată; cum proprietatea privată va dispărea, şi căsătoria va dispărea. Oamenii pot fi iubiţi, pot trăi împreună; de copii

va avea grijă societatea”.

Dar pe măsură ce revoluţia se apropia de victorie, el şi-a dat seama de enormitatea problemei; să ai grijă de atât de mulţi copii… cine va avea grijă de acei copii? Şi să desfiinţezi căsătoria… pentru prima dată, a priceput că societatea ta depinde de familie.

Familia este celula de bază – fără familie, societatea ta va fi desfiinţată. Iar asta va fi primejdios – primejdios să creezi o dictatură a proletariatului –, pentru că oamenii vor deveni mai independenţi dacă nu au responsabilitatea familiei.

Pricepi logica. Dacă oamenii au responsabilitatea unei soţii, a unui tată bătrân, a unei mame bătrâne, a copiilor, sunt atât de împovăraţi, încât nu mai pot fi rebeli. Nu se mai pot ridica împotriva guvernului, au prea multe responsabilităţi.

Dar, dacă oamenii nu au responsabilităţi, dacă de bătrâni are grijă guvernul – după cum a promis înainte de revoluţie –, dacă de copii are grijă guvernul, iar oamenii pot trăi împreună cât de multă vreme se iubesc, nu au nevoie de permisiune pentru a se căsători şi nu au nevoie de divorţ; e relaţia lor personală, iar guvernul n-are nicio cădere să se amestece…

Dar când puterea a ajuns în mâinile Partidului Comunist, iar Lenin a devenit lider, totul s-a schimbat.

Odată ce puterea ajunge în mâinile lor, oamenii încep să gândească altfel. Acum, gândirea era că a-i face pe oameni atât de independenţi de responsabilităţi era primejdios – aveau să devină prea individualişti. Aşa că lasă-i să poarte povara familiei.

Vor rămâne înrobiţi tocmai din cauza unei mame bătrâne, a unui tată bătrân, a unei soţii bolnave sau a copiilor şi educaţiei lor. Atunci, nu vor avea timp sau curaj să se ridice împotriva guvernului, în nicio privinţă.

Familia este una dintre cele mai mari capcane de

care societatea s-a folosit de milenii pentru a-l ţine pe om înrobit. Lenin a uitat cu totul de desfiinţarea familiilor.

E foarte ciudat cum revoluţiile au dat greş. Au dat greş de mâna revoluţionarilor înşişi, pentru că, odată ce puterea a ajuns în mâinile lor, au început să gândească altfel. Iar apoi, au ajuns prea ataşaţi de putere. Atunci, întregul lor efort este cum să păstreze puterea în mâinile lor pentru totdeauna şi cum să menţină oamenii înrobiţi.

Viitorul nu are nevoie de alte revoluţii.

Viitorul are nevoie de un nou experiment, care nu a fost încercat încă. Cu toate că rebeli au existat de mii de ani, ei au rămas singuri – individuali. Poate că timpul nu a fost potrivit pentru ei.

Dar acum nu doar că e timpul potrivit… Dacă nu te grăbeşti, timpul se sfârşeşte. În următoarele câteva decenii, fie omul va dispărea, fie pe Pământ va apărea un om nou, cu o viziune nouă. Acesta va fi un rebel.

Iluminarea înseamnă că omul nu mai este interesat de problemele cu care se confruntă omenirea, cum sunt foametea, sărăcia, condiţiile de trai mizere, un spaţiu restrâns ca să-ţi dezvolţi abilităţile, talentele?

De fapt, înainte de a rezolva propriile probleme, nu poţi avea o perspectivă corectă pentru a înţelege problemele lumii.

Propria casă este într-o mare dezordine, propria fiinţă lăuntrică este într-o mare dezordine – cum să ai o perspectivă ca să înţelegi problemele vaste?

Nu te-ai înţeles nici măcar pe tine; începe cu asta, pentru că fiecare alt început va fi un început greşit.

Iar oamenii care sunt într-o stare de spirit extrem de confuză încep să-i ajute pe alţii şi încep să propună soluţii. Aceşti oameni au creat mai multe probleme în lume decât

au rezolvat.

Aceştia sunt adevăraţii făcători de rele: economiştii, politicienii, aşa-numiţii lucrători publici, misionarii.

Aceştia sunt adevăraţii făcători de rele – ei nu şi-au rezolvat încă problemele conştiinţei proprii, dar sunt gata să năvălească peste oricine altcineva şi să rezolve problemele oricui altcuiva.

De fapt, în felul acesta, evită propria realitate: nu vor să se confrunte cu ea. Vor să fie implicaţi în altă parte, cu altcineva – asta le dă o ocupaţie temeinică, îi distrage.

Ţine minte: tu eşti problema lumii, TU eşti problema şi, dacă nu eşti rezolvată, indiferent ce ai face, lucrurile vor deveni şi mai complicate. Întâi, fă-ţi ordine în casă – creează un cosmos acolo, fiindcă acum e un haos.

Există o străveche fabulă indiană, o poveste foarte veche, dar de mare importanţă…

Un rege mare, dar prost se văieta că pământul aspru îi răneşte picioarele, aşa că a poruncit ca în tot regatul să fie piele de vită pe jos, pentru a-i proteja picioarele.

Dar nebunul curţii a râs auzind asta – era un om înţelept.

A spus el: „Ideea regelui e pur şi simplu ridicolă.

Regele s-a supărat foarte tare şi i-a zis nebunului: „Arată-mi o alternativă mai bună sau voi pune să fii ucis”.

Nebunul a spus: „Sire, taie o mică bucată de piele pentru a-ţi acoperi picioarele”.

Şi aşa au apărut pantofii.

Nu e nevoie să acoperim întreg Pământul cu piele de vită; acoperindu-ţi picioarele, acoperi întreg Pământul. Şi acesta este începutul înţelepciunii.

Da, există probleme, sunt de acord. Există probleme mari. Viaţa seamănă atât de mult cu iadul. Există mizerie,

există sărăcie, există violenţă, plutesc tot felul de nebunii, e adevărat – dar eu tot insist că problema apare în sufletul individual. Problema apare pentru că indivizii trăiesc într-un haos. Haosul total nu este nimic altceva decât un fenomen combinat: cu toţii ne-am revărsat haosul în el.

Lumea nu e altceva decât o relaţie; suntem legaţi unul cu altul. Eu sunt nevrotic. Tu eşti nevrotic: atunci, relaţia ajunge foarte, foarte nevrotică – se multiplică, nu doar se dublează. Şi toată lumea este nevrotică.

Adolf Hitler nu s-a născut din senin – noi l-am creat. Vietnam nu a apărut din senin – noi l-am creat. E puroiul nostru care iese la iveală; este haosul nostru care îşi ia birul.

Începutul trebuie să fie cu tine: tu eşti problema lumii. Aşa că nu evita realitatea lumii tale lăuntrice – acesta-i primul lucru. Tu întrebi: „Înseamnă iluminarea că nu mai eşti interesat de problemele cu care se confruntă omenirea?”

Nu, de fapt abia atunci eşti cu adevărat interesat. Dar interesul va fi total diferit: vei căuta cauza de la rădăcină.

Aşa cum eşti acum, când eşti interesat eşti interesat de simptome.

Când un Buddha sau un Hristos e interesat, e interesat de rădăcină. S-ar putea să nu fii de acord, deoarece nu vezi rădăcina, vezi doar simptomul. El este interesat – dar acum ştie unde se află rădăcina şi încearcă din greu să schimbe acea rădăcină.

Sărăcia nu este rădăcina, lăcomia e rădăcina. Sărăcia este rezultatul. Continuă să te lupţi cu sărăcia – nimic nu se va întâmpla.

Lăcomia e rădăcina; lăcomia trebuie dezrădăcinată.

Războiul nu este problema, agresivitatea individuală

e problema – războiul este doar totalul. Continuă să faci marşuri de protest, iar războiul nu va fi oprit. Asta nu contează – marşurile tale de protest, totul –, poţi să te distrezi.

Există câţiva oameni care se distrează; îi poţi găsi la orice marş de protest. îi vei găsi protestând oriunde, pretutindeni în lume participă la revolte, protestând împotriva a orice. E amuzant – oamenii se distrează.

În copilărie, mă distram foarte mult. Participam la fiecare procesiune, iar chiar şi cei mai în vârstă din oraş au început să fie îngrijoraţi.

Ei au spus: „Eşti peste tot – indiferent dacă e o procesiune comunistă sau socialistă, sau anticomunistă… tu eşti acolo”.

Eu am zis: „Mă distrez. Nu mă preocupă filosofia politică – dar să strigi e foarte amuzant, mă distrează exerciţiul”.

Poţi să te distrezi, nu contează prea mult – războiul continuă.

Şi, dacă te uiţi la aceşti protestatari, vei vedea că mulţi dintre ei sunt oameni foarte agresivi – nu vei vedea pace pe chipurile lor. Sunt gata de luptă.

Marşurile pentru pace se pot transforma în orice clipă în revolte. Aceştia sunt oameni agresivi – în numele păcii, îşi etalează agresivitatea, sunt gata să lupte: dacă ar avea puterea, dacă ar avea bomba atomică, ar arunca bomba atomică pentru a crea pace.

Asta spun toţi politicienii – zic că luptă pentru ca pacea să triumfe. Problema nu e războiul, iar Bertrand Russellii n-o să fie de niciun ajutor. Problema este agresivitatea interioară a indivizilor.

Oamenii nu sunt în largul lor înăuntrul lor; prin urmare, trebuie să existe război, pentru că altminteri aceşti oameni ar înnebuni.

În fiecare deceniu este necesar un mare război pentru a despovăra omenirea de nevrozele sale.

S-ar putea să fii surprins să afli că, în Primul Război Mondial, psihologii au constatat un fenomen rar şi ciudat. Cât timp a durat războiul, proporţia oamenilor care înnebuneau s-a redus aproape la zero. Nu mai existau sinucideri, nu mai erau comise crime, iar oamenii chiar au încetat să mai înnebunească.

A fost ciudat – ce legătură să aibă asta cu războiul? Poate că nu se mai comit crime, deoarece criminalii au plecat la război, dar ce s-a întâmplat cu sinucigaşii? Poate că şi ei s-au înrolat, dar ce s-a întâmplat cu oamenii care înnebunesc? Chiar au încetat să înnebunească?

Iar apoi, în al Doilea Război Mondial s-a întâmplat acelaşi lucru, într-o proporţie mai mare; şi atunci legătura a fost recunoscută, asocierea.

Omenirea continuă să acumuleze o anumită cantitate de nevroze, de nebunie. În fiecare deceniu, trebuie să şi-o reverse. Aşa că, atunci când izbucneşte un război – război este atunci când omenirea a înnebunit ca întreg –, atunci nu este nevoie să înnebuneşti în particular. Ce rost are? Toţi sunt nebuni, aşa că nu are niciun rost să încerci a înnebuni în particular.

Când o naţiune ucide o alta şi există atâta sinucidere şi crimă, ce rost are să faci asemenea lucruri de unul singur? Poţi pur şi simplu să te uiţi la televizor şi să te distrezi, poţi să citeşti despre asta în ziare şi să simţi fiorul. Problema nu este războiul, problema o reprezintă nevrozele individuale.

Un om care a devenit iluminat caută cauzele profunde ale lucrurilor.

Buddha, Hristos, Krishna, ei au căutat la rădăcină şi au încercat să-ţi spună: schimbă rădăcina – e necesară o transformare radicală: reforma obişnuită nu este suficientă.

Dar poate că tu nu pricepi – pentru că mă aflu aici, voi continua să-ţi vorbesc despre meditaţie şi cum să vezi relaţia, cum este legată meditaţia de război.

Eu văd relaţia, tu n-o vezi.

Înţelegerea mea este asta: că dacă măcar unu la sută din omenire devine meditativă, războaiele vor dispărea – nu se poate altfel. O foarte mare cantitate de energie meditativă trebuie eliberată. Dacă unu la sută din omenire – asta înseamnă unul din 100 de oameni – ajunge să mediteze, lucrurile vor căpăta o aranjare total diferită.

Va fi mai puţină lăcomie: firește, va fi mai puţină sărăcie. Sărăcia nu există pentru că lucrurile sunt insuficiente; sărăcia există pentru că oamenii stochează, pentru că oamenii sunt lacomi. Dacă trăim clipa asta, e suficient, pământul are destul să ne dea.

Dar, dacă ne facem planuri dinainte, stocăm – şi atunci apar necazurile.

Gândeşte-te că păsările fac stocuri… atunci, câteva păsări vor deveni bogate şi câteva vor deveni sărace; apoi, păsările americane vor deveni cele mai bogate, iar întreaga lume va suferi.

Dar ele nu fac stocuri, aşa că nu există sărăcie. Ai văzut vreodată o pasăre săracă? Animalele din pădure – nimeni nu-i sărac, nimeni nu-i bogat. Da fapt, nici măcar nu vezi păsări grase şi păsări slabe.

Toate ciorile sunt aproape la fel; nici măcar n-o poţi deosebi pe una de alta. De ce? Ele se bucură, nu stochează.

Chiar şi să devii gras înseamnă că stochezi în corpul tău – asta-i o minte avară.

Avarii devin constipaţi, nici măcar nu pot arunca propriile deşeuri. Ei stochează; controlează până şi defecarea, continuă să stocheze chiar şi gunoiul. Stocarea e un obicei.

Să trăieşti momentul, să trăieşti în prezent, să

trăieşti iubind, să trăieşti în prietenie, să-ţi pese… atunci, lumea va fi total diferită. Individul trebuie să se schimbe pentru că lumea nu este altceva decât un fenomen proiectat al sufletului individului.

Nu, o persoană iluminată va fi interesată – doar o asemenea persoană va fi interesată, dar interesul va avea alte dimensiuni. S-ar putea ca nici măcar să nu fii capabil să-l înţelegi.

Oamenii vin la mine şi spun: „Ce faci? Există sărăcie şi există urâţenie, iar tu ne înveţi meditaţia, încetează. Fă ceva în privinţa sărăciei”.

Însă împotriva sărăciei nimic nu poate fi făcut direct. Trebuie eliberată doar energia meditativă pentru ca oamenii să se bucure de moment. Atunci, nu va mai fi sărăcie.

Comunismul n-o să distrugă sărăcia, n-a distrus-o nicăieri. A creat noi soiuri de sărăcie – mai grave şi mai primejdioase: acum, rusul este mult MAI sărac pentru că şi-a pierdut şi sufletul. Acum, nu mai este deloc un individ liber – nu mai are nici măcar libertatea de a se ruga şi de a medita. Asta nu este deloc de ajutor, e distructiv.

Aceştia sunt făcătorii de bine – evită-i.

Şi tu spui: „Nu va exista puţin loc să-ţi dezvolţi calităţile, talentele?”

De fapt, nu va fi nevoie să le dezvolţi, vor începe să se dezvolte de la sine? Când un om meditează, începe să înflorească.

Dacă este pictor, va deveni un mare pictor. Dacă e poet, brusc, o poezie nemaipomenită răsare din sufletul lui. Dacă este cântăreţ, pentru prima dată, va cânta un cântec apropiat de dorinţa inimii sale.

Nu, nu e nevoie să faci vreun efort.

Când eşti tăcut, înrădăcinat în fiinţa ta, echilibrat, talentele încep automat să funcţioneze. Începi să funcţionezi aşa cum existenţa a vrut mereu să funcţionezi, începi să funcţionezi aşa cum te-ai născut să funcţionezi, începi să funcţionezi aşa cum vrea destinul tău să funcţionezi. Devii spontan.

Începi să faci ce vrei – iar acum nu te deranjează dacă merită sau nu, dacă te face mai respectabil sau nu. Te face fericit, şi asta-i suficient. Te face enorm de bucuros, şi asta-i mai mult decât destul.

Meditaţia îţi eliberează energia – şi atunci nu mai ai nicio altă nevoie. Iar un om care a ajuns la iluminare, la absolut – ce altceva mai e posibil?

El funcţionează ca un Dumnezeu. Este o existenţă pe deplin înflorită. A ajuns la înflorirea supremă – acum, nu-i mai trebuie nimic.

Fiecare moment al lui este creativ, fiecare gest e creativ, însăşi viaţa lui este un har.

Dar există oameni care ar vrea să meargă foarte pe ocolite: ar vrea să schimbe întreaga lume întâi, iar apoi să ajungă la ei înşişi.

Dar dă-mi voie să-ţi spun că nu vei fi niciodată capabil să ajungi la tine însuţi dacă te duci atât de departe.

Am auzit… Un bătrân stătea lângă Delhi, iar un tânăr trecea pe lângă el.

Acesta s-a oprit şi l-a întrebat pe bătrân: „Cât de departe e Delhi?”

Bătrânul a spus: „Dacă te duci în direcţia în care mergi, este foarte, foarte departe. Va trebui să străbaţi întreg Pământul, pentru că ai lăsat oraşul în urmă, cu doar două minute în urmă”.

Dacă te întorci, atunci nu-i foarte departe – e o cale de doar două minute.

Dacă te apuci să schimbi întreaga lume şi apoi te gândeşti că te vei schimba tu însuţi, nu vei reuşi niciodată, nu vei reuşi niciodată să te întorci acasă. Începe de unde eşti. Eşti o parte a acestei lumi urâte.

Dar, schimbându-te pe tine, schimbi lumea. Ce eşti tu? O parte a acestei lumi urâte.

De ce încerci să-ţi schimbi vecinul? Lui poate că nu-i place, el poate că nu vrea, el poate că nu-i interesat. Dacă tu ai devenit conştient că lumea are nevoie de o mare schimbare, atunci tu eşti lumea cea mai apropiată de tine însuţi: începe de-acolo.

Dar există câţiva oameni care au o gândire foarte filosofică. Ei au gânduri întunecare şi umblă pe căi ocolite. Am citit The Joys of Yiddish [Bucuriile idişului], frumoasa carte a lui Leo Rosten.

El vorbeşte de un mare filosof evreu, domnul Sokoloff, care cina cu regularitate într-un anumit restaurant de pe Second Avenue, începând fiecare masă cu o supă de pui.

Într-o seară, domnul Sokoloff şi-a chemat chelnerul: „Întoarce-te şi gustă această supă”.

„După 20 de ani, a obiectat chelnerul, puneţi la îndoială perfecţiunea minunatei noastre supe de pui?”

„Întoarce-te şi gust-o”, a repetat domnul Sokoloff.

„Bine, bine, a acceptat chelnerul, o s-o gust – dar unde-i lingura?”

„Aha!”, a strigat domnul Sokoloff.

El pur şi simplu voia să spună: „N-am lingură”. Dar a făcut-o într-un mod foarte ocolit – „Gustă această supă…”

N-o lua pe căi atât de ocolite, nu folosi o gândire atât de filosofică. Dacă nu ai lingură, spune pur şi simplu că-ţi trebuie o lingură. Lingura e suficientă.

Tot ce-i trebuie cuiva e o lingură plină cu meditaţie.

Te-am auzit spunând că religia şi politica sunt dimensiuni diferite – că un om cu adevărat religios nu poate fi interesat de politică, iar un politician nu poate deveni niciodată religios, atâta vreme cât rămâne politician. Dacă e adevărat, nu există nicio şansă de a avea o lume mai bună?

Am spus şi repet asta: persoana cu adevărat religioasă nu poate fi interesată de politică.

Iar politicianul care rămâne politician nu poate avea nicio experienţă religioasă, nu poate avea gustul acelui zbor către necunoscut. Dar n-am zis niciodată că nu există nicio speranţă de a avea o lume mai bună.

Este adevărat că politicianul nu poate deveni o persoană religioasă – pentru simplul motiv că politica, toată politica, politica aşa cum e, este politică de putere. Este dorinţă de putere. Cineva vrea să domine, cineva vrea să posede, cineva vrea să fie factorul decisiv în vieţile oamenilor. Acestea sunt calităţile egoului.

Evident, acest tip de persoană nu poate fi religioasă pentru că religia adevărată este, fundamental, experienţa lipsei egoului. În religie nu e loc pentru dorinţa de putere. De fapt, în religie nu este loc nici măcar pentru dorinţă. Dorinţa de putere este ceva foarte îndepărtat; nici chiar dorinţa de a fi nu există acolo.

Omul se află în mâinile existenţei, într-o profundă abandonare. Această abandonare este ceea ce eu numesc religiozitate. De aceea afirm că religia şi politica reprezintă dimensiuni opuse. Dar nu-ţi face griji – asta nu înseamnă că nu există nicio speranţă pentru umanitate, nicio speranţă pentru viitor. Eu sunt un om care speră chiar şi atunci când nu mai e nicio speranţă. Este imposibil

pentru mine să fiu lipsit de speranţă.

Iar când există speranţă, poţi găsi mereu o cale. Proverbul este: „Oriunde există voinţă, există o cale”.

Nu cred că e corect. Pretutindeni există voinţă şi nu există nicio cale.

Vreun idiot trebuie să fi făcut acest proverb. Dar oriunde există speranţă există întotdeauna o cale. Aş vrea să schimb proverbul.

N-am niciun drept să schimb ceva, dar sunt pur şi simplu nebun, n-ai ce face. Continui să schimb semnificaţiile cuvintelor deoarece cred că niciun cuvânt nu are o semnificaţie supremă. Toate semnificaţiile sunt semnificaţii date.

Dacă altcineva îi poate da o semnificaţie, de ce nu pot să-i dau şi eu o semnificaţie? Cuvintele în sine sunt doar nişte sunete. Un cuvânt înseamnă ce vrei tu să însemne – depinde de tine. Aşa că aş vrea să schimb acest vechi proverb.

Pentru oamenii care mă înţeleg, voinţa e otravă pentru că dorinţa conduce în cele din urmă la politică.

Voinţa înseamnă: „Vreau să fiu ceva, undeva, cineva”.

Eu te învăţ lipsa de voinţă; asta înţeleg eu prin abandonare. Voinţa se agaţă, voinţa încearcă să-şi forţeze propriul drum; vrea ca existenţa s-o urmeze.

Când spun lipsă de voinţă îţi spun să nu-ţi forţezi calea. Doar lasă natura să-şi urmeze cursul. Tu fii doar un nor. Norul se duce oriîncotro bare vântul, fără să opună rezistenţă, fără ţâfnă: „Eu am vrut să mă duc spre sud şi ce se întâmplă? Mă duc spre nord şi nu-mi place asta! Am fost destinat să mă duc spre sud, am visat la sud, iar acum totul este spulberat de acest vânt”.

Nu, norul se duce pur şi simplu încotro îl poartă vântul. Nu există niciun conflict, nu există nicio rezistenţă. Vântul şi norul nu sunt două lucruri.

Dacă vântul îşi schimbă brusc direcţia – de la nord, începe să bată spre est sau vest –, norul nu pune nici

măcar o întrebare: „Asta-i inconsecvenţă. Ne îndreptam spre nord; fusesem de acord, nemaivorbind de faptul că eram destinat să mă duc către sud. Mi-am sacrificat ţelul pentru a fi cu tine. Asta-i prea mult! Cumva, am reuşit să accept ideea de a mă duce spre nord. Iar tu pari a fi nebun! Am început să ne îndreptăm spre est sau vest, asta e inconsecvenţă. Nu este prietenos, nu aşa se poartă îndrăgostiţii”. „Ăsta-i divorţ. Nu pot să fiu eu mereu un urmăritor, astfel încât, ori de câte ori pleci, eu trebuie să te urmez. Nu sunt doar un soţ ţinut sub papuc. Dacă vrei să te duci la dracul, du-te! Eu nu merg”.

Nu, nu se pune problema că vântul e inconsecvent. Norul n-are nicio voinţă; de aceea nu există niciun conflict, nicio întrebare, nicio îndoială. Felul în care vântul este acceptat ca un fel de a fi al existenţei este ceea ce vrea existenţa. Norul este uimitor de nepăsător, nu are o voinţă proprie. Norul nu este şi nu poate fi politician.

Omul religios nu poate fi interesat de politică din simplul motiv că nu trebuie să ajungă nicăieri – a ajuns deja acolo. E acolo unde politicianul încearcă să ajungă şi nu ajunge niciodată – nu poate ajunge tocmai din cauza naturii lucrurilor. Omul religios e deja acolo. Nu a ajuns acolo, a descoperit că a fost mereu acolo, mereu şi mereu, de la bun început; n-a fost niciodată altundeva. Chiar dacă vrea să plece, e imposibil. Nu poate fi decât acolo unde este, nu poate pleca nicăieri în altă parte. Cum să pleci de la tine, din fiinţa ta? Şi nimic nu-i mai presus de asta, mai binecuvântat. Şi nici nu-i nevoie.

De aceea, omul religios nu poate fi interesat de politică, deoarece calea politicianului e împotriva curgerii, împotriva curentului. Politicianul încearcă să ajungă deasupra tuturor; indiferent de costuri, indiferent de mijloacele diabolice de care trebuie să se folosească, nu contează. Tot ce contează este că el e hotărât să devină cineva important; trebuie să-şi lase numele în paginile istoriei, cu toate că nimeni nu citeşte acele nume. Iar

istoria devine tot mai mare – şi continuă să devină tot mai mare cu fiecare zi –, nume mai mari continuă să devină mai mici.

Fireşte, aceia care erau persoane marcante continuă să ajungă în notele de subsol. Cândva, au condus întreaga lume.

Ginghis Han a fost unul dintre cei mai mari împăraţi care au existat vreodată. A condus dintr-un colţ al Asiei până în colţul opus al Europei; ambele continente erau la mâna lui. A fost numit „Marele Han”. Dar acum, dacă te uiţi în istoria lumii, îi vei găsi numele pomenit în câteva note de subsol. Istoria va deveni mai mare, mai devreme sau mai târziu. Mai întâi, ajungi în notele de subsol, apoi începi să dispari din notele de subsol. Să-ţi laşi numele în cărţile de istorie e ca şi cum ţi-ai scrie numele pe nisip.

Unul dintre profesorii mei, un profesor de istorie, obişnuia să zică iar şi iar – şi asta a fost spus aproape oricui: „Lasă-ţi numele în paginile istoriei. Scrie-ţi numele cu litere de aur. Ar trebui să laşi o urmă că ai fost aici”.

În prima zi am intrat la ora lui… desigur, în prima zi, profesorul e în formă maximă. Încercă să impresioneze, deoarece prima impresie e de durată. Aşa că era la apogeu – nu vorbea, ci tuna.

N-am putut tolera când a zis: „Trebuie să vă lăsaţi numele în cartea de istorie, trebuie să fie scris cu litere de aur. Trebuie să lăsaţi o urmă că aţi trecut pe-aici”.

M-am ridicat şi am spus: „Ţipaţi prea tare – şi aici se află doar 40 de studenţi. Vă lăsaţi urma pe pereţii acestei săli, pe mese şi pe scaune? Tunaţi de parcă v-aţi adresa unei adunări de cel puţin 10.000 de oameni! Şi pot să vă întreb câteva lucruri?” „Unul, n-am văzut niciodată o carte de istorie scrisă cu litere de aur. Deci, din toţi cei care au trăit până acum. nimeni n-a fost în stare să-şi scrie numele cu litere de aur. Propuneţi ca, pentru mine în special, să fie

scrisă o carte cu litere de aur? Şi chiar dacă ar fi scrisă cu litere de aur, eu nu voi mai fi aici s-o văd; deci, ce contează dacă numele meu este scris în ea sau nu?”

„De fapt, când am venit pe lumea asta, nici nu aveam nume. Numele mi-a fost dat; numele e arbitrar, nu-mi aparţine. Aşa că nu contează dacă e scris sau nu în cărţile de istorie”.

„În al doilea rând, spuneţi: «Lăsaţi-vă urma aici pentru a dovedi că aţi fost aici». Vorbiţi ca un câine”.

El a rostit; „Poftim?!”

Eu am spus: „Da – deoarece câinii îşi lasă urma oriunde se duc. îşi ridică unul dintre picioare şi îşi lasă urma acolo. Când zic asta afirm pur şi simplu un fapt biologic. îi puteţi întreba pe oamenii de ştiinţă de ce câinele face asta. îşi lasă urmă: «Am fost aici şi acesta-i teritoriul meu». Urina e aurie, el face istorie”.

Dar toţi politicienii fac asta, urinează şi se gândesc că lasă urme de aur. Da, urina e puţin gălbuie, dar nu pot spune că e de aur, asta ar fi o exagerare. Şi tot ce face câinele când îşi lasă urma e o declaraţie a existenţei: „Ăsta-i teritoriul meu – pute!”

I-am spus: „Întreaga istorie pute şi toţi politicienii dumneavoastră pur şi simplu put. Vă rog să încetaţi a mai tuna şi a ne zice absurdităţi. Continuaţi şi începeţi povestea acelor idioţi din trecut, şi vă rog să ne scuzaţi că nu am fost adăugaţi pe acea listă”.

Politicianul suferă de un enorm complex de inferioritate. Adânc în sinea lui, el ştie că-i un nimic şi doreşte să dovedească lumii că-i uriaş, puternic. Vrea să fie primul în şirul întregii omeniri.

Dar problema este că omenirea dă ascultare unei legi general universale.

D Faptul că lucrurile se mişcă în cercuri este una dintre legile fundamentale ale Universului. Pământul se roteşte în jurul Soarelui, Luna se roteşte în jurul Pământului, Soarele însuşi o să se rotească în jurul unui soare mai mare care n-a fost încă descoperit.

Dar totul se mişcă în cercuri, iar acest lucru este valabil şi pentru omenire. Ne aflăm într-un cerc şi ne mişcăm într-un cerc, aşa că mereu e cineva în faţa ta. Acesta-i necazul, nu poţi ieşi din el; mereu e cineva în faţa ta.: D

Da, şi în spatele tău e cineva – asta îţi oferă puţină satisfacţie. Dar persoana care se află în faţa ta ucide imediat această satisfacţie! Încerci s-o păcăleşti pe această persoană pentru a ajunge în faţa ei.

Aceasta va încerca din răsputeri să nu fie trasă îndărăt astfel, te va lovi cât de tare poate. Dar, chiar dacă reuşeşti…

Dacă ratezi, ratezi; dar dacă reuşeşti, atunci ratezi şi tu, ăsta-i necazul, pentru că vei descoperi că iarăşi este cineva în faţa ta. Şi aşa va fi mereu, fiindcă e un cerc. Pe măsură ce continui să reuşeşti, continui să reuşeşti, continui să reuşeşti, vei descoperi că o persoană care a fost cândva în spatele tău se află acum în faţa ta. Acesta este eşecul suprem.: D

Când cineva devine preşedinte, prim-ministru, ajunge să ştie: „Dumnezeule! Omul din faţa mea este acum cel care se afla în spatele meu când am început călătoria”.

Şi vezi asta în America, la fiecare patru ani, iar în India, la fiecare cinci ani – preşedintele imploră votul unui om care s-a aflat în spatele lui ultima oară. Acum, el trebuie să se roage de el, să-l implore să-i dea votul său, fiindcă acum să fie preşedinte, să fie premier depinde de votul acelui om – acum, acel om e în faţa lui.

Am auzit iar şi iar că liderii sunt subordonaţii propriilor subordonaţi. Este un joc foarte ciudat.

Trebuie să pretinzi că eşti primul, dar cu toate astea ştii că ultima persoană din şir are puterea de a te ţine

acolo sau de a te înlocui cu altcineva.

Viaţa politicianului este o viaţă de luptă permanentă şi de suferinţă permanentă. El încearcă din greu să depăşească acele lupte, dar, dacă rămâne politician, acest lucru nu-i posibil. Toate aceste suferinţe, mizerii sunt parte integrantă din jocul lui politic.

Un ministru al Educaţiei obişnuia să vină să mă vadă. Era un om foarte bogat, foarte bine educat. Înainte de a deveni ministru al Educaţiei, a fost prorector la o universitate. Pe vremea când era prorector, m-a auzit la o conferinţă şi mi-a devenit prieten. Din când în când. venea să mă vadă, doar pentru a se relaxa o zi sau două, departe de lumea capitalei şi a politicienilor.

Mă întreba iar şi iar: „Îi înveţi pe oameni metode de meditaţie, pentru a deveni liniştiţi, tăcuţi. Şi înţeleg că tot ce spui este corect, că dacă nu ajungi tăcut şi nu-ţi găseşti liniştea, nu poţi spera să fii fericit. Trebuie să creezi terenul pentru ca fericirea să se petreacă. Dar niciodată nu vorbeşti despre asta cu mine”.

Eu am spus: „O să vorbesc cu tine doar după ce renunţi la politică, deoarece politica ta în combinaţie cu învăţăturile mele te vor face şi mai nefericit. Şi eşti suficient de nefericit. Dacă încerci să fii şi împăcat, să rămâi tăcut chiar şi câteva momente, să meditezi în fiecare zi chiar şi numai o jumătate de oră, vei fi mai nefericit decât ai fost vreodată, pentru că nu poţi reuşi s-o faci. Este mai bine să accepţi că asta-i tot ce are viaţa: suferinţă, mizerie, insomnie şi zbucium continuu”.

„Într-un fel, e mai bine că asta-i tot ce este viaţa. Dacă devii conştient că viaţa înseamnă mai mult şi încerci să obţii acel mai mult, îţi vei amplifica inutil suferinţa. Nu poţi fi împăcat, nu poţi medita, nu poţi sta în tăcere. Iar asta va fi o înfrângere foarte dureroasă; un politician mare şi de succes, care a devenit ministru de cabinet într-o ţară precum India – mare, vastă, cea mai mare democraţie a lumii şi ai unul dintre cele mai importante portofolii,

Educaţia –, un asemenea mare om de succes nu poate fi tăcut nici măcar o singură clipă? Asta va fi foarte neplăcut”.

Dar el nu m-a ascultat. A început să mediteze şi să-mi citească scrierile. Şi ce am zis că se va întâmpla s-a întâmplat – o cădere nervoasă completă. A fost adus la mine.

I-am spus: „Ţi-am zis că aceste două lucruri nu au ce căuta împreună. Încerci să alergi spre est şi spre vest în acelaşi timp; atunci unul dintre picioare o ia spre est, iar celălalt, spre vest, aşa că vei fi rupt în două. Este un lucru foarte simplu: dacă eşti în politică, fii în politică. Pentru tine nu există lucruri precum meditaţia, religiozitatea”.

Politicianul nu poate fi religios cât timp rămâne politician. Ţine minte această condiţie. Persoana religioasă se află într-o călătorie atât de fantastică, de ce i-ar păsa să devină preşedinte de ţară sau prim-ministru, rege sau regină? Ce valoare au aceşti regi şi aceste regine?

De fapt, există doar cinci regi în lume: patru în cărţile de joc şi unul în Anglia.: D şi au o valoare similară, adică nu prea mare. Vrei să fii al şaselea rege? De secole, politicienii trăiesc în iad din simplul motiv că ei cred că, prin acest iad, vor obţine într-o zi cea mai mare putere şi cea mai înaltă poziţie. Dar ce vei face cu cea mai mare putere şi cea mai înaltă poziţie?

Într-o zi, acest ministru al Educaţiei şedea împreună cu mine în maşina lui; ne plimbam doar, iar un câine a început să alerge după maşină.

I-am spus şoferului: „Încetineşte puţin – sărmanul câine gâfâie atât de tare, încetineşte puţin. Lasă-l să ajungă din urmă maşina, să vedem ce se întâmplă”.

Politicianul a zis: „Ce se va întâmpla?”

Eu am spus: „Vei vedea – exact ceea ce se întâmplă şi cu un politician”.

Şoferul a încetinit maşina. Câinele s-a apropiat de noi – şi ne-a privit prostit, ce să mai facă acum?

I-am spus ministrului Educaţiei: „Asta-i situaţia ta – ce să mai faci acum? Când alerga după maşină, era mult mai fericit. Măcar avea ceva de făcut, o mare provocare. Dar, odată ce a ajuns din urmă maşina, se simte stânjenit, fiindcă acum provocarea a dispărut. Şi se uită de jur-împrejur: probabil că e foarte ridicol, altminteri de ce te-ai zgâi la el? El nu s-a întrebat niciodată de ce aleargă după maşină, ce va face după ce o ajunge din urmă. Chiar dacă s-ar aşeza pe scaunul şoferului, ce va face?”

Aceşti mari politicieni cu mare putere de la Casa Albă şi de la Kremlin – sunt doar nişte câini care stau într-o maşină şi se uită în jur, simţindu-se ridicol, gândind: „Să fie acesta sfârşitul?” Nu mai au încotro să se ducă. Odată ce ai ajuns la Casa Albă, nu mai ai unde să te duci. Eşti cu adevărat prins – şi asta ca urmare a propriilor eforturi – într-o închisoare.

Politicianul nu poate fi religios pentru că religia adevărată înseamnă înţelegere, conştientizare, tăcere, armonie şi o profundă abandonare faţă de existenţă, un sentiment de a fi împăcat cu totul aşa cum este el. Nicio dorinţă de a fi oricine altcineva, nicio dorinţă de a fi oriunde altundeva, nicio dorinţă de ziua de mâine. Totul este împlinit în acest moment.

Politicianul nu-şi permite aşa ceva. Iar omul religios care se află în această situaţie, în această stare supremă a fiinţei, pentru el politicienii sunt doar nişte oameni ridicoli, cu toate că s-ar putea să nu spună asta, pentru a respecta eticheta.

Eu nu sunt un om care respectă eticheta, nu am habar de maniere. Eu pur şi simplu spun că o lopată este o afurisită de lopată, pentru că asta este. Eu am făcut de fapt lopata să fie ce este.

Vechea zicală este: O lopată e o lopată. Asta nu pare

a avea vreo importanţă. Fireşte că o lopată este o lopată – şi ce? Asta nu spune nimic despre lopată.

Aşa că eu pur şi simplu zic că ăştia sunt cu toţii nişte idioţi. Dar încă mai există speranţă pentru omenire. Speranţa nu este că oamenii religioşi vor deveni politicieni sau că oamenii religioşi vor începe să fie interesaţi de politică, nu.

Însă oamenii religioşi pot deveni, ar trebui să devină rebeli faţă de toată prostia politică. Există speranţa.

Persoana religioasă n-ar trebui să rămână pur şi simplu mulţumită cu starea de beatitudine în care se află şi să le permită acestor idioţi să facă rău nevinovatei omeniri.

Pentru mine, aceasta-i singura compasiune: Rebeliunea împotriva întregii istorii a omenirii.

Persoana religioasă ar trebui să se împotrivească. În trecut, n-a făcut asta. Acesta-i motivul pentru care spun că în trecut, religia a fost imatură.

Chiar şi marile personalităţi religioase din trecut vor arăta ca nişte pigmei în comparaţie cu autentica persoană religioasă care urmează să se nască, deoarece religia autentică este fundamental o rebeliune – rebeliune împotriva tuturor superstiţiilor, rebeliune împotriva tuturor prostiilor, rebeliune împotriva tuturor aberaţiilor care sunt întruna impuse minţii omeneşti.

Un om religios rebel e un foc; cuvintele lui vor fi cuvinte înfocate.

Tăcerea lui nu va fi tăcerea de mormânt. Tăcerea lui va fi tăcerea unui cântec, a unui dans.

Tăcerea lui va fi tăcerea întâlnirii a doi îndrăgostiţi care nu-şi găsesc cuvintele pentru a-şi transmite iubirea. Iubirea lor îi lasă fără cuvinte. Din clipa în care îndrăgostiţii încep să vorbească prea mult, îţi dai seama că iubirea a dispărut.

Conversaţia a început; conflictul nu e prea departe. Conversaţia este începutul, curând va începe disputa. La

ce altceva poate duce conversaţia, dacă nu la o controversă?

Dar doi îndrăgostiţi, când sunt cu adevărat îndrăgostiţi şi vibrând de o energie nouă, se simt blocaţi, brusc fără cuvinte. Chiar şi să spună „te iubesc” pare dificil, pare mult mai prejos de faptul iubirii.

Pare cumva un sacrilegiu să aduci cuvinte în ceva care e atât de tăcut şi atât de strălucitor în tăcerea sa, atât de viu în tăcerea sa.

Persoana religioasă este tăcută, însă nu e tăcerea unui cimitir, nu este tăcerea unui mort. E tăcerea cuiva care este cu adevărat viu, plin de viaţă, intens viu.

Această însufleţire intensă va deveni rebeliunea sa. Ce am făcut eu vreme de 30 de ani? Am luptat cu toate soiurile de aberaţii.

A existat vreo recompensă, am urmărit să primesc vreo recompensă pentru toată această luptă? Nu, n-am făcut-o pentru vreo recompensă, a fost doar modul de manifestare a însufleţirii mele. Nu a fost îndreptată către un ţel anume, nu a existat nicio motivaţie; pur şi simplu, am fost eu însumi. Mi-a făcut plăcere toată acea luptă.

De fapt, oamenii care au intrat în conflict cu mine au fost foarte surprinşi, deoarece pentru ei a fost o agonie – pentru mine, a fost un extaz! Ei nu puteau înţelege cum de mie îmi făcea plăcere. Şi am fost înconjurat din toate părţile de duşmani. Singur, fără niciun ajutor, m-am aflat printre milioane de oameni şi împotriva lor, spunând lucruri care le răneau convingerile.

Un shankaracharya (stareţul unei mănăstiri (n.tr.)) chiar m-a întrebat: „Ce vei obţine cu asta? Pur şi simplu, îţi faci foarte mulţi duşmani. Politicienii sunt duşmanii tăi, tot soiul de oameni religioşi sunt duşmanii tăi. Bogătaşii sunt duşmanii tăi, săracii sunt duşmanii tăi, capitaliştii sunt duşmanii tăi, comuniştii sunt duşmanii tăi. E ciudat: mahomedanii, hinduiştii, jainiştii, budiştii, parsii, sikhii,

creştinii – toţi sunt duşmanii tăi”.

Eu i-am zis: „O să scriu o carte intitulată Cum să-i impresionezi pe oameni şi să-ţi faci duşmani. Aceasta-i doar o experienţă de inclus în ea”.

El a spus: „Nu eşti niciodată serios. Eu doar îmi făceam griji”. Era un om tânăr, abia numit shankaracharya; mă cunoştea de dinainte de a fi shankaracharya.

Era sincer îngrijorat, aşa că mi-a zis: „Nu văd ce ai putea obţine din asta, cu excepţia faptului că ţi-i faci pe toţi duşmani. Cu toate astea, pare să-ţi facă plăcere!”

S-a întâmplat în Fandabad, un loc de lângă New Delhi unde se ţine o mare conferinţă mondială a hinduiştilor.

Acest shankaracharya mi-a spus: „Este primejdios”.

Încă era prietenos cu mine, dar mi-a zis: „În public, nu pot fi de partea ta, dar în sinea mea îţi simt autenticitatea, sinceritatea. Nu pot să afirm asta în faţa publicului, deoarece nu am atât de mult curaj. Dar vreau să te avertizez că se vorbeşte despre o conspiraţie. Oamenii spun: «Astăzi, trebuie făcut ceva cu acest om pentru că el loveşte în toate credinţele noastre, în toată moştenirea noastră, în toate instituţiile noastre. Nimeni nu pare să aibă vreun răspuns pentru el, nimeni nu pare să aibă un argument». Aşa că ei gândesc exact cum gândesc idioţii: «De ce să nu-l ucidem pe acest om, de ce să nu-l distrugem pe acest om?» Aşa că întâlnirea de astăzi poate fi fatală, fiindcă acei oameni vor să-ţi facă rău”.

Eu am zis: „Nu-ţi face griji. Fiecare moment e fatal pentru că în fiecare moment moartea poate veni. Şi este nemaipomenit: cu 50.000 de oameni, şi eu mă voi bucura de moartea mea!”

El a spus: „Eşti incurabil. Eu doar eram prietenos cu tine şi sunt sigur că se petrece ceva”.

Eu am zis: „Dacă eşti sigur, am încredere în tine. O să fac tot posibilul pentru a permite să se întâmple”. Şi, într-adevăr, la conferinţa din acea seară trebuie să fi fost cel puţin 100.000 de oameni. La conferinţa de dimineaţă au fost doar 50.000; numărul s-a dublat datorită zvonului care circula peste tot, că se va petrece ceva, că se punea la cale ceva. Asta a adus mult mai mulţi oameni la adunarea de seară.

Din clipa în care am început să vorbesc, am văzut că trei persoane, bărbaţi puternici, au venit şi s-au aşezat chiar în spatele meu. Arătau ca nişte asasini profesionişti. Poate că au fost tocmiţi pentru această ocazie.

Înainte de a-mi rosti discursul, am spus: „Vreau să zic câteva lucruri despre aceşti trei bărbaţi puternici care stau în spatele meu”.

Pe scenă era o tăcere profundă. Cu toţii erau călugări hinduişti cunoscuţi, trei shankaracharya, politicieni proeminenţi – cel puţin 50 de oameni se aflau acolo. Delhi era aproape, aşa că politicienii proeminenţi erau disponibili – şi ei nu ratează o astfel de adunare. 100.000 de oameni… doar să fie văzuţi pe scenă era suficient! Acei trei criminali nu se aşteptaseră ca eu să vorbesc întâi despre ei. Şi cum de ştiam de ei?

Am spus: „Aceste trei persoane se află aici pentru a mă ucide, aşa că voi toţi trebuie să fiţi atenţi – măcar ar trebui să aibă răbdare. Nu e nicio problemă, n-au decât să mă omoare, dar mai întâi lăsaţi-mă să termin ce vreau să vă zic. Dacă mă ucid în mijlocul discursului, veţi avea de pierdut; nu veţi afla ce urma să vă spun”.

„Aşa că doresc să vă întreb un lucru: Vreţi să spun tot ce am de spus? Dacă da, atunci, vă rog, ridicaţi mâinile. Dacă nu, atunci ce rost are să spun lucrurile pe jumătate? Jumătate de adevăr e mai rău decât o minciună. În acest

caz, aş prefera să tac şi să le permit acestor trei oameni să mă ucidă”.

100.000 de mâini s-au repezit în sus şi s-au auzit strigăte: „Vrem să te auzim şi vom vedea cum te putem ataca” – şi mulţi oameni, sute de oameni au venit în spatele meu pentru a-i opri pe cei trei. Vei fi surprins – am vorbit cum vorbesc de obicei, am spus lucrurile cu toată tăria posibilă.

Şi miracolul a fost că vorbeam tot împotriva credinţelor acelor oameni! Dar, undeva în adâncul fiinţei sale, omul rămâne inocent. Trebuie doar să ai iscusinţa de a ajunge în acel punct, de a-i mişca inima.

Toţi acei shankaracharya şi acei politicieni au început, unul câte unul, să părăsească scena. Mi se dăduseră doar 20 de minute pentru a vorbi... dar preşedintele plecase, ceilalţi organizatori plecaseră văzând situaţia şi că planul lor dăduse greş.

Însă oamenii nu le-au lăsat pe acele trei persoane să plece, le ţineau acolo. Întreaga adunare a devenit adunarea mea. Am vorbit aproape două ore şi jumătate, deoarece nu mai era nimeni altcineva care să vorbească şi nimeni care să-mi zică să mă opresc sau ceva. Preşedintele prezidiului lipsea – plecaseră cu toţii, pentru că toţi fuseseră implicaţi în conspiraţie.

Iar acei trei oameni au căzut la picioarele mele şi au spus: „Salvează-ne cumva. Dacă pleci, aceşti oameni ne vor ucide”.

M-am adresat mulţimii: „Lăsaţi-i în pace, pentru că ei n-au făcut nimic; mai mult, sunt profesionişti, n-au nimic împotriva mea. Se poate să fi primit nişte bani, dar eu n-am nimic împotrivă. V-aţi primit banii? i-am întrebat eu. Sau încă nu i-aţi primit?”

Şi acestea sunt momentele în care vezi realităţi care

nu se întâmplă în mod normal. Ei n-au fost în stare să mintă. Erau asasini profesionişti, ucigaşi, fuseseră acuzaţi de crimă şi înainte, fuseseră de multe ori în puşcărie – dar nu au putut să spună o minciună. Doar văzând adevărul meu, a existat o sincronizare. Ceva în ei a fost atins.

Ei au zis: „Ne-au dat jumătate şi au promis că ne dau cealaltă jumătate după ce te ucidem”.

„Deci”, am spus eu, „veţi pierde jumătate. Puteţi să mă ucideţi şi să căpătaţi cealaltă jumătate”.

Ei au zis: „Nu vrem să te ucidem. Habar n-am avut cine eşti. Ascultându-te, am vrut să-i ucidem pe acei oameni care au încercat să te ucidă!”

Le-am spus oamenilor: „Lăsaţi-i în pace pe aceşti oameni simpli, inocenţi, nu-i hărţuiţi. Aş vrea ca ei să plece înainte ca eu să plec de-aici pentru că nu ştiu... sunteţi o mulţime foarte mare şi păreţi foarte furioşi”.

Conferinţa trebuia să ţină trei zile, iar aceasta era prima zi, aşa că am zis: „Conferinţa va continua. Acum, este conferinţa mea. Aranjamentele sunt făcute, aşa că vom continua vreme de trei zile”.

Şi am continuat vreme de trei zile. Vei fi surprins, acei trei bărbaţi au venit în fiecare zi să asculte şi au stat în faţa mea, cu lacrimi în ochi. Când am plecat din Fandabad, printre oamenii care au venit la mine să-şi ia rămas-bun s-au aflat şi cei trei bărbaţi, aducându-mi ghirlande şi având lacrimi în ochi.

Şi au spus: „Ne-ai schimbat întreaga viaţă. Am fost mereu nişte marionete în mâinile preoţilor şi ale politicienilor. Nu suntem criminali: aceşti oameni ne-au făcut criminali, ne-au plătit pentru a comite crime. Dacă

suntem prinşi, ei încearcă să ne salveze; ne acordă tot sprijinul legal, mita care trebuie dată judecătorilor. Fac totul pentru a ne salva, deoarece au nevoie de criminali pentru carierele lor politice, pentru carierele lor religioase”.

Eu am zis: „Da, un preot nu este un om religios, are o carieră religioasă. E un profesionist”.

Vreme de 30 de ani, am lovit cât am putut de tare. Şi am realizat puţine lucruri: indiferent cât de puternică este condiţionarea la care a fost supusă omenirea în trecut, aceasta poate fi înlăturată.

Avem nevoie doar de câteva persoane autentic religioase – nu preoţi, nu profesionişti, ci oameni care au trăit experienţa. Ei vor deveni torţe arzătoare în întunericul nopţii.

Nu vor deveni politicieni, dar pot distruge întreaga structură politică a lumii – şi de asta e nevoie.

Nu vor fi interesaţi de politică – dar vor fi cu siguranţă interesaţi de omenirea pe care politicienii o exploatează de secole. Nu vor lua puterea în mâinile lor, ci pur şi simplu îi vor distruge pe aceşti paraziţi şi vor lăsa puterea pentru toată lumea. De fapt, puterea ar trebui distribuită tuturor.

Ar trebui să fie descentralizată; nu e nevoie ca puterea să fie centralizată. Centralizată, puterea va fi inevitabil coruptă. Dacă puterea este descentralizată, fiecare e puternic în felul său.

Ce nevoie avem de politicieni? Animalul numit „politician” trebuie să dispară de pe faţa Pământului. Aceasta este speranţa. Şi ştiu că acum, şi doar acum. este posibil. Înainte, nu a fost posibil din două motive: primul, oamenii autentic religioşi nu au existat şi, al doilea, politicienii încă nu făcuseră ce era mai rău.

Acum, ambele lucruri sunt disponibile. Religia

sinceră, autentică s-a născut printre voi. Iar politicianul a ajuns la limită. A făcut ce era mai rău, acum nu mai poate face nimic în plus. Ce să mai facă decât să ia o armă nucleară şi să distrugă întreaga lume?

Înainte ca politicianul şi arma lui nucleară să distrugă întreaga omenire, câţiva oameni autentic religioşi trebuie să aducă focul în fiecare inimă, un foc în care întregul joc politic este mistuit. Şi, odată sfârşit jocul politic, politicianul va dispărea. Aceasta este singura speranţă.

Al treilea război mondial e o mare speranţă, deoarece îl va dezvălui pe politician în adevăratele lui culori. Până acum, au existat războaie, războaie mari – Primul Război Mondial, al Doilea Război Mondial şi mii de alte războaie –, însă nu au fost totale. Cineva avea să câştige, cineva avea să fie înfrânt.

Al treilea război mondial va fi un război global total: nimeni nu va câştiga, nimeni nu va fi înfrânt. Toţi vor fi terminaţi. Ei bine, acesta este războiul suprem, idioţenia supremă. Ce rost are să lupţi, dacă ambele tabere vor fi terminate? Rostul era să poţi învinge, exista o posibilitate să învingi, în cel mai rău caz, pierzi, dar celălalt câştigă; cineva va fi victorios.

În al treilea război mondial, nimeni nu va fi victorios, deoarece nimeni nu-i va supravieţui. Nici democraţia, nici comunismul, nici America, nici Rusia – nimeni nu va supravieţui, deci ce rost are? Dar, politicianul a ajuns într-o asemenea situaţie că nu mai poate da înapoi. Trebuie să meargă înainte ştiind foarte bine că totul se va sfârşi cu distrugerea definitivă a întregii planete, a acestei frumoase planete.

Există milioane de planete în Univers, dar probabil că Pământul este cea mai frumoasă. Toate acele planete sunt lipsite de verdeaţă, de flori, de păsări, de animale, de oameni; de poezie, de muzică, de dans, de sărbătoare. Sunt

pur şi simplu moarte – Pământul este atât de viu.

Nu e vorba doar de viitorul omenirii. Este vorba şi de faptul că existenţa va rămâne fără cea mai preţioasă planetă a sa. Este o problemă existenţială, nu doar planetară, nu limitată la acest mic Pământ.

E o problemă a întregului Univers infinit, pentru că în întregul Univers această mică planetă a devenit o oază de conştiinţă. Şi mai există alte posibilităţi – nu ar trebui oprite. De aceea spun că există speranţă – dar speranţa constă în rebeliunea persoanei religioase.

Am fost întrebat de mii de ori: „Continui să ne înveţi religia, meditaţia, nicio problemă, dar de ce amesteci religia cu rebeliunea? Asta creează o problemă”.

Unul dintre prim-miniştrii Indiei, Lalbahadur Shastri, era un om foarte bun, atât de bun cât poate fi un politician. Am cunoscut atât de mulţi politicieni, încât pot spune că, probabil, el era cel mai bun dintre acei criminali.

El a zis: „Dacă erai mai puţin sincer şi ceva mai diplomat, ai fi putut deveni cel mai mare mahatma din ţară. (mahatma – cuvântul sanscrit pentru „suflet mare”, similar cu ceea ce creştinii numesc „sfânt”, (n.tr.))

Dar tu continui să rosteşti adevărul gol-goluţ, fără să te preocupe că astfel îţi faci tot mai mulţi duşmani. Nu poţi fi puţin diplomat?”

Eu am spus: „Îmi ceri să fiu diplomat? Asta înseamnă să fiu ipocrit; să ştiu ceva, dar să zic altceva, să fac altceva. Voi rămâne aşa cum sunt. Pot să renunţ la a fi religios, dacă e nevoie, dar nu pot să renunţ la a fi rebel, pentru că asta-i sufletul însuşi”.

În ziua în care voi fi convins că am destui oameni care se pot îndrepta spre acel Everest către care am arătat toată viaţa, am renunţat complet la contactul cu masele

pentru a-mi putea dedica întregul timp – oricât a mai rămas –, pentru a-mi putea dedica întreaga energie – oricâtă îmi permite existenţa – unui mic grup concentrat.

Nu este nevoie de milioane de oameni, nu.

E nevoie doar de câţiva aleşi. Dacă eu pot aprinde focul în oamenii mei, atunci mi-am făcut treaba. Apoi, fiecare dintre oamenii mei va fi capabil să facă pentru alţii ce am făcut eu pentru ei.

Şi putem aprinde Pământul întreg, îmbujorat cu o nouă omenire şi cu un nou răsărit de soare.

Ori de câte ori te aud vorbind de viziunea pe care o ai despre noul tip de fiinţă omenească, despre omul nou, am fără să vreau senzaţia că doar puţini oameni îndrăzneţi din jurul tău vor ajunge să trăiască asta. Dar mi se pare mai degrabă că vor trece 100 de ani până când întreaga omenire va ajunge să vadă şi să trăiască genialitatea unei asemenea viziuni. Este adevărat?

Este adevărat. Chiar dacă se va întâmpla în 100 de ani, tot va fi prea curând. Dar întrebarea e semnificativă în cu totul alt mod. Nu este vorba de îndeplinirea viziunii, de sosirea omului nou, a unei noi omeniri – asta se va întâmpla la vremea potrivită.

Mai important este să fii capabil să vizualizezi asta. Toate lucrurile măreţe care s-au întâmplat în lumea asta au fost la început o idee. Uneori, a durat sute de ani până să devină realitate, dar bucuria de a avea o viziune, de a putea arunca o privire în viitor este imensă.

Ar trebui să te bucuri că întrevezi posibilitatea ca vechea lume putredă să dispară, iar locul să-i fie luat de un om nou, proaspăt. Doar viziunea te va schimba măcar pe

tine, îţi va aduce fiinţa din trecut în viitor.

Într-un anumit fel, vei începe să trăieşti omul nou, care n-a venit încă. Vei începe să trăieşti omul nou în aspecte mărunte, iar fiecare moment al acelui mod de viaţă va fi o binecuvântare. Şi, după cum ai aflat deja, odată cu explozia noului şi distrugerea vechiului, înăuntrul tău te schimbi, treci printr-o revoluţie. Sunt interesat de tine.

Cui îi pasă ce se va întâmpla peste 100 de ani? Ceva va trebui să se întâmple, dar nu e treaba noastră. Iar când vorbesc despre omul nou, vorbesc de fapt despre tine, pentru ca tu să devii conştient de această posibilitate, pentru că însăşi cunoaşterea acestui lucru te va schimba.

Nu mă interesează viitorul; pur şi simplu, mă interesează prezentul imediat. Viitorul va continua o eternitate, dar dacă mintea ta poate fi curăţată de prostiile trecutului şi dacă poţi vedea îndepărtatul soare răsărind…

Nu mă interesează soarele, mă interesează viziunea ta, capacitatea ta de a vedea, înţelegerea ta, speranţa ta că e posibil. Exact acea speranţă va deveni o sămânţă în tine.

Omul nou va veni când trebuie să vină.

Dar noua viziune poate veni chiar acum. Şi, prin această nouă viziune, participi în mod subtil la venirea omului care nu a sosit încă, la naşterea omenirii care încă se află în pântec. Începi să ai o sincronizare, să ai o anumită relaţie.

Rădăcinile tale din trecut încep să se usuce, iar noi rădăcini încep să crească în viitor. Dar, repet, interesul meu te vizează, în esenţă, pe tine. Nu sunt interesat nici de prezent, nici de viitor.

Vorbesc despre trecut pentru ca tu să poţi scăpa de el; vorbesc despre viitor pentru ca tu să rămâi deschis faţă de el.

Dar tu eşti ceea ce vreau să accentuez.

Pentru informaţii suplimentare, vizitaţi: www.OSHO.com OSHO* un website cuprinzător în diferite limbi care include o revistă, OSHO Books, OSHO TALKS în format audio şi video, arhiva de texte OSHO Library în engleză şi hindi şi informaţii detaliate despre Meditaţiile OSHO. Veţi găsi şi programul OSHO Multidiversity şi informaţii despre Staţiunea Internaţională de Meditaţie OSHO. Website-uri: http://OSHO.com/AllăboutosHO http://OSHO.com/Resort http://OSHO.com/Shop http://www.youtube.com/OSHO – internaţional http://www.Twitter.com/OSHO http://www.facebook.com/pages/OSHO. International Pentru a contacta Osho International Foundation: www.Osho.com/oshointernaţional, oshointernaţionaloshointernaţional.com Despre autor Osho sfidează orice categorizare. Miile sale de discursuri acoperă totul, de la căutarea individuală a sensului vieţii la cele mai importante probleme sociale şi politice cu care se confruntă societatea de astăzi. Cărţile lui Osho nu sunt scrise, ci sunt transcrise din înregistrări video şi audio ale unor discursuri improvizate adresate unui public internaţional. După cum spune el, „Aşadar ţine minte: orice spun nu e doar pentru tine... vorbesc şi pentru generaţiile viitoare”. Osho a fost descris de Sunday Times din Londra drept unul dintre cei „1 ooo de creatori ai secolului XX”, iar de către autorul american Tom Robbins drept „cel mai periculos om de la Iisus Hristos încoace”. Sunday Mid-day (India) l-a selectat pe Osho drept una dintre cele zece persoane – alături de Gandhi, Nehru şi Buddha – care au schimbat destinul Indiei. Osho a spus despre opera lui că ajută la crearea condiţiilor pentru apariţia unui tip nou de fiinţă umană. El a caracterizat adesea această nouă fiinţă umană ca fiind „Zorba Buddha” – capabilă de a se bucura atât de plăcerile lumeşti, precum Zorba Grecul, cât şi de seninătatea tăcută a unui Gautama

Buddha. Ceea ce trece ca un fir călăuzitor prin toate aspectele discursurilor şi meditaţiilor lui Osho este o viziune ce include atât înţelepciunea fără vârstă a tuturor secolelor trecute, cât şi potenţialul cel mai înalt al ştiinţei şi tehnologiei de astăzi (şi de mâine). Osho este cunoscut pentru contribuţia lui revoluţionară la ştiinţa transformării de sine, cu o abordare a meditaţiei ce recunoaşte ritmul accelerat al vieţii contemporane. Meditaţiile sale active OSHO, unice, sunt concepute ca mai întâi să elibereze stresul acumulat al minţii şi al trupului, astfel încât să devină mai uşor să experimentezi starea de linişte şi de relaxare lipsită de gânduri în viaţa obişnuită. Sunt disponibile două lucrări autobiografice ale autorului: – Autobiography of a Spiritual Incorect Mystic (trad. rom.: Autobiografia unui mistic nonconformist, Editura Mix, 2011) – Glimpses of a Golden Childhood Despre Staţiunea de Meditaţie Osho STAŢIUNEA INTERNAŢIONALĂ DE MEDITAŢIE OSHO Localizare: Situată la aproximativ 161 de kilometri la sud-est de Mumbai, în oraşul modern înfloritor Pune, India, Staţiunea Internaţională de Meditaţie Osho este o destinaţie de vacanţă şi nu numai. Staţiunea de Meditaţie se întinde pe mai bine de 16 hectare de grădini spectaculoase, într-o zonă rezidenţială superbă înconjurată de copaci. Unicitate: în fiecare an, staţiunea de meditaţie primeşte mii de persoane din peste 100 de ţări. Campusul unic oferă posibilitatea pentru o experienţă personală directă a unui nou mod de viaţă – cu mai multă conştientizare, relaxare, distracţie şi creativitate. Este disponibilă o mare varietate de programe opţionale neîntrerupte tot timpul anului. Să nu faci nimic şi doar să te relaxezi este unul dintre ele! Toate programele se bazează pe viziunea lui OSHO despre „Zorba Buddha" – un gen de fiinţă umană calitativ nouă care este capabilă atât să participe creativ la viaţa de zi cu zi, cât şi să se relaxeze în tăcere şi meditaţie. Meditaţii: Un program de meditaţii pentru întreaga zi, pentru fiecare tip de persoană, include metode active şi pasive, tradiţionale şi revoluţionare, şi în special OSHO Active Meditations™.

Meditaţiile au loc în probabil cea mai mare sală de meditaţii din lume, Osho Auditorium. Multidiversitate: Sesiunile individuale, cursurile şi seminariile acoperă toate domeniile, de la arte la tratamente holistice de sănătate, transformare personală, relaţii şi etape de tranziţie în viaţă, munca drept meditaţie, ştiinţe esoterice şi abordarea „zen” a sportului şi recreerii. Secretul succesului Multidiversităţii rezidă în faptul că toate programele sale sunt combinate cu meditaţia, susţinând înţelegerea faptului că fiinţele umane sunt mult mai mult decât suma părţilor lor. Basho Spa: Luxosul Basho Spa oferă bazine de înot în aer liber, pentru relaxare, înconjurate de copaci şi vegetaţie tropicală. Stilul unic, jacuzzi spaţioase, saune, săli de gimnastică, terenuri de tenis… efectul lor este sporit de situarea lor într-o zonă de o frumuseţe uluitoare. Bucătăria: O varietate de diferite spaţii de servit masa oferă mâncăruri vegetariene occidentale, asiatice şi indiene delicioase – majoritatea fiind organice, produse special pentru staţiunea de meditaţie. Pâinea şi prăjiturile sunt făcute în brutăria proprie a staţiunii. Viaţa de noapte: Seara, există numeroase evenimente dintre care să alegi – dansul situându-se în fruntea listei! Alte activităţi includ meditaţii sub cerul liber în nopţile cu lună plină, spectacole de varietăţi, concerte şi meditaţii pentru viaţa de zi cu zi. Sau poţi doar să te bucuri întâlnind diferite persoane la Plaza Café ori plimbându-te în liniştea nopţii prin parcurile din împrejurimile de vis. Facilităţi: Poţi cumpăra toate produsele de bază şi articole de toaletă din Galleria. Multimedia Gallery comercializează o paletă largă de produse media OSHO. Există şi o bancă, o agenţie de voiaj şi un Cyber Café în campus. Pentru cei cărora le place să meargă la cumpărături, Pune oferă toate opţiunile, de la produse indiene tradiţionale şi etnice până la numeroase magazine aparţinând unor lanţuri internaţionale. Cazare: Poţi să stai în camerele elegante ale Osho Guesthouse sau, pentru sejururi mai lungi, poţi opta pentru unul dintre pachetele-program Living în. În plus, există o ofertă largă de hoteluri şi apartamente

private în apropiere. www.Osho.com/meditaţionresort